

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 270 / Haziran 2004

KONGRA GEL HALKLARIN ÇÖZÜM ALTERNATİFİDİR

AKTİF MEŞRU SAVUNMA ÖZGÜRLÜĞÜN DEMOKRASİNİN VE BARIŞIN GÜVENCESİDİR

● Başkan Apo'nun özgürlüğünü sağlamayan hiçbir çözüm Kürt halkının çıkarına değildir, Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini sağlamayı amaçlamaz. Sadece ekonomik ve siyasi rant elde etmek isteyen, PKK'yi ve Başkan Apo'yu Kürt siyasi hareketinden çıkarmak isteyen işbirlikçi ve burjuva milliyetçi çevrelerin oyunudur. Türk devleti de Başkan Apo ve PKK'den kurtulmak için bu oyuna yatmış bulunmaktadır...

2'de

II. Olağanüstü KONGRA GEL Genel Kurul çizgisini doğru kavrayalım atılımcı bir ruhla pratiğe geçirelim

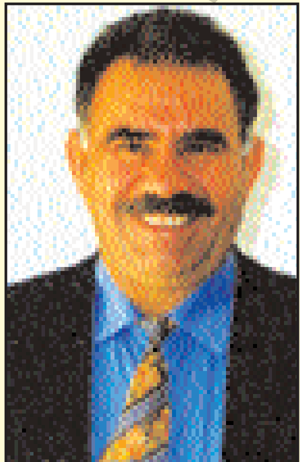
● AKP hükümeti yürüttüğü politikayla çatışmaları derinleştirerek kendisini yaşatmak ve tarikatçı zihniyete dayalı bir sistem kurmak istemektedir. Önderlik üzerinde tecridin ağırlaştırılması, HPG güçlerine karşı imha operasyonlarına ağırlık verilmesi, demokratik taleplerini dile getiren halkımıza karşı geliştirilen saldırılar ve tutuklamalarla Özgürlük hareketinin kan can pahasına elde ettiği mevzileri tasfiye etmek istemektedir...

6'da

BAŞKAN APO'YA İLİŞKİN KARARLAR

● Başkan Apo, Kürt halkının tartışmasız Özgürlük Önderidir. Bu konum, 30 yıllık bir Önderlik çabasının ürünü olarak gerçekleşmiş ve Başkan Apo, Kürt halkının özgürlüğüyle etle tırnak gibi bütünleşmiştir. Kürt halkını en güçsüz, umutsuz ve çaresiz olduğu; adına, diline, kimliğine dahi sahip çıkamadığı bir dönemde önderliğini omuzlayarak, bu tükeniş ve ölüm noktasından alıp bugünkü özgürlük düzeyine çıkarmıştır...

15'te

BİR HALKI SAVUNMAK

ABDULLAH ÖCALAN

Tahakkümcü zor aygıtına devrimci içerik sığdırmak aslana devrimci rol vermekten farksızdır. Devlet tanımını bir yanıyla bu yönlü geliştirirken, toplumsal biçimlenişler üzerindeki etkilerini inkar etmek anarşizme götürür. Devlet her iki yönüyle bir olgudur ve son sözü söylemede hep belirleyici olmuştur. Bu yönlerini ortaya koymadan çok eksik bir tanımlamaya yol açarız. Yapmaya çalışmamız gereken, devlet iktidarının gereksiz yanlarıyla gerekli yanlarını ayrıştırmak olmalıdır. Ne gerekli zorunlu kötülük, ne kutsal yüce varlık olarak bu olguya yaklaşamayız. İnsan anlığındaki en büyük yanlışlıklar bu yönlük tek yanlı yaklaşımlarla yakından bağlantılıdır.

16'da

AKTİF MEŞRU SAVUNMA ÖZGÜRLÜĞÜN DEMOKRASİNİN VE BARIŞIN GÜVENCESİDİR

Ortadoğu merkezli siyasal gelişmelerin hızlandığı bir dönemden geçiyoruz. Ortadoğu zaten uzun süredir dünya siyasetinin en fazla ilgilendiği alan olmaktadır. Bu özelliği bugün daha da netleşmiştir. 20. yüzyılın başında Ortadoğu'da kurulan dünya dengeleri, 21. yüzyılın başında da yine bu coğrafyada kurulacaktır. Şu anda Ortadoğu'da yaşanan siyasal çekişmeler, dünya dengelerinin ya da yeni dünya sisteminin kuruluşundan önceki bilek güreşleridir. Geleceği daha uzun süreli sistemler ve statükolar, büyük çatışmalar ve çekişmeler içinde kurulmaktadır. Dolayısıyla Ortadoğu merkezli çatışmalar ve çekişmeler, dünya sisteminin yeniden şekillenmesinde kapsamlı ve çok boyutlu anlamlar taşımaktadır. Bu açıdan dünyayı anlamadan Ortadoğu'yu anlamak, Ortadoğu'yu anlamadan da dünyayı anlamak mümkün değildir. Gerçekler ışığında Ortadoğu'daki gelişmeleri yakından takip etmek gerekir.

Tarihin en devrimci değişim ve dönüşüm sürecine girdiğimiz söylenebilir

Günümüz dünyası çok köklü ve kapsamlı sosyoekonomik gelişmelere dayanan bir değişim yaşama zorunluluğuyla karşı karşıya gelmiştir. Bilimsel teknik devrime dayanan bu gelişmeler, son elli yılda artık eski formlar ve kavramların kaldıramadığı bir birikimi ortaya çıkarmıştır. Eski siyasal ve sosyal yapılanmalarla bunların ortaya çıkardığı kültürler, bir bütün olarak eski zihniyet, yeni temelde güçlü birikimlere dayanan bu değişim zorlamasına cevap verememektedir. Tarihin en devrimci değişim ve dönüşüm sürecine girdiğimiz söylenebilir. Ekonomik, sosyal ve kültürel birikim ve gelişme düzeyi o kadar ilerlemiştir ki, sömürü ve baskı ihtiyacından kaynaklanan devlet, iktidar ve bunun dayandığı şiddet, insanlığın zihniyetinde ve bilimsel teknik devrim temelinde yaşanan ekonomik ve sosyal gelişmeler karşısında anlamsız hale gelmiştir. Sınıflı toplum tarihi ile başlayan paradigma aşılmakla yüz yüzedir. Böylesi köklü zihniyet ve vicdan devriminin eşiğindeyiz. Tabii egemen sınıf temsillerinin bunu doğru biçimde algılayıp gereklerini yerine getirmeleri beklenemez. Maddi temelleri güçlü olan bu değişim ve dönüşüm zorlamasına cevap verecek güçler halk güçleridir. Eski paradigmadan zarar gören, yeni paradigmayla özgürlüğü, demokrasiyi ve refahı yaşayacak olan halk güçleridir.

Ancak şu açıktır ki, egemen güçler de 20. yüzyılın kavramları ve kurumlarıyla 21. yüzyıla cevap veremezler ve bunun bilincindedirler. Bu açıdan 21. yüzyıl eski paradigmadan kopmayan egemen sınıflarla devlet, iktidar ve şiddet zihniyetinden kopmuş bir yeni paradigmayla dünyayı kurmak isteyen halk güçleri arasındaki değişim ve dönüşüm mücadelesi yüzyılı olarak geçecektir. Alternatif iki proje, ilişki ve çelişki içinde 21. yüzyılın aktörleri olarak yerlerini alacaklardır. İnsanlığın bütün birikimlerinin dünyaya vicdan ve zihniyet devrimi yaptırarak, 21. yüzyılda halkların cinsiyet eşitlikli demokratik ekolojik toplum doğrultusunu yakalayacağı kesindir.

Dünyamız eski sistemin aşıldığı, yenisinin de tümüyle kurulmadığı bir geçiş sürecini yaşamaktadır. Buna içinde büyük değişim enerjisini, potansiyelini ve yeni düzenin aktörlerini bağrında taşıyan kaos aralığı da diyebiliriz. Doğada ve doğanın fiziksel diyalektiğinde yeni gelişmeler ve biçimlere gebe olan kaos aralığı kanunlarının geçerli olduğunu görmekteyiz. ABD, kaos aralığı sonrası ortaya çıkacak dünyanın kendi çıkarlarıyla uyuşacak bir nitelikte olması açısından sosyal, siyasal ve kültürel dinamiklerin aktörü olmak istemektedir. Gelişmeleri durdurmak ve tümden geriye çekmek mümkün olmadığından, daha çok gelişmeleri kendi çıkarlarıyla uyumlu hale getirecek bir kanala akıtmanın çabası içindedir. ABD'nin günümüzde kendisine biçtiği rol budur. Tabii bunun ekonomik, sosyal ve siyasal nedenleri bulunmaktadır. ABD günümüzde en fazla küreselleşen, çıkarları ulusal devlet sınırları dışında en fazla etkilenen bir ülke konumundadır. Dolayısıyla dünyadaki gelişmelere olumlu veya olumsuz en çabuk refleks gösteren bir objektif konumu yaşamaktadır. Dünyadaki gelişmelere olumlu ya da olumsuz refleks göstermesi artık iradesi dışında bir olgudur. Geçmişte belki dışarıda yaşanan gelişmelere müdahale etmemek konusunda daha fazla iradi bir yaklaşım içinde olabilir ya da kendisini daha fazla bağımsız hissedebilirdi. Ancak üzerinde yükseldiği ekonomik ve sosyal sistem kendisini yaşatmak istediğinden dolayı, dış gelişmeler refleks göstermesini zorlamaktadır. Dolayısıyla artık sorunu "niye müdahale etti, niye etmedi" biçiminde koymaktan ziyade, objektif değerlendirmek daha bilimsel bir yaklaşım olmaktadır. Özcesi, sorunlar ABD'nin öznel politikaları ve niyetleriyle açıklanmayacak kadar karmaşıktır.

ABD dünyadaki diğer alanlara olduğu gibi, dayandığı sistemler nedeniyle Irak'a müdahale etmeye mecburdu. Bizim burada irdelememiz gereken bu müdahalenin dünya siyaseti içindeki yeri, yaratacağı sonuçlar, bunun karşısında halk güçlerinin pozisyonu, mücadele araçları ve yöntemlerini irdeleme olmak durumundadır. ABD Irak'a müdahale ederken, BM onayını alamadı. Yine AB'nin desteğini alamadı; NATO'yu böyle bir müdahalede ortak edemedi. Sonuçta 20. yüzyılın en önemli kurumları olan BM ve NATO devre dışı kaldı. AB ikiye bölündü. Bunlar 20. yüzyılın kavram ve kurumlarının artık 21. yüzyılın ihtiyaçlarına cevap veremediğini ve bu yüzyılda yeni dengeler üzerinde yükselecek yeni kurumların ortaya çıkacağını gösterdi. ABD, BM'nin ve Avrupalı müttefiklerinin desteğini alamayınca, yanına aldığı diğer ülkelerle birlikte Irak'a müdahale etti. Dolayısıyla buna ABD öncülüğünde bir mücadele, tamamen ABD politik çizgisi doğrultusunda bir mücadele demek doğru olacaktır. Bu konuda İngiltere'yi ABD politikalarından bağımsız bir ülke olarak görmemek gerekir.

ABD'nin hiper askeri gücü karşısında Irak güçlerinin fazla dayanamayacağı açıktı ve nitekim beklenen oldu. Yirmi günde ABD askeri olarak başarı kazandı. Ancak sorun ABD'nin askeri başarı kazanmasıyla çözülemeyecek kadar ağırdı. Zaten ABD'nin askeri gücü karşısında Irak bir yana, başka askeri gücün dayanması da zordur. Klasik cepheden savaş tarzı içinde, ABD'ye karşı askeri üstünlük sağlayacak herhangi bir güç mevcut değildir. Müdahale edilen yer, Ortadoğu gibi dünyanın dengelerinin belirlendiği yerdir. Dünyanın bütün siyasi ve ekonomik güç merkezleri bu alanla ilgilenmektedir. AB, Rusya, Japonya Çin ya da Hindistan da Ortadoğu'ya karşı ilgisiz değillerdir. Bölge ülkelerinin ilgisi ise zaten doğal olarak vardır.

Başka bir coğrafyada olsa, herhangi bir ülke tek başına hakim olabilir ya da dünyanın diğer siyasi ve ekonomik güçleri bir ülkenin o coğrafyada etkinliğine göz yumabilir ya da diğer ülkelerle karşı karşıya gelmemeye dikkat ederler. Ancak söz konusu Ortadoğu olduğunda, hiçbir gücün tek başına hakim olmasını istemezler. Tek bir gücün hakimiyetine çeşitli biçimlerde çomak sokarlar. Herhangi bir gücün daha etkili olmasını, herhangi büyük bir güçle ilişki ve ittifak içinde, güçlerin büyüklüklerine ve güç oranlarına göre yer almasını ve böyle bir denge kurulmasını kabul edebilirler. Ancak tek başına bir ülkenin Ortadoğu'da hakim olmasını istemezler. Çünkü Ortadoğu coğrafyasının içinde bulunan çelişkiler, birçok gücün eskiden beri kurduğu ilişkiler, herhangi bir gücün tek başına hakim olmasını engellemeye imkan vermektedir. Ortadoğu tarihi ve kültürünün içinde bulunan dış güçlerle çelişki potansiyeli de buna eklenince, çeşitli güçler bu potansiyeli bölgeye hakim olmak isteyen güce karşı rahatlıkla kullanabilirler. Dolayısıyla askeri güçle bölgede başarı kazanmak mümkündür; ama siyasi denge ve düzen kurmak açısından, bir gücün bunu tek başına yapması kolay değildir. Ortadoğu coğrafyasının böyle bir siyasi kanunu olduğunun altını çizmek gerekir.

Günümüz politikası ilişki ve çelişkilerle yürümektedir

Almanya, Fransa ve Rusya'nın daha başında ABD'yi çeşitli biçimlerde müdahaleye karşı çıkmaları, siyasi düzenin kurulmasının zorluklarını gösteriyordu. Ortadoğu'nun söz konusu gerçeği ABD'nin eninde sonunda bu güçlerle belli bir ilişki içinde, Irak'ta ve bölgede yeni bir siyasi düzen kurmak isteyeceğini gösteriyordu ve neredeyse böyle bir durum kaçınılmazdı.

ABD'nin Irak'a askeri müdahalesi giderek büyük bir direnişle karşılaşınca ve elde edilen ilk başarı devam etmeyince, ABD tek başına siyasi düzen kuramayacağını ve bunun zor olacağını gördü. BM, AB ve diğer ülkeleri siyasi projelerine ortak ederek, diğer güçlerin de çıkarlarını belli oranda gözeterek önüne çıkan zorlukları aşmaya yöneldi. Böyle bir politika ABD için hem gereklilik hem de zorunluluktu. ABD ile belli ilişkiler kurarak, Irak'ta ve Ortadoğu'da kendi çıkarlarını da gözetme politikası, AB için de zorunluluk ve gereklilik durumundaydı. Aynı durumu ABD ve AB için söylemeliyiz. Çünkü 21. yüzyılda ekonominin küreselleşmesi sadece ABD'nin çıkarları gereği değil, sistem içindeki bütün ülkelerin çıkarları gereğidir. Ekonominin küreselleşmesi, siyasetin de ister istemez küreselleşmesini beraberinde getirmiştir. Bu açıdan küresel düzeyde askeri ve ekonomik çıkarları keskin bir biçimde karşı karşıya getirmek mümkün değildir. Sistem aynı zeminde ve çerçevede yaşamaktadır. Bu açıdan çelişkiler ne olursa olsun, sistemi ayakta tutmak ve sistemin sağlıklı yürümesi açısından belli bir ilişki ve güç birliğine zorunlu ihtiyaç vardır. Küresel dünyanın bu gerçeğini ve diyalektiğini de görmek gerekir. Bunu görmeden politik değerlendirmeler yapmak mümkün değildir.

Bu nedenle Irak müdahalesinin başlangıcında karşı karşıya gelmiş olsalar da, eninde sonunda aynı küresel ekonomik ve siyasi format içinde yaşamak zorunda olan ülkelerin, sonunda bir çatışmaya girmeden, ya uzlaşarak ya da bazılarının daha fazla taviz vermesiyle belli bir ortak politikaya yönelmeleri zorunluydu. Çelişkileri sürse de, mutlaka ortak politik paydalar bulmaları gerekiyordu. ABD'nin Irak'a müdahalesi ve sonrası ortaya çıkan gelişmeler, küreselleşen dünyanın bu ekonomik yasasını hem ABD'ye hem de AB ülkelerine göstermiş oldu. Tabii bu pratik olarak ortaya çıktı denilebilir. ABD eğer Ortadoğu'da, en başta da Irak'ta belli bir siyasi düzen kurmak istiyor ya da tümden bir çıkmaz içine girmek istemiyorsa, AB başta olmak üzere, Rusya ve çeşitli ülkelerle belli uzlaşmalara girmek zorundadır. AB, Rusya ve belli ülkeler de ABD ile daha keskin çatışmalardan kaçınmak istiyorlarsa, ABD ile belli uzlaşmalara girme zorunluluğu içindeler. 21. yüzyıl siyasal gerçekliği, özellikle Ortadoğu zemininde böyle bir politikayı dayatmaktadır.

Irak'a müdahale ederek Ortadoğu'da baş aktör haline gelen ABD, artık politikasının eksenine BM ve diğer güçleri yanına alarak kendi perspektiflerini dayatan bir rotaya oturtmuştur. Önümüzdeki süreç ABD ile diğer ülkeler arasında ilişki ve çelişki diyalektiğinin yan yana yürüdüğü bir siyasal süreç olacaktır. Yani ABD'nin Irak'a askeri müdahalesinin başındaki gibi, artık Ortadoğu'nun önümüzdeki dönem siyasal şekillenmesi yalnızca ABD'nin istediği ve dayattığı biçimde değil, diğer güçlerin de belli düzeyde katılacağı ve çıkarlarının bu mücadele içerisinde oluşacak dengeler çerçevesinde belirleneceği bir sürece girilmiştir. Sonuç olarak, Irak eksenli mücadele çerçevesinde oluşacak dengeler temelinde yeni Ortadoğu kurulacaktır. Bugün bu süreç başlamıştır. Siyasal mücadelenin canlı çelişkisi ve ilişkisi içinde her gün giderek bu sistem, oluşması gereken mecraya doğru akacaktır.

Yeni sistemin kurulmasında ABD'nin belli bir etkinliği olacaktır. Ancak bu etkinlik, ABD'nin Irak'a müdahalesi döneminde öngördüğünden çok uzak bir biçimde gerçekleşecektir. ABD'nin aktif, önemli rol alması demek, ilk başta düşündüğünü gerçekleştirmesi anlamına gelmemektedir. Aksine büyük güç olarak kurulacak yeni düzende mutlaka ağırlığı olan aktör olma görevini mecburen yürütecektir ya da yürütme zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Burada düşündükleriyle örtüşmeyen bir siyasi düzende aktör olmanın paradoksunu yaşayacaktır. Tabii eski durumu kabul edemezdi, müdahale etmek zorundaydı. Müdahaleden sonra da yine çıkarlarını koruyan, en büyük küresel, siyasi ve ekonomik güç olarak rolünü oynayan, ama hem diğer siyasi ve ekonomik güçlerin hem de halkların mücadelesini dikkate alan, onlarla ilişki ve çelişki içinde yeni denge kurmak zorunda kalan bir konumda olacaktır. Bu konumu şimdiden belirlemek mümkün değildir. Diğer ekonomik ve sosyal güçlerle halkların mücadelesinin dengeleneceği bir sisteme ulaşılacaktır.

ABD'nin 'Büyük Ortadoğu Projesi' olarak dillendirdiği ve daha sonra da 'Genişletilmiş Ortadoğu Projesi' olarak ifadelendirilen hedef, yalnızca ABD'nin tek başına gerçekleştirmek istediği bir hedeften çok, bölgedeki siyasi güçleri, yine dünyanın diğer ekonomik ve siyasi güçlerini de içine alan, onların da çıkarlarını ve görüşlerini dikkate

alan bir projedir. Nitekim ilk başta ABD'nin dillendirdiği bir hedef olsa da, daha sonra diğer güçlerle bölgedeki siyasi güçlerin etkisiyle hem anlayışta hem söylemde belli bir değişikliğe uğramıştır. Özellikle bunun bir dayatma değil, bölge halkları ve dünyanın diğer güçlerinin de çıkarına ve süreç içerisinde gerçekleşecek bir olgu olduğu dile getirilerek tepkiler yumuşatılmaya, gerçekçi bir biçimde pratikleşmesinin önü açılmaya çalışılmıştır.

Ortadoğu'nun çivisi çıkmıştır

Büyük Ortadoğu Projesi belli yönleriyle olumlu yanlar taşımaktadır. Her şeyden önce, Ortadoğu'daki demokrasi ve özgürlüklerin gelişiminde büyük dış güçlerin önemli oranda engel olmaktan çıktığı ya da çıkacağı görülmektedir. ABD'nin geçmişte diktatörleri desteklediğinden dolayı yanlış yaptığını söylemesi, bir tür özeleştiri vermesi, aslında bundan sonra baskıcı rejimleri veya siyasi kesimleri desteklemeyeceği konusunda bir taahhüt altına girmesidir. Buna ne kadar uyup uymayacağını bugünden söylemek mümkün değildir. Ancak böyle bir taahhüt altına girmeleri, ister istemez ahlaki olarak ABD'yi ve Avrupa'yı zorlayacaktır. Demokratik söylemleriyle pratiklerinin uyumlu olmasına dikkat edeceklerdir. Kaldı ki, küresel sermayenin ve küresel siyasi istikrarın gerekleri de tüm dünyada belli düzeyde demokratikleşme ya da liberalleşmenin gerekliliğini dayatmaktadır. Bu açıdan demokrasi ve özgürlük söylemleri gerçek anlamda demokrasi ve özgürlüğü içermese de, bir takiye de değildir. Ekonomik ve siyasi çıkarları despotik ve baskıcı rejimleri, yine klasik ulusal devletleri çıkarlarına engel görmektedir. 'Büyük Ortadoğu Projesi' de ekonomik ve siyasi çıkarlarının günümüzde bölgesel ifadesi olarak görülmelidir. Dolayısıyla halkların özgürlük ve demokrasi özlemleri açısından, dünyadaki durum olumlu bir rüzgar olarak değerlendirilebilir.

Özet olarak, iç ve dış koşullar Ortadoğu'da demokratik ve özgürlükçü dinamiklerin ortaya çıkmasına elverişli hale gelmiştir. Giderek özgürlükçü ve demokratik yeni siyasi aktörler Ortadoğu'da tarih sahnesine çıkacaktır. Artık Ortadoğu'yu eski biçimde yönetmek, eski sistemi korumak mümkün değildir. Ortadoğu'nun çivisi çıkmıştır. Mutlaka ve mutlaka değişim ve dönüşüm sürecine girecektir. Milliyetçi ve dinci kesimler bugün ABD işgaline karşı direnseler ve belli sonuçlar alsalar bile sonuçta Ortadoğu'da bunların çözümsüzlüğünü aşacak; Ortadoğu'nun tarihsel ve kültürel değerlerine ters düşmeyen özgürlükçü ve demokratik güç odakları ortaya çıkacaktır. Ancak ortaya çıkacak değişim ve dönüşüm ABD'nin öngördüğü biçimde, onun bir dediğini iki etmeyen kukla yönetimler, hükümetler ya da güçlerin yönlendirdiği bir değişim ve dönüşüm de olmayacaktır. İster Irak'ta olsun ister Ortadoğu'nun genelinde olsun, halkların ABD, Avrupa ve yine dış güçlerle hem ilişki ve çelişki içinde, hem dış dünyada gelişen olumlu değerleri alarak, hem de kendi özgünlüğünün olumlu yanlarını koruyarak yeni bir Ortadoğu yaratılacaktır. Bu tabii büyük çekişmeler, çatışmalar ve sancılar içinde gerçekleşecektir. Ama doğrultunun da böyle olacağı kesindir.

Tabii ne dış müdahale güçleri hiçbir zorlanma yaşamadan kendiliğinden politikalarından çark edecekler, ne de islami ve dinci fanatik güçler çözümsüzlüklerinden kendiliğinden vazgeçeceklerdir. Mücadele, yaşam ve halkların iradesi bunları geriletecek, o günkü koşullar çerçevesinde olabildiğince en uygun demokratik ve özgürlükçü rejimlerin gelişmesi gerçekliği ortaya çıkacaktır. Dış müdahalenin eski baskıcı rejimleri sarsması, Irak'ta olduğu gibi tasfiye etmesi, hatta bunların yıkılmasıyla olumlu rol oynadığı açıktır. Tarihi olarak böyle bir işlev görmüşlerdir. Bu açıdan oynadıkları bu rolü göz ardı etmek mümkün değildir. Ama böyle bir rol oynaması çözümleyici veya toplumların ihtiyacı olan bir düzen kuracağı anlamına da gelmemektedir. Milliyetçi ve islami fanatikler ise çözümsüz ve sadece tepki hareketleri olduğundan, Ortadoğu halklarına yeni bir yaşam ve gelecek vermeleri söz konusu değildir. Hatta eski, gerici, statükocu düşünceleri ve sistemleri savundukları için, ekonomik, sosyal ve tarihsel anlamda gerici kuvvetlerdir. Ancak bunların direnişinin de müdahaleci güçleri kendisine göre yaklaşımlarını boşa çıkaran, dolayısıyla doğru çözüm anlayışını sorgulatan bir işlevleri de olacaktır. Tarihin cilvesi olarak hem dış güçler hem de direnen güçlerin yeni kurulacak demokratik ve özgürlükçü Ortadoğu'da, niyetleri ve isteklerinden bağımsız, olumlu ve olumsuz yönleriyle tarihte yerlerini alacaklardır. ABD'nin 'Büyük ya da Geniş Ortadoğu Projesi' değişerek, çeşitli güçlerden etkilenerek ya da onları etkileyerek bundan sonra da yürürlükte olacaktır. Bu, ABD'nin Irak'a müdahalesinin kaçınılmaz sonucudur. Çünkü ABD sadece Irak'ın dar rejimini yıkmaya gelmedi; Irak'ı değiştirmeye geldi. Bu açıdan 'Genişletilmiş Ortadoğu Projesi' ile en başta Irak'ta üzerinde uzlaşılan bir düzen kurularak, bunun etkilerinin çevreye yayılması hedeflenmektedir. Bu, ABD'nin ve sistemin egemen güçlerinin çıkarları temelinde planlanmış, hedeflenmiş bir projedir.

Tabii bunun karşısında halkların da Ortadoğu'yu değiştirme ve dönüştürme projeleri vardır. Ortadoğu'daki baskıcı despotik rejimlerden en fazla halklar zarar görmektedir. Halklar milliyetçiliğin ve dinsel fanatizmin siyasal araç olarak kullanıldığı bu rejimler altında nefes alamaz bir duruma gelmişlerdir. Bunu en ağır yaşayan da söz konusu devletler tarafından egemenlik ve sömürge altında tutulan Kürdistan ve Kürtler olmaktadır. Dolayısıyla halkların bölgeyi değiştirme ve dönüştürme ihtiyacı, sistemin egemen güçlerinin dayattıklarından daha acil, daha gerekli ve daha kapsamlı olmak durumundadır. Bu açıdan halkların da Ortadoğu'yu değiştirme, dönüştürme, demokratik ve özgürlükçü kılma hedefleri vardır. Bunun da yalnız Irak'ı değiştirip dönüştürerek değil, tüm Ortadoğu'yu değiştirip dönüştürerek yapılabileceğinin bilincindedirler. Çünkü zihniyet devrimi sadece Irak halkının, Irak toplumunun sorunu değildir. Zihniyet devrimi bir bütün olarak Ortadoğu halklarının sorunudur. Çünkü Ortadoğu halkları özellikle islamiyetin dogmatikleştiren etkisiyle bütün alanlarda bir gerilemeyi yaşamışlar, mevcut sistemlerin ve gericiliğin kısır döngüsüne mahkum edilmişlerdir. Bu rejimler halkları baskı ve sömürü altında tuttukları gibi, bunu gerçekleştirmek için de bugüne kadar dış güçlerin desteğini almışlardır. Onları işbirlikçi yaparak, halklar üzerindeki egemenliklerini sürdürmüşlerdir. Bugün artık iç dayanaklarını önemli oranda kaybettikleri gibi, küresel kapitalizmin ve buna dayanan yeni dünya sisteminin ihtiyaçları nedeniyle dış destekleri de kaybetmişler; hatta dünkü efendileriyle çelişki ve çatışma yaşar duruma düşmüşlerdir. Tüm bu gerçekler halkların Ortadoğu'yu değiştirme ve dönüştürme projesini acilen önlerine koymalarını zorunlu hale getirmiştir.

Ortadoğu'nun değişimini ve dönüşümünü yalnız dış dinamikler zorlamıyor. Zor koşullarda olsalar da, dünyadan kopuk olmayan iç dinamikler de böyle bir değişimi dayatmış bulunuyor.

"Büyük Ortadoğu Projesi' belli yönleriyle olumlu yanlar taşımaktadır. Her şeyden önce, Ortadoğu'daki demokrasi ve özgürlüklerin gelişiminde büyük dış güçlerin önemli oranda engel olmaktan çıktığı ya da çıkacağı görülmektedir. ABD'nin geçmişte diktatörleri desteklediğinden dolayı yanlış yaptığını söylemesi, bir tür özeleştiri vermesi, aslında bundan sonra baskıcı rejimleri veya siyasi kesimleri desteklemeyeceği konusunda bir taahhüt altına girmesidir."

ABD'nin 'Büyük Ortadoğu Projesi' ve halkların da çıkarları temelinde daha kapsamlı geliştirecekleri hedefleri söz konusudur. Aslında böyle bir proje daha 11 Eylül'den önce Başkan Apo'nun AİHM'e sunduğu savunmalarda kapsamlı bir biçimde ortaya konmuştur. "Demokratik Ortadoğu Projesi" AİHM Savunmaları'nın en temel çözümleme konusudur. Ortadoğu'yu ilk defa gerçekçi, doğru ve bilimsel temelde çözümleyen, değerlendiren Başkan Apo olmuştur. Hatta ABD'nin 'Büyük Ortadoğu Projesi', 'Genişletilmiş Ortadoğu Projesi,' Ortadoğu'nun demokratikleşmesi için öngördüğü argümanlar büyük oranda Önderliğin AİHM Savunmaları'nda ortaya koyduklarının ABD'nin prizmasından geçerek ifade edilmiş biçimidir denilebilir.

Önderliğin, Ortadoğu Rönesans ve reformunda kadına verdiği rol eskiden beri bilinmektedir. AİHM Savunmaları'nda ise bu kapsamlı bir biçimde ortaya konulmuştur. Yine yalnız kadın hareketi değil, sivil toplum örgütleri ve üçüncü alanın Ortadoğu'nun demokratikleşmesindeki rolü, hem de devrimci rolü çarpıcı bir biçimde AİHM Savunmaları'nda işlenmektedir. Bu açıdan Ortadoğu'nun değişim projesini veya değişim isteğini sadece ABD'nin ya da büyük güçlerin bir öngörüsü, bir hedefi olarak değerlendirmek yanlıştır. Öte yandan ABD böyle bir değişim ve dönüşüm projesi koydu diyerek, buna tepki duyarak değişim ve dönüşümün gerekliliğini inkar etmek ya da ABD'nin kendine göre ortaya koyduğu bazı değişim argümanlarını ve isteklerini olumsuzlamak yanlış bir yaklaşımdır. Hatta 'ABD demokrasiden bahsediyor, özgürlükten bahsediyor, Ortadoğu projesinden bahsediyor,' diyerek tepki duymak, halkların kendi özgürlük ve demokrasi projelerini kendi gerçekliği içinde gündeme sokmamak, Ortadoğu'yu bugünkü duruma düşüren gericilerin konumuna düşmek olduğu gibi, dış güçlerin kendi çıkarlarına göre Ortadoğu'yu yeniden düzenleme projelerinin parçası haline gelmek olur. Halkların özgürlük ve demokrasi projeleri yerine, bu projelerin kendine meşruiyet bulmasına imkan verir. Dolayısıyla halkların kendi demokrasi ve özgürlük projelerini ortaya koyarak, dünya güçlerinin kendi çıkarları temelinde öngördükleri özgürlük ve demokrasi yaklaşımıyla hem çelişki hem de ilişki içinde imkanları değerlendirme görevleri vardır. Bu açıdan özellikle Başkan Apo'nun ortaya koyduğu gibi, halkların Batı uygarlık güçleriyle hem ilişki hem de çelişki içinde, kendi uygarlık deneylerini geliştirme sorunu vardır. Ne yeni İskenderlere ne de yeni Gılgamışlara kul köle olmadan, halkların özgürlük ve demokrasi birikimine dayanarak, özellikle Kürt halkının otuz yılda ortaya çıkardığı demokratik halk gücüne ve özellikle özgür kadın gücüne dayanarak, kendi değişim projelerini Kürdistan ve Ortadoğu'da gerçekleştirme sorumluluğu bulunmaktadır.

ABD Irak'ta askeri olarak sağladığı başarıyı, siyasi olarak başaramamıştır

Ortadoğu'daki genel siyasal durum açısından bunları belirtmenin yanı sıra ortaya çıkan sıcak gelişmeler de var. ABD, hem zorlanmanın getirdiği ihtiyaçlar, hem de Ortadoğu için öngördüğü proje açısından Avrupa'nın diğer güçlerini bölge içine çekme çabası içindedir. NATO yoluyla Avrupa'yı Irak'a ve Ortadoğu'daki politikalarına belli yönleriyle ortak etmek istemektedir. Tabii bizim açımızdan en önemli yan, ABD'nin Türkiye'yi öngördüğü Ortadoğu'da yeni bir rol almaya doğru iteklemesidir. ABD Türkiye'yi Ortadoğu'daki projesi ve politikaları açısından bir ön cephe olarak değerlendirmektedir. Eskiden Sovyetler Birliği'ne karşı böyle bir rolü üstlenirken, şimdi Ortadoğu'da üzerinde yürüttüğü mücadelede Türkiye'ye böyle bir rol biçmektedir. Hatta bazı çevreler buna Almanya'nın soğuk savaş döneminde Doğu Avrupa üzerinde oynadığı rol gibi görmektedir. AKP hükümetinin böyle bir role hazır olduğu görülüyor. Zaten AKP'nin iktidara gelmesinde ABD'nin önemli bir etkisi olmuştu. Türkiye'de siyasi çevreler, hatta jeostratejik uzmanlar Türkiye'nin yeni dönemde alacağı rolü kapsamlı biçimde irdelemektedir. Türkiye açısından hangi pozisyonun, hangi rolün daha iyi ve etkili olacağını sürekli düşünmekte, politikalarını da bu çerçevede belirlemektedir.

Ancak şu kesindir ki, Türkiye tek başına hakim olmuş bir ABD ya da Avrupa istememekte; ABD ile Avrupa'nın birleşerek tek bir statü doğrultusunda hareket etmesini kendi çıkarına aykırı görmektedir. Türkiye yüz elli yıldır gelen alışkanlıkla ya da dış dünyadaki çelişkilerden yararlanarak politika üretme ve yaşama anlayışıyla ya da bu politik bir tarz haline getirmesi nedeniyle, ABD ve Avrupa arasındaki çelişkinin varlığını kendi çıkarına görmektedir. Politikalarını da ABD-Avrupa çelişkisi üzerine kurmakta ve böyle yürütmektedir. Diğer yandan Türkiye'nin Ortadoğu'da oynayacağı rol düşünülerek, Avrupa ve ABD Türkiye ile ilişki kurmaktadır. Türkiye Ortadoğu ülkesi olma pozisyonunu da Avrupa ve ABD'ye karşı kullanmakta, politik stratejisinin bir parçasını böyle oluşturmaktadır. Türkiye'nin yeni politik stratejisi, ABD-Avrupa çelişkisi ya da ABD-Avrupa-Rusya çelişkisi eksenine oturmakta; kendisinin Ortadoğu'daki konumunu pazarlayan ve değerlendiren yaklaşımını da bu stratejinin içine yerleştirmiş bulunmaktadır. Türkiye'nin politikalarını değerlendirirken bu gerçekliği dikkate almak, ona göre değerlendirmeler yapmak gerekmektedir. Türkiye'nin bu politikası İstanbul'daki NATO zirvesinde daha da açığa çıkmıştır. Türkiye'nin ABD-Avrupa çelişkisinden yararlanma, kendi stratejisine ve politikasını bu çelişkiye oturtma yaklaşımının ABD ile Fransa'yı nasıl karşı karşıya getirdiğini de somut olarak gördük. Zaten AB'ye girişteki en büyük kaygı ve sıkıntılardan biri de budur. Türkiye'nin AB'ye gireceği, ama AB içinde de Almanya-Fransa ile ABD-İngiltere arasındaki çelişkilerden en çok yararlanacağı bir politika izleyeceği düşünülmektedir. Fransa ve Almanya'nın Türkiye'nin üyeliği konusundaki kaygıları bundan ileri gelmektedir.

ABD İstanbul zirvesinde NATO'yu sınırlı da olsa Irak ve Ortadoğu politikasının içine sokmuştur. Zaten NATO Afganistan'da rol almıştır. Afganistan'daki bu rol, bundan sonra da sürecektir. Ancak Irak üzerinde NATO üyeleri tam bir görüş birliğine varmamışlardır ve varmaları da bugünkü aşamada zordur. Zaten Arap ülkelerini ikna etmeden, birçok Arap ülkesini NATO ile ilişki içine sokmadan, NATO'yu kapsamlı bir biçimde Irak içine sokmak bugün zaten mümkün değildir. Ama ABD'nin tümden istediği olmasa bile, ABD ile Avrupa arasında Irak konusunda çelişkilerin olduğu bir daha gün yüzüne çıkmış olsa da, Avrupa ülkeleri ABD ile çatışmamak, Ortadoğu ve Irak içinde belli düzeyde politik ilişki ve çelişki içinde olmak için bazı ortak tutumlar almıştır. Belki ABD bu kararlarla istediğini alamamıştır. Ancak bu kararlarla birlikte NATO'yu belli düzeyde işin içine soktuğu gibi, Irak konusunda ne kadar kararlı olduğunu gösterme açısından da başarılı sayılabilir. Tabii bu, Irak'ta başarılı olduğu anlamına gelmiyor. Ancak NATO'yu Irak politikasına kısmen katma anlamında bunu yeni bir durum olarak değerlendirmek gerekir.

Irak'a müdahalesinden bugüne gelinen süreç değerlendirilirse, ABD'nin Avrupa ile ilişkiler konusunda Irak'la ilgili geri adım attığı söylenebilir. ABD, Irak'ta ya da Ortadoğu'da tek başına bir düzen kuramayacağını kabul etmiştir. BM'ye ya da NATO'ya başvurması aslında bunun bir itirafıdır. ABD Irak'ta askeri olarak sağladığı başarıyı, siyasi olarak başaramamıştır. İşgalci bir güç olarak göründüğü sürece de bunu başaramayacağını görmüştür. İşgalci konumdan çıkmak için meşruiyeti olan bir Irak hükümetine işleri bırakmayı hedeflemiştir. 2005 seçimlerine kadar Irak'ı yönetecek bir hükümet belirlenmiştir ve hukuki olarak şu anda Irak'ı yöneten güç olarak bu hükümet görünmektedir. Ancak buna kimse inanmamaktadır. Eğer seçimler yapılabilir ve seçimler sonucu Irak'ın toplumsal ve siyasal birçok kesimi mecliste temsil edilebilirse, belki o zaman yeni yönetimlerin meşruiyet kazanması söz konusu olabilir. Ancak şimdiki hükümetin işgalciler tarafından seçilmiş bir hükümet olması, yetkinin bu hükümette olması itibariyle konu inandırıcı gelmemektedir. ABD'nin Avrupa-Rusya ve diğer ülkeler arasındaki belli uzlaşmayla bundan sonra da Irak hükümetlerine meşruiyet ve istikrar kazandırma mücadelesi sürecektir. Güçler arasındaki mücadele ya da tavizler sonucu oluşan dengeler bir temele oturduktan sonra istikrar sürecine girilebilecektir. Böyle bir planlama olduğunu söylemek mümkündür. Ancak bunun uzun bir süreye yayılacağı da kesindir.

Bu arada, ABD-Avrupa çelişkisinden en fazla yararlanan, Irak ve Kürt politikasının ona göre yeniden belirleyen bir Türkiye'den söz etmemiz gerekir. Türkiye başından beri kendisinin sürdürdüğü inkarcı politikanın Irak'ta farklı biçimde sürmesini istemekteydi. Kürtlerin Irak'ta etkili olmasını ve bir statü kazanmasını istemiyordu. ABD ile ilişkileri ve pazarlıklarında Kürt politikası belirleyici oldu. Kürtlerin ulusal ve demokratik haklarını elde etmemesi, yine Kerkük'ün Kürt bölgesine bağlanmaması konusunda büyük bir çekişme ve pazarlık içine girdi. Sonuçta istediklerini kabul ettiremeyince, ABD ile belli bir çelişki yaşadı. Bilindiği gibi ABD'nin Irak'a müdahalesinin ilk dönemlerinde Türkiye ile ABD'nin siyasi ilişkileri darbe yedi. Önemli bir gerilim yaşandı. Türkiye Kürt politikasında önemli kaygılar yaşadı. Ancak ABD'nin de Irak'ta zorlanması nedeniyle, ABD-Avrupa çelişkilerinden yararlanarak ve Kıbrıs'ta ABD'nin istediği bazı tavizleri vererek, Irak politikasında yeniden etkili olmaya çalıştı. ABD'nin giderek Türkiye'ye ihtiyaç duyduğunu hissederek, müdahalenin ilk dönemlerinden farklı biraz daha aktif bir politika izlemeye yöneldi.

Kerkük'ün Kürt federasyonuna bağlanmaması ve federasyonun merkezi iktidarın güçlü olduğu bir biçimde olmasını sağlamak, Güney Kürdistan-Irak politikasının esası olarak kabul edildi. Bu konuda da bazı başarılar elde ettiği söylenebilir. Nitekim daha önce geçici anayasada kabul edilen bazı maddeler BM'de Irak için çıkan kararda yer almadı. Hem şiilerin ve geçici yönetimin hem de ABD'nin koyduğu tutumlardan anlaşılmaktadır ki, Kerkük Kürt bölgesine bağlı olmayacak, özerk bir bölge olarak

"Zihniyet devrimi sadece Irak halkının, Irak toplumunun sorunu değildir. Zihniyet devrimi bir bütün olarak Ortadoğu halklarının sorunudur. Çünkü Ortadoğu halkları özellikle islamiyetin dogmatikleştiren etkisiyle bütün alanlarda bir gerilemeyi yaşamışlar, mevcut sistemlerin ve gericiliğin kısır döngüsüne mahkum edilmişlerdir.
Tüm bu gerçekler halkların Ortadoğu'yu değiştirme ve dönüştürme projesini acilen

Bağdat'a bağlanacaktır. Eğer çok farklı görüşler olmazsa, Kerkük'ün statüsünün böyle gelişeceği görülmektedir. Geçmişten beri Kerkük üzerinde bir çekişme vardı; Kürt partileri ve yerel yönetimleri Kerkük'ün özerk bir bölge olarak Kürt federasyonuna bağlanmasını arzuluyorlardı. Ama bu konuda dediklerini kabul ettiremediler, Türkiye ve şiilerin isteklerinin daha ağır bastığı görülmektedir. Türkiye böyle bir Kerkük statüsü olduğu taktirde merkezi hükümetin etkili olduğu yetkileri sınırlı bir federasyonu kabul edeceğini açıklamıştır.

Türkiye'nin Irak ve Güney politikalarındaki diğer bir eksen ise, ABD'yi ve diğer Kürt örgütlerini KONGRA GEL ve gerillanın üzerine sürmekti. Ancak şimdiye kadar bu konuda başarılı olamamıştır. Çünkü ABD'nin Irak'ta bu kadar sorun yaşarken PKK'yle bir savaşı göze alması zordur. Şu anda gerilla ile çatışmak YNK ve KDP'nin işine gelmemektedir. Her ne kadar Türkiye 'siz yapmıyorsunuz, eskisi gibi ben operasyon yapayım' dese de ya da basında böyle şeyler dile getirse de, Türkiye'nin tek başına gerilla ya da KONGRA GEL üzerine gitmesi mümkün değildir. Gittiği taktirde de yenilgi ile karşı karşıya kalır. Türkiye Güney Kürdistan'da şimdiye kadar Çelik Operasyonu dışında KDP ya da YNK ile birlikte gerillanın üzerine gitmemiştir. KDP ve YNK ile birlikte gittiğinde bile istediği sonucu alamamıştır. Zaten tek başına gittiği Çelik operasyonunda da bozguna uğramış ve geri dönmüştür. Şimdi de KDP ve YNK'nin katılmadığı bir Türkiye'nin askeri operasyonu sadece bozgunla sonuçlanır. Bunu Türkiye de bilmektedir. O açıdan KDP, YNK ya da ABD'nin desteğini almadan herhangi bir operasyona girmeye cesaret edememektedir. Türkiye'nin amacı KDP, YNK ve ABD'yi katarak gerillanın üzerine yürümek olsa da, bunun olması mümkün değildir. Belki şu koşularda olabilir: Eğer Türkiye Irak ve Güney Kürdistan konusunda tamamen ABD'nin ve Kürtlerin politikasını kabul ederse, yani Kürt örgütleriyle Türkiye çelişkisi, ABD ile Türkiye çelişkisi Irak üzerinde sona ererse, o zaman Türkiye, ABD ve YNK ile birlikte gerilla üzerine gidebilir. Türkiye tarafından, Kürt federasyonunun kabulü, Kerkük'ün bir Kürt bölgesi olarak kabul edilmesi ve ABD'nin Irak politikalarına tamamen uyumlu hale gelinmesi durumunda bu söz konusu olabilir.

Bugün Türkiye Kürt federasyonunu ve Kerkük'ü Kürt şehri olarak kabul etmediği, Irak politikasında hala ABD'yle bazı çelişkiler yaşadığı için, söz konusu güçlerin Türkiye'yle birlikte gerillaya karşı ortak hareket etme koşulları oluşmamıştır. Mevcut siyasi koşullarda ABD'nin de, KDP ve YNK'nin de PKK üzerine gelmesi zordur. Ancak son zamanlarda dile getirildiği gibi, ABD ve çeşitli çevreler Türkiye'ye 'biz PKK'nin üzerine gitmesek bile, KDP ve YNK'yi, yine Irak hükümetini gerilla ve KONGRA GEL üzerine göndereceğiz; bu konuda bu güçlerin gerillanın üzerine gitmesini sağlamak ve gerillanın Güney'de barınmasını engellemek için gerekeni yapacağız' mesajlarını vermektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, eğer Türkiye Kürtlerin bazı taleplerini kabul ederse böyle bir gelişme beklenebilir. Aksi halde Kürt örgütlerinin PKK'nin üzerine gelmesi zordur.

AKP hükümetinin demokratik adımlar attığı propagandası bir aldatmacadır

Türkiye Güney'de böyle bir politika izlerken, Kuzey'de ise inkarcı politikasını yeni koşullarda sürdürmede ısrarlı olmuştur. Özellikle ABD ile Avrupa arasındaki çelişkiden yararlanarak, yine ABD'nin Irak'taki sıkışıklığını dikkate alarak, bu inkarcı politikasını Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmekle tamamlamak istemiştir. 'Kürt sorununda en iyi çözüm çözümsüzlüktür' düşüncesiyle, bir çürütme ve zamana yayarak tüketme politikası izlemiştir. Bunun için özellikle KONGRA GEL'i terörist ilan etmiş, böylelikle ABD'nin ve Avrupa'nın Kürt sorununda desteğini tamamen alarak Özgürlük hareketini tasfiye etmeyi amaçlamıştır. Nitekim ABD'den sonra Avrupa da KONGRA GEL'i terörist örgütler listesine koymuştur.

AKP hükümeti ise Kürt sorununu demokratik yollardan ve barışçıl yöntemlerle çözmek yerine, ana reform olan Kürt reformunda hiçbir adım atmayarak, kimi göstermelik yasalarla AB'ye girmeyi ve böylelikle Kürt inkarcılığını sürdürmeyi, Kürt sorununu çürütme ve Özgürlük hareketini tasfiye etme politikasına AB'yi de ortak etmeyi hedeflemiştir. AB de Türkiye'yi kendi politikaları temelinde kullanmak için Türkiye'nin bu politikasına taviz vermiştir. Türkiye bu politikasını uygularken, KONGRA GEL dışındaki Kürt çevrelerini ve siyasetçilerini de bu politikasına alet etme çabası içine girmiştir. AB ile KONGRA GEL'i terörist ilan etme ve Türkiye'yi insan hakları uygulamaları izlenen ülkeler listesinden çıkarma karşısında Leyla Zana, Hatip Dicle ve arkadaşlarını serbest bırakma pazarlığını yapmış ve sonunda bu temelde DEP eski milletvekillerini cezaevinden çıkarmıştır. Başkan Apo bu politikayı görerek, Leyla Zana ve Hatip Dicle'nin KONGRA GEL üyesi ve temsilcisi olmalarını istemiş; böylelikle AB'nin KONGRA GEL'i terörist ilan etme politikasını boşa çıkarmaya çalışmıştır. Türk devleti bir yönüyle de Başkan Apo'nun bu politikasını görerek DEP milletvekillerini serbest bırakmıştır.

Son zamanlarda en fazla tartışılan konu KONGRA GEL'in çift taraflı ateşkes belgesini kabul etmesidir. Gerillanın tek taraflı ateşkesi kaldırarak aktif meşru savunma pozisyonuna geçmesi, Kürt özgürlük hareketi'nin yeniden savaş başlattığı biçiminde yansıtılmıştır. Savaş hiçbir zaman durmamış sadece gerillanın savaştan kaçınan tek taraflı ateşkesi sürdürmesi söz konusu olmuştur. Tek taraflı ateşkesin kaldırılması yeni bir olgu değildir. 1 Eylül 2003'te tek taraflı ateşkes fiili olarak kaldırılmıştı. Aktif meşru savunma KONGRA GEL'in I. Kongresinden sonra pratikleşecekti. Ancak yaşanan iç sorunlar ve KONGRA GEL'in yeni kurulmuş olması nedeniyle kamuoyuna sunulan yol haritasına devletin vereceği karşılığın 2004 baharına kadar beklenmesi kararına varmıştır. Daha sonra da bu durumun değerlendirilmesi Kongra Gel'in 2. Genel Kurulu'na bırakılmıştı. Kongra Gel'in II. Genel Kurulu'nda çift taraflı ateşkes belgesinin kabul edilmesi bu çerçevede gerçekleştirilmiştir. Bu, AKP'nin inkarcı ve Özgürlük hareketini tasfiye politikasının sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Eğer AKP hükümeti Kürt sorununda adımlar atsaydı tabii ki aktif meşru savunmaya gerek kalmazdı. Ne var ki AKP hükümeti Kürt sorununda adım atmadığı gibi başbakanın sözünde dile geldiği gibi, 'düşünmezseniz bu sorun da yoktur' biçiminde bir inkarcı politikayı ısrarla sürdürmüştür. Özellikle Kürt sorununa inkarcı çevrelere, 'siz benim hükümetimi kabul ederseniz, ben de Kürt sorununda inkarcı politikayı sürdürürüm' demiştir. Bir nevi Kürtlerin sırtından, Kürt sorunun inkarcılığı temelinde kendi iktidarının yaşamasını sağlamaya çalışmıştır. Demokratik gelişme ve açılımları sürdürmek yerine dayandığı burjuva kesimi ayakta tutmak için hükümetini sürdürme kaygısını önceliği arasına almıştır. Bu nedenle de Türkiye'de demokratikleşme gelişmediği gibi Kürt sorununu zamana yayan bir çürütme politikası sürmüştür ve bu politikanın da değişmeyeceği bütün tutumlardan, pratiklerden ortaya çıkmıştır. Kürtçe televizyon yayını bile –ki bu adı konulmadan geleneksel dilde yayın olarak kabul edilmişti– pratikleştirilmedi. Çünkü Özgürlük hareketi tasfiye edilseydi buna bile gerek duymayacaklardı. Ne zaman ki gerillanın ateşkesi kaldıracağı gündeme geldi hemen Kürtçe yayın yönetmeliği devreye sokuldu. Yine DEP milletvekillerinin bırakılmasının da ateşkesin kaldırılmasıyla bağlantısı vardır. Böylelikle ateşkesin kaldırılması ve aktif meşru savunmaya geçilmesine karşı Kürtçe yayınları başlatarak ve Leyla Zana'yı bırakarak hamle yapılmıştır. 'Mücadelemizin demokratikleşmeyi istemediği, demokratik adımların yapıldığı dönemde, DEP milletvekillerinin çıkarıldığı dönemde eylemlere başlayarak barış istemediği' mesajı verilmek istenmiştir. Nitekim bu adımların aslında demokratikleşme için değil Özgürlük mücadelesini tasfiye etmek için gerçekleştirdikleri tüm pratiklerinden ortaya çıkmıştır.

AKP hükümetinin demokratik adımlar attığı propagandası bir aldatmacadır. Geleneksel dillerde yayın yapma yasası 2002 Ağustosu'nda Ecevit hükümeti zamanında çıkarılmıştı. Kürtçe kurslarla ilgili yasa da o zaman çıkarılmıştı. O nedenle AKP'nin ana reform, demokratikleşmenin esası olan Kürt sorununda attığı hiçbir yeni adım yoktur. Aksine toplumun demokratikleşme özlemlerini içeriden ve dışarıdan gelen bu konudaki baskıları barajlayan, örten bir hükümet rolünü oynamaktadır. İç ve dış dinamiklerin demokratikleşme isteği açıktır. Türkiye'nin demokratikleşme sürecini hiçbir güç durduramaz. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi yalnız Kürt demokratik gücünü, Kürt demokratik hareketini ortaya çıkarmamış, bunun yanında Türkiye'nin demokratikleşmesi gerektiği bilinci ve zorunluluğu da açığa çıkarılmıştır. Bunu Türkiye'nin yönetici çevreleri de görmektedir. Ancak Türkiye yönetici çevreleri Kürtsüz bir demokrasi, Kürtlerin dil, kimlik, kültür haklarının kabul edilmediği, sınırlı bazı pratiklerle bu hakların geçiştirilmeye çalışıldığı, bu temelde Kürt sorununun çürütülmesinin amaçlandığı, Kürt'ü inkar temeli üzerine kurulan bir özel savaş demokrasisi uyguladıkları görülmektedir.

Başkan Aposuz bir çözüm olamaz

Türkiye bir taraftan KONGRA GEL'i terörist ilan ettirerek siyasal olarak sıkıştırıp tasfiye etmeyi amaçlarken, diğer taraftan ABD ve Güneyli güçlerin de içinde bulunduğu bir planlama çerçevesinde KONGRA GEL'i içten bölüp, dağıtmak istemektedir. Bunları yaparken özellikle Türkiye'de Kürt özgürlük hareketiyle, Kürt halkı ve Kürt siyasi güçleri ve aydınlarıyla ilişkileri koparmayı amaçlamaktadır. Böyle bir tasfiye planının yürürlüğe sokulduğu, ortaya çıkan gelişmelerden görülmektedir. Bu tasfiyenin en önemli amacı ise Başkan Apo'nun Kürt özgürlük hareketi üzerindeki etkisini azaltmak, Kürt siyaseti üzerinde Başkan Apo'nun otuz yıldır süren otoritesini zayıflatmaktır. Bir nevi Apocu hareketin ve PKK'nin '70'lerde ideolojik mücadeleyle etkisizleştirdiği dönemin rövanşı alınmak istenmektedir. Egemen sınıf kültürü ve burjuva milliyetçiliği Kürt siyasetinde hakim kılınmak istenmektedir.

Türkiye ise PKK'nin ve Başkan Apo'nun Kürt özgürlük hareketi ve siyaseti üzerinde etkisi zayıflarsa mücadelenin bölüneceği hesaplanmaktadır. Kürt mücadelesinin politik etkisini zayıflatmak amacıyla hareketin bölünmesi, parçalanması konusunda özel savaş merkezi bir planlama yürütülmektedir. Türkiye'nin özlemi, eskiden beri isteği bu yönlüydü, ancak bunu pratikleştirme imkanı bulamıyordu. Son zamanlarda örgüt içinde bazı kesimlerin politikaları Türkiye'nin de bu yönlü heveslenmesine ve devreye girmesine yol açmıştır. Zaten eskiden beri Apo ve PKK, Kürt siyasetinde birinci derecede etkili güçtürler. 'Kürt siyasetinde sol düşünce ağırlık kazanmıştır. Apo ve PKK'nin Kürt siyasetinde etkisini kırmak gerekir, bunun yanında Kürt siyaseti içinde solun ağırlığını ortadan kaldıracak sağ liberal milliyetçi bir çizgi ortaya çıkarmak gerekir' biçiminde bir düşünce vardır. Bu tür Apo ve PKK karşıtları uzun yıllardır bu hareketin bölünmesini istemişlerdir. Örgüt içinde ne zaman farklı sesler çıksa bunlar da umutlanmışlar, PKK'nin bölünmesiyle kendilerinin de siyasi alanda bir ağırlık sağlayacaklarını, PKK'nin ve Apo'nun yerine kendilerinin Kürt siyasetinde rol oynayabileceklerini hayal etmişlerdir. Bu çevreler örgüt içinde son dönemlerde ortaya çıkan eğilimin sağ ve milliyetçi yanının görerek, böyle bir umuda kapılmışlardır. Öte yandan örgüt içindeki eğilimin Başkan Apo'nun ideolojik ve politik çizgisinden bir sapma olduğunu görerek umutlarını daha da artırmışlardır. Türkiye devleti de örgüt içindeki siyasi gelişmelere paralel olarak Kürt hareketini bölme çabalarını hızlandırmıştır. Özellikle DEP milletvekillerinin bırakılmasından sonra bu milletvekillerinin, KONGRA GEL ve Kürt özgürlük hareketine karşıt tutum alması için bir baskı uygulamışlardır. Özellikle televizyonda, gazetelerde yapılan yorum ve değerlendirmelerle DEP milletvekillerinin KONGRA GEL ve Başkan Apo'ya karşıt tutum almaları istenmiştir. Tam bir psikolojik savaş bu amaçla yürütülmüştür. Yine buna paralel olarak DEHAP böyle bir baskı altında tutulmuştur. 'DEHAP'ın Kürt siyasetçilerinin artık Apo'dan ve PKK'den, KONGRA GEL'den kopmaları gerektiği eğer demokratik siyaset yapacaklarsa bunu yerine getirmeleri' dayatması yapılmıştır. DEP üzerinde kuruluşundan bu yana böyle bir baskı vardır, ancak bu baskı bugün daha fazla artırılmıştır. Tabii bunu yaparken çeşitli Kürt örgütlerinin ve Kürt çevrelerinin KONGRA GEL'e Başkan Apo'ya karşı seslerini biraz yükselttikleri, DEHAP içinde de buna benzer bir eğilimin varlığını gördüklerinden yine örgüt içindeki tasfiyeci eğilimin bu çabalara hizmet edeceğini düşünerek legal demokratik Kürt siyasi hareketiyle, Özgürlük hareketi arasındaki ilişkiyi koparma çabalarına hız vermişlerdir. Bunu yaparken bazı kişilikleri özellikle basında öne çıkarma çabaları görülmüştür. Bu kişiliklerin Başkan Apo'ya ve Kürt özgürlük hareketine mesafeli olduğu, içten bir öfkeyi ve tepkiyi yaşadığını bilmektedirler. Tabii bu kişiler Başkan Apo'ya ve Kürt özgürlük hareketine karşı tavır almasalar bile gizli gizli kamuoyuna ve halka açık olmayan yerlerde PKK ve önderliğine karşı olduklarını, Kürt özgürlük hareketi içinde böyle bir eğilimin olduğunu ve bu konuda kendilerine destek verilmesi biçiminde bir pratik ve anlayış içindedirler. Bu kişilikler, özellikle AKP hükümetinden çıkar elde eden, çeşitli ekonomik avantajlar sağlayan kişilikler olduğu gibi yine Kürt demokratik siyasi yaşamını, Kürt halkının özgürlüğü, demokrasisi ve Türkiye'nin demokratikleşmesi için değerlendirme yerine bu alanı siyasi ve ekonomik rant alanı olarak gören kesimler de Türk devletinin yine işbirlikçi Kürt siyasi çevrelerinin isteğine uygun böyle bir harekete katılmış bulunmaktadırlar. Eğer Kürt siyasetini Başkan Apo'dan ve KONGRA GEL'den koparabilirlerse Türk devletinden ve işbirlikçi Kürt çevrelerinden prim göreceklerdir. Onların desteğiyle Kürt demokratik siyaseti içinde yerlerini alacaklardır. Böyle bir eğilimin ortaya çıktığını görüyoruz. Bunda Talabani'nin yine KDP'nin belli bir etkisini de görmek mümkün.

KDP ve YNK de uzun yıllardır Kuzey Kürdistan'da PKK'nin dışında kendi etkilerinde bir Kürt hareketi ve gruplaşması yaratmak istemişlerdir. Şimdi ABD'nin müdahalesiyle Güney Kürdistan'da bazı imkanlara kavuşmayla birlikte bu çabalarını daha da arttırmışlardır. Talabani'nin en son Ankara'ya gidişte PKK'nin üçe bölündüğünü söylemesi, örgütten kaçanları övmesi aslında Kürt özgürlük hareketini parçalama, burjuva milliyetçi bir eğilim yaratma çabasının bir parçasıdır. Talabani'nin Ankara'da yaptığı konuşma, tam bir adi ispiyoncunun yapabileceği konuşmalardır. Açıkça Türkiye'ye *"biz PKK'nin bölünmesine yardımcı oluyoruz"* diyerek, Kürt özgürlük hareketinin bölünmesi ve parçalanması üzerine siyasi rant elde etmek istediğini ortaya koymuştur. Böylelikle Türkiye'den bir 'aferin' alıp, Güney Kürdistan'daki politikalarında imkanlarını artırmak istemektedirler. Nasıl ki, on beş yıldır PKK'nin mücadelesi sırtında Türkiye'yi kullanmışlar, Türkiye'nin Güney'deki Kürt örgütlerine yumuşak yaklaşması hatta belli konularda destek almalarını sağlamışlarsa, şimdi de benzer politika sürdürmektedirler. PKK'nin ve Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi temelinde Güney Kürdistan'daki federasyonun kabul edilmesi ve Türkiye'nin Kerkük konusundaki baskısını hafifletmesini sağlamaya çalışmaktadırlar. Bunların günlük genel Kürt özgürlük hareketine de yarar getirmeyecek, basit politikalar olduğu açıktır. Genel Kürtler tarafından da lanetlenmesi, kınanması gereken tutumlardır.

Türkiye, ABD'yi ve Güney Kürt örgütlerini, KONGRA GEL'i ve gerillayı tasfiye konusunda sıkıştırmaktadır. ABD'li ve Güneyli Kürtler ise Türkiye'ye *"biz hemen askeri müdahale yapmayacağız, ama PKK'yi etkisizleştireceğiz"* demektedirler. Hatta Talabani ve ABD'li yetkililer Türkiye'ye *"eğer bir af yasası çıkarırsanız, gerilla dağılır, KONGRA GEL etkisizleşir"* biçiminde akıl vermektedirler. Tabii bir af çıkarılmasını istiyorlar, siyasi

tutukluların serbest bırakılmasını, gerillanın da silahını bırakacak bir yasa çıkarılmasını istiyorlar. Bunu isterken de, Apo'yu dışında bırakırsanız, PKK ve Kürt özgürlük hareketi içinden yeni önderler çıkacak' gibi bir düşünce taşıyorlar. Tabii ABD'nin ve YNK'nin bu planının bir parçası da Başkan Apo'yu etkisizleştirmektir. Bunu yaparken örgüt içinden kaçanlarla ortak bir görüş içinde oldukları anlaşılmaktadır. Örgüt içinden kaçanların zaten eskiden beri Başkan Apo'nun özgürlüğü konusunda olumsuz bir tutum takındıkları bilinmektedir. 'Cezaevindeki durumunu iyileştir, ama özgürlüğüne gerek yok' gibi bir yaklaşım içinde olmuşlardır. Şimdi de kaçanlar, YNK, ABD ve belli çevreler Başkan Apo'nun dışında bir siyasi önderlik yaratmak için böyle bir affı, silahsızlandırmayı kendileri açısından bir araç olarak görmektedirler. Böyle bir tehlikeli yaklaşımı görmekteyiz. Nitekim televizyonya çıkan bazı çevreler, 'cezaevindekileri ve dağdakileri indirelim, KONGRA GEL ve Kürt özgürlük hareketi de Apo'nun özgürlüğünü istemesin, bu konuda fedakarlık yapsın' diyerek, bu düşüncelerini ortaya koymaktadırlar. Özellikle Başkan Apo'nun içeride kalmasını sağlayacak bir yasanın çıkarılması ve bunu Türk devletine dayatma yaklaşımının olduğu görülmektedir. ABD'nin, YNK'nin, KDP'nin ve Kürt demokratik siyasal hareketi içinde Başkan Apo ve PKK'ye karşı düşman olanların böyle bir yaklaşım içinde olduklarını görmekteyiz. Bu çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Bunun kesinlikle kabul edilmemesi gerekir. Bunu yaparken de 'önce böyle yapalım daha sonra da İmralı için de bir çözüm bulunur' diyerek düşündükleri oyunu pratikleştirmek istemektedirler. Tabii buna şiddetle karşı çıkılması gerekir. Bu kesinlikle Kürt özgürlük hareketini ve Başkan Apo'yu tasfiye etmenin bilinçli politikalarıdır.

Başkan Apo'nun özgürlüğünü sağlamayan hiçbir çözüm Kürt halkının çıkarına değildir. Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini sağlamayı amaçlamaz. Sadece ekonomik ve siyasi rant elde etmek isteyen, PKK'yi ve Başkan Apo'yu Kürt siyasi hareketinden çıkarmak isteyen işbirlikçi ve burjuva milliyetçi çevrelerin oyunudur. Türk devleti de Başkan Apo ve PKK'den kurtulmak için bu oyuna yatmış bulunmaktadır. Türkiye için burjuva milliyetçiliği ve liberal bir eğilimin, işbirlikçi bir eğilimin ortaya çıkarılması, güçlenmesi önemli değildir. Türkiye demokratik, özgürlükçü bir yaklaşım içinde olmadığından, inkarcı bir politika sürdüğünden, Kürt halkıyla özgür bir birlik içinde yaşama gibi bir politikası olmadığından, kendine göre şu anda gücü ve etkisi olan Başkan Apo ve Özgürlük hareketini zayıflatacak her şeyi kendi yararına görmektedir. Bu açıdan bu politikanın içinde Türk devletini de saymak, Türk devletinin örgütü bölme, parçalama çabalarıyla bu çevrelerin örgütü bölme, parçalama çabalarının aynı olduğunu görmek ve ona göre tutum almak gerekiyor. Bu konuda özellikle cezaevinden çıkan DEP milletvekillerine, Kürt demokratik siyasetçilerine önemli bir sorumluluk düşmektedir. Oynanan oyunları görerek, yurtsever, demokrat tutum takınmasını bilmelidirler. Kürt demokratik hareketinin zayıflaması gerillayı ve Özgürlük hareketini tasfiye planları tüm Kürt demokratik güçleri için bir tehlikedir. Bu oyunlara düşmek, bu tuzağa gelmek, Kürt demokratik siyaseti içinde olanların ve yurtsever demokratların kendi bindiği dalı kesmesi olur. Bu açıdan Türkiye'nin özel savaş propagandasının Güneyli Kürt işbirlikçi, milliyetçi örgütlerin yine dış güçlerin çeşitli baskı ve dayatmalarına karşı durmak gerekir. Kürt özgürlük hareketi ancak birliğini, bütünlüğünü, gücünü sürdürdüğü takdirde siyasal alanda etkili olabilir. Özellikle Türkiye'de özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütmek açısından Kürt halkının birliği önemlidir. Bazı çevreler illa da 'PKK'ye, Kürt özgürlük hareketine alternatif olsun bölünsün, demokrasinin gereği de budur' yaklaşımları tam bir demogoji ve saptırmadır. Tabii ki bütün Özgürlük hareketlerinde bu mücadelede etkili olan güçler ağırlığını hissettireceklerdir, duyuracaklardır. Bu tarihi bir gelişmedir.

Kürt özgürlük hareketi hala demokratik çözüme hazırdır

Öte yandan bir pratik ve mücadelenin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Kimse siyasi ağırlığını siyasi mücadeledeki yerini, büyüklüğünü bedavadan kazanmamıştır. Doğru politikalarla, çabasıyla, emeğiyle kazanmıştır. Bu açıdan bölelim, üç dört parça olsun bu daha demokratik olur gibisinden yaklaşımlar, bir safsatadır, bir gaflettir ve ihanettir. Kaldı ki Kürt hareketi söz konusu olduğunda birliğin ve bütünlüğün mücadeledeki önemini bütün Kürt ulusal ve hareket tarihi ve isyanlar defalarca göstermiştir. Bu bilinçten yoksunluk aslında yurtseverlikten ve demokratlıktan yoksunluktur. Türk devletinin ve bazı çevrelerin dile getirdiği bir konu da gerillanın ateşkesi bozduğu ve savaş istediğidir. Buna dayanarak da gerillanın ve KONGRA GEL'in demokratikleşmeyi istemediği, demokratik reformların geliştiği bir dönemde ateşkesi bozarak barıştan yana olmadığı bir biçimde bir demogoji yapılmaktadır. Bu bir aldatmacadır. Özel savaş propagandasıdır. Beş altı yıldır kimin barış ve demokrasi çizgisi, politikası izlediği ve bunun sabırla yürütüldüğü bilinmektedir. Yüzlerce gerillanın şehit olmasına rağmen, PKK ve gerilla barışta, demokratik çözümde ısrar etti. Ateşkesi bütün zorlanmalara rağmen sürdürdü. Ne var ki Türk devleti en makul siyasal çözüm isteklerine hiçbir biçimde yanıt vermedi. Birçok demokratik çözüm bildirgesi yayınlandı, yol haritası yayınlandı. Bunlarda reddedilmeyecek öneriler sunuldu. Ama hiçbirisine yanaşılmadı. Kürt sorunu zamana yayılarak çürütülmek ve tasfiye edilmek istendi. Askeri baskı, siyasi baskı Kürt özgürlük hareketi üzerinde sürekli sürdürüldü. Operasyonlarla birçok gerilla şehit edildiği gibi, Kürt özgürlük hareketinin ve gerillanın tasfiye edilmesi için İran'la, Suriye ile ve çeşitli ülkelerle ittifaklar yapıldı. Türk devletinin zihniyeti değişmediği için demokratik yollarla Kürt sorunun çözmek yerine yine dış güçlerle, bölge ülkeleriyle birlikte hareketi tasfiye etme planı uyguladı. Politikasını bunun üzerine kurdu. Kürt inkarcılığı yeni koşullarla sürdürmeye çalıştı. 2 Ağustos yasaları aslında özel savaşın yeni koşullarda sürdürülmesini yasalarıydı. Haftada iki saatlik yayın ve kurslarla ve demokratikleştiğini, Kürt sorununda adımlar attığını gösterecek ve böylelikle Kürt sorunu konusunda, dış ve iç kamuoyunun baskısını hafifleterek, Özgürlük hareketi'ni tasfiye ederek bu sorundan kurtulacaktı. Türkiye devletinin planı buydu.

Şimdi tek taraflı ateşkesin kaldırılması ve meşru savunmanın yapılmasıyla birlikte bu tasfiye planının, çürütme politikasının boşa çıktığını görerek bağırıp, çağırmaktadır. Bu bağırmalar, çağırmalar Kürt sorununu zamana yayarak, inkarcı politikaya başka biçimde yürütme anlayışının boşa çıkarılmasının sonucudur. Gerilla ve KONGRA GEL meşru savunma stratejisiyle demokratik özgürlük çizgisini, demokratik çözüm anlayışını değiştirmemiştir. Aksine barış ve demokratik çözüme gelmeyen ve bu konuda toplumu uyutan AKP hükümetini demokratik tutumdan ve çözümden kaçmasını engellemek, demokratik güçleri harekete geçirerek bir an önce demokratikleşme anareformu olan Kürt reformunu sağlatarak, Türkiye'yi demokratik ve özgür bir toplum haline getirmek amacını gütmektedir. Ateşkes ve meşru savunma demokrasi karşıtı güçleri frenlemek, onların politikalarını boşa çıkarmak için yapılmıştır. Dolayısıyla demokrasiye, özgürlüğe, demokratik çözüme bağlılığın, barışa bağlılığın ve sorumluluğun gereği olarak meşru savunma devreye sokulmuştur. Aksi halde barış, demokrasi konusunda sorumsuzluk yapılarak, özgürlük, demokrasi, barış düşmanlarının kendilerini etkin kılmalarına, eski politikalarını sürdürmelerine fırsat vermek olurdu. Gerilla bu fırsatı onların elinden almak için harekete geçmiştir. Bütün bağırmaların altında yatan esas etken budur. Kürt özgürlük hareketi hala demokratik çözüme hazırdır. En makul yaklaşımlarla demokratik çözümü istemektedir. Aşırı talepleri yoktur. Bunu dünya kamuoyu da, Kürt kamuoyu da bilmektedir. Kürt kamuoyu, bütün dünya kamuoyu da çok iyi bilmektedir ki, Kürt özgünlük hareketi, PKK ve Başkan Apo isteklerde bulunmamaktadır. Belli demokratik adımları, açılımları yeterli görmektedirler. Federasyon hatta sınırları çizilmiş bir özerklik değil, demokratik birlik içinde dil, kültür, kimlik özgürlüğü temelinde Kürt sorunun çözülmesini istemektedirler. Nitekim bu isteklerinden dolayı birçok çevre tarafından eleştirilmiştir. Özellikle Kürt milliyetçi çevreler tarafından taleplerin çıtasının düşündüğü konusu hep gündemde tutulmuştur. Şimdi PKK'nin savaşı durdurma, gerillayı geri çekme, barış ve demokratik çözüm politikasına saldıranlar, şimdi de ne hikmetse gerilla meşru savunma için Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasi için yeniden devreye girdiğinde nerdeyse barış ve demokrasi düşmanı ilan edilecektir. Bunun yurtseverlikle, demokratlıkla bağı yoktur, tamamen PKK, Başkan Apo, Kürt özgürlük hareketi düşmanlığıyla bağlantısı vardır. Kürt özgürlük hareketi ne derse bazıları onun tersini söylemekten, hangi politikayı izlerse onun tersi politika gütmekten zevk almaktadırlar ya da bu bir kompleks ve hastalık haline gelmiştir. Bu açıdan bu çevrelerin söylemlerini ciddiye almak mümkün değildir. Bütün yurtseverlere, demokratlara, devrimcilere, sosyalistlere düşen görev PKK'nin özgürlük, demokrasi, barış ve demokratik çözüm için yürüttüğü meşru savunmaya destek vermeleri gerekmektedir.

Gerçek bir demokrasi, gerçek bir barış açısından, çift taraflı bir barışı sağlayacak ve tasfiyeyi amaçlayan değil, demokratik çözümü amaçlayan bir politikayı Türkiye'ye kabul ettirmek için tüm yurtsever demokrat güçlerin, devrimci demokrat güçlerin KONGRA GEL ve gerilla etrafında birleşmesi ve destek vermesi gerekmektedir. Biz barışa, demokratik çözüme en makul bir biçimde evet, teslimiyetçiliğe ve tasfiyeciliğe hayır demeliyiz. Başkan Apo'nun ve Kürt sorununun çürütülmesi kabul etmemiz mümkün değildir. Bugün en makul çözüm önerilerini ortaya koyan Başkan Apo'dur ve Kürt özgürlük hareketidir. Gerçekten Kürt sorunun çözmek isteyenler varsa demokratik çözümde iyi niyetli olanlar varsa, herhalde ilk önce bu makul yaklaşımlara cevap verilecektir. Bu makul yaklaşımlara cevap vermeyenler, makul yaklaşım öneren ve Önderliği ve hareketi tasfiye etmek isteyenlerin niyetinin iyi olduğunu hiç kimse söyleyemez. Meşru savunmanın aktif hale gelmesiyle birlikte Türkiye '90'lardan sonra olduğu gibi bütün politikalarını PKK'ye endeksleme doğrultusunda hareket etmek etmektedir. Özellikle AB'yi ve ABD'yi yanına alarak mücadelemizi tasfiye etmeyi düşünüyor. Tabii ki buna karşı mücadele içinde olacağız. ABD'nin ve Avrupa'nın Kürt inkarcı politikasına alet olmasını kabul etmeyeceğiz ve teşhir edeceğiz.

Kürt özgürlük hareketi demokratik çözümle kazanacaktır

Artık sorunun PKK ve silahlı mücadele olmadığı bu dört yıl içinde anlaşılmıştır. Gerilla savaşı durdurmasına rağmen, Türkiye, Kürt sorununda adım atmamıştır. Bu açıdan Türkiye'nin silahlı mücadeleyi gerekçe göstermesinin inandırıcılığı kalmamıştır. Gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesini isteyenler, barışçıl ve demokratik çözüm isteyenlerin yapacağı tek şey Türkiye'ye Kürt sorununda adım atmasını önermektir. Avrupa ve ABD'nin bizden başka bir şey istemesi mümkün değildir. Biz savaşı durdurduk, gerilla güçlerimizi çektik. Buna rağmen hiçbir adım atılmadı. Eğer demokratik adımlar atılacaksa, Kürt sorunu çözülecekse iki taraflı ateşkes sağlanır ve böylelikle aktif meşru savunma durumu durdurulur. KONGRA GEL'de, gerilla güçleri de buna hazırdırlar. Yani bu yönüyle savaşın durdurulması, demokratik çözüm konusunda ne gerilla ne de KONGRA GEL bir engel durumundadır. Aksine en temel güvencedir. Çünkü en makul bir çözüme, demokratik süreci zorlamayacak bir zihniyete sahiptir. Türkiye'nin zorlanmasını, gerillanın, Kürt özgürlük hareketinin Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanılmasını istememektedir. Aksine Kürt sorununun Türkiye ve diğer halklara karşı kullanma politikasına karşı çıkmaktadır. Dolayısıyla hiç kimse gerillayı ve KONGRA GEL'i demokratikleşme önünde engel göremez. Aslında Kürt sorunun çözülmesi konusunda Türkiye'ye öneri götürmeyenler bu konuda Türkiye'yi zorlamayanlar, Kürt sorunun çözümsüz kalmasını isteyerek, Türkiye üzerinde baskıyı sürdürmek isteyen güçlerdir. Kim Türkiye'de Kürt sorununu çözmek istemiyorsa, çözümsüz kalmasını arzuluyorsa, o Kürt sorunu, Türkiye ve bölge halklarına karşı kullanmak isteyen güçlerdir. Biz Türkiye'de ve Ortadoğu'da bu zihniyetin ortadan kalkmasını, Kürt sorununun bölge ve halklarına karşı kullanılmasının ortadan kalkmasını sağlayacak, demokratik ve barışçıl çözümü gerçekleşmesini istiyoruz. Bu konuda PKK'nin de Başkan Apo'nun da KONGRA GEL'in de görüşleri açıktır. Tercih edilen savaş değildir, kesinlikle demokratik ve barışçıl çözümdür. Bu konuda da ısrarlıdır. Başkan Apo'nun devletçi zihniyete, iktidarcı anlayışına, savaş kültürüne ve milliyetçiliğe karşı olduğunu, bunlar değişmeden insanlığın özgürlük ve demokrasi sağlayamayacağını, halkların zamanın ancak devlete, iktidara, savaş kültürüne ve milliyetçiliğe karşı çıkılarak yerleştirileceğini söylemektedir. Dolayısıyla KONGRA GEL'in ve gerillanın demokratik çözümü önünde engel olduğu söylemi tamamen demogojidir ya da bazı güçlerin KONGRA GEL ve gerilla üzerinde politika yapmak, Türkiye üzerinde ekonomik ve siyasi rant elde etmek, Türkiye'deki inkarcı şovenist, gerilla ve KONGRA GEL karşısında hassas olan çevreleri kullanarak kendilerine politik zemin yaratma çabalarıdır. Gerilla ve KONGRA GEL yalnızca Türkiye de değil, Ortadoğu'da da demokrasinin gelişmesini istiyor. Bunu da savaşarak değil de halklarla demokratik birlik çözümü istiyor. Kürt özgürlük hareketi en fazla da demokratik çözümle kazanacağına inanıyor. Çünkü ideolojik, politik, örgütsel ve yaşamsal olarak Ortadoğu'nun en dinamik gücü olduğuna inanıyor. Yine demokrasiyi geliştirme konusunda, zihniyet devrimini gerçekleştirmiş en güçlü halk ve örgütlenme içinde olduğunu düşünüyor. Özellikle Özgür kadın hareketini Kürt halkı içindeki büyük gelişimini ve bunun kazanma inisiyatifi ve imkanı tanıyor. Bu yönüyle Kürt özgürlük hareketinin, KONGRA GEL'in ve gerillanın savaş istemesi değil, herkesten daha fazla demokratikleşmeyi istediği kesindir. Çünkü KONGRA GEL en fazla demokrasi ile kazanacaktır. Gerilla eğer demokratik, siyasal yaşama katılabilirse savaşta bulamadığı demokrasiyi, özgürlüğü geliştirme imkanlarını demokratik ortamda bulacaktır. Çünkü KONGRA GEL'i ve gerilla gücünü oluşturanların, en fazla kazanacakları alan savaş alanı değil, demokratik zemindir. Bunu da herkes bilmelidir. Gerilla Kürt sorununda adım atıldığı takdirde silahlarını bırakmaya hazırdır ve bugünün bir an önce gelmesini ve siyasal alanda, demokratikleşmede, toplumun özgürleşmesinde daha fazla rol oynayacağı düşüncesiyle, inancıyla bunu heyecanını yaşamaktadır. Ancak tasfiyecilik, inkarcılık ve teslim alma düşüncesi bırakılmadığı müddetçe de gerilla bu dağlarda yüzyıl daha yaşayarak demokrasinin, özgürlüğün güvencesi olmaya, Kürt halkının varlığını, kimliğini koruma mücadelesini sürdürmeye, her türlü fedakarlığı göstererek devam edecektir. Bunun da herkes tarafından bilinmesi gerekir.

Türkiye demokratikleşme niyeti ve Kürt sorununda çözüm arama çabası olmadığı takdirde, ne ABD'nin ne KDP ve YNK'nin ne de AB'nin baskısı meşru değildir, kabul edilemez. Bunların meşru zeminde olmayan saldırıları, tasfiye çabaları da boşa çıkmaya mahkumdur. Özellikle Kürt örgütleri ister KDP, YNK olsun ne başka Kürt siyasi çevreleri olsun PKK'nin tasfiye edilmesi ya da Türkiye'nin demokratikleşmemesi en fazla da o çevrelerin zararınadır. Kendi bildikleri dalları kesmek olur. Bazı çevreler, yalnızca kendi dar siyasi çıkarlarını düşünerek, gerillayı, KONGRA GEL'i satmaya, pazarlamaya ve en kötüsü de Başkan Apo'yu Kürt inkarcı çevrelere yem etmeye çalışmaktadırlar. Bunların vebali ağırdır. Kürt özgürlük hareketi bu suçu işleyenlerden er geç hesabını sorar. Özellikle bu tür tutum içine girenler, Kürt halkının lanetinden ve tarihin tabii kurtulamazlar.

Bir diğer husus da, KONGRA GEL, kongresinden sonra kaçarak YNK'ye sığınan ve daha sonra Irak'a yerleşen kişilerin durumudur. Bunların örgüt içinde uzun süredir bir sorun olduğu bilinmektedir. Bu kişiler ideolojik olarak burjuva, liberal, milliyetçi bir çizgiyi KONGRA GEL'e dayatmışlardır. Politik olarak da işbirlikçilik ve teslimiyeti esas almışlardır. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi gücüne inanmak yerine, KDP, YNK gibi sadece çatışan güçlerin çelişkilerinden yararlanma bir öz irade değil de başka politikalara inanarak bir şeyler elde etme anlayışını ve yanılgısını KONGRA GEL'e dayatmak istemiştir. Ancak bu kabul görmemiştir. Yine mücadele gücü azmi gösteremediklerinden bazı güçlerin tekniğiyle de örgütün kadro yapısını ve kadın hareketini mücadele gücünden düşüren yaklaşım içine girmişlerdir. Bu temelde örgütü ve gerillayı dağıtmayı amaçlamışlardır. Tabii ki Kürt halkı özgürlüğünü, demokrasini kazanmadan, inkar ve imha tehdidinden kurtulmadan örgütünü ve gerillasını dağıtması mümkün değildir. Doğal olarak örgüt yapımız Önderlik karşıtı, Önderliğin ideolojisini, politikasını, örgüt yaşam mücadele çizgisini saptıran, içini boşaltan burjuva liberal bir dereceye düşüren bu tür eğilimler prim vermemiştir. Bu tasfiyeci eğilim örgüt içinde etkili olamayacağını, kadro yapısı ve gerilla içinde destek göremeyeceğini anlayınca örgüt içinde kalarak, örgüte karşı mücadele etme yerine, örgüt dışına çıkarak ve bazı güçlerle ilişki içinde KONGRA GEL'e, gerillaya daha doğrusu Önderliğin ideolojik, politik yaşam çizgisine savaş içerisine girmişlerdir. Önderliğin belirttiği gibi bunlar bazı güçlerin işbirlikçisi ve piyonu olmaktan öteye gidemezler. Önderliğin dediği gibi, bu eğilime karşı ideolojik mücadele vermek, bu eğilimin işbirlikçi, teslimiyetçi, tasfiyeci olduğunu göstermek, halktan tüm siyasi çevrelerden tecrit etmek ve böylelikle zarar verici konumdan çıkarmak gerekmektedir. Zaten iki elin parmaklarını aşmayacak sayıdadırlar. Daha önce örgüt imkanlarını kullanarak bazı kişileri, çevreleri etkileme imkanları vardı. Önderliği ve örgüt gücünü kullanarak kendi ideolojik, politik sapkınlıklarını yaymak istiyorlardı. Ama bugün ne Önderliğe dayanabilirler ne de örgüte dayanabilirler. Bu açıdan PKK özgürlük tarihinden şimdiye kadar çıkan tasfiyeciler nasıl ki bir süreden sonra adı ve sanı bilinmez olarak iz ve köşelerde çürümüş, yaşam içinde kaybolmuşlarsa, bunların da akıbetinin de başka türlü olması düşünülemez.

Tüm kadro yapımızın ve halkımızın bu süreçte sadece bu kişilerden gelen değil, ama çeşitli uluslararası güçler ve Türkiye'nin de hareketimizi tasfiye planları olduğunu görerek örgüte mücadeleye sahiplenmeli, daha çok da kendini örgütleyerek, mücadele içine girerek demokrasi mücadelesini geliştirilmeli. Tabii ki gerillaya da güç vermeye devam ederek çeşitli güçlerin örgütümüzü ve gerillayı tasfiye etme planlarını boşa çıkarmalıdır. Bunun için de halkımız ve kadrolarımız dün olduğu gibi bugün de Önderlik etrafında kenetlenmeli; tek doğru çizginin Önderlik çizgisi, tek doğru yaşam ve mücadele felsefesinin, Önderlik yaşam ve mücadele felsefesi olduğunu görmeli, Önderliğin ideolojik ve politik çizgisini, yaşam ve mücadelesini tüm yaşamında, mücadelesinde pratikleştirerek Önderliğine layık olmalıdır. Önderlik çizgisinde yüründüğü taktirde dün olduğu gibi bugün de başarılacağı ve büyük mevziler kazanılacağı kesindir. Bu temelde tüm halkımızın ve kadromuzun Önderliğe sahiplenmesi ve başta Önderliğin özgürlüğü olmak üzere demokrasi ve özgürlük mücadelesini geliştirmesi için var gücüyle çalışmasını bekliyoruz.

Tüm kadro ve çalışanlara

II. OLAĞANÜSTÜ KONGRA GEL GENEL KURUL ÇİZGİSİNİ DOĞRU KAVRAYALIM ATILIMCI BİR RUHLA PRATİĞE GEÇİRELİM

KONGRA GEL Yürütme Konseyi

Başkan Apo'nun talimatı ve perspektifleri temelinde kapsamlı bir hazırlık tartışmasının ardından II. Olağanüstü KONGRA GEL Genel Kurul Toplantısı 16-26 Mayıs tarihleri arasında 278 Delege ve 200'e yakın dinleyicinin katılımıyla, Avrupa ve Medya Savunma Alanı'nda paralel sürdürülen toplantılar biçiminde gerçekleştirildi. Kongremiz kapsamlı bir basın açıklamasıyla kamuoyuna yansıtıldı. Özü, mesajı iletildi. Ancak kadrolara yönelik daha kapsamlı ve ayrıntılı bir aktarımın yapılması için böyle bir genelgeyi yayınlama zorunluluğunu duymaktayız. Pratiğin sorunlarını çözecek kadro ve çalışanların gelişmelerden tam bir açıklıkla haberdar edilmesi demokratik örgütlenmenin bir gereğidir.

"Dün Kürtleri daha çok günlük taktik konusu olarak ele alan ABD, bugün bu kapsamlı projesinde dayandığı İsrail, Mısır, Türkiye gibi devletlerin yanında Kürtlere geçmişten daha farklı bir rol vermektedir. Ancak ABD, Kürt sorununu köklü ve bütünlüklü çözmek yerine daha çok politikasının ihtiyaç duyduğu kadar çözmeyi esas almaktadır. Bu anlamda Güney Kürdistan'daki güçleri desteklerken, Özgürlük hareketini terörist örgütler listesine almaktadır."

Değerli yoldaşlar

II. Olağanüstü Kongre'nin hangi siyasal koşullarda yapıldığı, önemlidir. Bunun için öncelikle satırbaşlarıyla da olsa siyasal gelişmeleri ortaya koymak gerekmektedir.

Kapitalist sistem, tüm zafer naralarına rağmen reel sosyalizmin yıkılmasından sonra, hala içinde bulunduğu kaos aralığından kurtulabilmiş değildir. Sistem, bugüne kadar kendisini sosyal demokrasi, ulusal kurtuluşçuluk ve reel sosyalizm biçimindeki mezhepleriyle sürdürmeye çalışıyordu. Fakat reel sosyalizmin yıkılmasıyla, bir anlamda sistemin yapısal krizinin üstünü örten perde kaldırılmış oldu. Şimdi sistemin yapısal sorunları, işsizlik, arz fazlalığı, açlık, sağlık, gelir dağılımındaki uçurum, moral ve maneviyattaki dağılma, ahlaki çöküş olarak kendisini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. Sistem ABD önderliğinde küresel bir çözüm aramakta, ileri sürülen çözüm önerileri halkların gerçekliğine dayanmadığından, çözüm yerine kaos giderek derinleştirmektedir.

Sistemin Avrupa ve Uzakdoğu merkezleri belli bir güç teşkil etse de, esas olarak ABD ekseninde, ABD ile ilişki ve çelişki biçiminde sürmektedir. Kendi başlarına belirleyici pozisyonda olmadıkları gibi, yeni bir vizyonla da devreye girmekten uzaktırlar.

Küresel bir imparatorlukta çözüm arayan ABD, günümüzde daha çok Ortadoğu üzerinde yoğunlaşmaktadır. Neredeyse bütün ağırlığını bu bölgeye kaydırmış bulunmaktadır. Geçen yüzyılda kaderi İngiltere ve Fransa tarafından belirlenen Ortadoğu'da şekillenen otokritik, teokratik ve oligarşik yönetimler 21. yüzyılın sistem ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. ABD, bölgeyi sistemin çıkarlarına göre ***Büyük Ortadoğu Projesi*** adı altında düzenlemek istemektedir. Dün Kürtleri daha çok günlük taktik konusu olarak ele alan ABD, bugün bu kapsamlı projesinde dayandığı İsrail, Mısır, Türkiye gibi devletlerin yanında Kürtlere geçmişten daha farklı bir rol vermektedir. Ancak ABD, Kürt sorununu köklü ve bütünlüklü çözmek yerine daha çok politikasının ihtiyaç duyduğu kadar çözmeyi esas almaktadır. Bu anlamda Güney Kürdistan'daki güçleri desteklerken, Özgürlük hareketini terörist örgütler listesine almaktadır. Bu tutumuyla Türkiye'nin Kürt halkı üzerinde uyguladığı inkar imha politikasında cesaretlendirmektedir.

Türk devleti Kürt sorununun tıkandığı temel güçtür. '98'den bu yana Önderliğimizin tek yanlı olarak geliştirdiği ateşkes, barış gruplarını gönderme, gerilla güçlerini devlet sınırlarının dışına çıkarma gibi tarihsel adımlara rağmen, özellikle AKP hükümetiyle birlikte görüntüyü kurtarma adına Avrupa Uyum Yasaları çerçevesinde kimi göstermelik adımlar atılsa da, özünde inkar imha siyasetinde bir ısrar yaşanmaktadır. Özgürlük hareketi ve Türk ordusu arasındaki çatışmadan yararlanarak iktidar olan AKP, yürüttüğü politikayla bu çatışmayı derinleştirerek kendisini yaşatma ve tarikatçı zihniyete dayalı bir sistem kurmak istemektedir. Önderlik üzerinde tecridin ağırlaştırılması, HPG güçlerine karşı imha operasyonlarına ağırlık verilmesi, demokratik taleplerini dile getiren halkımıza karşı geliştirilen saldırılar ve tutuklamalarla Özgürlük hareketinin kan can pahasına elde ettiği mevzileri tasfiye etmek istemektedir. En son yerel yönetim seçimlerinde baskı, paranın gücü ve bin bir entrikayla Kürdistan'daki bazı belediyeleri ele geçirmesi, AKP'nin Kürt halkına karşı geliştirdiği tehlikeli politikaya işaret etmektedir.

Başkan Apo Türkiye'nin siyasal tablosunu çok daha çarpıcı ortaya koymaktadır: *"Türkiye'de üç cephe çatışıyor. Birincisi, Kızıl Elma ittifakıdır. (Devletçi, milliyetçi kesimlerin ittifakı.) MHP, DYP, CHP'nin içinde de Baykal'ın temsil ettiği ittifak. İkincisi Yeşil-Kara cephesidir. (İslamcılar, AKP, tarikatlar vb.) Bu ittifak Ortadoğu çapındadır. Diğeri de Gökkuşağı yani Demokratik Türkiye ittifakıdır... Bu üç cephe Türkiye'nin kaderini belirleyecektir."* Bu nedenle Türkiye'nin demokratikleşmesi için demokrasi güçlerinin her zamankinden daha çok birlikte hareket etmek zorunluluğu bulunmaktadır.

İran ve Suriye değişim ve dönüşüm sorunlarını en ciddi ve derinden yaşayan bölge ülkelerinin başında gelmektedirler. Her iki devlette bir taraftan ABD'nin bölgede geliştirmeye çalıştığı değişime direnmektedirler, öte yandan yine her iki devlet Kürt sorunu konusunda Türkiye ille anti Kürt ittifakı temelinde birlik oluşturmakta, bunun için de çeşitli aralıklarla zirveler gerçekleştirmektedirler. En son Suriye devletinin mart ayında Kürt halkına karşı gerçekleştirdiği katliam ve yine son günlerde bütün Kürt partilerine siyaset yapma yasağı getirmesi, İran'nın aynı dönemde Kürt halkına karşı eş zamanlı olarak yoğun tutuklamalara yönelmesi, bu politikanın bir uzantısıdır.

ABD'nin Irak'ı işgal etmesiyle Irak ve Güney Kürdistan'da yeni bir süreç başlamıştır. Bir yılı aşkın bir zaman geçmesine rağmen, hala ABD siyasi ve askeri istikrarı yakalamayı başaramamıştır. İslami kesimler ve eski rejim kalıntılarının direnişi sürmektedir. ABD, bölge politikası ve istikrarı için Kürtleri temel bir dayanak olarak değerlendirmektedir. Bu kendiliğinden bir federasyonlaşmanın önünü açmaktadır. Ortaya çıkan bu durum, Kürt demokratikleşme zeminini güçlendirdiği gibi diğer yandan milliyetçiliği de geliştirerek karşılıklı çatışmaların zeminini doğurmaktadır. Bu durum, demokratik birlik çözüm imkanlarını daha da arttırmaktadır.

Tüm bu siyasal gelişmeler, gerek dünyada gerekse de bölgede kaos aralığından çıkma arayışı ve mücadelesi olmaktadır. Bölgenin en eski halklarından olan Kürt halkının da bu kaostan özgürlük ve demokrasini geliştirmiş olarak çıkabilmesi için, demokratik esaslara dayalı birlik mücadelesini örgütlü temelde geliştirmesi gerekmektedir.

Kongre'ye hangi koşullarda gidildi?

Önderliğin İmralı Savunması'yla ortaya koyduğu, Demokratik Uygarlık Manifestosu'yla birlikte daha da somutlaştırdığı ve Atina Savunması'yla örgütsel biçimi netleştirdiği yeni paradigma temelinde bir değişim dönüşümü Özgürlük hareketi içinde gerçekleştirmek kaçınılmazlaşmıştı. Kendisini iktidar, devlet ve ulusal kurtuluş savaş esaslarına göre örgütlemiş bir yapının köklü değişim ve dönüşüm süreçlerinin olağan özellikte olması beklenemezdi. Hareketimiz içinde ortaya çıkan ayrışma ve sapmaların temelinde Önderlik çizgisinde değişim ve dönüşümdeki zorlanma yatmaktadır.

Önderliğin yeni paradigması karşısındaki yetersizlik, KONGRA GEL öncesinden başlayan ve sonrasında giderek gelişen örgüt içi sorunların esasını oluşturmuştur. KONGRA GEL Kuruluş Kongresi sonrasında iyice açığa çıkan, özü, iktidar çekişmeleri, devletçi zihniyet ve eski paradigmada ısrar eden yaklaşım sahiplerine dayanan anlayışlar, Önderliğin uluslararası komploya karşı geliştirdiği KONGRA GEL'i pratikleştirmeyerek bu projeyi boşa çıkarmışlardır. Böylelikle uluslararası komplo örgüt içine de dayanarak yeni bir aşamaya ulaşmıştır.

Önderliğimizin ortaya koyduğu demokratik ekolojik toplum paradigmasına uygun bir zihniyet değişimi gerçekleşmediği için, ortaya çıkan örgütsel sorunlar karşısında da çözümleyici olunamamıştır. Bu nedenle sorunlar giderilme yerine daha da derinleşmiştir. Çoğu abartılı nitelikte karşılıklı suçlama, teşhir ve eleştiriler geliştirilmiştir. Bu durum hareketin genelinde bir sarsılma ve dalgalanmaya yol açarken, sayısı yüzleri bulan kadro ve sempatizan bu dönemde faaliyetlerden çekilmiş, kendilerini örgütsel yaşamın dışına atmışlardır. Bu kadrolar belli kararsızlıklar, zayıflıklar yaşasa da, bu düzeyde savrulmalara yol açan örgütsel kaos ortamı olmuştur.

Sağ teslimiyetçi anlayış değişim adına, yetersizleri, sorunları abartıp, zaaflara hitap ederek özünde Önderliğin yaşam kavrayışına karşıtlık temelinde yaptıkları evliliklerle Önderlikten intikam almaya yönelirken, sol dogmatik yaklaşım sahipleri ise, değer savunuculuğu adına ateşe körükle gitme yöntemsizliğine girerek, sorunu çözme yerine daha da ağırlaştırarak, örgütü tam bir kargaşa içinde bırakmışlardır.

Bu temelde yaşanan sorunlar salt örgüt içiyle sınırlı kalmamış, kamuoyuna da yansımış, birçok gücün üzerinde hesap yapabileceği bir zemin yaratılmıştır.

Halkta ve kadro yapımızda ciddi endişe ve tartışmalara yol açan bu sorunların kendisine yansımasıyla birlikte Önderlik, soruna müdahalede bulunmuş; sağ teslimiyetçi ve sol intihar çizgisi olarak tanımladığı taraflaşmada yer alan arkadaşlara birlik çağrısı yapmış, oluşturulan PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'ni sürece müdahale etmek ve toparlanmayı sağlamakla görevlendirmiştir.

Önderlik her iki tarafın kapsamlı eleştirisini yaparak tarafları ciddi bir biçimde özeleştiri vermek üzere Medya Savunma Alanı'na çağırmıştır. PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi sorunu çözmek için taraflarla toplantılar düzenlemiştir. Oldukça yoğun geçen ve kırk gün süren bu tartışmalar sonucunda, tarafların yanı sıra temsil düzeyi olan iki yüzü aşkın kadronun da katılımıyla on üç gün devam eden platformda, taraflar sürecin nasıl geliştiğini nedenleriyle ortaya koymuş ve yeterli olmasa da sonuçta özeleştirisel bir tutum takınmışlardır.

Örgüt ortamımızda bu gelişmeler yaşanırken, bölge yeniden yapılanmanın ağır çatışmalarını yaşamaktaydı. Bir taraftan KONGRA GEL terörist örgütler listesine alınıyor, öte yandan Suriye'de Kürt halkına karşı katliamlar yapılıyor, Türk devleti Önderlik üzerinde hem tecridi ağırlaştırıyor hem de gerillaya karşı imha operasyonlarını sürdürüyordu. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da yerel yönetim seçimleri Kürt halkına kaybettiriliyordu. Tüm bu yönelimlere yeterli, etkin ve sonuç alıcı bir yanıt verilemiyordu. Böyle olduğu için de birçok fırsatın kaçırılmasına yol açılıyordu.

II. Olağanüstü KONGRA GEL Genel Kuruluna böylesine zorlu koşullarda gidilmişti.

Önderlik yaşanan sorunlardan ve olası yönelim ve gelişmelerden hareketle olağanüstü bir kongrenin toplanmasını belirtti. Kongreye, örgütsel birlik sorunun çözümü, Önderlik çizgisinde netleşme ve pratikleşme görevi verdi. Bu perspektif temelinde PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi ve KONGRA GEL Başkanlığı'nın birlikte oluşturduğu KONGRA GEL Hazırlık Komitesi çalışmalara başlamıştır. Bu temelde öncelikli olarak taraflarla ve iki yüzü aşkın kadro ile Önderliğin son olarak hazırladığı ***"Bir Halkı Savunmak"*** adlı eseri temelinde bir tartışma yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır. Bu platformda, sadece KONGRA GEL sonrası yaşanan süreç değil, stratejik değişimle birlik-

"ABD'nin Irak'ı işgal etmesiyle Irak ve Güney Kürdistan'da yeni bir süreç başlamıştır; bölge politikası ve istikrarı için Kürtleri temel bir dayanak olarak değerlendirmektedir. Bu kendiliğinden bir federasyonlaşmanın önünü açmaktadır. Ortaya çıkan bu durum, Kürt demokratikleşme zeminini güçlendirdiği gibi diğer yandan milliyetçiliği de geliştirerek karşılıklı çatışmaların zeminini doğurmaktadır. Bu durum, demokratik birlik çözüm imkanlarını da daha da arttırmaktadır."

> "Siyaset doğru bir felsefeye, ideolojiye, somut güç ilişkilerinin doğru değerlendirmesine ve öz güç ilkesine dayanmadığı zaman, daralmaya ve etkisiz kalmaya mahkumdur. Önderlikten kopuş, en olumsuz etkisini daha çok çarpıcı biçimde siyasal alanda göstermiştir. Daha çok iktidara ve devlete göre şekillenmiş klasik siyaset mantığı aşılamadığı ve yeni paradigmaya girilmediği için olanaklar oldukça elverişli olmasına rağmen değerlendirilememiş, tam tersine varolan değerler tüketilmiştir."

te yaşanan süreç ele alınmıştır. En temel tespit olarak Önderlikten kopuşun, hatta yer yer karşıtlığın yaşandığı, stratejiye zihniyet boyutuyla girilmediği, temel taktiğin işletilmediği, Örgütsel çizginin yitirildiği, yaşamda savrulmaların yaşandığı sonucuna varılmıştır. Bu hazırlıklar temelinde II. Olağanüstü Kongreye gidilmiştir.

II. Olağanüstü Kongre, devrim şehitleri adına yapılan saygı duruşundan sonra KONGRA GEL Başkanı'nın yaptığı açılış konuşmasından sonra Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eseri Kongre'ye politik rapor olarak sunulmuştur. Bunu KONGRE GEL Başkanlığı'nın, PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'nin, Kongre Hazırlık Komitesi ve Disiplin Kurulu'nun hazırlamış olduğu raporların okunması takip etmiştir. Bu raporlar çerçevesinde Örgütsel ve siyasal durum üzerine tartışmalar geliştirilmiştir. Program ve tüzük gündeminde sadece tüzük tartışılmış ve önemli değişiklikler yapılmıştır. Bunu izleyen gündemde ise projeler ve karar tasarıları oluşturulup, tartışmaya sunulmuştur. Seçim gündeminde, KONGRA GEL Başkanı, otuz kişilik Yürütme Konseyi ve on bir kişilik Disiplin Kurulu Üyelerinin seçimi yapılmıştır. Kapanış konuşmasıyla II. Olağanüstü KONGRA GEL Genel Kurulu sonuçlandırılmıştır.

Yönetim çizgi temelinde birlik ve başarı demektir

Siyaset doğru bir felsefeye, ideolojiye, somut güç ilişkilerinin doğru değerlendirmesine ve öz güç ilkesine dayanmadığı zaman, daralmaya ve etkisiz kalmaya mahkumdur. Önderlikten kopuş, en olumsuz etkisini daha çok çarpıcı biçimde siyasal alanda göstermiştir. Daha çok iktidara ve devlete göre şekillenmiş klasik siyaset mantığı aşılamadığı ve yeni paradigmaya girilmediği için olanaklar oldukça elverişli olmasına rağmen değerlendirilememiş, tam tersine varolan değerler tüketilmiştir. Önderlik siyasal doğrultuyu net olarak belirlemesine rağmen buna ısrarla girilmemiştir. Özellikle ABD'nin bölgeye müdahalesinden sonra, öz güç ilkesine dayalı, herkesle ilkeli ilişki kurmayı esas alan, üçüncü alana dayalı siyaset tarzını geliştirilmeyişi sonucunda siyasette marjinalleşme yaşanmıştır. Dolayısıyla ne Güney Kürdistan'da inisiyatif alınabilmiş, ne Güney Batı Kürdistan'da etkili olunmuş, ne de Doğu Kürdistan'da sonuç alınmıştır. Kuzey Kürdistan'da ise seçim süreçlerinin ortaya çıkardığı gibi bir karmaşa ve gerileyişinden söz edilebilir. Sunulan çalışma raporu da bunun bir izahatı niteliğinde olmuştur.

KONGRA GEL örgütlenmesi, Yeni Paradigma esaslarına dayalı Ekolojik Demokratik Toplumu yaratmayı hedefleyen, dolayısıyla halkın en geniş ve derinlikli örgütlenmesine dayalı, hiyerarşiyi aşmayı önüne koyan, komiteler tarzında örgütlenmeye dayanmaktadır. Bu ise eski paradigmaya özgü olan , devlet, iktidar ve şiddet yaklaşımını aşan tarzda güçlü bir zihniyet devrimini gerektirmektedir. Ancak buna girilmediğinden örgütsel alanda kaos yaşanmıştır. Örgütü yeni paradigmaya göre örgütleme yerine, eskide ısrar edilmiş bu da bir örgütsel krizi yaratmıştır. Değişim ve dönüşümün en temel silahı eleştiri özeleştiri ve açıklık ilkesi olmasına ve bu konuda Önderlik özeleştiri konusunda da öncülük yapmasına rağmen, son yıllarda özeleştiri neredeyse modası geçmiş bir araç olarak değerlendirilmiştir. Bu da varolan her türlü sapmanın ve dengeciliğin gelişip boyatmasına yol açmıştır. Eleştiri, özeleştiri ve açıklık ilkesi olmadığından daha çok dedikoduculuk adeta bir kültür haline gelmiş ve örgüt yaşamını neredeyse belirler pozisyona ulaşmıştır. Yaratılan zeminde, her türlü yöntemsizlik, muğlaklık ve güvensizlik gelişmiştir. Ortamın yol açtığı sorunlar en büyük tahribatını, varoluş tarzımız olan yoldaşlık ilişkilerinde göstermiştir. Demokrasi, özgürlük ve yönetici olma adına isteyenin istediğini istediği yerde konuştuğu bir ortam, örgüt ortamını, resmiyetini belki de her şeyden çok zehirleyen, bozan bir pratik olmuştur.

Yaşanan bu sorunların kökleri eskiye dayansa da, Önderliğin esaret altına alınmasından sonraki süreçte oluşturulan örgütsel yönetim ve yapılanma belirleyici olmuştur. Yönetim, çizgi temelinde birlik ve başarı demektir. İdeolojik olarak kendisini yeterince yenileyemeyen, pratiğe girmeyen, onun örgüt ve eylemini yaratamayan örgüt yönetimi, kendi içinde bir dönem dışa karşı oluşturduğu birliği de sürekliteştirememiş, bu da kurulan suni dengenin bozulmasına yol açmıştır. Bozulan suni denge kendi içinde bir duyarlılaşma, tepkilenme ve gruplaşmayı getirmiştir.

Önderlik stratejik değişimle birlikte, her bakımdan örgüt yönetiminin önüne değişim ve dönüşüm görevini koymasına, bunun hızla pratikleşmesini tüm görüşmelerinde dile getirmesine rağmen pratiğe girilmemiş, ondan uzaklaşarak tam bir oportünizm yaşanmıştır. Örgüt yönetiminde ve temel taktikteki tıkanma örgütsel sorunlarımızın temel kaynağını oluşturmuştur.

Önderlikten kopuş örgütsel alanda daha tahripkar sonuçlar yaratmıştır. Önderliği kendi ölçülerine göre yorumlama, perspektiflerini, projelerini pratikleştirme için ciddi adım atmama, Önderliği örgüt içinde yaşanan gelişmeler hakkında doğru ve yeterli bir biçimde bilgilendirmeme yaklaşımları, Önderliğe tecrit içinde tecrit yaşatmanın en açık ifadesi olmuştur.

Örgütsel yapılanmanın esasını oluşturan ciddi bir kadro politikası oluşturulmamış, görevlendirmelerde ölçülere dikkat edilmemiştir. Her birim kendi etrafında kendi eğilimlerine yakın kadroyu görevlendirmiştir. Bu diğer kadroları kendiliğinden denge arayışlarına ve çeşitli biçimlerde savrulmalarını beraberinde getirmiştir.

KONGRA GEL hem demokratik ekolojik toplumu inşa hem de bunun önündeki engelleri aşmak için kurulan bir mücadele örgütüdür. Gerçek böyle olmasına ve teoride değişim ve dönüşüm kararları alınmasına rağmen, pratikte değişim adına yaşanan durum savrulma ve dağılma olmuştur. Eski örgütsel hiyerarşik yapının yetkiyi devretmeyerek, kendisini sürdürmek istemesi, yeni katılanların ise kendilerini yeterince katmamaları örgütsel yaşamın oturtulmamasında önemli bir rol oynamıştır. Bunun bir nedeni de kongre başkanlık kurumunun kendisini örgütleyerek konumlandıramaması, komiteleri işlevsel kılamaması, yürütme konseyinin de çalışmalara hakim olamaması; yürütme konseyinde yer alanlar içinden küçümsenmeyecek bir sayının kopuşu yaşaması, çalışmaların kendiliğindenliğe bırakılması gibi olumsuz sonuçlar yaşanmıştır. Bu nedenle uygulanabilir birçok karar hayata geçirilmemiş, oluşturulan komiteler işlememiş, alt komitelerin oluşturulmasına gidilmemiştir.

Ortaya çıkan olumsuz tabloda her ne kadar üst yönetimler ve üst yönetimlerin kurduğu sistem sorumlu olsa da, bu genel kadro yapısının sorumluluğunu azaltmaz. Kadrolar da Önderlik çizgisini gerektiği gibi sahiplenerek yaratıcı bir mücadele yürütmemişlerdir. Ortaya çıkan sorunlar karşısında Önderlik perspektifleri temelinde tavır alma yerine dengeleri gözeten bekle gör yaklaşımı ortaya çıkmıştır. Bu, varolan olumsuzluğun derinleşmesini beraberinde getirmiştir.

Kadrolar, özellikle birinci KONGRA GEL Genel Kurulu'ndan sonra sağ ve sol eğilimlere karşı belli bir duruşu sergilemiştir. Önderliğin perspektif ve talimatlarına bağlı kalarak sürecin daha da ağırlaşmasının önünü almışlardır. Bununla birlikte bazı kadrolar demokrasi ve özgürlük adına örgütsüzlüğü, hiyerarşiye karşıtlık adına anarşizme kayan, örgüt yaşamından ve resmi ilişki tarzından bir uzaklaşmayı ve hiçbir şeye inanmayarak kötü bir nihilizmi de yaşamıştır. Kendisini nihilizme kaptıran kadrolarda, sanki sorunlarımız bir günde ortaya çıkmış, bir günde çözülmesi gerekiyormuş gibi bir ruh hali görülmüştür. Tabii sorunlar bir günde çözülmeyince de, kırılma, sorunların çözüleceğine inançsızlık, moral bozukluğu, karamsarlık ve giderek inkara kadar varan tutumlar kendisini gösterebilmiştir. En az sağ sol anlayışlar kadar tehlikeli olan ve mutlaka önü alınması gereken üçüncü bir anlayış da nihilizm tarzında kendisi ortaya koyan anlayıştır ve buna karşı da mücadele geliştirilmelidir.

Elbette bu dönemde kendimizi hızla böylesi bir durumdan kurtarmalıyız. Bu dönemde geriye çektirilen militan yaşamı yeni paradigmamız temelinde her koşul altında savunmak ve pratikleştirmek gerçek devrimci demokratik tutumdur. Dönem bu anlamda devrimci yaşam, ilişki ve moralde direniş tutumu içinde olmayı gerektirmektedir. Özgürlük mücadelesi militanı ölçüleri yaşamın tüm kesitlerinde temsile kavuşmalıdır. Militan ölçüler hareketlerin en zorlu süreçlerinde asıl anlamına kavuşur. Bu nedenle de kadrolar örgütsel krizi aşmaları için tarihin omuzlarına yükledikleri sorumluluğu kaldırmada asla tereddüt etmemelidirler. Yaşadığımız sorunlar ancak ve ancak bu temelde aşılabilir.

Demokratikleşme halkın hak arama bilinci, örgütlenme ve eyleme geçmesidir

Yeni stratejimizin temel taktiği demokratik serhildan olarak belirlenmiş, serhildanın geliştirilmesine ilişkin birçok toplantı ve konferansta karar alınmış olmasına rağmen, bunun pratikleşmesi çok zayıf kalmış, örgütlülüğü yaratılamamıştır. Yeni paradigmanın öngördüğü devlet olmayan demokrasi, halkın örgütlü ve eylemli duruşunun ifadesidir. Demokratikleşme halkın hak arama bilinci, bunun için örgütlenmesi ve eyleme geçmesidir. Eylemlerin böyle bir rolü olmasına rağmen bunun örgütlülüğü yaratılamamıştır. Serhildana dönük yetersiz ve dar yaklaşımlar örgütü ve halkı temel taktikten ve mücadeleden yoksun bırakmıştır. Belli günlerle sınırlı eyleme kalkmalar ve gençliğin geliştirdiği gece eylemliliklerinin dışında ciddi bir eylem geliştirilmemiş; geliştirilen kimi eylemlilikler ise süreklileştirilememiş, eylem zenginliğine ulaşılamamıştır. Bunun temelinde halkın ulusal demokratik taleplerinin yanı sıra, sosyal ve ekonomik sorunlarına dönük eğitim, örgütlenme ve çözüm arayışına yönelik bir çalışmanın olmaması ve savaşla kazanılmış kitlelerle sınırlı kalınması, eylemlerin hem nicelik hem nitelikçe zayıf kalmasını beraberinde getirmiştir. Böylece son yıllarda kitlesel eylemlilik kampanyalar biçiminde geliştirilmiş, bunlarla belli bir canlılık ve kitle hareketlenmesi yaratılsa da demokratik çözümü yaratmada yetersiz kalınmıştır.

Önümüzdeki süreçte eşit özgür demokratik özgür yurttaş hareketini geliştirme, örgütlemeyi bu esasa dayandırma ve bu temelde sonuca gitmek kararlılığına ulaşılmıştır.

Meşru savunma çizgisi, saldırılar ve haksızlıklar karşısında bir halkın en doğal haklarını kazanma ve koruma mücadelesidir. Meşru savunma çizgisi salt askeri eylemliliklerle sınırlandırılamaz, ateşkes ile çelişmez. Tam tersine onu güçlendirir, ciddiye aldırır. Gerek demokratik siyasal sahada, gerekse de gerillada düşmanın yönelimlerine karşı meşru savunma çizgisinde karşılık yeterince verilmemiştir.

Demokratik siyasal mücadelenin temel teminatı olan gerillanın, nicel ve nitel olarak geliştirilmesine gerekli önem verilmemiştir. Hatta neredeyse gerilla gücünü kurtulunması gereken bir yük gibi gören anlayışlar bile açığa çıkabilmiştir.

Kadın özgürlüğü çalışması özünde Özgürlük hareketinin ruhunu ve temel ölçülerini belirleyen bir çalışmadır. Bu çalışmaları Önderliğimiz bizzat kendisi başlatmış ve en temel çalışması olarak nitelemiş ve bu çalışmayı bir sanatçı inceliği ve titizliğiyle ele alıp sürdürmüştür. İçimizdeki egemen erkek yaklaşımının farkında olan Önderlik uluslararası komplodan sonra, bu çalışmasının yarım kalacağı endişesini her fırsatta dile getirmiş, erkeği de kadını da ciddi bir biçimde uyarmıştır. Ancak kadın cephesinde yaşanan, iktidar, devlet, siyasete ilişkin kendi doğasına ters düşen yaklaşım ve yanılgılar nedeniyle öncelikle kendisini boşa çıkarmıştır. Bu gerçekliğin farkında olan erkek cephesi ise, Önderlik ölçülerine göre değil de kendi geri, feodal, küçük burjuva ölçülerine göre ve kendilerini güç yapma esasına dayanan, kadının birlik, beraberlik ve iradesini dikkate almayan, bu tutumlarıyla bunu parçalayan yaklaşımlar sergilemişlerdir. Bunun sonucunda ise yüzyılımızın en temel çelişkisi olan cins çelişkisi dondurulmuş, bunun yarattığı dengeden de her türlü savrulûş, yaşamda yozlaşma gelişmiş, bu da sağ tasfiyeciliğin öne sürdüğü 'sosyal yaşam reformu'nun zeminini güçlendirmiştir.

> "Siyaset, bir elitin işi olmaktan çıkarılarak, halkın bilinçlendirilmesine, örgütlendirilmesine, demokratik katılımına ve eylemine dayalı bir tarza kavuşturulma kararına ulaşılmıştır. Devleti hedeflemeyen, iktidarcı olmayan, devlet + demokrasi formülünü siyasi mücadelesinin esası yapan bir karar geliştirilmiştir. Siyasi komitenin işlevi esas olarak bu görevi yerine getirmek için demokratik ekolojik toplum koordinasyonlarında kendisini örgütleme olarak tanımlanmıştır."

Kadına karşı gösterilen bu yaklaşımın bir benzeri gençliğe karşı da gösterilmiştir. Gösterilen bu yaklaşımlar sonucu gençliğin kendi özgünlükleri temelinde bir kimlik olarak ortaya çıkmasının önü alınmış, bir benzeşmeyi yaşamıştır. Bu nedenle ideolojik kimlik edinme ve yoğun bir eylemselliğe yönelerek sürükleyici olma görevi bir yana bırakılmış; örgüt içinde yaşanan sorunlara eklemlenmesi özgünlüğünü yitirmesine neden olmuştur. Bunun sonucu olarak hareketimiz kendisini temel değişim ve dönüşüm dinamiği olan gençliğin enerjisinden yoksun bırakmıştır. Gençliğin özgünlüğünü yaratmaya yönelik çalışmalar ise daha çok bir denge oluşturma temelinde ortaya çıkmıştır.

Gerek kadına ve gerekse de gençliğe dönük bu yaklaşımların temelinde Önderliğin kendi şahsında mahkum ettiği ben merkezcilik yatmaktadır. Bütün özgünlükleri, demokrasinin bir gereği olarak değil de kendi gücünün parçalanması olarak gören, bu nedenle tehlikeli, denetim altına alınması gerektiğini düşünen egemenlikli zihniyet yatmaktadır. Bu zihniyetin aşılarak, her kimliğin kendini doğasınca var etmesinin zemini yaratılmalıdır.

Önderliğin esaret öncesi süreçte en büyük çalışmalarından birisi de örgüt çalışması olmuştur. Tüm örgüt sorunlarını derinlikli olarak ele alıp çözümlemiştir. Esaretten sonra hiçbir konferans, kongre ve toplantı-

da örgüt sorunları üzerinde derinlikli olarak durulmamıştır. Yönetim de bu sorunu yeterince ele almamıştır. Kimi tartışma ve değerlendirmeler olsa da, bu çözümleyici ve sonuç alıcı olmaktan uzak kalmıştır. İlk kez bu kongre sürecinde Önderliğin perspektifleri temelinde tüm örgüt sorunları kapsamlı bir biçimde ele alınıp çözümlenmiştir. Yaratılan demokratik tartışma ortamında başta her iki eğilimden arkadaşlar olmak üzere tüm delege yapısı hem kongre hazırlık toplantılarında hem Kongre ortamında görüş, eleştiri ve değerlendirmelerini ortaya koymuşlardır. Bu anlamda zengin, çözümleyici ve örgütü netleştirici, birliğin zeminini güçlendirici bir tartışma geliştirilmiştir.

Siyasal ve örgütsel gündemde yapılan eleştiri özeleştiri ve değerlendirmelere bağlı olarak yaşanan sorunları aşmada çözüm önerileri de gündeme gelmiş ve tartışılmıştır. Bunun için çeşitli çalışma alanlarına göre komisyonlar oluşturulmuş, komisyonların hazırladığı projeler Kongremizde tartışılarak kararlaşmaya gidilmiştir.

Program ve tüzük değişimi gündeme girmesine rağmen, Kongremiz, seçilen yürütme konseyine programın Önderliğin son savunması çerçevesinde yeniden düzenlenmesi için bir komitenin oluşturulması ve en kısa zamanda bu çalışmayı tamamlaması görevini vermiştir. Tüzük ise Önderliğin görüşme notları ve son savunmasında ortaya koyduğu ölçüler çerçevesinde yeniden düzenlenmiş, yaşanan tecrübeden hareketle KONGRA GEL sistemi daha da netleştirilerek kararlaştırılmıştır.

Üzerinde yoğunca durulan temel konuların başında , Önderliğin özgürlük sorunu yer almıştır. Öncelikle Önderlik karşısındaki örgütsel yetersizliğin eleştirisi özeleştirisi yapılmıştır. Bunun yanı sıra Önderliğe ilişkin oluşturulan komitenin çalışmaları yetersiz görülerek eleştirilmiş ve daha ciddi, duyarlı ve birçok kesimi harekete geçirebilecek bir oluşumun kararlaşmasına gidilmiş, yine bunun örgüt, ilişki ve eylem tarzı ortaya konulup planlanmıştır.

Önderliğe karşı geliştirilen "tecrit içinde tecrit" yaklaşımının sahiplerini açığa çıkarmak için Kongremizce bir soruşturma komisyonu belirlenmiş ve görevine başlamıştır.

Siyaset, bir elitin işi olmaktan çıkarılarak, halkın bilinçlendirilmesine, örgütlendirilmesine, demokratik katılımına ve eylemine dayalı bir tarza kavuşturulma kararına ulaşılmıştır. Devleti hedeflemeyen, iktidarcı olmayan, devlet + demokrasi formülünü siyasi mücadelesinin esası yapan bir karar geliştirilmiştir. Önderlik bunu üçüncü alana ve hukuka dayalı siyaset olarak tanımlamaktadır. Geçmişte olduğu gibi aşırı merkezileştiren, bürokratik yaklaşımlara son verilerek, siyasetin komünden, Kongreye kadar olan halkın öz bilinç ve örgütlenmesine dayalı geliştirilmesi kararına ulaşılmıştır. Yine ayrılıkçı olmayan, ilkel milliyetçiliğe, inkarcılığa ve dinci yaklaşımlara karşı mücadeleyi esas alan bir siyasal doğrultuyu benimsemiştir. Siyasi Komite'nin işlevi esas olarak bu görevi yerine getirmek için demokratik ekolojik toplum koordinasyonlarında kendisini örgütleme olarak tanımlanmıştır.

Bilim Sanat Komitesi geçmiş kongrede, KONGRA GEL'in akıl ve beyin gücü olarak tanımlanmasına rağmen, komitenin yaşanan sorunlardan hareketle bu rolünü oynayamaması nedeniyle PKK'nin yeniden inşası gündeme gelmiştir. Bu komitenin görevi kongremizce, Önderlik çizgisinde demokratik ve sosyal devrimi başta KONGRA GEL bünyesinde ve tüm toplum kesimlerini kapsayarak geliştirmek olarak ortaya konulmuştur. Bu temelde Bilim Sanat Komitesi PKK'nin yeniden inşasını sağlamada, felsefi, ideolojik, kültürel ve sanatsal gelişimi sağlamada önemli bir rol üstlenmiştir. Bilim Sanat Komitesi kendisini çeşitli alt komiteler ve bağlı kurumlaşmalara gitme biçiminde örgütlemeyi hedeflemiştir.

Yaşam olacaksa Beritan çizgisinde olacaktır

Sosyal yaşamın demokratik ekolojik toplum esaslarına göre örgütlendirilmesi mücadelemizin esas amacı olmaktadır. Geçen kongrede sağ teslimiyetçi eğilim "sosyal reform projesi " adı altında, bu alanı sadece cinsler arası ilişkiyle sınırlayan ve bu temelde kadronun gündemine sokan, dolayısıyla Önderliğin yaşam projesine bir saldırıya dönüşmüştür. Bundan hareketle Önderliğin gündemleştirdiği ***Beritan çizgisi*** temelinde yaşam yeniden tanımlanmış ve PJA'nın sunduğu *"Anlayış düzeltme belgesi"* temelinde eski projenin kadroya dönük olan bölümü çıkartılarak, her örgütün kendi tüzüğünde yaşam esaslarını belirlemesi kararına gidilmiştir. Sosyal yaşam projesi ailenin ve toplumun demokratikleştirilmesine dönük bir proje haline alması karar altına alınmıştır. Sosyal komite, demokratik ve ekolojik bir toplum ve özgür birey yaratma hedefiyle başta kadın, gençlik olmak üzere tüm sosyal kesimleri kapsayan eğitim, sağlık, spor ve tüm sosyal etkinlikler konusunda plan ve projeler geliştirir ve uygulamayı hedefler biçiminde tanımlanmıştır.

Savaş ve barış konusu Kongremizin en temel tartışma konularından birisi olmuştur. Önderliğin tek taraflı olarak geliştirdiği ateşkes süreci altıncı yılına girmesine rağmen, siyasal gündemde de değerlendirdiğimiz gibi, Türk devleti tarafından inkar ve imha siyasetinin sürdürülmesi, gerillaya dönük imha operasyonlarının devam etmesi, Önderlik üzerinde tecridin daha da ağırlaştırılması, cezaevindeki tutsaklara ve halka dönük saldırılar ve baskıların süreklilik kazanması, geçmiş süreçte ortaya konulan yol haritasına uyulmaması, bu yönde hiçbir olumlu adımın atılmaması gibi gelişmeler her bakımdan yeni bir durum değerlendirmesi yapmayı gerekli kılmıştır. Bu tartışma ve değerlendirmelerin sonucunda Kongremiz HPG'nin benzer gerekçelerden dolayı artık sürdürülemez hale gelen tek yanlı ateşkesin kaldırılarak çift taraflı bir ateşkesin geliştirilmesi, olası bir savaş durumunda geçmişte yaşananların tekrarlanmaması için bağlı kalınması gereken kurallar tespit eden kararları uygun bularak destekleme kararı almıştır.

Kongremizin üzerinde durduğu konulardan birisi de yerel yönetimler ve ekoloji konusu olmuştur. Yerel yönetimleri , demokrasinin beşiği ve halkın demokrasi okulu olarak kabul eden kongremiz, KONGRA GEL kararlarının pratikleşmesi, ekolojik demokratik toplumun inşası esas olarak yerel yönetimlerin geçmişte yaşadığı klasik belediyeciliği aşmayan pratiklerinin eleştirisi temelinde yeni dönemde tüm yerel yönetimlerin özgürlükçü katılımcı belediyecilik esaslarına göre örgütlendirilmesi kararı alınmıştır. Köylerde komünden başlayarak şehir meclislerinin oluşturulması ve birbirleriyle uyumlu ilişkisini kararlaştırılması ve bu kararların pratikleştirilmesi için de yerel yönetimler yönetmeliği çıkarılmış, yine geçmişte kurulup da pratikleşmeyen Ekoloji ve Yerel Yönetimler Komitesi'nin daha da işlevselleştirilmesine dönük bir kararlaşmaya ulaşılmıştır.

KONGRA GEL olarak Kürt sorunun çözümünde hukuki bir yolun hala olanaklı olduğundan hareketle, Kürt sorununun ve genel demokratikleşme sorunlarının çözümünde hukuk bir barış tekniği olarak algılanıp buna uygun sistemli ve kararlı bir yaklaşım gösterilmesi ve siyaseti hukuk esaslarına göre yapmak gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu amaçla acilen bir "Adalet ve İnsan Hakları Komitesi" oluşturulması karar altına alınmıştır. Bu komite çağdaş demokratik kriterleri ve hukukun üstünlüğü ilkesini esas alacak ve temel görevi örgüt içinde ve dışında adaleti sağlamak, insan hakları ihlallerini önlemek, demokratik hukuk hareketini geliştirmek olacaktır. Bu temelde önümüzdeki süreçte bir Kürt Demokratik Anayasası hazırlanması kararlaştırılmıştır.

Basın yayın, enformasyon ve ekonomi konuları geçmiş kongrede alınan kararları aşan bir durum olmadığı için, gündeme alınmamış, daha çok alınan kararların pratikleştirilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Kongremiz, şehitler, gaziler ve zindandaki yoldaşlara ilişkin de kararlar almıştır. *"Şehitler mücadelemizin geçmişi, bugünü ve geleceğidir"* esasına bağlı kalınması ve anılarının yaşamsallaştırılması zaferin garantisi olarak tanımlanmıştır. Aynı şekilde gaziler de yaşayan şehitlerimiz olarak kabul edilmiş , gazilerin daha üretken kılınması, kurumlaşmalarının geliştirilmesi , maddi ve manevi ihtiyaçların karşılanması temelinde kararlaşmaya gidilmiştir.

Mücadelemizin önemli bir cephesini de zindanlar oluşturmaktadır. Zindandaki arkadaşların ve tahliye olan arkadaşların örgütlü yaşam, eğitim, örgütsel ilişki ve maddi sorunların giderilmesi kararlaşmasına ulaşılmıştır.

Kararlaşan diğer önemli bir konu da, Kürdistan'ın her parçasına ve yurtdışında yaşayan halkımıza ilişkin komisyonların hazırladığı karar tasarıları olmuştur. Eski paradigmaya göre oluşturulan siyaset, örgüt ve mücadele tarzının bir ifadesi olarak ortaya çıkan yetersizliklerin aşılması, yeni paradigmanın yönetim, örgüt, siyaset, strateji, temel taktik ve eylem tarzının oturtulmasına dönük bir kararlaşmasına ulaşılmıştır. Bu kararlaşmaya, her devletin Kürdistan parçasına ilişkin siyaseti ve yurtdışında yaşayan Kürt halkının durumu ve hareketimizin her alandaki siyasi, askeri, örgütsel vb durumunun değerlendirilmesi sonucu gidilmiştir. Her parçadaki sorunlar kimi farklılıklar oluştursa da özünde sorunun hepsinde varolanın yeni paradigmaya göre örgüt, öncülük, kitleselleşme ve temel taktiğe göre mücadele çizgisine girmeme olarak tespit edilmiştir. Her parçada ekolojik demokratik toplumun Ortadoğu'da halkların alternatif demokrasisi perspektifiyle kurulup geliştirilmesi kararına ulaşılmıştır.

Kongremizde bir de çağrı yapılmıştır. Gerek son süreçte ortaya çıkan örgütsel kriz ortamının zorluk ve sıkıntılarından olsun gerekse de daha önce şu veya bu nedenle örgütsel ilişkinin dışında kalan arkadaşlara yeniden KONGRA GEL ortamına katılmaları çağrısında bulunulmuştur.

Dünyada, bölgemizde ve ülkemizde tarihsel gelişmelerin yaşandığı bir süreçte gerçekleştirdiğimiz II. Olağanüstü Kongremiz, son altı yılın pratiğini her bakımdan neden ve sonuçlarıyla birlikte ele alıp değerlendirmiştir.

Değerli yoldaşlar

II. KONGRA GEL Olağanüstü Genel Kurulunu Önderlik ortaya koymuş, perspektif sunmuş ve yöntemini belirlemiştir. Kongre bu temelde gerçekleştirilmiştir. Kongremiz, herhangi bir eğilimin üstünlüğü ve zaferiyle değil, Başkan Apo'nun ortaya koyduğu birlik çizgisinin zaferiyle ve ortaya çıkan sağ ve sol tasfiyeci yaklaşımların, mahkumiyetiyle sonuçlanmıştır. Böyle bir pratik içine giren arkadaşlar özeleştirel bir tutum takınmışlardır. Tüm provokasyon ve saldırılara rağmen Apocu hareketin bölünemeyeceği bir kez daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Önderlik çizgisinde sağlanan birlik, örgütsel sorunların çözümünde ulaşılan netleşme, atılımcı bir ruhla hamle yapmanın zeminini güçlendirmiştir. Kongremizin en büyük başarısı bu olmuştur.

Fakat her zaman mücadele tarihimizde Önderlikten, örgütten kopan unsurlar olmuştur. Önderliğin çağrısı temelinde daha önce sağ tasfiyeci eğilim içinde yer alan çok sayıda arkadaş Önderlik çizgisi karşısında özeleştirisel bir tutum içine girerek, yeniden Önderlik çizgisinde mücadele kararlılıklarını ortaya koymuşlardır. Bu grup içinde bulunan bazı evli çiftler, hem böyle davranmış hem de Kongre'den hemen sonrasında kaçarak Medya Savunma Bölgesi'nin dışına çıkmışlardır. Önderliğin ısrarla Medya Savunma Bölgelerinde kalsınlar talimatına rağmen kongreden hemen sonra kaçmaları, en başta Önderliğin birliği sağlama çabasını ve ulaşılan kongre çözümünü boşa çıkarma anlamına gelmektedir. İdeolojik kopuşu yaşayan ve bireysel yaşam arayışı içinde olan bu bireyler kaçmalarına rağmen daha önce bu grupta yer alıp da örgütün yanında yer alarak tavır alan arkadaşlarda olmuştur. Bu durumun kendisi bir netleşmeyi sağlamış artık Önderlik çizgisinde birlik sağlanmıştır.

Geçmiş görevi, adı ve sanı ne olursa olsun, kaçış pratiği ancak ve ancak artık kendilerini ortamda yaşatamayacaklarını ortaya koymuştur. Bu da Önderliğin netleştirici, çözümleyici gücünü ve Kongre'nin başarısını göstermektedir. Bir daha örgütle ve yaşamla oynama ortamının örgüt zemininde kalmadığını güçlü bir kararlaşma ve netleşmenin yaşandığını göstermektedir. Bu kaçışın yaşanmasında yönetim olarak gerekli pratik önlemleri almadığımız için özeleştirimizi veriyoruz.

Mücadele tarihimiz, aynı zamanda tasfiyecilikle mücadele tarihidir

Kongremizin en büyük başarılardan birisi de Önderlik çizgisinde yaşanan birlik çözümüne bağlı olarak en önemli sonuçlarını yaşam ve savaş barış kararlaşmasında ortaya koymuştur. Bilindiği gibi AKP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra süreç tıkanmış, tek taraflı ateşkesin sürdürülmesi anlamını yitirmişti. Yaşanan örgütsel sorunlardan dolayı bundan ısrarla kaçınılmış, kararlaşmasına ve pratiğine girilmemişti. KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'nde de bu kararlaşmaya ulaşılamamıştı. Bunun yarattığı inisiyatif yitimi birçok sorunun da kaynağını teşkil etmişti. Bu kongremizde HPG'nin ateşkese ilişkin kararının desteklenmesi yakalanan örgütsel netlik ve birliğin zaferi olmuştur.

Apoculuk, yaşamda somutlaşır. Özgürlük ilkeleri temelinde geliştirilen yaşam, Apocu hareketin en ayırt edici yanı olmuştur. Kürdistan'da özgürlük mücadelesi bu yaşamın çekiciliğine dayalı olarak gelişmiştir. Kongremizin aldığı diğer önemli bir sonuç da, geçmiş Kongrede alınan "sosyal reform" adı altındaki yaşamı yozlaştıran kararın geri geri alınmasıdır. Bunun yerine Önderliğin güncelleştirdiği Beritan çizgisi temel alınarak birlinç, siyasal ve askeri mücadeleyi temel ölçü alan iradeli, özgürlükçü ilişki ve yaşam biçimi esas alınmıştır. Duygu yüklü, geliştiren, güçlendiren, özgürleştiren, iradeleştiren, daha fazla mücadeleci kılan ilişki biçimi doğru ilişki biçimi olarak tanımlanmıştır. Bu kararlaşma da örgütsel birliğin bir ifadesi ve zaferi olarak ortaya çıkmıştır.

Kongremizin en önemli netleşmesi ve kararlaşması Önderliğin değişim dönüşüm çizgisinde olmuştur. Daha önce de Önderliğin değişim dönüşüm çizgisi net olmasına rağmen, kendine göre yaklaşım ve kendi pratiğini meşrulaştırma aracı haline getirilerek özünde, Önderlik değişim dönüşüm projesini boşa çıkaran sağ ve sol tasfiyeci yaklaşımların bu kongrede mahkum edilmesi, gerçek değişim çizgisini netleştirmiş, başarma ve ileriye doğru güçlü bir hamle yapma imkanlarını daha da arttırmıştır.

Değişim dönüşüm çizgisinin netleşmesinin temelinde Önderliğin sürece müdahalesi, her iki eğilimin içinde bulunan arkadaşların pratiklerinin bizzat Önderlik tarafından netleştirilmesinin belirleyici olduğunu burada bir kez daha vurgulamak gerekmektedir. Önderlik doğrultuyu ortaya koymuş, Kongre bileşimi bunu kararlılıkla benimsemiştir. Ancak bu kendi başına yeterli değildir.

Önderliğin en son hazırladığı "Bir Halkı Savunmak" adlı eseri derinliğine kavranmalı, siyasette, örgütlenme ve yaşamda buna bağlı kalınmalıdır. Bunun bir gereği olarak Önderlik çizgisi ile çelişen her iki tasfiyeci yaklaşıma karşı mücadele içinde olunmalıdır. Başarmanın başka da yolu yoktur!

Bunun için öncelikle her birimiz kendi kişiliklerimizde bu tasfiyeciliklere zemin olan yanlarımızı derinliğine bir çözümlemeye tabi tutarak aşmasını bilmeliyiz. Kendisine güç getiremeyenlerin başkasına da güç getirmezi mümkün değildir. Bunu, hatalarımıza karşı adeta bir meydan muharebesi yaparcasına, kendimize yönelerek gerçekleştirmeliyiz. Her türlü, liberal, oportünist, nihilist, pratiğe gelmeyen, kendini katmayan ya da sınırlı katan, yeni paradigmaya girmeyen eski tarzda ısrar eden ya da değişim adına savruluşu yaşatan yaklaşımlara karşı mücadele bu dönemin kazanma tarzıdır. Önderliğe, şehitlere ve halka bağlı kalmanın gereği de bu tarzı yaşamsallaştırmaktır.

Mücadele tarihimiz, aynı zamanda tasfiyecilikle mücadele tarihidir de. Tasfiyecilik derinliğine anlaşılıp, kavranmadıkça ve ona karşı Önderlik çizgisinde mücadele edilmedikçe dönemin dayatan görevlerini başarmak mümkün değildir. Bu nedenle dönemin militanları olarak sağdan ya da soldan gelsin, adları, sanları ne olursa olsun bu anlayışlara karşı mücadele ettikçe Önderlik çizgisinde pratikleşme ve gelişme sağlanacaktır.

Özgürlük hareketi, bugüne kadar tasfiyecilikle mücadele ettikçe zafer yolunda ilerleme sağlanmıştır. Bundan sonra da doğrultumuz bu olacaktır.

Tüm kadro ve çalışan arkadaşlar olarak, hangi tarz ve anlayışların kaybettirdiğini, hangi tarz ve anlayışların kazandırdığını gelinen aşamada çok çarpıcı biçimde görmüş bulunmaktayız. Kaybettirenin Önderlik çizgisine girmeyen, onu kendine göre yorumlayan yaklaşımlar olurken, kazandıranın ise Önderliğin atılımcı, hamleci çizgisi olduğu çok daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Önderlik çizgisinde gerçekleştirilen birlik ve çözüm Kongremiz, zaferin yolunu ortaya koymuştur. Ulaştığımız aydınlanma, netleşme ve kararlaşma düzeyimizi Kongre aktarımlarında da çok iyi ortaya koymalıyız. Bu anlamda Kongre çizgisini hayatın her alanına taşırmalı ve örgüt gücüne dönüştürmeliyiz.

İçinden geçtiğimiz tarihsel süreç oldukça zengin olanaklar önümüze koymaktadır. Bugüne kadar sağ ve sol tasfiyecilik nedeniyle bu olanakları yeterince kullanamadığımız hatta çarçur ettiğimiz gerçekliğini unutmadan, önümüze çıkan bu olanakları Önderliğin perspektifleri esasına göre nasıl değerlendireceğimiz konusunda her bakımdan aydınlanmış bulunmaktayız. Gerisi yapılmamış, ertelenmiş görevleri daha istekli, daha inançlı ve hamleci bir ruhla gerçekleştirmek için yüklenmektir. Bilmeliyiz ki, bundan böyle kaçırılacak fırsatlarımız da olmayabilir. Kazanmak kadar, artık tümden yitirme tehlikesiyle de karşı karşıya bulunmaktayız. Uluslararası komplocu güçlerin yönelimi, içteki tasfiyeciliklerin durumu göz önüne getirildiğinde bizleri bekleyen tehlikenin ne kadar büyük olduğu ortadadır. Bunları bilerek önümüzdeki görevlere yüklenerek başarmalıyız.

Tüm yoldaşların süreci bu temelde algılayacaklarına ve bu temelde görevlerin üzerine bütün yeteneklerini ayaklandırarak yürüyeceklerine ve başaracaklarına olan inancımızla selam, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

– Yaşasın Başkan Apo!
– Yaşasın II. Olağanüstü Kongremiz!
– Yaşasın halkların kardeşliği!

9 Haziran 2004

"II. KONGRA GEL Olağanüstü Genel Kurulunu Önderlik ortaya koymuş, perspektif sunmuş ve yöntemini belirlemiştir. Kongre bu temelde gerçekleştirilmiştir. Tüm provokasyon ve saldırılara rağmen Apocu hareketin bölünemeyeceği bir kez daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Önderlik çizgisinde sağlanan birlik, örgütsel sorunların çözümünde ulaşılan netleşme, atılımcı bir ruhla hamle yapmanın zeminini güçlendirmiştir. Kongremizin en büyük başarısı bu olmuştur."

KONGRA GEL TÜZÜĞÜ

I. BÖLÜM

Genel esaslar

1- Örgütün adı: KONGRA GELÊ KURDİSTAN. Kısaltılmışı KONGRA GEL'dir.

2- Örgütün amblemi: Üstte kırmızı, altta yeşilin eşit yer aldığı, ortasında sarı güneş bulunan semboldür.

3- Örgütün amacı ve tanımı: İnsanlığın demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adalet özleminin ve bunu gerçekleştirme imkanları bakımından geldiği düzeyin çağdaş ifadesi olan demokratik ekolojik toplum felsefesini evrensel düzeyde savunmak. Bu temelde alternatif olarak devlet kurmayı ve sınıflı toplum uygarlığını hedeflemeyen, demokratik kurumlaşma ve sivil toplum gücüne dayalı, toplumu demokratikleştirerek devleti iş ve rol koordinasyonu işleviyle sınırlayan, cins sorununu eşitlik ve özgürlük temelinde çözen, insanın doğayı tahakküm altına alıp, hoyratça tahrip ve talan etmesine son vererek, öz bilinçli bir gerçekleşme olan insanı doğal var oluşun önemli bir bileşeni gören ve insan insan, insan doğa ilişkilerini uyumlu, bütünleyen bir düzeye kavuşturan demokratik ekolojik toplumu kurmak.

Küresel hegemonyacılığa karşı, küresel demokrasi mücadelesi içinde yer almak.

Kürt sorununun çözümü temelinde barış, demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adaleti sağlamak.

Kürt halkını ve Kürdistan'daki diğer etnik ve kültürel toplulukları ve ulus devlet bireylerini kapsayarak, sınıflı toplum uygarlığının, özellikle dünya kapitalist sistemi ve reel sosyalizmin son iki yüz yıldır yarattığı, ayakta tuttuğu çağ dışı ve geri yapılanmaları aşmak.

Kürdistan ve Ortadoğu zemininde bu amaçla mücadele yürüten güçlerin koordinasyonunu sağlayarak demokratik ekolojik devrime öncülük etmek.

Oligarşik, teokratik, monarşik ve otokratik yapı ve uzantılarına karşı meşru savunma çizgisinde mücadele temelinde mevcut ulus devletlerle varolan sorunları barış içinde ve demokratik siyaset esaslarıyla çözmek.

Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de Kürt sorununu demokratik birlik temelinde, halkların özgür yurttaşlığı ve Demokratik Ortadoğu Birliği hedefine uygun olarak çözmek, bunun için; bölgemizde yaşanan sorunların çözümsüz kalıp, kaosa yol açmasının esas kaynağı durumundaki milliyetçilik, dini fanatizm ve şovenizme karşı her zeminde mücadele yürütmektir.

Amaç daha kapsamlı ve ayrıntılı olarak programda belirlenmiştir.

KONGRA GEL yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda mücadele eden birey, örgüt ve kurumların çalışmalarını koordine eden çatı örgütüdür.

II. BÖLÜM

Üyelik

1- Üyenin tanımı:

KONGRA GEL'e birey ve kurum olarak üye olunabilir. Bu bakımdan üyelik birey üyeliği ve kurum üyeliği olarak ikiye ayrılır.

a) Birey üyeliği: KONGRA GEL'in program ve tüzüğünde belirlenen amaç ve ilkeleri benimseyen, bunları gerçekleştirmek için çalışan, aidatını ödeyen kişi üyedir. Aidat ödeyemeyecek durumda olanlar için aidat ödeme koşulu geçerli değildir.

b) Kurum üyeliği: KONGRA GEL'in programını kabul eden ve bu temelde mücadele yürüten ve aidatını ödeyen parti, grup, demokratik örgüt ve kurum üyedir. KONGRA GEL'e üye olan örgüt ve kurumların tüzel kişilikleri devam eder.

2- Üyeliğin özellikleri:

a) Çağdaş demokratik kriterleri, temel insan hak ve özgürlüklerini, hukukun üstünlüğünü esas alır, bunları topluma yayıp, benimsetmek için her alanda çalışır.

b) Demokrasiyi, halkın özgürlüğüne inanç olarak erdemlerine anlam veren gerçek yurtseverlerin siyaset tarzı olarak benimser ve uygular.

c) Cins, dil, din, ırk, ulus ve etnik ayrımcılığa karşı mücadele eder, ötekinin hak ve varlığına hoşgörülü ve saygılıdır.

d) Ülke, bölge ve dünya barışı için mücadele eder.

e) Yaşamında sade ve mütevazidir.

f) Demokratik katılımcılık ve kolektivizm esaslarına göre çalışır.

g) Emeği en yüce değer olarak kabul eder, kendi çalışmalarında yaratıcı emeği esas alır, başkalarının emeğine de saygılıdır.

h) Planlı iş yapar, zamanı ve olanakları en verimli biçimde kullanır.

i) Eşitsizlikten kaynaklanan her türlü bağımlılaştırıcı ilişkinin karşısındadır. İlişki ve yaşamında eşitlikçi ve özgürlükçüdür, kaynağını erkek egemenlikli sistemden alan her türlü geriliğe karşı mücadele eder. Kadın özgürlük çizgisi temelinde özgür birey olmayı esas alır.

j) Uluslar üstü dayanışma ve halkların demokratik, özgür birliğinden yanadır.

k) Bilime yüksek değer biçer, bilimsel düşünce ve kurumlaşmanın gelişmesi için çalışır.

l) Ekolojik bir bilince ulaşmayı esas alır, demokratik ekolojik toplumun temel bileşeni olan doğayı insan insan, insan doğa ilişkilerinde tahakküme dayalı zihniyetten kaynağını alan her türlü tahribata karşı korumanın mücadelesi içinde olur.

m) Hata ve yetmezlik karşısında özeleştiri verme erdemine sahiptir.

n) Demokratik ekolojik toplum felsefesini özümser, bu temelde milliyetçiliğe, dini fanatizme, şovenizme ve her türlü geri anlayış ve yapıya karşı mücadele eder.

o) Özgür ahlak temelinde değişim dönüşümü gerçekleştirmek için mücadele eder.

p) Parti, kurum ve örgütler de bu özellikleri esas alır ve bu temelde mücadele ederler.

3- Üyenin görevleri:

a) Genel Kurul ve yönetim organları tarafından belirlenen karar, dönemsel politika ve taktikleri hayata geçirmek için çalışmak ve mücadele etmek.

b) KONGRA GEL disiplinine uymak ve uygulatmak.

c) Tüzük gereğince yetkili organların verdiği görevler doğrultusunda seçildikleri ya da görevlendirildikleri Kongre organlarının toplantılarına ve yürütme çalışmalarına düzenli katılmak.

d) Kongre tarafından karara bağlanmış konular hakkında karşı görüşte olunsa bile yaşama geçmeleri için aktif çalışmak.

e) Kongreye maddi imkan sağlamak için çaba göstermek ve aidatlarını düzenli ödemek.

f) Sosyal çalışmalara aktif katılarak, toplumsal örgütlenmenin gelişmesine katkıda bulunmak.

g) Demokratik devrimin gerçekleşmesi ve derinleşmesinin en önemli alanı olan sivil toplum örgütlenmesinin, halkın demokratik güç ve inisiyatifini açığa çıkaracak şekilde gelişmesi, kökleşmesi ve etkinleşmesi için çalışmak.

h) Kendisini ve çevresini Kongre'nin ideolojik ve siyasal amaçlarına, taktik ve güncel görevlerine uygun olarak sürekli eğitmek ve aydınlatmak.

4- Üyenin hakları:

Her üye;

a) Her düzeyde seçme ve seçilme

b) Her konuda düşüncesini açıklama, tartışmalara katılarak Kongre kararlarının oluşmasına katkıda bulunma,

c) Eleştiri yapma ve her konuda öneri sunma,

d) Eleştiriler karşısında tutum belirleme ve suçlamalara karşı kendini savunma, haksız uygulamalara karşı kongre hukuku çerçevesinde hakkını arama,

e) Kongrenin çalışmaları hakkında bilgi edinme, bağlı bulunduğu Kongre organlarına kişiler, kurum ve olaylarla ilgili soru önergesi verip, açıklama isteme,

f) Eğitim olanaklarından yararlanma,

g) Gerekçelerini üst organa iletmek kaydıyla görevden istifa etme hakkına sahiptir. Kongre üyelerinin seçenler olarak yöneticileri geri çekme hakları vardır. Her üye seçmenleri tarafından geri çekilme ilkesine tabidir.

h) Üçüncü ve dördüncü maddedeki bireysel görevler ve haklar kongreye bağlı diğer kurum ve örgütlerdeki bireyler için de geçerlidir.

5- Üyeliğe kabul ve üyelikten ayrılma:

a) Üye olmak isteyen aday, yazılı olarak açık kimliği ve öz geçmiş belgesiyle Kongre'nin herhangi bir organına başvurur, başvurunun sonucu 1 ay içinde başvurulan organın kararı ve bir üst organın onayı ile kesinleşir. Başvurusu kabul edilen kişi, karar yazılı iletilerek üye yapılır. Üyeliği reddedilen adaylar itirazlarını bir üst organa yazılı olarak yapabilirler.

b) Üye olmak isteyen her parti, örgüt ve kurum tüzel kişiliğini belgeleyen tüzük ve programı ile Kongre Yürütme Konseyi'ne başvurur, başvurunun sonucu 2 ay içinde ilgili parti, örgüt ve kuruma yazılı olarak iletilir. Başvurusu kabul edilenler üye olurlar.

c) Üye her birey, gerekçesini bağlı olduğu Kongre organına yazılı sunarak Kongre üyeliğinden ayrılabilir.

d) KONGRA GEL'in sorumlu kademelerinde yer alanlar, istifaları onaylanıncaya kadar görev ve görev yerlerini terk edemez.

II. BÖLÜM

Örgüt yapısı

1- Önderlik:

Demokratik ekolojik ve cinsiyet devriminin teorik, felsefi ve stratejik bakımdan belirleyicisidir. Dönemsel temel politikaları gözetir. Genel Kurul tarafından üçte iki çoğunlukla seçilir. Genel Kurul ve Yürütme Konseyi'nin teorik, stratejik temel politikalarına ilişkin kararlarını onaylar.

2- Genel Kurul

a) Kongrenin en yüksek karar organı Genel Kurul'dur. Genel Kurul üyeleri iki yılda bir halk ve kongre üyeleri tarafından Kongre'nin onayladığı Seçim Yasası'na uygun seçilir. Genel Kurul üyeleri seçilirken yüzde 50'sinin kadın olması esas alınır. Seçilmiş temsilcilerin en az üçte ikisinin katılımıyla yılda bir olağan toplantısını yapar.

b) Başkanlığın istemi ve Yürütme Konseyi'nin üçte iki kararıyla veya üye sayısının üçte birinin istemiyle Genel Kurul zamanından önce de toplanabilir.

c) Başkanlığın istemi ve Yürütme Konseyi'nin üçte iki kararıyla ve bir defaya mahsus olmak üzere Genel Kurul olağanüstü koşullarda en fazla 1 yıl ertelenebilir.

d) Genel Kurul bileşimi parçaların ve yurt dışındaki Kürdistanlıların nüfus oranına göre seçilecek 300 üyeden oluşur.

e) Genel Kurul, Önderliği, Kongre Başkanını, Yürütme Konseyi ve Disiplin Kurulunu seçer. Kongre programını ve tüzüğünü kabul eder veya değiştirir. Kongrenin dönemsel politikalarını çizer. Kongre çalışmalarını değerlendirir. Başkanlık, Yürütme Konseyi ve Disiplin Kurulu'nun faaliyetlerini denetler.

f) Genel Kurul, Kürdistan parçalarında ve yurtdışında kendisini komiteler temelinde örgütler. Parçalarda ve yurtdışında Halk Kongreleri, eyalet ve şehirlerde meclisler, mahalle ve köylerde komünler, aşağıdan yukarıya her örgüt ve kurumun kongresini yaparak temsilcilerini seçmesi temelinde oluşurlar. Halk kongrelerinin yıllık toplantılarında seçilen temsilcilerden oluşan Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonları, Yürütme Konseyi'nin perspektif ve genelgeleri doğrultusunda çalışırlar, aynı zamanda yıllık kongreye karşı da sorumludurlar. Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonları arasında koordinasyonu Kongre Başkanlığı sağlar.

3- Başkanlık

a) Kongre Başkanlığı, Başkan ve 6 yardımcısından oluşur. Kongre başkanı Genel Kurul tarafından seçilir. Kongre Başkanı'nın seçiminde üçte iki çoğunluk aranır. İlk iki turda adaylardan biri üçte iki çoğunluğu sağlayamazsa, üçüncü tura en çok oyu alan iki aday katılır ve fazla oyu alan Başkan seçilir. Yardımcılar Yürütme Konseyi tarafından yürütme üyeleri içinden seçilir.

b) Bir üye, Kongre Başkanlığı'na iki dönem üst üste seçilemez. İki yıllığına seçilir. Yıllık Genel Kurul Toplantısı'nda projesini onaya sunar. İki yıl aradan sonra tekrar seçilebilir

c) Kongre Başkanlığı, Genel Kurula karşı sorumludur, iki seçim dönemi arasında Kongreyi temsil eder ve faaliyetleri hakkında iki ayda bir kamuoyunu ve Kongre üyelerini bilgilendirir, yılda bir Genel Kurula rapor sunar.

d) Yürütme Konseyi'nin iki toplantısı arasında komitelerin ve Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonlarının eşgüdümünü sağlar ve yönlendirir.

e) Yürütme Konseyi ile birlikte Kongre politikalarını yürütür ve denetler. Kongre

başkanı ihtiyaç halinde kendisine danışman tayin eder.

f) Kongre Başkanı, Yürütme Konseyi'nin toplantılarına başkanlık eder.

g) Kongre Başkanı'nın vefatı, istifa etmesi ya da görev yapamaz duruma gelmesi halinde Genel Halk Kongresi yeni bir Başkan seçinceye kadar yardımcılardan biri bu görevi vekaleten üstlenir. Genel Kurul altı ay içinde yeni başkanı seçer.

h) Kongre başkanlığı sicil, arşiv, yazışmalar ve pratik işlerin yürütülmesi amacıyla bir sekreterlik oluşturur.

4- Yürütme Konseyi

a) Genel Halk Kongresi tarafından 2 yılda bir Genel Kurul ve Kongre üyeleri arasından seçilir ve 30 üyeden oluşur.

b) Bir üye Yürütme Konseyi'ne en fazla iki dönem üst üste seçilebilir.

c) Yürütme Konseyi, iki Genel Kurul arası dönemde Başkanlıkla birlikte en yüksek yürütme organıdır.

d) Yürütme Konseyi, kendisine bağlı Siyasal, Sosyal, Ekonomi, Bilim Sanat, Basın Yayın ve Enformasyon, Meşru Savunma, Yerel Yönetimler ve Ekoloji ile Hukuk komitelerini örgütler, yönlendirir ve denetler.

e) Yürütme Konseyi, olağan toplantılarını 4 ayda bir salt çoğunlukla yapar. Başkanlığın veya üyelerden üçte birinin istemi ve salt çoğunluk kararıyla daha erken de toplanabilir veya toplantısını erteleyebilir.

f) Faaliyetleri hakkında Genel Kurula yılda bir rapor sunar.

5- Komiteler

a) Yürütme Konseyi'nce Genel Halk Kongresi ve kongre üyeleri arasından görevlendirilir. Her komitede en az bir Yürütme Konseyi Üyesi yer alır. Bir üye, en fazla iki komitede yer alabilir.

b) İki ayda bir faaliyetleri, plan ve projeleri hakkında Yürütme Konseyi'ne rapor sunarlar, Yürütme Konseyi'nin genelgelerini uygularlar.

c) İhtiyaca göre gerekli olan alt ve yan örgütlenmelerini yaratırlar.

d) Program ve iç yönetmeliklerini kendileri hazırlarlar. Uygulamaya geçirilmesi Yürütme Konseyi'nin onayını gerektirir.

6- Komitelerin işlevleri

a- Siyasal Komite: Yürüteceği çalışmalar bakımından ikiye ayrılır.

1- İç Siyasi Komite; Kürdistan parçalarının bulunduğu dört temel ülkedeki siyasi kurumlaşmalar ve faaliyetlerin yönlendirilmesi ve denetlenmesinden sorumludur ve en az bir başkan yardımcısı, yeter sayıda Yürütme Konseyi ve Genel Kurul Üyesi ile parçalardaki siyasal parti, siyasal kurumların temsilcilerinden oluşur. Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonları ile eş güdüm içinde çalışır.

2- Dış Siyasi Komite; Kongrenin dış politika çizgisini hayata geçirir. Kürt halkının özgürlük mücadelesini uluslararası alanda tanıtmak için çalışır. Kürdistan halkını temsilen başta komşu halklar ve devletler olmak üzere diplomasi çalışmalarını yürütür. Stratejik ve taktik ittifaklar geliştirir. Yurtdışı örgüt ve kurumlarımızın koordinasyonunu sağlar.

b- Sosyal Komite: Demokratik toplum, özgür birey yaratma hedefiyle kültürel, sportif, sağlık ve eğitim alanlarında plan ve projeler geliştirir, uygular ve bunun için kurumlaşmalara gider. Bu alanlarda faaliyet gösteren örgüt ve kurumları destekler, örgütlü bir sivil toplum gücünü açığa çıkarmak için çalışır. Komite, kadın, gençlik, etnik ve inanç grupları ile sosyal aktiviteler (sağlık, mesleki birlikler, spor, eğitim) alanı temel bileşenlerinden oluşur.

Kadın Komitesi: Kadın özgürlük çizgisi temelinde toplumun özgürleştirilmesi mücadelesine yön verir. Kadının özgürlüğü ve yaşamın her alanına eşit katılımını amaçlayan tüm kadın hareketleriyle ilişkilenir, destekler, toplumsal gelişmede öncü dinamik olarak kadının örgüt ve eylem gücünü açığa çıkarıp, harekete geçirir.

Gençlik komitesi: Çağdaş bir gençlik yaratmak için sosyal, siyasal, kültürel ve eğitsel projeler geliştirir ve uygular. Genç beyinlerin önünde engel olan her türlü geleneksel zihniyetle mücadele eder.

Etnik Yapılar ve İnanç Grupları Komitesi: Etnik yapılar ve inanç gruplarına hoşgörüyle yaklaşır, gelişmeleri için destek sunar ve farklılıkları bir çelişki kaynağı haline getiren gerici zihniyet ve yaklaşımlarla mücadele eder.

Sosyal Aktiviteler Komitesi: Toplumun sosyal düzeyini geliştirmek üzere projeler geliştirir. Bunun için gerekli kurumlaşmalara gider, varolanları destekler, gelişmelerini teşvik eder.

c- Ekonomi Komitesi: Kongrenin maliye ve ekonomi politikasını uygular, toplumun ihtiyaç duyduğu ekonomik ve mali örgütlenmelere gider. Kaynak, yatırım ve istihdam amaçlı projeler geliştirir, halkın öz gücünü harekete geçirerek ekonomik sorunlara çözümler üretir.

d- Bilim Sanat Komitesi: KONGRA GEL'in ideolojik ve felsefi hattının belirlenmesinde öncülük eder. Beyin gücü olma görevini yerine getirir. Güncel pratik politikayı dikkate alır, ama ilkesel duruşuyla demokratik misyon hareketi gibi çalışır ve Önderlik felsefesini bir ekol haline getirmeyi temel görev olarak alır. Egemen sistemin bilimi parçalayan yaklaşımlarıyla mücadele eder, bütünlüklü ve bilim etiğine göre çalışır. Kadro ve halk eğitimlerinde zihniyet devrimini esas alır. Ana dil eğitimlerini destekler. Kürt dili, kültür ve sanat değerlerini korur, gelişmeleri önündeki her türlü engele karşı mücadele eder, sanat ve bilimin geliştirilmesi amacıyla projeler hazırlar, bu yönlü inceleme araştırma kurumları oluşturur ve mevcut olanları geliştirerek yaygınlaştırır.

e- Basın Yayın Enformasyon Komitesi: Ulusal çapta basın yayın politikalarının oluşturulması ve basın yayının örgütlendirilmesini koordine eder. Varolan kurumların gelişmesini yönlendirir, ihtiyaca göre yeni kurumlaşmaların oluşumunu destekler, iç ve dış kamuoyuna doğru enformasyon vererek aydınlanmaya öncülük eder.

h- Ekoloji ve Yerel Yönetimler Komitesi: Demokratik yerel yönetimleri, özgürlükçü halk hareketi perspektifiyle geliştirir. Yerel yönetimleri belediyecilikle ve hizmet arzıyla sınırlayan anlayışları aşma temelinde özgür ve katılımcı yerel yönetimlerin geliştirilmesi mücadelesi yürütür. Kentkırsal köy uyumu ve bütünlüklü yaklaşımı temelinde komünal anlayışın gelişmesi için köy komünleri ve ocakları örgütlenmesini geliştirir, yaygınlaştırılmasına çalışır. Demokratik Ekolojik Toplum Paradigmasını her alanda savunur. Ekolojik bunalımın kaynağının toplumsal bunalım olduğundan hareketle, insan-insan, insan-doğa çelişkisinin çözümü, doğayla uyumlu ve barışık bir yaşam tarzının geliştirilmesi için çalışır. Bu amaçla, Kürdistan ve uluslararası alanda aynı amacı paylaşan ekoloji, çevre, sağlık, barış vb örgüt ve kurumlarla dayanışma içinde olur, yenilerinin gelişmesi için destek sunar.

ı- Hukuk Komitesi: Evrensel hukuk normları temelinde, demokratik hukuk bilincinin geliştirilmesi yine insan hakları kriterleri çerçevesinde insan hakları bilinci ve mücadelesinin geliştirilmesine öncülük eder. Hukuk ve insan hakları ihlallerini ve savaş suçlarını araştırır, buna karşı mücadele eder, bu konularda iç ve dış kamuoyunu aydınlatır, tüm bu sorunlara önemli bir kaynak teşkil eden Kürt sorununun evrensel demokratik hukuk ölçüleri çerçevesinde çözümü için mücadele yürütür. Varolan insan hakları ve hukuk kuruluşlarıyla ilişki ve dayanışma içerisinde olur; alanlarda ihtiyaç duyulan düzenlemelere ve kurumlaşmalara gider. KONGRA GEL'in adalet ve yargı sistemini oluşturur ve denetler.

i- Halk Savunma Komitesi: Kürdistan halkının temel hak ve özgürlüklerini, ulusal önderliğin yaşamını ve özgürlüğünü güvence altına almak için halkın temel hakları temelinde meşru savunmayı yönlendirir. KONGRA-GEL, BM insan hakları normlarına göre hakların korunması ve uluslararası barış için çalışır. Uluslararası alanda Kürt halkının meşru haklarını savunur ve bunun için mücadeleyi teşvik eder. Barışın sağlanması için çalışır.

7- Disiplin Kurulu:

a- Genel Halk Kongresi ve kongre üyeleri arasından seçilen 11 kişiden oluşur. Genel Halk Kongresi'ne karşı sorumludur. Aynı kurul tarafından iki yıllık süre için seçilir. Ayrıca 5 yedek üye boşalmalar durumunda görev almak üzere Genel Halk Kongresi tarafından seçilir.

b- İdari olarak Kongre Başkanlığı'na bağlıdır, kararlarında bağımsızdır.

c- Disiplin Kurulu üyeleri Kongre'nin başka organlarında yer alamaz.

d- Kararlarını üçte iki çoğunluk gerektiren üyelikten geçici ve tümden çıkarma durumu hariç salt çoğunlukla alır.

e- Yürütme Konseyi, diğer Kongre organları ve üyelerden gelen dava dosyalarını görüşür ve karara bağlar.

f- Kendi yönetmelik esaslarına göre çalışır. Yönetmeliği Genel Kurul tarafından onaylanır.

g- İhtiyaç duyduğu yerlerde araştırma komisyonları oluşturur.

8- KONGRA GEL içinde kadın temsili

1- KONGRA GEL, demokratik ekolojik toplumu amaçlayan ve bunun için Kadın Kurtuluş İdeolojisi ekseninde hareket eden tüm kadın örgütlerini tanır, destekler ve bunların başarıya ulaşması için gerekli ilişki ve ittifak içinde olur.

2- PJA, KONGRA GEL bünyesinde kendi temsili iradesini örgütler. Tüm komitelerde ve çalışmalarda PJA temsili yer alır. PJA üyeleri üstlendikleri görev ve çalışmalarla KONGRA GEL'e karşı, temsil düzeyiyle de PJA'ya karşı sorumludurlar. Bu temelde PJA'ya rapor sunar, PJA kongrelerine ve gerekli görülen toplantılarına katılırlar.

3- KONGRA GEL bünyesinde bulunan PJA temsili, diğer kadın örgütlerinin temsilcileri ve kadın üyelerin katılımını da esas alarak, kendisini bir Kadın Koordinasyonu olarak örgütler. Bu koordinasyona Kongre Başkanlığı'ndan da kadın temsili katılır.

4- Kadın Koordinasyonu, KONGRA GEL bünyesinde bulunan kadın çalışmalarının geliştirilmesine ilişkin Kadın Kurtuluş İdeolojisi temelinde ortak hareket etme, projeler hazırlama ve uygulama işlevini yönetmeliğini oluşturarak yerine getirir. Kadın Koordinasyonu, KONGRA GEL çalışmalarındaki tüm kadınlara karşı sorumludur.

IV. BÖLÜM

Disiplin ihlalleri

1- Tüzük hükümlerine uymamak, meşru olmayan zeminlerde kongre çizgisi karşıtı propaganda yapmak, kongre karar ve genelgelerini uygulamamak veya meşruiyetine gölge düşürmek, üyelik esaslarına aykırı davranmak,

2- Kongre değer ve imkanlarını korumamak, kongre yetkilerini bireysel ve çevresel çıkar sağlamak amacıyla ve kötüye kullanmak, başkasının yetkisini gasp etmek, kendi sorumluluk alanının dışında müdahalede bulunmak, tüzüğe uygun olmayan bir biçimde kendi görev ve yetkisini devretmek, yolsuzluk yapmak disiplin ihlalidir.

3- Kongre disiplinini ihlal eden üye, Kongre organları tarafından Disiplin Kuruluna sevk edilirler.

4- Disiplin Kurulu gerekli tahkikat ve araştırmayı yaparak ihlalin niteliğine göre uyarı, kınama, üyeliği dondurma ve üyelikten ihraç etme cezalarını verir. Ayrıca görevi sınırlandırma ve görevden alma istemiyle Yürütme Konseyi'ne veya ilgili organa baş vurabilir.

5- Disiplin ihlallerinde ceza verme yetkisi Yürütme Konseyi'nin onayını gerektiren haller dışında disiplin kuruluna aittir.

6- Disiplin kurulunun kararları bağlayıcıdır. Verilen cezaları Yürütme Konseyi veya ilgili Kongre organları uygular.

7- Disiplin Kurulu'nun aldığı kararlara itiraz, Genel Kurula yapılır ve orada sonuca bağlanır.

V. BÖLÜM

Örgütsel işleyiş

1- Kongrede örgütsel işleyiş, demokratik katılım ve yönetim esaslarına göre düzenlenir.

2- Kongrenin bütün organları seçimle göreve gelir ve seçimle değişir.

3- Kongredeki seçim ve uygulamalarda çoğunluğun görüşü esastır. Kongre içi demokrasi bireyin ve azınlık görüş sahiplerinin demokratik hakları gözetilerek hayata geçirilir.

4- Bütün organlar üstten aşağıya genelge, alttan yukarıya rapor sunmakla yükümlüdür. Üst organlar genelgelerinde alt organların görüş ve önerilerini gözetir. Alt organlar verilen genelgeleri uygulamakla yükümlüdürler. Alt organlar genelgelerle ilgili görüş ve eleştirilerini Yürütme Konseyi'ne veya üst organlara sunarlarb

5- Üst organlar rapor isteyerek veya fiili görevlendirmelerle denetleme görevini yerine getirirler.

6- Bütün kongre organları tüzük veya genelgelerle belirlenen zamanda ve biçimde toplantılarını yaparlar.

7- Kongre organları, üçte iki çoğunluğu gerektiren haller dışında salt çoğunlukla toplanır ve karar alırlar.

8- Geçerli bir mazeret olmadan toplantıya katılmamak tüzük ihlalidir, üst üste iki kez tekrarlanırsa Disiplin Kurulu'na sevk edilir.

9- Toplantıya katılamayacak üyeler katılamama gerekçelerini ilgili organa bildirmekle yükümlüdür.

10- Kongre üyeleri, pratik faaliyetler ve genel duruma ilişkin eleştiri ve görüşlerini resmi ortamlarda sunarlar, eleştiri engellenemez ve bireysel çıkar için kötüye kullanılamaz.

11- Yönetim organlarının seçiminde gizli oy, açık sayım yöntemi uygulanır.

VI. BÖLÜM

Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonları:

a- Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı ülkeler ve dış alanlarda varolan demokratik örgüt ve kurumların eş güdümünü sağlar. Siyasal partiler, sivil toplum örgütleri, çevre, kadın, gençlik hareketleri, sendikalar, meslek kuruluşları, kültür kurumları vb demokratik kurum temsilcilerinin bir araya gelmesinden oluşur. Her kurum koordinasyonda temsil edilen çalışmanın siyasal ağırlığı ve kitlesel durumuna uygun temsil edilir. Altı ayda bir seçimle üç kişilik yürütmeler seçer ve Yürütme Konseyi'nin onayına sunar. Kendi iç tüzüğünü kendisi hazırlar, ama koordinasyonda yer alan diğer kurumların iç işlerine karışmaz.

b) Çalışmaları hakkında ihtiyaç duyduğu ya da Yürütme Konseyi talep ettiği hallerde bilgi sunar. Yürütme Konseyi'nin perspektif ve genelgelerini alır.

c) a bendindeki yöntem izlenerek ihtiyaca göre şehir, kasaba, belde, köy ve mahallelerde alt koordinasyonlarını oluşturur.

KARŞILIKLI ATEŞKES BELGESİ

KONGRA GEL Kürt halkının meşru temsil gücüdür ve Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümünü esas almaktadır. Hem bölgedeki hem halklar arasındaki sorunların demokratik barışçıl yöntemlerle çözülmesini tercih etmekte, Kürt sorununun da bu temelde çözülmesini amaçlamaktadır.

Halk Savunma Güçleri (HPG), hiçbir insani hakkı tanınmayan, kimliği, kültürü, tarihi yok sayılan Kürt halkının meşru savunma gücüdür ve uluslararası sözleşmelerin tanıdığı Meşru Savunma Hakkı çerçevesinde Kürdistan'ın her parçasında konumlanmış bulunmaktadır.

Kürt sorunu Ortadoğu'nun temel sorunlarından biridir. Bu yönüyle Ortadoğu'nun herhangi bir ülkesiyle sınırlı bir iç sorun değildir. Türkiye, İran, Irak, Suriye bu sorunun sahibi olan ülkelerdir. Bugün Kürtler Ortadoğu'nun dışına da taşmışlardır. Önemli bir Kürt nüfusu AB ülkelerinde bulunmaktadır. Bu nüfus göçü Kürt sorununu bu ülkelere de taşımıştır. ABD'nin Irak'a müdahalesi de, ABD'yi fiilen Kürt sorunu içine çekmiştir. ABD de Kürtlerin komşusu durumuna gelmiştir. Onun içindir ki tüm bu ülkeler, Kürt sorununun muhatabıdırlar.

Dünyada uluslararası sözleşmeler kapsamında belirlenen ilkelerden yararlanmayan hiçbir halkın neredeyse kalmadığı koşullarda, Kürtler Türkiye'de yok sayılmakta, İran ve Suriye inkar ve imha yaklaşımı içinde olmasa da Kürt kimliği ve kültürünü, siyasal ve sosyal haklarını hiç bir hukuki tanıma ve güvenceye kavuşturmamakta; AB ülkeleri de, fiilen Kürtleri halk statüsünde görmeyerek haklarını tanımamaktadır. ABD'nin Güney Kürdistan ile sınırlı kalan bir çözümü amaçlayan politikaları da, Ortadoğu ve Kürt sorununun çözümünde yetersiz kalmaktadır. Kürtler adeta uluslararası hukukun dışında tutulmakta, bölge devletlerinin baskıcı ve yasakçı politikaları karşısında uluslararası sessiz kalmaktadır.

KONGRA GEL, Kürt halkına, Önderliğine, temel hak ve özgürlüklerine saldırmayan, şiddet uygulamayan ilgili tüm güçlerle barış içinde olmayı; sorunların karşılıklı diyalog içinde, demokratik barışçıl yöntemlerle çözüme kavuşturulmasını ilkesel bir yaklaşım olarak esas almaktadır. Ancak demokratik barışçıl yollar görmezden gelinip şiddet, baskı ve yasak gibi yöntemler söz konusu olduğunda meşru savunma hakkının kullanılmasını da uluslararası sözleşmelerin tanıdığı insani bir hak ve kaçınılmaz bir görev olarak görmektedir.

Kürt kimliğini inkar eden Türkiye Cumhuriyeti devletiyle, özgürlük mücadelesi yürüten gerilla güçleri arasındaki savaşta on binlerce insan yaşamını kaybetmiştir. Önderimiz Abdullah Öcalan'ın çatışmaların İsrail Filistin örneğinde olduğu gibi halklar arası bir çatışmaya dönüşmemesi yönündeki gayretleri, savaşın kontrollü sürmesine yol açmış; bunda milliyetçilik temelinde bir yaklaşım yerine; halkların eşit, özgür ve kardeşçe bir arada yaşamalarını esas alan çözüm çabaları belirleyici olmuştur.

Akan kanı durdurmak ve çözüme fırsat tanımak amacıyla '93 yılından bu yana bir çok defa tek taraflı ateşkes denemeleri geliştirilmiş, diyalog yolları aranmıştır. Çatışma zeminini tümden ortadan kaldırmak ve barışa fırsat tanımak için yoğun bir çaba sarf edilmiştir. 2 Ağustos 1999 yılında alınan kararla da gerilla eylemleri durdurulmuş ve gerilla güçleri Türkiye sınırları dışına çekilmiştir. Biri dağdaki gerilla güçlerinden, diğeri Avrupa'dan olmak üzere iki barış grubu gönderilerek çözümdeki samimiyet ortaya konulmuştur. Ama atılan bu adımlar doğru anlaşılmayarak karşılığını bulmamıştır. Aksine sert tutumlarla karşılanmıştır. Türkiye'ye giden bu iki barış grubunun üyelerine mahkemelerce ağır cezalar verilmiştir. Bununla birlikte, birçok çözüm bildirgeleri yayınlanmış, demokrasi için acil eylem çağrıları yapılmıştır. En son olarak Önderimiz Abdullah Öcalan'ın yapmış olduğu çözüm çağrıları da yanıtsız bırakılmıştır. Buna rağmen, demokratik kamuoyu duyarlı kılınmaya, Kürt, Türk ve diğer halklarla savaş değil, birlikte yaşama zemini oluşturulmaya çalışılmış, uzlaşma ve diyalog çabalarında ısrar edilmiştir.

Ancak barışa fırsat tanımak için beş yıldır sürdürülen çabalar çözüm doğrultusunda değerlendirileceğine; geçici, taktik bir yaklaşım ve gerillanın zayıflığı gibi değerlendirilerek Önderliğimiz üzerindeki tecrit ağırlaştırılmış, gerilla güçlerine yönelik imha amaçlı operasyonlar yaygınlaştırılmış, yasakçı ve baskıcı uygulamalar sürdürülmüş, kalıcı bir barış için tarihsel fırsatlar kaçırılmıştır. 2 Ağustos 2003 tarihinde KADEK yönetimi tarafından hazırlanan 'Yol Haritası'na cevap verilmeyerek, tek taraflı ateşkesin karşılıklı ateşkese çevrilmesi çağrıları ve uzatılan barış eli boşta kalmıştır. HPG'nin tek taraflı ateşkesi sürdürme yönündeki tüm çabalarına karşın, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin operasyonları yaygınlaşarak devam etmektedir. Türk devletinin imha ve çözümsüzlük temelinde saldırılarına devam etmesi, tek yanlı ateşkesi anlamsız kılmış, Türkiye Cumhuriyeti devleti ile tek taraflı yürütülen ateşkes fiilen sona ermiştir.

Tüm çağrı ve uyarılara rağmen yanıt verilmez ve özel savaş tarzıyla halklarımızın özgürlük, eşitlik ve demokrasi umutları kırılmaya; cumhuriyet ilkelerine, ülke bütünlüğü ve çağdaş vatandaşlık kriterlerine uymayan tavırlar dayatılmaya devam ederse; buna meşru savunma güçlerinin bir öz savunma savaşıyla yanıt vermesi kaçınılmaz olarak gündeme gelmektedir. KONGRA GEL bu çerçevede meşru savunma güçlerinin savunma savaşı verilmesi kararını meşru bir karar olarak görmektedir.

Atılacak karşılıklı adımlarla hala barışçıl çözüm ve uzlaşma imkanı mevcuttur ve savunma savaşı tek seçenek değildir. Kurulacak bir diyalog, akan kanı durduracak ve yeni acıların önüne geçecektir. Savaş, meşru demokratik haklarımızı yine tarihsel toplumsal değerlerimizi koruma temelinde olsa bile son tercih olmalıdır. Ancak kapsam ve derinlik kazanarak süren baskı ve imha politikalarına karşın sanki Kürt sorunu yokmuş gibi yaklaşılmaktadır. Bu durum çözümsüzlükte ısrardan öte bir anlama gelmemektedir. Bunun da içinde sürekli savaşa gerekçe sunacak koşulları barındırması kaçınılmazdır. Bundan da, başta Türkiye, İran, Suriye gibi ülkeler olmak üzere sorunun muhatabı haline gelen ABD ve AB ülkeleri etkilenecektir. Onun içindir ki, tüm bu ülkelerin Kürt sorununun çözümünde üzerine düşen sorumlu yaklaşımların sahibi olmaları gerekmektedir. Bu da, Kürt sorununun çözümü ve bölge barışı açısından şu ana kadar sürdürülen tek yanlı çabaların artık yeterli olamayacağını ve ateşkesin karşılıklı olarak sürdürülmesini zorunlu hale getirmektedir.

KONGRA GEL, aşağıdaki koşullar ekseninde geliştirilecek karşılıklı bir ateşkesle barış yolunun açılacağına inanmaktadır. Israrlı çabalarımız karşılık bulduğunda ve kalıcı barışın bu ön koşullarına uygun bir yaklaşım sergilendiğinde KONGRA GEL yasal demokratik zemine geçme de dahil, her türlü çözümleyici yaklaşıma açık olacaktır.

1. Önderimiz Abdullah Öcalan'a dönük ağır tecrit uygulamaları kaldırılmalıdır. Yaşam ve sağlık koşulları düzeltilmelidir.

2. Halk Savunma Güçlerine karşı yürütülen operasyonlar durdurulmalı, savaş kışkırtıcılığı yapan çeteler ve çeşitli savaş grupları dağıtılmalıdır.

3. Halkın yasal demokratik eylemleri ve sivil örgütlenmesine yasak konulmamalı, halka dönük her türlü şiddet ve özel savaş uygulamalarına son verilmelidir.

4. Barışçıl çözümün ön şartı olarak diyalog ortamının yaratılması için girişimlerde bulunulmalıdır.

5. Kalıcı bir barışın sağlanması için taraflar ve sorunun muhatabı olan güçler arasında karşılıklı yeni bir ateşkes ve saldırmazlık anlaşmaları imzalanmalıdır.

Kürt sorununun çözümünde dile getirilen bu gerekliliklerin yerine getirilmesi ve karşılıklı çatışmayı gerektirmeyecek bir pozisyonda bulunulması, barış için koşulların oluşması anlamına gelecek ve bu düzeyde ele alınacaktır.

◆

TERÖRİZME İLİŞKİN KARAR

Terörizm, uluslararası sözleşmelerle tanımlanmış, bu tanım çeşitli şart ve kararlarda (resolution) dile getirilmiştir. Bunu benimsemekle beraber, tanımı bulunduğumuz bölgenin özgünlüğünü de kapsayacak şekilde genişletmek yerinde olacaktır.

Terör ya da terörizm, her ne nedenle olursa olsun, suçsuz sivil insanların, inanç gruplarının, etnisitelerin hedef dahiline alınarak, üzerlerinde uygulanan şiddeti içerir. Dünyamızda birey, grup, örgüt ve devletler olmak üzere, çok geniş bir yelpazede bu şiddet uygulanmaktadır.

Günümüzde en çok uygulanan terör, devlet terörü olup, insanlığa da en fazla zarar vereni olmaktadır. Dayandığı güç ve olanaklar göz önünde tutulduğunda daha derin ve sistematik olarak uygulama imkanlarına sahiptir. Yıkıcılığı daha derinlere nüfuz etmektedir.

Her şiddet uygulaması terörizm olmasa da, her şiddetin ruhsal, psikolojik tahribatları vardır. Buna rağmen bir bireyin, bir halkın, bir cinsin, ya da inanç grubunun varlığına kastediliyorsa, tüm bu kesimler kendilerini yaşatmak için savunmaya geçerler. Bu savunma refleksi BM'nin kriterlerine göre meşru olduğu gibi yasaldır da. Her birey ya da her kesim kendini örgütleyerek, –silahlı mücadele dahil– her türlü savunma hakkına sahiptir. Bu meşru savunma hakkını hiçbir güç engelleyemez.

Kürt halkının en temel hakkı olan dil, kültür ve kimliğine Türkiye Cumhuriyeti başta olmak üzere Kürdistan'ı egemenliğine alan diğer devletler –kısmi farkları olsa da– inkar ve imha temelinde terör uygulamışlar; bunu siyasal, kültürel, psikolojik ve fiziki imha temelinde derinleştirmişlerdir.

Genelde uygulanan inkar ve imhaya karşı Kürt halkı çeşitli tarihi süreçlerde meşru müdafaa hakkını kullanmıştır. Özelde de Kuzey Kürdistan'da, 15 Ağustos 1984'den 1 Eylül 1999'a kadar, 15 yıl boyunca PKK önderliğinde Kürt halkı, kendi ulusal kimliğini kazanma temelinde bir direniş göstermiştir. Resmi belgelerde *"düşük yoğunluklu savaş"* olarak değerlendirilen bu direniş savaşı, bir varolma mücadelesi olduğundan meşrudur. Halkın katılımı, kapsamı, genişliği ve sonuçları dikkate alındığında bu meşruiyete gölge düşürülemez. Ağırlıklı olarak uluslararası normlarda belirlenen meşru savunma temelinde bir direniş gösterilse de, yer yer bireyler bazında hedefini aşan, provokatif, sivilleri hedefleyen, savaş suçu sayılabilecek haller yaşanmıştır. Bu uygulamalar özgürlük ve direniş mücadelesine gölge düşürdüğü gibi, bir çizgi olarak hiçbir zaman benimsenmemiş ve bunlara karşı ciddi bir karşı duruşla mücadele edilerek hakim olmaları önlenmiş ve giderilmiştir.

Belirtilenlerin ışığında, bireylere, halklara, etnisitelere, dinlere ve cinslere karşı ne amaçla olursa olsun, suçsuzlara ve sivillere karşı uygulanan şiddeti KONGRA GEL terör kapsamında değerlendirerek, bu şiddet uygulamalarına karşı uluslararası arenada mücadele eder.

Bunun için KONGRA GEL:

1. BM'nin çeşitli şart ve resolutionlarında ele alınan terörizm kavramını eksikte olsa benimser ve gerekli olan karşı mücadeleyi ve dayanışmayı sürdürür.

2. Sivillere, inanç gruplarına, cinslere ve etnisitelere karşı uygulanan her türlü şiddeti terör sayarak eylemlerini mahkum eder.

3. Dünyamızda, radikal islami, ırkçı ve dinsel fanatik terörü mahkum eder. Buna karşı uluslararası alanda sağlanan mutabakat temelinde mücadele eder.

4. PKK ile TC devleti arasında yaşanan 15 yıllık direniş savaşı sürecinde işlenen terör kapsamındaki suçların araştırılıp açığa çıkarılarak, faillerinin Lahey Adalet Divanı ve Mahkemesi'nde yargılanmasını benimser, bunun gerçekleşmesi için çalışır.

5. Toplumsal ve ailesel bazda kadına, çocuğa ve özürlülere karşı uygulanan her türlü sistemli şiddet girişimini terör olarak tanımlar ve buna karşı aktif mücadele edilmesini öngörür.

Savaşta uyulması gereken kurallar yönetmeliği

Kürt sorunu çözülmemiş bir sorun olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Bu durum neredeyse insanlığın siyasal ve hukuksal düzeyini ortaya koyan önemli bir ölçüttür. Kürtler varlığı inkar edilen bir halk konumundadır. Uluslararası düzeyde kabul edilen haklar Kürtler açısından geçerli sayılmamakta ve sözleşmeler Kürtlere uygulanmamaktadır. Son yüzyılda Kürtlerin yaşadığı inkar, imha ve asimilasyon politikaları olmuştur. Kürtler hakları inkar edildiği gibi, dış güçlerin çıkarları doğrultusunda kullanılmış ve bir kapana sıkıştırılmıştır. Dili dahil en doğal kültürel ve bireysel haklardan tutalım, tüm siyasal haklarını kullanması engellenmiştir. Bu nedenle insanlık suçunun en ağırı Kürtlere karşı işlenmiştir.

Son 20 yıllık savaşın sonuçları, Kürt tarafında yaşanan tahribatı gösterecek düzeydedir. Beş bini aşan faili meçhul cinayet, 4 bin köyün yakılması, 5 milyon insanın göçertilmesi, on beş bini aşan gerillanın şehadeti tahribatın düzeyini göstermektedir. Bu, Kuzey Kürdistan'da uygulanan devlet terörünün bilançosudur. Güneybatı Kürdistan'da Kürtlere göçmen muamelesi yapılmakta, vatandaşlık ve kültürel hakları tanınmamaktadır. İran'da Kürt varlığı kabul edilmekle birlikte; siyasal kimliği reddedilmekte, kültürel gelişimi engellenmektedir. Irak'ta çözüme doğru gidilmekle birlikte; bölgenin statükocu devletlerinin, Kürtlerin anayasal kazanımlarını yok etme tehlikesi sürmektedir. Bu ağır çözümsüzlük ortamında Kürtlerin şiddete yönelmesi anlaşılır olacaktır. Uluslararası hukuku oluşturan devletler, ulusal ve bölgesel çıkarları nedeniyle Kürdistan'da son yüzyılda yaşananları görmezden gelmişlerdir. Kendi kaderini belirleme ve meşru savunma hakkı, uluslararası belgelerde yer almasına rağmen Kürtler için pratik bir adıma dönüştürülmemiştir.

Kürt tarafı 30 yıllık mücadelesinin muhasebesini yaparak şiddeti, devlet kurmak ve yıkmak temelinde değil, meşru savunma pozisyonunda kullanma ilkesini benimsemiştir. Demokratik ve barışçıl bir çözümün gelişmesi için ve yine BM Cenevre Sözleşmesi'ne zemin yaratmak amacıyla, tek taraflı olarak '98'den bu yana ilan ettiği ateşkesi tek taraflı olarak sürdürmesine rağmen, Türkiye ve bölge devletleri tarafından olumlu bir yanıt verilmemiştir. Varlığı ve kültürel hakları inkar edilen bir halkın baş vuracağı savunma savaşı bir seçenek değil, varlığını, onurunu ve özgür yaşamını koruyacağı bir mecburiyettir.

Nitekim "BM Cenevre Sözleşmesi sömürge rejimi altındaki halkların self determinasyon ilkesi uyarınca bağımsızlıklarını kazanma mücadelesi, bir devletin iç güvenliği sorunu biçiminde değerlendirilmeyip, uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanılmasının yasaklanması kapsamında değerlendirilmektedir." BM Genel Kurulu 24 Ekim 1970 tarih ve 2625 sayılı kararıyla bunu teyit etmiştir. "12 Ağustos 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesine ek uluslararası çatışmalara ilişkin '77 tarihli birinci protokolün 1/4 maddesi geleceğini kendisi belirleme hakkı çerçevesinde sömürgeci üstünlüğe, yabancı işgaline ve ırkçı rejimlere karşı mücadele eden halkların silahlı çatışmasını uluslararası çatışma" olarak değerlendirmektedir. Uluslararası planda kabul edilen birçok sözleşmede halkların ve grupların hak gaspı durumunda baş vurabileceği yollar silahlı savunmayı da içermektedir. Fakat hiç kimse zorunlu olmadıkça savaşı tercih etmez.

Savaş ancak BM tarafından kabul edilen meşru savunma hakkının kullanılması çerçevesinde gündeme gelebilir. Meşru savunma, yaşamı ve geleceği tehdit altında olan her canlı organizma için geçerli olduğu kadar ulus, sınıf, cins, etnik, inanç ve kültürel topluluklar için de geçerlidir. Meşru savunma hukuksal bir haktır. Hukuk mücadelesi, yaşadığımız çağda gittikçe artan bir ivme kazanmaktadır. Birey, ulus, sınıf, cins, din ve farklı kültürlere dayalı gruplar, hukuksal açıdan kazanımlara sahip olmuşlardır. Fakat doğal demokratik hakların kullanılmasına getirilen kısıtlamalar ve bu yönlü taleplere şiddetle karşılık verilmesi dünyamızın temel problemlerinden biri olmaktadır. Uluslararası sözleşmeleri imzalayan ülkeler de dahil, uygulama problemleri yaşanmaktadır. Bu normlar siyasi düzleme endekslenmiştir, halkların yaşadığı problemlerde aktif bir çözümleyicilik rolü oynayamamaktadır. Bu durumdan devletlerin çıkar ilişkileri ve uygulamaları sorumludur. Bu nedenle gerek dünyada gerekse Ortadoğu'da birçok problem çözümlenememektedir. Kürt sorununun çözümsüzlüğünde de aynı nedenler etkilidir. Kürdistan'ı işgal altında tutan; dil, kültür, kimlik gibi doğal haklarını kullanmasına bile fırsat vermeyen, her türlü demokratik hak ve istemini şiddet kullanarak bastıran ve bu konuda hiçbir hukuk tanımayan rejimler karşısında meşru savunma hakkının kullanılması kaçınılmazdır.

Kürt tarafı, savaşların derin bir analizini yaparak insanlığa ve doğaya kaybettirdiklerinden ders çıkarmıştır. Yine geçmiş savaş sürecinde hem tarafımızda hem devlet tarafında ortaya çıkan, amacını aşan, sivillerin ve savaş dışı güçlerin gördüğü zararların aşılması gerektiğine kanaat getirmiştir. Kürt özgürlük hareketi olarak geçmiş hataların tekrarına düşmeden, BM Cenevre Sözleşmesi'ne ve Lahey Adalet Divanı kararlarına uymayı taahhüt ederken, başta Türk devleti olmak üzere Kürt sorunuyla ilgili devletleri de buna uymaya davet ediyoruz.

"Kürt tarafı 30 yıllık mücadelesinin muhasebesini yaparak şiddeti, devlet kurmak ve yıkmak temelinde değil, meşru savunma pozisyonunda kullanma ilkesini benimsemiştir. BM Cenevre Sözleşmesi'ne zemin yaratmak amacıyla, tek taraflı olarak '98'den bu yana ilan ettiği ateşkesi tek taraflı olarak sürdürmesine rağmen, Türkiye ve bölge devletleri tarafından olumlu bir yanıt verilmemiştir. Varlığı ve kültürel hakları inkar edilen bir halkın baş vuracağı savunma savaşı bir seçenek değil, varlığını, onurunu ve özgür yaşamını koruyacağı bir mecburiyettir."

a) Genel hükümler:

1- Meşru savunma savaşı, temelde doğal demokratik insani hakların kullanılmasına dönük bir çözüm mücadelesidir. Savaşa, ancak kördüğüm olmuş sorunların çözümüne katkı sunmak ve politik tıkanıkları açmak için başvurulur. Meşru savunma stratejisinde amaçsız, fetişleştirilmiş bir şiddet anlayışı yoktur. Aksine meşru savunma siyasi çözümü geliştirecek, hukuka bağlı bir zorunlu mücadele stratejisidir. Tüm canlıların yaşam hakkını gözetir. Öldürme hedefi ile hareket etmez.

2- Meşru savunma savaşında devletlerin zor örgütleri, savaş kurumları ve silahlı güçleriyle buna destek olan kontra örgütler, fiilen savaşa katılan, savaş rantçılığı yapan, sivil halka yönelen kurumlar hedeftir.

3- Meşru savunma kapsamında misilleme hakkı vardır. Her halk ulusal, kültürel değerlerine saldırı ve imha tehdidi karşısında kendini savunma hakkına sahiptir. Saldırılara karşı misilleme hakkı amacını ve kapsamını aşmadıkça, uluslararası sözleşmelere aykırı düşmedikçe meşrudur.

4- Meşru savunma savaşında sivil, savunmasız kesimlerin hedef alınmaması, korunması ve yaşamlarının güvence altına alınması, savaşta savaş dışı kalmış yaralı ve esirlerin tedavisi ve can güvenliklerinin sağlanması, bu konuda uluslararası insani örgütler olan Kızılhaç ve Kızılay gibi kurumların denetimine ve çalışmasına imkan tanınması sağlanacaktır.

5- Savaşta uluslararası hukuk denetimi kabul edilecektir. Basın mensuplarının çalışmaları gözetilecektir.

6- Her iki tarafın da uyacağı bir savaş hukuku çerçevesinde, tarafları bağlayan bir savaş suçları komisyonun oluşturulmasına imkan tanınacaktır

7- Savaş suçlarına ilişkin uluslararası hukukun bağlayıcılığı temelinde sivil demokratik kurumların araştırmalarına açık olunacaktır. Ayrıca sivil toplum kurumlarının incelemesine de olanak tanınacaktır. İncelemeler esnasında ve sonrasında sivil demokratik kurumların her türlü can ve mal güvenliği sağlanacaktır.

8- Taraflar kendi içlerinde hak ihlallerini araştırma komisyonu oluşturur,

9- Devletin sınırları içinde gayri nizami güçlerin fiillerinden devlet ve politikaları sorumludur.

b) Sivillere ve esirlere yönelik:

1- Çatışmanın tarafları sivil halkı ve mülkiyetini koruyacak, halkla silahlı güçleri her zaman birbirinden ayıracaktır. Sivil halk saldırı hedefi olmayacaktır.

2- Hiçbir gerekçeyle siviller yerlerinden göçertilmeyecek, arazi, yayla ve otlaklara gitmeleri engellenmeyecektir.

3- Çatışmalara katılan ve katılmayan her kesin kişiliğine, onuruna, inançlarına ve ibadetine saygı gösterilecektir.

4- Sivil halkın yaşamını sürdürmesi için gerekli olan araçlara saldırılmayacak, gıda ambargosu uygulanmayacak ve yiyecek stoklarının tahribi yapılmayacaktır.

5- Savaşta çatışma dışı kalan ya da çatışmalara doğrudan katılmayan kişilerin yaşamları, bedensel ve ruhsal bütünlükleri korunacaktır. Ulusal, dinsel, kültürel, cinsel durumları ne olursa olsun her türlü durumda korunacak, ayrım yapılmadan insanca muamele edilecektir.

6- Çocuklar, kadınlar ve yaşlıların korunmasına özen gösterilecektir. Çocukların eğitim hakkı kısıtlanmayacaktır.

7- On altı yaşın altındakiler silah altına alınmayacaktır ve 18 yaşın altındakiler silahlı çatışmalara sokulmayacaktır.

8- Esir alınan savaşçıların ve karşı tarafın otoritesindeki sivillerin yaşamlarına, onurlarına, kişisel haklarına ve inançlarına saygı gösterilecektir. Bu kişiler her türlü şiddete karşı korunacaktır. Aileleriyle haberleşme, görüşme ve yardım alma hakları korunacaktır.

9- Herkes adli güvencelerden yararlanma hakkına sahiptir. Hiç kimse yapmadığı bir fiilden sorumlu tutulmayacaktır. Hiç kimse bedensel ve ruhsal eziyet ve işkenceye tabi tutulmayacaktır. Irkçı ve ayrımcı uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

10- Ne şart altında olursa olsun yargısız cezalandırma yapılmayacaktır. Yine yargısız infazlar soruşturulup hesabı sorulacaktır.

11- Bireylerin yaşam ve vücut bütünlüğüne saygı gösterilecektir. (Katletme, tecavüz, sakatlama, işkence ve eziyet yapılmayacaktır.)

12- Rehin alınmayacaktır.

13- İşkence, ırza geçme, fuhuşa zorlama gibi suçlar yargılanacaktır.

c) Silahlı çatışmalara yönelik:

1- Silah ve imha araçları aşırı kullanılmayacaktır. Gereksiz kayıplara yol açabilecek savaş araç ve gereçlerinden kaçınılacaktır.

2- Teslim olan ya da değişik nedenlerle çatışma dışı kalan kişiler öldürülmeyecek, zarar verilmeyecektir.

3- Savaşta yaralı ve hastalar hangi tarafın denetim alanındaysa toplanacak ve tedavi edilecektir. Kızılhaç ve Kızılay işareti koruma işareti olarak kabul edilecektir.

4- Savaşta ölülere saygı gösterilecektir, cenazelerde tahribat yapılmayacak, basında ve kamuya açık yerlerde teşhir edilmeyecektir.

5- Savaşta ölenlerin cenazeleri ailelerine teslim edilecek, bunun için kolaylıklar sağlanacaktır.

6- Köy korucusu ve ajanları teslim alma, etkisizleştirme esas alınacak, öldürme amacıyla hareket edilmeyecektir.

7- İntihar eylemleri yapılmayacaktır.

8- Çatışmalarda direk öldürme yerine teslim alma, etkisizleştirme esas alınacaktır.

9- Ormanlar yakılmayacak ve tahrip edilmeyecektir.

d) Silahlara yönelik:

1- Her türlü biyolojik, nükleer ve kimyasal silahlar (boğucu, yakıcı, sinir gazları vb) kullanılmayacaktır.

2- Yakıcı silahlar (napalm, lav, fosfor gibi) insan, bitki, hayvan ve ekolojik denge üzerinde tahribat yapan silahlar kullanılmayacaktır.

3- Mayınlar ve bubi tuzakları askeri hedefler dışında kullanılmayacak, sivillerin yaşamını tehdit edecek her türlü mayın, tuzak ve patlayıcı maddeden kaçınılacaktır.

4- Misket bombaları kullanılmayacaktır.

SOSYAL YAŞAM PROJESİNE İLİŞKİN PJA'NIN YAKLAŞIM BELGESİDİR

PARTİYA JINA AZAD

Hem uygarlık hem de özgürlük mücadelemiz açısından bir kaos sürecinden geçiyoruz. Başkan Apo kaos sürecini *"eski yapılara anlam veren yasalar çözülürken, yenilerinin uç vermeye başladığı kritik aralık"* olarak tanımlamakta, *"bu yaratıcı aralıktan neyin çıkacağını yaşam güçlerinin yeni anlam ve yapılanma çabaları belirleyecektir"* demektedir. Tarih boyunca toplumsal mücadelelerin benzer süreçlerde sistem dönüşümlerinde rol oynamalarına rağmen, büyük saptırmalara maruz kalması, yeni bir baskı ve sömürü düzeniyle sonuçlanması, bugün üzerinde önemle durmamız gereken bir husustur. Yaşanan kaostan insanlık lehine çıkışların yaratılabilmesi için de, en son kapitalist sistemde yeni biçimler alan devletçi zihniyet ve toplumun tüm düşünce ve yaşam kalıplarının köklü sorgulanarak aşılması hayati önem taşımaktadır. Başkan Apo çağımız kaosundan özgürlük lehine çıkışların sağlanmasının temel perspektifi olarak Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması'nı geliştirmiştir. Uygarlığın kördüğüm haline getirdiği sorunların çözümü için, halkların kendi öz sistemlerini yaratma zorunluluğuna dayanan yeni paradigmada üç temel ayak belirlemiştir. Ekolojik devrim, kültür devrimi (demokratik devrim) ve cinsiyet devrimi olarak formüle edilen bu temel ayaklar doğru tanımlanıp, yeni bakış açımızın temelini oluşturmadıkça, atılacak her adımın egemenlikli sistemin girdabına kapılmaya yol açacağı açıktır.

Sosyal yaşam özgürlüğün insanlık için yaşanılabilir kılınması arayışıdır

Devletçi sistemin doğuşunu anlatan mitolojilerde tanrı tanrıça savaşımının ana halkayı teşkil etmesinden de anlaşılacağı gibi, cins baskısı ve köleliği şiddet, zor ve yalana dayalı sistemlerin üzerinde yükseldiği temel dayanak olmuştur. Etnik yapıları tahakküm altına almayı ve toplum doğa tahribatını cinsi köleleştirerek başlatan egemenlikli sistem, bu olguyu giderek derinleştirmiştir. Evlilik ve aile kurumu sistemin en temel yapı taşı olarak bu diyalektiğin sürekli kılınmasında halen belirleyici rol oynamaktadır. Sistem, aile yoluyla tahakküm ve itaat etrafında şekillenen bir sosyal düzen yaratmış, aşıladığı kültür ve yarattığı kişilik gerçekliğiyle özgürlük arayışlarını sürekli törpülemiştir. Sistem siyasetinin en çok yoğunlaştırıldığı alan sosyal alan olduğu için, bu alanda uygulanan şiddet zirveye ulaşmıştır. Bu anlamda günümüz kaosundan çıkışın tek yolu bu gerçekliğin aydınlatılması ve yeni toplumsal sistem oluşumunda özgürleştirici bir alana dönüştürülmesidir.

Başkan Apo'nun ve öncülük ettiği özgürlük mücadelemizin en özgün yanı bu yaklaşım üzerinden gelişmiştir. Önderliğimizin egemenlikli sistemle ilk çelişkisi ve mücadelesi uygarlığın sosyal alan üzerinde yarattığı tahribatları sorgulayıp, reddetmesiyle başlamıştır. Bu yaklaşım, özgürlüğün insanlık için yaşanabilir kılınması arayışının temeline oturtulmuştur. Bu yolla Kürdistan'da bir kördüğüm haline gelen sosyal sorunların çözümünden başlayarak tarihsel planda önemi her geçen gün daha da belirginleşen örgütsel ve siyasal kazanımları açığa çıkarmıştır. Yine bu yaklaşım Önderliğin özgürlük felsefesinin giderek derinleşmesinde rol oynamış ve reel sosyalizmi aşmanın sağlandığı en temel nokta olmuştur. Önderlik felsefesi ve yaklaşımı yaşamsallaştırıldığı oranda cins olgusu ve sosyal alan, sistemin kendisini ürettiği bir alan olmaktan çıkarılma yoluna girmiştir. Mücadeleye yoğun kadın katılımları, serhıldan ve her türlü mücadelede en aktif yer alan kadın kitlesi, tarihsel olarak kritik anlam taşıyan süreçlerde açığa çıkan kadın kahramanlıkları ve bunlarla sağlanan sosyal dönüşüm düzeyi bu gerçekliğin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Açığa çıkan özgürlük değerleri, 'nasıl yaşamalı' sorusuyla başlayan arayışlar, kopuş teorisi ve Kadın kurtuluş ideolojisi giderek Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması'na giden yolun temel taşlarını döşemiştir. Sosyal alanın uygarlığın bir katliam alanı olmaktan çıkarılarak, halkların özgür yaşamlarını ürettikleri bir alan haline getirilmesi, mücadelenin temel konusu olmuş, bu noktada kazanılan başarı özgürlük mücadelemizin kapsam kazanmasını da sağlamıştır.

Devletçi sistemin yarattığı zihniyet ve yaşam kalıpları tarihte bu sorunun giderilmemesinde temel etken olmuştur. Devletçi ideolojilerin ezilenlerde yarattığı zihniyet kırılması, sosyal alanın parçalı algılanmasını ve mücadele dışı bir alan olarak görülmesi eğilimini hep beslemiştir. Örgüt olarak içinde bulunduğumuz kaosun ortaya çıkmasında da devam eden bu yanılgı çok temel bir neden ve aşılması gereken bir sorun olarak varlığını korumaktadır. Tarihsel gerçekliğimiz göz önünde bulundurulduğunda, açığa çıkan bu durumun güncel örgütsel sorunlardan da öte, özgürlük mücadelesinin gelişim seyri üzerinde belirleyici etkide bulunacağı açıktır. Bu nedenle güncel sorunların çözümlenmesini de kapsayan, ama onu da aşan bir bakış açısını oluşturmak hayati önemdedir.

Mücadele tarihimiz, Önderliğimizin bu konudaki yanılgılarımızın aşılmasına dönük yoğun emekleriyle doludur. Başkan Apo örgüt içi mücadelede egemenlikli sistem kalıplarının aşılarak özgür yaşamın yaratılmasına ilkesel yaklaşmıştır. Ancak beş bin yıllık kalıpların yarattığı çemberi aşamayan geri yanlarımız nedeniyle Önderlik çözümlemelerini içselleştirememe ve pratikleştirememe, Önderliğin özgür yaşam felsefesini parçalı algılayarak, yaşam dışına itme yaklaşımı temel handikabımız olmuştur.

Kaynağını iktidar eksenli mentaliteden alan bu yaklaşımlardan en belirgin ve genel olanı; Önderlik çizgisinin özgün yanlarını göremeyen, Önderliği feodal etkili zihniyete reel sosyalist kalıpları da ekleyerek yorumlayan sol çizgidir. Kadında da belirgin etkisi olan bu anlayış, çözümleyici olmaktan uzak, yasakçı, çelişkileri bastıran, tüm sosyal ilişkilerde tabular oluşturan pratik uygulamaları nedeniyle özgür yaşam mücadelesi önünde en büyük engellerden birini oluşturmuştur. Kürt toplumsal gerçekliğine reel sosyalizmin kalıpçı zihniyeti de eklendiğinde bu anlayış verili toplumun sosyal yaşam anlayış ve ölçülerine karşı bir mücadele içinde görünse de özünde özgürlük ideolojisinin feodal sınırlarda algılanması ve yaşamsallaştırmasını ifade etmiştir. Erkek egemen sistem ve zihniyet olgusuna karşı köklü bir sorgulama ve aşmaya dönük mücadele gelişmediğinden, özgür yaşam mücadelesine yaklaşımı taktiksel sınırlarda seyretmiştir. Özgür yaşam mücadelesi iktidar olgusunun pekiştirilmesine dönük algılandığından ve yaşamsallaştırıldığından, özgürlük mücadelemizin karakterine ters düşen pratik uygulamaların sahibi olunmuştur. Mücadele tarihimizde kadın katliamları olarak yansıyan belirgin uygulamaların yanında, iktidarı beslediği oranda geri geleneksel toplum ilişkileriyle uzlaşılmıştır. Ancak görünürdeki tabulaştıran, yasaklayan yanı özgürlük ilkesi ve mücadelesi olarak algılandığından, yine örgüt içinde en yaygın yaşanan bir eğilim olduğundan yeterli düzeyde çözümlenememiştir. Özgürlüğün soyutlanarak, yaşam dışı bir olgu olarak algılanması ve giderek özgürlüğe karşı inanç kırılmasının gelişmesinde temel etkenlerden biri olmuştur.

Sağ ve sol çizgiler sosyal alanı bir katliam alanı haline getirmişlerdir

Aynı kaynaktan beslenen diğer bir anlayış da, yenilikçilik ve özgürlükçülük adına geliştirilen, ama özünde sistemin geriliklerini farklı kılıflara büründürerek tekrarlayan ve dayatan teslimiyetçi yaklaşımlar, yani sağ çizgi olmuştur. Sol sekter yaklaşımların yarattığı çözümsüzlükten de beslenen bu anlayış, genelde bireyin sosyal duruşunu mücadele ve örgüt değerlerinden kopararak, nihilizme varan temelsiz bir bireyciliği geliştirirken, kadın erkek ilişkilerini ve cinsellik olgusunu da kendi iktidar hesapları ve bireyci çıkarlarını yaşamsallaştırmanın temel politik alanı haline getirmiştir. Özellikle kadın erkek ilişkilerini bir rant kapısı haline getirerek, erkeği ideolojiden ve özgür yaşam arayışından koparmayı, kadını da hapsettiği geleneksel konumla metalaştırmayı ve özgürlük mücadelesinin en büyük potansiyelini bu yolla tüketmeyi amaçlamıştır. Kadının bu anlayışa sahip olması, onunla hareket etmesi tam da bu nedenle kabul edilemezdir. Kendisini yenilikçi, özgürlükçü gibi tanımlamalarla adlandırması, özünde geri geleneksel yaşam ilişkilerinin örgüt içine taşınmasını ve Önderlik çizgisi karşısında sürekli bir savaşımı ifade etmiştir. Derinleştirdiği sosyal tıkanıklığı çok büyük bir saptırmayla siyasal ve örgütsel bir sorun olarak yansıtmış, kendisinin derinleştirdiği sorunları, kendisini meşrulaştırmanın temel aracı haline getirmiştir. Bu politikalar çözümlenemediğinden, bu çizginin Önderliğin çağı da aşan yeni yaşamı yaratma mücadelesinin karşısında yer alışı köklü sorgulanamamış ve etkileri yeterince aşılamamıştır. Böylece Önderlik çözümlemelerini ve tespitlerini kendi yaşam ölçülerine göre çarpıtarak, anlayışlarını teorize etmede kullanmış, özgürlük çizgisiyle savaşımını kapsamlılaştırarak derinleştirmiştir.

Gerek bastırmacı, kalıpçı biçimlenişlere dayanan sol çizgi, gerekse yenilikçilik adı altında ortaya çıkan ve özünde kadının metalaştırılmasına dayanan sağ çizgi; özünde sosyal alanı bir katliam alanı haline getirmişlerdir. Her iki yaklaşım birbirini sürekli besleyerek, mücadeleyi toplumsal özgürlükçü çözümden uzaklaştırmış, hem silahlı mücadeleyi hem de demokratik mücadeleyi sosyal alana yaklaşımıyla gerileterek, marjinalleşme tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Tüm bu gerçeklikler özgürlüğün ayaklar altına alınarak egemenlikli sistemin gerisinde bir yaşam biçimini, aynı şekilde özgürlüğün yüceltilmesi adı altında yaşam dışına itilmesini ve özgürlük inancının kırılmasını dayatmıştır. Her iki anlayış da, sürekliliğini ve etkinliğini geleneksellik ve düzen kıskacından kurtulamayan ve dönüşüm ihtiyacına cevap olamayan kadın, erkek kadro gerçekliğine dayandırmıştır.

Tüm bunlara rağmen; kadın hareketinin bu konudaki gerçeğini özellikle değerlendirmek daha önemli olmaktadır. Başkan Apo tarafından Kadın özgürlük mücadelesi salt kadınla sınırlı bir olgu olarak ele alınmamış, ancak sosyal devrim mücadelesinin temel dayanağı olarak kadını görmüştür. Mücadele tarihi boyunca Önderliğin açtığı zeminlerde özgürlük imkanlarını yakalayan kadın, yaşanan çok köklü mücadeleyle önemli bir gelişim düzeyi yakalamakla birlikte, ideolojik olarak yeterince derinleşmemiş ve bu nedenle de istenilen düzeyde bir mücadele ve gelişim düzeyini yakalayamamıştır. Bu gerçeklik, hem örgütsel gelişim hem de halklar açısından önem taşıyan ***'kopuş teorisi' 'Kadın kurtuluş ideolojisi', 'Cinsiyet devrimi'*** gibi ideolojik açılımları kendi sınırlarında ve yüzeysel algılamış, kendisinin öz tercihi olarak yeterince yaratamamıştır. Bu nedenle "özgürleştim" yanılgısıyla sistemin yarattığı mentalite ve yaşam kalıpları etkilerini yeterince kıramamıştır. 15 Şubat sonrası Önderliğin fiili yönlendirmesinin zayıflamasının yarattığı boşluk, erkek egemenlikli anlayışların yönelimleri, mevcut yanılgıların derinleşmesine ve irade kırılması neden olmuştur. Geçmişte özgürlük çizgisini yeterince içselleştiremeyen kadın, bu süreçte, sosyal alanın özgürlük alanı kılınması ilkesini daha fazla ihlal etmiştir. Kadın iktidar anlayışlarıyla tanıştıkça ve bulaştıkça, sosyal düzen köleliğinin aşılması gerekliliğine duyulan inanç ve düşünce de zayıflamıştır. Nitekim iktidar olgusunun kendisi sosyal düzen köleliği üzerinden yükselen ve toplumsal mücadeleden koparan bir olgudur. İktidar olgusuna erkek egemen zihniyetle yaklaşımın, kadın özgürlük mücadelesini özünden boşaltarak marjinalleştirdiğini geçtiğimiz süreç kanıtlamıştır.

Bu doğrultuda örgütsel ve toplumsal alanda yaşamsallaştırılması gereken Önderlik perspektiflerini yerine getirmediğimizden, felsefi, ideolojik düzeye denk bir mücadele pratiği ve oluşan mirasımızı güçlü bir dayanak yapan bir somutlaşma yeterince geliştirilememiştir. Tüm bunların da etkisiyle, Kürdistan'da çözülmeye yüz tutmuş olan feodal yapıda çürüme derinleşmiş, özgürlükçü çözümler sürekli ve somut yaşama yön veren tarzda üretilemediği için, sosyal alan bunalımlarını yansıtan aile içi şiddet, kadın intiharları, fuhuş, taciz ve tecavüz gibi bir çok temel sorunun katlanarak büyümesine engel olunamamıştır. Bu konuda yerine getirilememiş görevler, örgüt içinde de sosyal yaşam ve ilişki sorunlarına karşı bireyde ve genelde özgürlükçü çözümleri yeterince ve zamanında geliştirememeye neden olmuş, yaşam ve ilişki sorunlarının çözümlenememesine dayanan kaçış ve intiharlar önlenememiştir. Daha da önemlisi, kadın ve erkek militanların özgürlük çabası, Önderliğimizin derya gibi çabalarına rağmen istenen gelişim düzeyine ulaşamamıştır.

Önderliğin savunmalarda ve görüşme notlarında özgürlük mücadelesinin kapsam, yöntem ve araçlarına ilişkin tarihsel olduğu kadar, çok güncel boyutlarıyla da ortaya koyduğu perspektifler ve sosyal alandaki güncel çözümler, aslında doğru pratikleşme için önemli bir yaklaşımı somutlaştırmıştı. Son yıllarda gündemleşen ***Toplumsal Sözleşme*** ve ***Erkeği Dönüştürme Projesi*** çok önemli bir mücadele ve gelişim seyri belirlemişti. Bunlarla birlikte Önderlik, özgürlük mücadelesine değişik katılım biçim ve düzeylerine ilişkin de yaptığı tespitlerle somut yaklaşımlar gösterdi. Fakat Kadın hareketi olarak öncelikle en temel projelere gerekli stratejik yaklaşım sergilenememiş, bununla birlikte toplumda ve mücadele saflarımızda kadının ve erkeğin tüm yaşam ilişkilerini sürekli genişlemek ve gelişmek üzere çözümleyen, somuta özgürleştirici yanıt veren bir yaklaşımla ele alınamamıştır. Bunun yarattığı birçok geri geleneksel, tabulaştıran, soyutlaştıran yaklaşım mücadelemizi zorlamıştır. Öte yandan; gelinen aşamada, özgürlük mücadelesine katılım biçimi ve düzeyi konusunda belirginleşen farklı yaklaşımların salt örgütsel yasaklar ve tek çerçeve içinde ele alınmasının çözümleyici ve demokratik olmadığı, bu konudaki realiteye, mücadele gerçeğimize, değerlerimize ve görevlerimize ters düşmemek kaydına bağlı olarak bir yaklaşım gösterilebileceği ortaya çıkmıştır. Ancak Önderliğimizin, bu noktada mücadele eksenimizi ve ölçülerimizi çok açık ortaya koyan yaklaşımlarını yaşamsallaştırmak üzere gerekli yoğunluk, anlam verme ve gündemleştirme yeterince sağlanamamıştır. Bu konuda kaygılı, hesapçı, sorumluluk duymayan ve cesaretsiz yaklaşımlar içine girilmesi, konunun yerinde, zamanında ve doğru temelde ele alınmasına engel olmuştur. Bunun temel nedeni; cins mücadelesini zayıflatma, yönetimde politik dengelere girme, kadın eksenli yaşam ve ilişkilerde varolan düzeyin gerisine düşme yaşanmasıyla ortaya çıkan doğrultu sorunu ve güvensizliktir. Bu doğrultuda sağ ve sol çizgilerle mücadele etmede son derece zayıf kalındığı gibi, sağ çizgiyle ortak hareket eden bir kesimden, çizgilerin etkinlik alanından çıkamayan veya kendisinde bu çizgileri çözümleyememiş, yaklaşımlara kadar parçalı bir tablo ortaya çıkmıştır. Buna dayalı olarak, sorunları doğru ve geliştirici tarzda çözemeyen, yetersiz ve yanlış duruşların yarattığı zemin, sosyal alanın örgüt içi siyaset ve rant alanı haline getirilmesine fırsat sunmuştur. Bu ortamda sıklıkla doğrultu yitirilerek, özgürlükçü sosyal çözümün toplumsal sorunlarla ve mücadeleyle bağı doğru kurulamamış, parçalı bir sosyal alan tanımı yapılmıştır. Sağ çizgi etrafında "sosyal reform" adıyla yoğunlaşan çarpık, maksatlı ve siyasallaştırarak gündemleştirme dayatmaları karşısında, genelde tipik savunma psikolojisi ve karşı cevap oluşturma refleksi ortaya çıkmış, projenin oluşturulma sürecinde panikçi ve aceleci bir tarz sergilenmiştir. Özelde bir kesimde ise, projenin örgüt içi iktidara dayalı dengelerin bir ürünü olarak gündemleştirilmesi, ele alınması söz konusu olmuştur. Böylece sosyal alanın özgürlükçü çözüm düzeyini kadın erkek ilişkisinin sınırlarını belirlemeye indirgeyerek, çeşitli maddeleştirmelerle, biçimsel, yaşam ve insan gerçeğine karşılık vermeyen bir tarzda projelendirmek ve iç siyasetin malzemesi haline getirmek, Önderliğin felsefi ideolojik yaklaşımı karşısında ciddi bir sığlığı ve yanılgıyı ifade etmektedir. Bu durum, bir kesimin kendi çözümsüzlüklerini sürece ve böylesi bir projeye dayatması, teorize etmesi ve pratikleştirmesine de zemin sunmuştur. Toplumsal özgürlükten kopuk bir bireysel özgürlüğün gerçekleşebileceği mantığına dayalı olarak, bireyci bir yaklaşımla, mücadele saflarımızda kadın erkek ilişkisini her şeyin başına koyan, onunla her şeyden kopmayı sevgi, özgürlük diye tanımlayan dayatmalar yaşanmıştır. Projenin pratik uygulamasında açığa çıkan; sağ çizgi anlayışıyla toplumun gerisinde kaldığı düşünülen kadronun, kadın erkek ilişkisiyle toplum düzeyine çıkartılması, böylece sisteme kazandırılması olmuştur. Altı aylık süreçte başta Irak sahası olmak üzere birçok sahada yaşanan savrulma, değer ve ölçü kaybı ve yer yer yozlaşma, bu projeye dayanarak temel özgürlük perspektifinden ve ideolojik yaklaşımımızdan kopuşa yönelimi açıkça ortaya koymuştur. Hedeflediğimiz sosyal yaşam, insanın insanla, kadının erkekle, kadının kadınla, yaşlının çocukla, bireyin toplumla, doğayla, örgütle vb tüm olgularla ilişkilerini Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması ekseninde yeniden düzenlenmesini en kapsamlılaşan boyutuyla esas alırken, sorunun salt kadın erkek ilişkilerine indirgenmesi hareketimizi, özgürlük değerlerimiz ve halkımızla ciddi anlamda karşı karşıya getirmiş, halkımız ve dünya kamuoyu nezdinde telafi edilmesi oldukça zor olan önemli bir prestij kaybına yol açmıştır. Kısaca projenin yarattığı tahribatlarda asıl belirleyici olan iki temel noktadan birincisi; Önderliğimizin de ısrarla dikkat çektiği ve yukarıda açımlamaya çalıştığımız siyasallaştırma boyutu olmuştur. Diğeri ise projeye dayanarak her türlü geri dayatmanın sanki özgürlük temelinde bir tercihmiş gibi dayatılması, saptırılması olmuştur. Açıktır ki, her tercihin doğru ve özgür olması düşünülemez. Bu projeye dayanılarak, örgütsel sistemde yenilik ve açılım adına, sosyal düzen köleliğine dönüş yapılmak istenmiştir. Böylesi bir projenin kararlaşmasında, bir kesimin politik dengelere dayalı duruşu esas rol oynamakla birlikte, kadronun özgür irade ve bilinçle mücadele etme yeteneğini yeterince sergileyememesi de önemli bir etken olmuştur. Sonuçta gelişen kadro katliamı ve giderek marjinalleşmeyle karşı karşıya kalan bir örgüt gerçekliğidir. 'Eve Dönüş Yasası'nın başaramadığı tahribatlar, bu projeye dayanarak yapılmıştır. Düzeltilmemesi halinde yaşanan yanılgı ve yanlış dayatmalar giderek marjinalleşmeye ve özgürlük mücadelesinde önemli bir gerilemeye neden olacaktır. Nitekim Önderlik bu konuda yürütülen tartışmaları "sahtekarlık" olarak değerlendirmiş, halkımız da çok haklı olarak eleştirmiş ve tepki göstermiştir. Tüm bu açığa çıkan tahribatlardaki sorumluluğumuz ve yerine getiremediğimiz görevlerdeki yetersizliklerimizden dolayı PJA olarak Önderlikten ve halkımızdan özür diliyoruz.

Projenin bu şekilde çıkmasında kendi payımızla birlikte tüm bu noktaları değerlendirirken, projenin yeniden ele alınmasını gerekli görmekteyiz. Buna göre; ne sorunu gerçekte çözmeyen yasakçı zihniyete ne de sorunun çözümünü geleneksel ve düzen ölçülerinde dayatan, köleliğe ve savrulmaya yol açan anlayışa düşmeden, Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması ve bunun özünü ifade eden Kadın kurtuluş ideolojisi çerçevesinde özgür ve iradeli tercihe dayalı bir yaklaşımı, sosyal yaşamın gelişiminin temeline oturtmaktayız. Yine halkın demokratik yapılanması olan ve her kesimden bireylerin katılımına dayanan KONGRA GEL'de, üyelerin, kendi sosyal yaşamlarını tercihlerine göre düzenlemesi, KONRA GEL'in çalışma ve örgütlenme mantığının gereğidir. Bunun teknik bir projeyle değil, her üyenin Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması ve Kadın kurtuluş ideolojisini esas alarak, örgütsel, siyasal çalışmalarını engellemeyecek, zarar vermeyecek şekilde düzenlemesi ilkesel ve tüzüksel bir esas olmalıdır. Bununla birlikte; KONGRA GEL'de temsil olarak yer alacak olan PJA, PKK, HPG gibi tüm örgütlerin kadrolarının yaşam ve ilişki ölçülerinin bağlı oldukları örgütlerin tüzük ve yaşam ölçüleriyle belirlenmesi gerektiği son derece açıktır. Bu temelde KONGRA GEL'in I. Kongresi'nde kararlaştırdığı Sosyal Yaşam Projesi'nin kadroyla ilgili bölümünün çıkarılmasını öneriyoruz. Ayrıca Sosyal Yaşam Projesi'nin topluma dönük hazırlanan bölümünün, KONGRA GEL programında bulunan çerçevelere bağlı olarak, toplumun mevcut düzeyi ve sorunları gözetilerek, KONGRA GEL'in Sosyal Komitesi'nce uzun vadeli ve kapsamlı projelerle ele alınmasını gerekli görmekteyiz. PJA olarak bu komitede Toplumsal Sözleşme çalışmalarına bağlı olarak somut projelerle güçlü bir katkı sunmayı esas almaktayız. Öte yandan, yürüteceğimiz mücadelenin aşkı yaratma mücadelesi olduğunun bilinci ve tutkusuyla Önderliğimizin son perspektifleriyle doruklaştırdığı çerçeveyi esas alacağız. Önderlik, aşkı canlandırmanın en zor devrimci görevlerden biri olduğunu, büyük emek, zihniyet aydınlığı, insanlık sevgisi istediğini belirterek, aşkın temel kriterlerini çok somut formüle etmiştir. *"Aşkın en önemli kriterlerinden biri çağın bilgeliği sınırlarında seyretmeyi gerektirir. İkincisi; sistemin çılgınlıklarına karşı büyük duruşu dayatır. Üçüncüsü; kurtuluşsuz, özgürlüksüz birbirlerinin yüzlerine bile bakılamayacağını bir ahlaki tutum olarak benimsemeyi gerektirir. Dördüncüsü; cinsel güdüyü üç hususun gereklerine tutsak etmeyi gerektirir. Yani cinsel güdü bilgeliğe, özgürlük ahlakına ve politik askeri mücadele gerçeğine bağlanmadan atılacak her adımın aşkın inkarı olduğunu bilmeyi gerektirir. Bir kuş kadar bile özgür yuva kurma olanağı olamayanların aşktan, ilişkiden, evlilikten bahsetmeleri aslında sosyal düzen köleliğine teslimiyet ve özgürlük mücadelesinin soylulaştırıcı değerini bilmediklerini gösterir."*

Bu temelde Başkan Apo'nun özellikle son perspektifleri ekseninde köklü özeleştiri vererek, doğru bir pratik uygulama gücüne ulaşmak içinde bulunduğumuz kaostan çıkışın tek yolu olmaktadır. Sosyal yaşam alanını böylesi bir projeyle siyasallaştırma, marjinalleştirme ve temel örgütsel gündem kılma anlayışından çıkarmak büyük önem taşımaktadır. Bunun için esasta Önderliğin bu konuda hem örgütsel hem de toplumsal alana dönük özgür yaşam ve ilişki perspektiflerini yaşamsallaştırmayı temel mücadele yaklaşımımız olarak ele alıyoruz. Kısa vadede projeye dayanarak açığa çıkarılan tahribatların giderilmesine dönük çalışmaları geliştirmeyi önümüzdeki en temel görev olarak görüyoruz. Geliştirdiğimiz eleştiri ve özeleştirileri Önderliğe, halka ve mücadele mirasımıza bağlılığın bir gereği olarak ortaya koyuyor, sosyal devrimin dayandığı özgürlük felsefesini, pratiğimizin temeli haline getirme kararlılığımızı belirtiyoruz.

HALK SAVUNMA KOMİTESİ

Çağdaş demokrasinin temel ilkelerinden birini de meşru savunma konusu oluşturmaktadır. Meşru savunma, vazgeçilmez hukuksal bir hak olarak ele alınmayı gerektirir. Bu hak, anayasal bir hak olup, evrensel sözleşme ve yasalarda yer alan bir durumu içermektedir. Özellikle evrensel hukukun resmileştirerek, vazgeçilmez haklar haline getirdiği, I. II. ve III. kuşak haklar, bireyin medeni, ekonomik, sosyal haklarıyla, halkların kültürel ve kaderlerini belirleme hakları çağın yükselen değerleridir. Bu değerler çağdaş demokratik uygarlığın köşe taşlarını oluşturmaktadır. Tüm bireyler ve hak sahibi topluluklar öz savunma yapmak zorunda kaldıklarında, her türlü direnme biçimleri meşru kabul edilmektedir. Dolayısıyla bir halkın öz değerlerine, diline, kültürüne karşı geliştirilen her tür saldırı ve haksızlığa başkaldırması, silahlı direniş de dahil mücadele etmesi en meşru haktır. Haksızlık giderilinceye ve haklar kazanılıncaya kadar direnişini sürdürebilir. Hukuki ve siyasi çözüm yolları tıkandığında hukukunu istememek, kullanmamak en büyük hukuksuzluktur. Hakkı olan halk, topluluk veya birey haksızlık karşısında sessiz kalmakla hukuku çiğnemiş olur. Bu nedenle hiçbir kişi, kurum ve halkın haksızlık karşısında susma, boyun eğme hakkı olamaz. Meşru savunma hakkı, asla vazgeçilemeyecek temel hukuksal bir haktır. Adaletin oluşmasının özü de buna dayanmaktadır. Meşru savunmanın biçim ve gelişim seyrini şüphesiz içinde bulunulan şartlar ve maruz kalınan haksızlığın şiddeti belirler.

Meşru savunma bir evrensel haktır. Bununla birlikte 21. yüzyılda ezilen tüm kesimlerin mücadele stratejisidir. Bizim zor anlayışını ele alışımız, meşru savunma çerçevesindedir. Bunun dışında uygulanan her türlü zor anlayışı terör kapsamında değerlendirilir. Meşru savunma çizgisi bir mücadele çizgisidir. Kürdistan'da inkar ve imha siyasetinin yürürlükte olması ve Ulusal Önderimizin esaret koşullarında olması, mücadelemizde meşru savunma çizgisini daha da önemli kılmaktadır. Meşru savunma çizgisi siyasi mücadele ve demokratik çözümü hedefler. Ancak karşıt güçlerin ulusal değer yargılarına saldırması durumunda buna karşı siyasal ve askeri düzeyde cevap verilir. İmha saldırılarına karşı savunma temelinde cevap verilmesi en meşru hak haline gelir.

Kürt sorunuyla ilgili devletlerin ve emirlerindeki kurumların, demokrasi ekseninde çözüme ilgi göstermeleri, değişim dönüşüm geçirmeleri pek de kolay olmamaktadır. Bu devletler; bölgede demokratikleşmenin en temel sorunu olan Kürt sorununda, halen geleneksel inkar ve imha yaklaşımlarını şu veya bu düzeyde sürdürmektedirler. İnkar ve imha yaklaşımlarından arınmama durumu çok ciddi sorunların doğuşuna da kaynaklık etmektedir. Mevcut statünün sürdürülmesinde çıkarı olanların, demokratik süreci boşa çıkarma ve provoke etmeye yönelik uygulama ve politikalarının, geçmişte olduğu gibi bundan sonra da sık sık gündeme gelmesi mümkündür. Demokratik temelde bir çözümün gelişmesiyle birlikte çıkarlarının zedelenmesi bu kesimlerde her zaman rahatsızlık yaratacaktır. Çünkü demokrasinin gelişmesi, beraberinde savaş yanlısı güçlerin çıkar ve rant sağlama olanaklarını da kurutmaktadır. Dahası devletin ve ona bağlı eski kurumlaşmaların işlevsiz hale gelmesini sağlamaktadır. Bu anlamda bu güçlerin hukuk dışına sapmaları ve zora başvurmaları kaçınılmazdır. Bunu gizli ya da açık, legal veya illegal yöntemlerle yapabilirler. Kürt sorunu ve demokratik gelişme önünde engel teşkil eden bu tehlikeler, salt ilgili devletlerle de sınırlı kalmayabilir. Kürtlerin yaşadığı her alanda geniş çaplı küresel kapsamda gelişme ihtimali de vardır. Meşru savunmayı ele alırken çok yönlü saldırı ve tehlikeleri düşünüp ona göre görev ve amaçları belirlemek gerekmektedir. Kürt sorununun çözümü ve demokratik uygarlığın geliştirilmesinde meşru savunmanın taşıdığı önem bilinerek ele alınması ve geliştirilmesi yaşamsal bir değer taşımaktadır. Bu belirlemeler temelinde meşru savunma tedbirlerini geliştirip, amaç ve görevlerini belirlemek ve meşru savunma komitesini işler hale getirmek önemli olmaktadır.

Bunun için; Meşru Savunma Komitesi,

1. Önderliğe ve halka yönelik saldırılara ve katliamları savaş gerekçesi olarak görür.

2. Meşru savunmayı en temel ve vazgeçilmez bir hak olarak görür, onu Kürt sorununun demokratik çözümü ve demokratik uygarlığın gelişim esaslarını gözeterek uygular.

3. Meşru savunma hakkının evrensel hukuka uygun, meşru ve yaratıcı mücadele biçimleriyle hayata geçirilmesi için çalışır. Uluslararası kuruluşlar nezdinde ve meşru platformlarda Kürt halkının haklarını elde etmesi için hukuki ve siyasi mücadele yürütür.

4. Meşru savunma çizgisi temelinde gelişen örgütlenmelere ve yürüttükleri mücadeleye güç ve destek verir. Halkı meşru savunma çizgisi doğrultusunda aydınlatır ve bilinçlendirir.

5. Kürt halkının meşru haklarını savunma temelinde sorunun taraflar arasında barışçıl ve demokratik siyaset yöntemiyle çözülmesi için çalışır.

6. Meşru savunma çizgisinde değişik ülkelerde gelişen demokratik kitle eylemliliklerini sahiplenir ve destekler. Meşru savunma mücadelesinin evrensel ölçüler dışına taşmamasını gözetir. Bu temelde ihtiyaç duyulması halinde taraflar arasında diyalog ve ara buluculuk çalışması yürütür.

7. KONGRA GEL ile meşru savunma güçleri arasındaki ilişkileri düzenler, meşru savunma esaslarına uygun olarak meşru savunma mücadelesinin yönlendirir.

8. Meşru Savunma Komitesi Genel Kurul ve kongre üyesi yeterli sayıda kişiden oluşur, Başkanlık ve Yürütme Konseyi'ne karşı sorumludur, ihtiyaç duyduğu her alanda alt birim ve temsilciliklerini oluşturur. Kongre tüzük esaslarına ve hazırladığı yönetmeliğe uygun çalışır.

9. Kürt halkı adına savaş ve barış kararını Genel Kurul verir. Yürütme Konseyi bu durumlarda, Genel Kurulu en hızlı şekilde toplantıya çağırır. Genel Kurul'un toplanmadığı hallerde, KONGRE GEL Yürütme Konseyi, HPG Komite Konseyi, HAK (HÊZEN AZADÎYA KURDÎSTAN) Yürütme Konseyi ve Ülke Koordineleri'nden oluşan Ulual Konsey karar alır.

10. KADEK'in geliştirdiği yol haritasına göre meşru savunmayı ele alıp örgütlenmesini ve geliştirilmesini esas alır.

11. Savaş hukukunu düzenleyen Cenevre Sözleşmeleri'ne ve ilgili uluslararası anlaşmalara uyar. Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi'nin yetkisini tanır.

BAŞKAN APO'YA İLİŞKİN KARARLAR

Başkan Apo, Kürt halkının tartışmasız Özgürlük Önderidir. Bu konum, 30 yıllık bir Önderlik çabasının ürünü olarak gerçekleşmiş ve Başkan Apo, Kürt halkının özgürlüğüyle etle tırnak gibi bütünleşmiştir. Kürt halkını en güçsüz, umutsuz ve çaresiz olduğu; adına, diline, kimliğine dahi sahip çıkamadığı bir dönemde önderliğini omuzlayarak, bu tükeniş ve ölüm noktasından alıp bugünkü özgürlük düzeyine çıkarmıştır. Bu anlamda Çağdaş Kürdistan Tarihi, Başkan Apo'nun hayat ve mücadele öyküsüyle özdeştir. Mevcut gerçeklik Başkan Apo'yu Kürtler açısından bir partinin, bir sınıfın, bir parçanın değil, tüm Kürt halkının Önderi konumuna getirmiştir.

Şüphesiz Başkan Apo'nun önderlik rolü, Kürt toplumu ile sınırlı kalan bir rol değil, Ortadoğu çapındadır. Mezopotamya uygarlığını çözümlediği Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda, sadece Ortadoğu'nun tarihini ve kültürel birikimini açığa çıkarıp, güncele taşıyacak bir perspektif ve çözümleme düzeyi ortaya koymakla kalmamış, aynı zamanda Ortadoğu halklarının kökü derinde olan dogmatik, kaderci ve kul-köle zihniyetinden kurtularak, demokratik uygarlığın önemli bir dinamiği haline gelmelerinin yolunu da göstermiştir. Başkan Apo, bugün, düşünce ve teorik çözümlemeleriyle, her bakımdan bir yeniden yapılanma sürecini yaşayan Ortadoğu'daki gelişmelere yön veren entelektüel güç konumundadır.

Başkan Apo, siyasi önderlik kimliğini, siyaset ve toplum bilimci kimlikle birleştiren, çok yönlü kişiliğiyle Ortadoğu coğrafyasının yetiştirdiği en seçkin kişiliklerin başında gelmektedir. Başkan Apo, insanlığın felsefe, devlet, iktidar, demokrasi, kadın özgürlüğü, bilim ahlakı, ekoloji, bireysellik ve toplumsallık gibi en temel sorunlarının üzerinde durarak, bu sorunların çözümüne de katkıda bulunmuştur. Önderlik, 21. yüzyılın karmaşık ilişkilerinde marksizmi aşan bilimsel öngörüleri ile sosyalizmi yeni bir aşamaya getirmiştir. Zor ve devlet çözümlemesiyle, meşru savunma dışında şiddeti yadsıyarak, tüm sorunları askeri yöntemlerle, baskı ve şiddete dayalı çözmenin bir kültür olduğu Ortadoğu'da, ulusal, sosyal, etnik ve inançsal sorunların çözümünde barışçıl demokratik yolların esas alınmasının zihniyetini geliştirmiş ve bu temelde izlediği barış politikasıyla da ülke ve bölge barışına önemli katkılarda bulunmuştur.

Kadın özgürlüğü Başkan Apo'nun çalışmaları arasında destansı olarak nitelendirdiği özel bir yere sahiptir. Kadın sorununu derinlikli olarak ele almış, çözüm çabasını ***"Cinsiyet Devrimi"*** formülasyonuna kadar geliştirmiştir. Entelektüel çalışmalarında kadının mevcut gerçeğini, tarihini, mücadelesini, yaşadığı sorunları ve eşit özgür bir konuma gelmesini aydınlatmaya büyük önem verdiği gibi, pratik olarak da kadını her bakımdan güç ve irade haline getirmek için yoğun bir mücadele yürütmüştür. Bu durumdan dolayı O, her şeyden çok bir ***Kadın Özgürlük Önderi****'dir.*

Özgürlük hareketinin yaratıcısı ve önderi olan Başkan Apo, Kürt sorununa yaklaşımın en temel parametrelerinden biri olarak, Kürt sorununun çözümünde kilit bir role sahiptir. Ama bugün, içinde bulunduğu esaret konumu ve üzerinde uygulanan baskılar bu rolü daha yetkin oynaması önünde engel oluşturmaktadır. Uygulanan tecrit, izolasyon ve günlük yaşamının her dakikasının en temel insan hakları hiçe sayılarak kontrol altında tutulması, onu ciddi sağlık sorunlarıyla yüz yüze bıraktığı gibi, ciddi bir yaşam güvenliği sorunuyla da karşı karşıya getirmiştir. Bu bakımdan Başkan Apo'nun yaşam koşullarının düzeltilerek, özgürlüğüne kavuşturulması; Ortadoğu'da barışın sağlanması, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü açısından olduğu kadar, insani açıdan da, başta gelen önemli bir görevdir. Bütün bunlar, yeni bir kongreyi gerçekleştirirken, Başkan Apo'yu doğru sahiplenmemizi ve özgürlüğü için etkin mücadele etmeyi yaşam gerekçesi olarak kabul etmeyi gerektirmektedir.

Ayrıca, bugün geldiğimiz noktada, Başkan Apo'ya yönelik yaklaşımımız da, sonuçlarıyla birlikle net olarak açığa çıkmıştır. Bütün değerlerin bileşkesi olan Önderlikten kopuş, Önderliği pratikleştirmeme, yaşadığımız temel sorunlarımızın kaynağıdır. '99'dan bu yana Önderliğe yaklaşımımızı ele aldığımızda, öncelikle geliştirmiş olduğu yeni stratejisini anlayıp özümsemede ve Önderliğin istediği tarihi adımları atmada geciktiğimiz, ertelemeci yaklaştığımız, uygulamada yeterli derinliği yakalayamadığımız görülmüştür. Hayatın ve siyasetin her alanına yönelik ortaya koyduğu projeleri gündemimize alıp pratikleştirmede; devlet ve pek çok düzen kurumu kadar dahi sorumlu davranmadığımız ortadadır.

Bu yaklaşımımız Önderliğin düşüncelerini halka ve kamuoyuna yaymada özensizliği, ilgisizliği getirmiş ve tecride dönüşen bir iç politika halini almıştır. Önderlikten ideolojik, siyasal ve örgütsel olarak kopuş, Önderliğe tecrit içinde tecridi yaşatmıştır. Önderlik, bu 6 yıllık süreç içerisinde örgüt içi gelişmeler konusunda bilgilendirilmemiş, gelişmeler ve sorunlar kendisinden gizlenmiştir. Önderliğin geliştirmiş olduğu perspektifler, bütünsel olarak yapımıza yansıtılmamış, seçici yaklaşılmış, herkes kendisine göre Önderliği yorumlamıştır. Herkes kendi doğrularını Önderlik üzerinden örgüte hakim kılmaya çalışmıştır. Önderliği, taktik öncülük düzeyine indirgeyen yaklaşımımız, örgütsel kaos ve iç kargaşanın nedeni haline gelmiş; örgüt bir bölünmenin eşiğine getirilerek bu süreç tamamlanmıştır. Önderliğin esaret durumunu kanıksayan, O'nun düşüncelerini tahrif eden, tecrit koyan, tasarrufuna alan yaklaşımlarımız, ahlak ve vicdani açıdan yaşadığımız erimeyi de ortaya koymaktadır.

Bu durum Önderlik çizgisinden koptuğumuzun da tespitidir. Bu tespite ulaşan Kongremiz, Önderlik çizgisiyle tekrardan buluşmanın kararlılığına da ulaşmıştır.

KONGRA GEL Başkan Apo'nun son savunmasında dile getirdiği Önderlik tanımı ve gerçeğini anlamayı esas alır. Başkan Apo Önderlik gerçeğini şöyle tanımlamaktadır:

"PKK Önderlik gerçekliğinde ahlaki tutum ideolojik, politik ve örgütsel çizgi temelinde oluşan yeni toplumsallığa kanun ve kurallardan da öte tutkuyla bağlanmayı ifade eder. Bu yeni toplumsallığı yaşamın varoluş biçimi olarak algılar. Yaşam yeni toplumsallığımızdır. Bunun dışındaki yaşam arayışları, kaçamakları boşluk, kayıp anlamına gelmektedir. Mümince bir yaşamdan ziyade bilimselliği esas alan, politik özgürlüğü yeni yaratımların çabası olarak gören bir yaşam ustalığı, bilgeliğidir. Çağdaş müminliktir. Bu ahlaki gücü gösteremeyenin her çabası sapmalara uğramaktan kurtulamaz. Ahlaki yaşam özünde insan toplumunun varoluş tarzına sürekli zihniyet ve özgür irade ile katılım gücünü göstermeyi ifade eder. PKK'nin gerçek büyük değerleri bu ahlaki tutuma sahip olanlarca gerçekleştirilmiştir. Gerçekten PKK çizgisinde bir yaşam çizgisine sahip olmak isteyenler bu ahlaki gücü göstermek durumundadır.

Önderlik tüm evreni, insansal var oluşu, toplumsal gerçekliğimizi, halkın demokratik, özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil evrenseldir. Kusuru ve yanlışlıkları varsa bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesinde yaşayarak basit bencil veya köleci dünyalar kurarak yaşanabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır.

Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü gücü olmayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler bu tarz önderliğe katılamaz. Katılsalar da sonuç alamazlar. Son gruplaşmaların temelinde, başından beri Önderlik gerçeğine yeniden yaptığım tanımlama temelinde katılımını gerçekleştirememek rol oynamıştır. Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa onlara benim değil, onların bana katılımı gerekir."

KONGRA GEL, Başkan Apo'nun tarif ettiği Önderlik gerçeğine yeniden katılımı esas alır.

Kongremiz, Önderliğe yönelik bu tavrın pratik özeleştirisi anlamına da gelecek bazı kararlaşmalara ulaşmıştır:

A) İdeolojik ve örgütsel açıdan alınan kararlar

1. KONGRA GEL, Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Çizgisini ve O'nun somut ifadesi olan Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması'nı ve Cins Devrimi yaklaşımını ideolojik bir çizgi olarak benimser, onu evrensel çapta savunur ve yaymaya çalışır. Yine güncel politikaya ilişkin perspektiflerini esas alır.

2. Önderliği ele alış tarzımızda açığa çıkan yanlışlıkları gidermek, örgütsel yapımızda mahkum edilen başta sağ ve sol tasfiyeci eğilimler olmak üzere, bütün yanlış anlayışlar aşılarak, Önderlik çizgisinin örgüt içerisinde hakimiyetini sağlaması için gerekli çalışmaları yapar.

Buna göre;

a) Tüm eğitimlerde Önderliğin görüşme notları ve çözümlemeleri üzerinde yeniden bir yoğunlaşma sağlanacaktır.

b) 1999'dan bu yana Önderliğin görüşme notlarında belirtilen projelerin ne kadarının yapıldığını ortaya koyan bir çalışma yapılarak, yerine getirilmeyen projeler güncelleştirilip, uygulanacaktır.

c) Her üye Önderliğe yıllık özeleştirisini verecek ve Önderlik çizgisi karşısındaki duruşunu ortaya koyacaktır. Bu raporların özü Önderliğe yansıtılacaktır.

3. Önderliğin düşüncelerini en geniş kesimlere ulaştıracak bir yayın politikası hakim kılınacaktır.

Bu temelde;

a) Tüm görüşme notları bütünsel olarak yayınlanacak, gerekli dillere çevrilecektir.

b) Görüşme notlarının anında tüm birimlerimize ve halkımıza ulaştırılması için internet sitesi oluşturulacak, bu sitede görüşme notları diğer dillerde de yayınlanacaktır.

c) Bir Önderlik külliyatı oluşturularak, Önderliğin tüm yazı, konuşma ve çözümlemeleri bu külliyat içerisinde bir araya getirilecek, imkanlar ölçüsünde diğer dillere çevrilecektir.

d) KONGRA GEL bütün siyasal ve diplomatik görüşmelerde Önderliğin özgürlüğünü, düşüncesini ve siyasal tutumunu öne çıkaracaktır.

B) Eylemsellik açısından alınan kararlar

1. KONGRA GEL Türk devletini Başkan Apo'nun yaşamı, sağlığı ve güvenliğinden sorumlu tutar. Başkan Apo'nun özgürlüğünü barış ve diyalogun teminatı olarak görür, Başkan Apo'ya yönelik her tür olumsuz yaklaşımları meşru savunma gerekçesi sayar ve toplumsal kaosun nedeni olarak kabul eder. Türk devletini Başkan Apo üzerinde uyguladığı tecrit ve izolasyona son vererek yaşam koşullarını düzeltmeye çağırır.

2. KONGRA GEL Başkan Apo'nun özgürlüğünü esas alır. Önderliğin özgürlüğü için bir konsept oluşturur, bu konsepti kısa, orta ve uzun vadeli bir planlama içerisinde hayata geçirir. Şu ana kadar yapıldığı gibi dönemsel ve hedefleri net olmayan genel kampanyalar ile yetinmez, hedefi net, somut ve sonuç alıcı eylemlilikler gerçekleştirir. Bu çerçevede Başkan Apo'nun tecrit ve izolasyon durumuna son verilip yaşam koşullarının düzeltilmesini, yakın eylem planının birinci maddesi olarak kararlaştırır. Bunu hayata geçirmek için tüm demokratik eylem gücünü seferber eder ve her türlü mücadele yöntemini öngörür.

3. Önderliğe ilişkin sivil itaatsizlik eylemlerini dünya çapında organize eder, sürekliliği olan, içinde ısrarı barındıran ve simgesel değeri olan eylemsellikler düzenler. (Plaza De Mayo Anneleri ve Cumartesi Anneleri gibi)

4. Önderliğe ilişkin yapılan eylemlilikler, Önderliği Türkiye ve dünya gündeminde sürekli olarak tutabilecek bir mantık ile ele alınır. Bunun için tüm gücünü ve imkanlarını koordineli ve sürekliliği sağlayacak bir yaklaşım ile değerlendirir.

C) Kurumlaşmaya ilişkin alınan kararlar

1. Başkan Apo'nun özgürlüğüne kavuşması için siyasal ve hukuki eksende, ulusal ve uluslararası alanlarda örgütlenerek mücadele yürütmek amacı ile KONGRA GEL bünyesinde oluşturulan Başkan Apo'ya Özgürlük Komitesi; 6 aylık pratiği göz önüne alınarak yeniden yapılandırılır.

Bu çerçevede:

a- Komite üyelerinin sayı ve niteliği artırılır, komitede yer alacak olanların temel çalışması bu çalışma olur. Kesinlikle ikinci bir görev verilmez.

b- Komite, diğer Önderlik kurumları ile kolektif çalışmayı esas alır.

c- Komite, imkanlar ölçüsünde her ülkede, o ülke vatandaşlarından oluşan "Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'la Dayanışma Komiteleri" oluşturur.

d- Aydın, sanatçı ve bilim adamlarından oluşan uluslararası bir inisiyatifin oluşturulmasına öncülük eder.

e- Önderliğin savunmalarının yabancı dillere anında ve yetkin çevirisi ile uğraşır.

f- Önderliğin filozofik ve bilim adamı kimliğini, Türkiye ve Ortadoğu barışına yaptığı katkıları eksen alan bir tanıtım faaliyeti yürütür.

g- Önderliğin yaşamını ve düşüncelerini kapsayan uluslararası bir konferans düzenlemeyi esas alır.

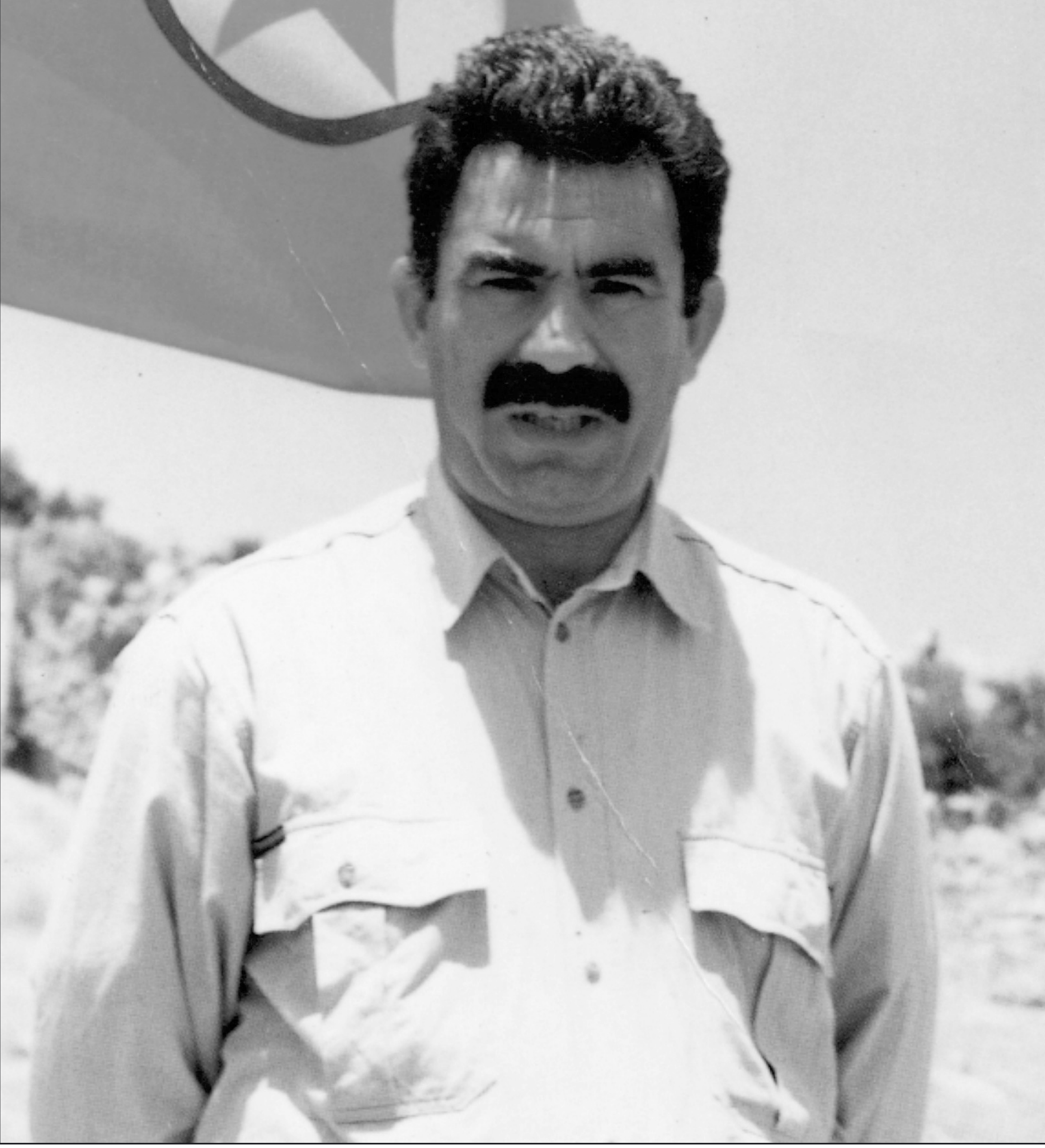
h- Komite, Önderliğin düşüncelerinin basın ve kamuoyuna yansıma düzeyini takip eder, bu temelde katkılarını sunar.

i- Önderliğin kişisel eşyalarının ve eserlerinin bir arada tutulduğu merkezi bir yeri oluşturur.

j- Bu komite, işlevini Önderliğin özgürlüğüne kadar sürdürecek bir mantık ile ele alır, kalıcı bir kurumlaşmayı hedefler.

2- Başkan Apo'nun felsefi ve bilimsel çalışmalarını derleyip, insanlığın hizmetine sunmak amacıyla başlatılan "Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Vakfı/Akademisi" çalışmaları daha geniş bir zeminde ve daha geniş bir perspektif ile ele alınır. Öncelikle Ortadoğu, Avrupa ve Kürdistan'da eşgüdümlü yürütülecek bir tartışma süreci ile alt yapı oluşturulur. Yetkin bir düzeye ulaştıktan sonra kurumlaşma gerçekleştirilir.

BİR HALKI SAVUNMAK

Hiyerarşik toplumun ilk kurbanı ana kadının evcil düzeni oldu. Kadın belki de sistemde ezilen kesimlerin başında gelmektedir. Tarih öncesinde yaygın olarak yaşanan bu sürecin sosyal bilimlerde yer bulamaması da çok köklü erkek egemen toplumun yerleşik değerlerinden ileri gelmektedir. Kadının hiyerarşik topluma adım adım çekilmesi, tüm güçlü toplumsal özelliklerini yitirmesi toplumda gerçekleşen en temel karşıdevrimdir. Günümüzde yoksul emekçi bir ailede kadının durumu incelendiğinde bile, halen bu baskı ve aldatmacanın boyutlarını dehşetle karşılamamak mümkün değildir. En basit nedenlerle namus ve aşk cinayetlerinin erkeğin tekelinde olması, olup bitenin ufak bir göstergesidir. Bu süreci biyolojik farklara bağlamak en temel bir yanlışlık olacaktır. Toplumsal ilişkilerde biyolojinin rolü veya yasaları geçerli olamaz. Olsa olsa eril ve dişil özelliklerin karşılıklı ilişkileri değerlendirilebilir ki, bu da tüm türler için geçerli bir husustur. Ana kadın kültü esas olarak toplumsal nedenlerle tahakküm altına alınmıştır. Uygulanan baskı ve ideoloji tamamen bu nedenledir. Bunu cinsel güdü ile, psikolojiyle izah etmeye çalışmak vahim bir saptırmadır.

Avcılıkta güçlenen ve çevresinde bir grup örgütleyen güçlü adam, bu gücünü iyice fark ettikten ve kabul ettirdikten sonra ana kadının evcil düzenini yavaş yavaş kontrolüne almıştır. Bu süreç ilk site devletlerin kuruluşuna kadar devam etmiştir. Bunun en şahane açıklamasını Sümer şehir devletlerinde görmekteyiz. Yazılı tabletler bu gerçekliği çok çarpıcı şiirsel bir dille anlatmaktadır. Sümer şehir devletini başlatan ***Uruk*** tanrıçası ***İnanna Destanı*** çok çarpıcıdır. Halen kadın kültü ile ataerkil kültün dengede olduğu bir dönemi yansıtan bu destan çok çetin geçen bir sürecin anısını dile getirmektedir. Uruk tanrıçası olarak, ***Eridu*** tanrısı olan ***Enki'****nin* sarayına gidip, oradan daha öncesinde kendisine ait olan 104 ***'me'****sini* çeşitli yöntemlerle ele geçirmesi ve Uruk'a kaçırması bu dönemi izah etmede kilit bir role sahiptir. 'Me'lerle kastedilen, temel uygarlık buluşlarıdır. İnanna bu buluşların ana tanrıça kadına ait olduğunu, bunda erkek tanrı Enki'nin rolü olmadığını ve kendisinden zorla ve kurnazlıkla çaldığını ısrarla vurgulamaktadır. İnanna'nın tüm çabası bu ana tanrıça kültünü tekrar ele geçirmektir.

MÖ 3.000'lerde bu destanların söylendiği tahmin edilebilir. Halen ana kadının gücünün dengede olduğu bir dönemdir. Bu tarihlerden sonra adım adım gerileyen bu kült ve kültür o kadar acımasızlığa tabi tutulur ki, kadın daha sonra kendisini dönemin uygarlık merkezi (bugünün Newyork'u) ***Nippur****'da* ***'musakkatin'*** denilen genelevde bulur. Bir yanda Sümer rahibi zigguratta kendisine bir harem kurarken, halk için de genelev oluşturulur. MÖ 2.000'lerde yazılan ***Enuma Eliş Destanı****'nda* tanrıça ***Tiamat*** artık korkunç bir cadıdır ve paramparça edilmesi gereken kadını temsil etmektedir. Korkunç bir söylem, gerçekleştirilen mahkumiyeti yansıtmaktadır. Daha sonrasını tek tanrılı dinler ve burjuva toplum sisteminin bir kafese tıktığı tatlı sesli ve süslü püslü kadın tamamlamaktadır. Tarihsel, toplumsal sistemlerde kadının içine sokulduğu statünün yoğun bir ideolojinin propagandasına tabi tutulması o kadar ilerlemiştir ki, artık bizzat kadın zihni bile buna kader diyebilmekte ve gereklerini yerine getirmeyi kaderin gereği saymaktadır. Tek tanrılı dinler tanrı emri saymaktadır. Yunan felsefesi kadını zayıflık etkeni olarak göstermektedir. Kaba bir madde yığını, erkeğin sürdüğü tarlası gibi her türlü alçaltıcı yaklaşım layık görülmektedir.

Hiyerarşik sistemle başlayan kadının içine alındığı statü çözümlenmeden, ne devlet ne de dayandığı sınıflı toplum yapıları izah edilebilir. En temel yanılgılardan da bu nedenle kurtulunamaz. Kadın bir cins olarak değil, bir insan olarak doğal toplumdan koparılıp en kapsamlı köleliğe mahkum edilmektedir. Tüm diğer kölelikler kadın köleliğine bağlı olarak gelişmektedir. Dolayısıyla kadın köleliği çözümlenmeden diğer kölelikler çözümlenemez. Kadın köleliği aşılmadan diğer kölelikler aşılamaz. Doğal toplumun bilge kadını ana tanrıça kültünü binlerce yıl yaşamıştır. Her zaman yüceltilen değer ana tanrıçadır. O zaman en uzun süreli ve kapsamlı toplum kültürü nasıl bastırıldı ve günümüzün süslü püslü kafes bülbülüne dönüştürüldü? Erkekler bu bülbüle bayılabilirler, ama o bir tutsaktır. En uzun süreli ve derinlikli bu tutsaklık aşılmadan, hiçbir toplumsal sistem eşitlik ve özgürlükten bahsedemez. Kadının özgürlük ve eşitlik düzeyinin toplumun bu yönlü düzeyini belirlediği yargısı doğrudur. Daha doğru dürüst bir kadın tarihi yazılmamıştır. Kadının hiçbir sosyal bilimde yeri gerçekçi olarak konulmamıştır. Kadına en saygılıyım diyen bile, bunu ancak kadın tutkularına alet olduğu oranda geçerli bir hüküm olarak belirler. Kadın, cinselliği dışında bir insan dostu olarak günümüzde bile hiçbir erkek tarafından kabul edilemez. Dostluk erkekler arasında geçerlidir. Kadından dost demek, ikinci gün cinsel skandal demektir. Bu yönlü yaklaşmayı aşan bir erkeği bulmak veya yaratmak en temel özgürlük adımlarından biri olarak değerlendirilmelidir. Bu konuyu çözümlemeyi ilerledikçe daha da derinleştirmeye çalışacağım.

Hiyerarşik toplumda tecrübeli yaşlıların gençler üzerinde kurduğu baskı ve bağımlılaştırmadan da önemle bahsetmek gerekir. ***Jerontokrasi*** diye literatüre geçen bu konu bir gerçektir. Tecrübe yaşlıyı bir yandan güçlü kılarken, diğer yandan yaşlılık onu gittikçe zayıf, güçsüz kılmaktadır. Bu özellikleri yaşlıları, gençleri kendi hizmetlerine almaya zorlamaktadır. Zihinlerini doldurarak bu işlemi geliştirmektedirler. Tüm hareketlerini kendilerine bağlamaktadırlar. Ataerkillik bu olgudan da büyük güç almaktadır. Onların fiziki güçlerini kullanarak dilediklerini yaptırabilmektedirler. Gençlik üzerindeki bu bağımlaştırma günümüze kadar derinleşerek devam etmiştir. Tecrübe ve ideolojinin üstünlüğü kolayca kırılamaz. Gençliğin özgürlük istemi kaynağını bu tarihsel olgudan almaktadır. Yaşlı bilgelerden günümüz bilim adamı ve kurumlarına kadar gençliğe stratejik, hassas denilen bilgilerin en can alıcı kısmı verilmez. Verilenler daha çok onu uyuşturan ve bağımlılığını kalıcılaştıran bilgilerdir. Bilgiler verildiğinde uygulama araçları verilmez. Sürekli bir oyalama değişmez bir yönetim taktiğidir. Kadın üzerinde kurulan strateji ve taktiklerle ideolojik ve politik propaganda ve baskı sistemleri gençler için de geçerlidir. Gençliğin her zaman özgürlük istemesi fiziki yaş sınırından değil, bu özgül toplumsal baskı durumundan ileri gelmektedir. Ayyaş, toy delikanlı kavramları gençliği küçük düşürmek için uydurulan temel propaganda sözcükleridir. Yine hemen cinsel güdüye bağlamak, serkeşliğe çekmek, ezbere katı doğmalara bağlamak, gençlik enerjisinin sisteme yönelmesini engellemek ve düzeni sağlamakla bağlantılıdır.

Özgürlüğe yürüyen bir gençliği tutmak zordur. Gençlik sistemlerin başına en başta bela olan kesimdir. Tarih boyunca bu çok iyi bilindiği için, eğitim adı altında gençlik kurban edilmekten tutalım, akla hayale gelmez uygulamalara tabi tutulmuştur. Hiyerarşik toplumun yükselişinde kadından sonra gençliğin bu duruma düşürülmesi belirleyici rol oynar. Gençliği kontrole alan düzenin kendini en güçlü hisseden düzen sayması boşuna değildir. Daha sonraki devletçi toplum sistemlerinin tümü gençliğe benzer bir uygulamayı dayatacaklarıdır. Zihni böyle yıkanan gençlik her işe koşturulabilir. Savaş dahil en zor işi meslek edinebilir. En önde tüm zor işlere sürülür. Özcesi yaşlıların zaaf ve gücünden kaynaklanan gençliği bağımlılaştırma ve güdümleme ilişkisi hızından ve yoğunluğundan hiç kaybetmeden hakim sistemlerin en güçlü sürdürücüleri kılınmışlardır. Tekrar vurgulamalıyım: Gençlik fiziki bir olay değil toplumsal bir olaydır. Tıpkı kadınlığın fiziksel değil toplumsal bir olgu olması gibi. Bu iki olay üzerindeki çarpıtmaları kaynağına inerek açığa çıkartmak sosyal bilimin en temel görevidir.

Bu kapsama çocukları da almak gerekir. Zaten kadını ve gençliği tutsak kılan, çocukları da dolaylı olarak dilediği sistem altına almış sayılır. Çocuklara hiyerarşik ve devletçi toplumun yaklaşımının çok çarpık yönlerini açığa çıkarmak büyük önem taşımaktadır. Çocukların anadan ötürü doğru temelde eğitilmemeleri, sonraki tüm toplumsal gidişatı çarpık ve yalancı kılar. Çocuklar üzerinde de muazzam bir baskı ve yalanlamaya dayalı eğitim sistemi kurulur. Çok çeşitli yöntemlerle sistemin daha beşikten bağımlıları haline getirilmeye çalışılır. "Yedisinde neyse yetmişinde de o olur" deyişi bu gerçeği dile getirmektedir. Çocuklara doğal toplumun özgür yaklaşımı hep bir hayal olarak bırakılır ve bu hayallerini yaşamalarına hiç izin verilmez. Çocukları doğal hayallerine göre yaşatmak en soylu görevlerden biridir.

Bir kez daha vurgulanmalı: Ataerkil ilişkinin güç kazanmasına bir zorunluluk gözüyle bakılamaz. Ayrıca sanki bir kanun gereğiymiş gibi saf bir çıkış değildir. Sınıflaşma ve devletleşmeye giden yolda temel bir aşamayı teşkil etmesi üzerinde önemle durmayı gerektiriyor. Kadın ana etrafındaki ilişkinin bir güç, otorite ilişkisinden ziyade organik dayanışma tarzında olması, doğal toplumun özüne uygundur. Bir sapmayı teşkil etmez. Devlet otoritesine kapalıdır. Organik oluşumdan ötürü zor ve yalana dayanma ihtiyacı duymaz. Bu nokta şamanizmin neden ağırlıklı olarak bir erkek dini olduğunu da açıklar. Şamanizme yakından bakıldığında, yanıltma ve güç gösterisi ağır basan bir meslek olduğu hemen anlaşılır. Doğal toplumun saflığı üzerine yayılacak kurnazca otorite için güç ve mitoloji özenle hazırlanır. Şaman artık rahipleşme, din adamı olma yolundadır. Yaşlı atayla ilişkiler ittifaka yönelir. Tam hakimiyet için güçlü avcının adamlarına ihtiyaçları vardır. Gücüne ve av yeteneklerine en çok güvenen grup ilk askeri çekirdeğe dönüşme eğilimindedir. Bu üçlünün elinde giderek değer ve yetenekler birikmektedir. Kadın ananın etrafı kurnazlıkla yavaş yavaş boşaltılır. Evcil düzen gittikçe kontrol altına alınır. Önce kadın erkeklerin etkileyici gücü, söz geçireni iken, yavaş yavaş yeni otoritenin hükmüne girer.

İlk güçlü otoritenin kadın üzerinde kurulması rastlantı değildir. Kadın organik toplumun gücü ve sözcüsüdür. O aşılmadan ataerkillik zafer kazanamaz. Daha ötesine, devlet kurumuna geçilemez. Ana kadın gücünün aşılması stratejik bir anlama sahiptir. Eldeki veriler Sümer kanıtlanmasında da gözlemlendiği gibi sürecin çok çetin geçtiği anlaşılmaktadır. Tek tanrılı dinlerde yansıtılan ***Lilit Havva*** kadın figürü de sürecin özelliklerini oldukça çarpıcı yansıtmaktadır. Lilit boyun eğmez kadın iken, Havva teslim alınmış kadını yansıtmaktadır. Öyle ki, erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldığı iddiası ne kadar bağımlı kılındığının da ölçüsü olmaktadır. Diğer yandan Lilit şahsında kadına edilen lanet, iftira, cadılık, şeytanın arkadaşı benzeri tüm küfürler büyük çekişmenin varlığını kanıtlamaktadır. Binyılların bu yönlü kültürünü, düşünce ve inançlarını ele vermektedir. Kadının toplumsal alt edilişi çözümlenmeden, daha sonraki erkek egemen toplum kültüründeki temel özellikler doğru anlaşılamaz. Erkekliğin toplumsal kuruluşu akla bile getirilemez. Erkeğin toplumsal kuruluşu anlaşılmadan da devlet kurumu çözümlenemez. Devletle bağlantılı ***'savaş'*** ve ***'iktidar'*** kültürü doğru tanımlanamaz. Konu üzerinde yoğunca durmamızın nedeni daha sonraki tüm sınıflaşmaların sonucu olarak gelişen korkunç tanrı kişilikler ve hemcinslerini öldürmeyi bir yaşam tarzı –zorunlu savunma dışında– olarak kültürleştiren bir topluluk, artık savaş makinesini geliştirmek için her türlü alet ve kurumsal düzeni geliştirmeyi temel alacaktır. Devlet en temel güç kurumu olarak hazırlanırken, savaş okları, mızrakları ve baltaları en değerli araçlar olarak icat edilip geliştirilecektir. Doğal ana toplumdan çıkan ataerkil toplumun tarihin en tehlikeli sapması olarak gelişmesi, günümüze kadar ki tarihin korkunç öldürme ve sömürme biçimlerinin de özüdür. Bu gelişme, bir kader ve ilerlemenin zorunlu koşulu olması şurada kalsın, tam bir sapma halidir. Aslanın krallığına benzer bir gelişme oluyor. Yine yılan fare diyalektiğine benziyor. Daha şimdiden devlet teorilerine 'yılan fare' teorisi demek doğruya daha yakın bir değerlendirmedir. Çoğu erkeğin soyadı aslandır. Öyle olmak çok özlenir bir husustur. Soruyorum: "Kimi yemek için?"

Bu günlerde çok kıt bilgilerimle ***'Yüzüklerin Efendisi Kralın Dönüşü'*** serisinin son filminin on bir Oscar ödülü aldığını öğrendim. Filmin özü iktidarı temsilen yüzüğün yok edilmesiymiş. ABD'den beklenen bir sanallık. Belki de iktidarın maskesi düştüğü için, bir ön tedbir ve daha ince küresel uygulamalar için bir beyin yıkama aşaması. Yeni paradigmaların oluşturulma dönemi. Hazırlıkları olsa gerek. Akıllılar; çünkü klasik iktidarın gerçek yüzünün açığa çıkması halinde hiçbir gücünün kalamayacağını çok iyi bilmekteler. Dünyayı yöneten hakim güçler tanrısallıklarının gereğini –her şey bilgileri dahilindedir, Kuran'da tanrının bir kıl kadar yakınlığından bahsedilir– yapmayı, kusursuzca geliştirmeyi en temel görevleri sayarlar.

Avcılık ve savaş kültürünün varacağı durak askeri örgütlenmedir. Askeri örgütlenme doğal, etnik toplumun dağılması oranında gelişir. Kadın ana etrafındaki örgütlenme soy, gen, akraba ön ilişkisini geliştirirken, askeri örgütlenme bu ilişkiden kopmuş güçlü erkekleri esas alır. Artık bu gücün karşısında her türlü sınır, sömürü ve can almalarına gerçek bir açıklık kazandırmaktır. İnsanlığın lanetine –siyasal iktidar, devlet– kutsal paradigmasıyla bakılırsa, insanlık zihniyetinin en kirli karşıdevrimi gerçekleşmiş olacaktır. Gelişen de bu olmuştur. Buna ilerlemenin zorunlu etkeni denilmesi –marksizm de dahil– karşıdevrimlerin en tehlikelisidir. Tarihin bu açıdan kesinlikle eleştiri süzgecinden geçirilip doğrultulması sağlanmadıkça, yapılacak her devrim kısa sürede karşıdevrime dönüşmekten kurtulamayacaktır.

Avcılık ve savaş kültürünün varacağı durak askeri örgütlenmedir

Önce kadının, onunla birlikte gençlerin ve çocukların doğal toplum dünyasının yıkılması, üzerlerinde güce ve yalana (mitoloji) dayalı bir hiyerarşinin kurulması yeni toplumun hakim biçimi haline gelirken, bu süreçle iç içe diğer bir köklü karşıdevrim gelişir: Doğayla ters düşme, tahribe yönelme süreci. Avcı, savaşçı tarzı olmadan toplumun yaşayıp gelişemeyeceği doğru bir varsayım değildir. Etle beslenmeyen hayvan türleri etle beslenenlerden binlerce kez daha fazladır. Çok az sayıda tür etle beslenir. Doğaya derinliğine bakıldığında, hayvansal yaşam için öncelikle zengin bir bitki örtüsü oluşmaktadır. Hayvansal gelişme bitkisel gelişmenin bir sonucudur. Diyalektik ilişki böyledir. Çünkü ilk hayvanın yiyecek bir hayvanı yoktur. O bitkiyle beslenecektir. Etle beslenmeye bir sapma gözüyle bakmak gerekir. Eğer tüm hayvanlar birbirini yeseydi, canlı hayvan türü hiç oluşmazdı. Bu evrim kuralına da aykırı bir gelişmedir. Doğanın esaslı eğilimlerinden her zaman sapmalar çıkar. Ama sapmaları esas haline sokarsak, hangi türe ilişkinse o türün soyu kurur. Bu olgunun en çarpıcı ifadesi toplumsal olmamak kaydıyla çift cinsellik yaşayanlardaki durumdur. Herkes çift cinsel, dolayısıyla homoseks ilişkisinde olursa, insan soyu kendiliğinden kurur. Bu kısa izah bile avcı ve savaşçılığa dayalı toplumsal gelişmenin çarpıklığını gayet iyi dile getirmektedir.

Sadece maddi açıdan değil, öldürme kültürünün manevi sonuçları çok daha ağırdır. Hayvanları ve hiçbir doğal toplum biçiminin karşı duramayacağı açıktır. Toplumsal ilişkilere toplumsal zor –buna medeni ilişki de denilmektedir– girmiştir. Belirleyen güç zorun sahipleridir. Böylelikle özel mülkiyetin de yolu açılmaktadır. Mülkiyetin temelinde zorun yatması anlaşılır bir husustur. Zorla ve kanla ele geçirme benlik duygusunu aşırı güçlendirir. İlişkilere hükmetme olmadan, zor aracı geliştirilip uygulanamaz. Hükmetme ise sahip olmayla bağlantılıdır. Hükmetmenin içeriğinde sahip olma bir diyalektik ilişkidir. Sahiplik de tüm mülk düzenlerinin öznesidir. Artık topluluğa, kadına, çocuğa, gençlere, verimli av ve toplayıcılık alanlarına mülk gözüyle bakma dönemi açılmaktadır. Güçlü erkek bütün ihtişamıyla ilk çıkışını yapmaktadır. Tanrı kral olmaya az kalmıştır. Şaman rahip artık bu yeni sürecin mitolojisini oluşturmak için iş başındadır. Yapılması gereken iş, bu yeni oluşumu muhteşem bir gelişme olarak hükmedilen insanın zihnine yerleştirmektir. Meşruiyet savaşı en az çıplak zor kadar hünerli çaba gerektirmektedir. İnsanın zihnine öyle bir inanç yerleştirilmeli ki, mutlak bir kanun değerinde olsun. Bütün sosyolojik veriler ***'hükmeden tanrı'*** kavramına bu süreçte erişildiğini göstermektedir. Doğal topluma eşlik eden ***'totem'*** inancında hükmetme ilişkisi yoktur. Klanın simgesi olarak tabusaldır, kutsaldır. Klan yaşamı nasılsa simgesel kavramsallaştırılması da öyle yansıtılmaktadır. Klan örgütlenmesinin hayatı ve kurallarına sımsıkı bağlanmadan yaşam düşünülmemektedir. Dolayısıyla varlığının en yüksek, en yüce yansıması olarak totem dokunulmaz ve kutsal sayılacaktır. Hürmet edilecek, saygı gösterilecektir. Nesne olarak en yararlı eşya, hayvan ve bitkilerden seçilecektir. Doğada klana yaşamsallık veren nesne ne ise ona inanılacak ve simgesi sayılacaktır. Böylelikle doğal toplumun dini de doğayla bütünlük arz etmektedir. Bir korku kaynağı değil, güçlendirme unsurudur. Kişilik ve güç kazandırmaktadır.

Yeni toplumda yükseltilen tanrı ise totemi aşacaktır, kamufle edecektir. Dağların doruklarında, denizin diplerinde, göklerde ona mekan aranacaktır. Hakim gücü vurgulanacaktır. Yeni doğan efendiler sınıfına nasıl da benziyor! Eski Ahit'te –dolayısıyla İncil ve Kuran'da– tanrının bir adı ***'rab,'*** efendi anlamındadır. Yeni sınıf kendini tanrısallaştırarak doğmaktadır. Diğer tanrı adlarından en tanınmış olanı olan ***'el,' 'elohim,'*** yücelik anlamına gelip, çöl kabileleri üzerinde yükselen atayı, şeyhi müjdelemektedir. Ataerkilliğin doğuşuyla yeni tanrının doğuşu kutsal kitapların tümünde çarpıcı bir iç içeliğe sahiptir. ***Homeros****'un* ***İlyada****'sında,* Hintlilerin ***Ramayana****'sında*, Finlilerin ***Kalavela****'sında* hep böyledir. Zihinlerde yeni toplumun meşruiyeti sağlanmadan yaşama şansı zordur. Hiçbir yönetilen toplum birimi inandırılmadan uzun süre yönetilemez. Zorun yönetimdeki etkisi anlıktır. Kalıcı inanç sağlamamaktadır. Tarihin Sümer örneği bu yönlü eldeki ilk yazılı orijinali içermesi açısından incelenmesi hayli ilginçtir. Sümerlerdeki tanrı yaratımı harikadır. Özellikle ana tanrıçalığın yıkılması, ata tanrının egemen kılınması tüm destanlarının özünü teşkil etmektedir. İnanna ile Enki, Marduk ile Tiamat'ın mücadelesi baştan sona destanlarını işgal etmektedir. Daha sonraki tüm destanlara ve kutsal kitaplara yansımış bu destanların sosyolojik incelenmesi önümüze muazzam bilgiler sunmaktadır. Tarih boşuna Sümerlerden başlatılmıyor. Dinleri, edebiyat destanlarını, hukuku, demokrasiyi, devleti Sümerlerin yazılı tabletlerine dayalı olarak çözümlemek, belki de sosyal bilime çıkış yaptırabilecek doğruya yakın temel yollardan biridir.

Ataerkil zihniyetin yaşadığı bu karşıdevrim belki de tarihin yaşadığı en büyük çarpıtma, saptırma girişimidir. İnsan, toplum zihninde öylesine kök salmıştır ki, halen bu etkinin aşılmasının kenarından bile geçemiyoruz. Halen Sümer rahipleri bize hükmediyor. İcat ettikleri devlet kurumları ve meşruiyet ifadesi olarak kurguladıkları tanrılar göz açtırmamasına bizi yönetmekte; temel görüş açılarımıza, paradigmalarımıza hakim olmaktadırlar. ***Albert Einstein****'ın "alışkanlıkların, geleneklerin gücü, atomu parçalamaktan daha zordur"* deyişi en çok da bu ilişkiler için söylenmiş gibidir. Bu söylem değil midir ki, halen uygarlığın, devletin doğuş beşiği, Sümerlerin kutsal rahip sarayları zigguratlar yurdunda, Dicle Fırat arasında, Irak'ta, o icatlardan beri dinmeyen acımasız savaş ve sömürü hiçbir insanlık ölçüsüne sığmadan devam ediyor. Demek ki ataerkil toplum ve devletleşmesi insanlığın hayrına olması şurada kalsın, en büyük baş belasıymış. Bu yeni araç bazen kar topu, bazen nar topu gibi giderek etrafını yıkarak büyüyecek ve kutsallar kutsalı gezegenimizi oturulamaz hale getirecektir. Eski Ahit devletin çıkışını denizden çıkan bir canavara ***(Leviathan)*** benzetir. Demek ki Kutsal Kitabın bir yanı da büyük doğruyu tespit etmiş. Leviathan'la baş etmek en temel kaygı olarak sürekli vurgulanır. Bu canavar kontrol edilmezse *'herkesi yer'* der.

Şematik olarak göstermeye çalıştığım bu toplumsal kültürün coğrafya ve tarihsel temellerini en iyi Zagros Toros dağ sisteminin eteklerinde ve uzantısı ovalarında görmekteyiz. Son buzul döneminin sona eriş tarihi olarak MÖ 20.000'lerden itibaren gelişim gösteren kadın ana odaklı doğal toplumun güçlü izlerine ve kalıntılarına yoğunca rastlanmaktadır. Ortaya çıkan heykelciklerde, evcil düzende, dokuma ve el değirmeninde hep kadın izini bulmaktayız. Dil yapısının dişil karakteri, ilk tanrıların tanrıça olması, anaya dayalı doğal toplumun güçlü izlerini taşımaktadır.

MÖ 4.000'lerde ataerkil otoritenin gelişmesini hızlandırdığı gözlemlenmektedir. Yeni toplumdaki askeri maiyetler güç kazanmış olup, yoğun kabile çatışmaları, imha ve boyun eğdirmelerin izlerini yoğunca görüyoruz. Aşiretlerin halen varlığını sürdürmesi bu dönemin ne denli çetin geçtiğine tanıklık etmektedir. Ataerkillik oraya yayılıp sınıflaşma ve devletleşmeyi doğurmaktadır. MÖ 3.000'ler site devletin tarihte ilk doğuşuna tanıklık etmektedir. En parlak örneği Uruk sitesidir. ***Gılgameş Destanı*** özünde Uruk sitesinin kuruluş destanıdır. Denebilir ki, tarihin en büyük devrimi bu site kültürünün çerçevesinde yaşanmıştır. İnanna Enki kurgusu kadın ana toplumuyla ataerkil toplumun çekişmesini görkemli bir şiir diliyle yansıtmaktadır. Gılgameş Destanı kahramanlık çağının her toplumda görülen örneğinin şahane ve ilk orijinal yapısını dile getirmektedir. İlk şehirli barbar çatışmasını da burada görmekteyiz. Kadın hala yenilmiş olmaktan uzaktır. Ama güçlü erkek, askeri maiyeti ile artık toplum üzerinde hükümranlığa adım adım alıştırılmaktadır. İdeolojik kurgusuyla, dinsel kurumlarıyla ve ilk hanedanlık ve saraylarıyla uygar toplumun şafağı atmaktadır.

Devletçi toplum Köle toplumun oluşumu

Hiyerarşik toplum, doğal toplumla sınıf temeline dayalı devletçi toplum arasında ara halkayı oluşturmaktadır. Otoritenin şahsi niteliği, askeri maiyetin kişiyle sınırlı olması dönemin tipik özelliğidir. Otoritenin kurumlaşması niteliksel bir dönüşümü ifade eder. Devlet esas olarak kurumlaşarak süreklilik kazanan otoritedir. Tarihte belki de en tehlikeli araç devlet kurumu iken, hala en az anlaşılan olgu özelliğini de korumaktadır. Bunda içerdiği kültür ve ifa ettiği çıkarların çeşitliliği esaslı rol oynamaktadır. Hakkında söylenen ve yazılan her şey devleti daha da sırlaştırmakta ve anlam güçsüzlüğüne katkı yapmaktadır. Devleti sadece bir zor aracı olarak görmek ne kadar yanılgıysa, kutsal bir otorite olarak kavramsallaştırmak da o denli olup biteni gizlemeye hizmet etmektedir. Devlet tahlilleri sosyal bilimin halen altında çıkamadığı en temel konusunu teşkil etmektedir. Kapsamlı devlet çözümlemesine ulaşmadan, hiçbir sosyal olgu ve soruna çözümleyici yaklaşmak mümkün değildir. Bu çözümlemede bir kanım olarak göstereceğim ki, ***Lenin*** gibi bir devrimcinin bile en temel yanlışlığı devlet çözümlemesinde yatmaktadır.

Devlet olgusunu yeterlice tanımlayabilmek için bu çözümlemede ortaya konulanlar gayet sınırlıdır. Biraz daha zenginleştirmek gerekir. Sümer örneğini, orijinal olması ve yazılı belgelerinin bize kadar erişmesi nedeniyle hep göz önünde tutmak durumundayız. Devlet kurumunu ve fikrini tanımlarken, bir kurulup bir yıkılan, yerine yenisi kurulan anlayışları terk etmek gerekir. Yine çok farklı biçimlerine ve yer aldığı topluluklar arasındaki mesafeye bakıp çok sayıda devletten bahsetme anlayışı da ciddi sakıncalar taşır. Devleti toplum içinde toplum veya birinci toplum içinde ikinci toplum, diğer bir deyişle alt toplumun üst toplumu olarak genel bir kavramlaştırmaya tabi tutmak yararlı olabilir. İkinci yararlı bir yaklaşım, devleti kavram ve kurum olarak alt toplum üzerinde parçalanma ve sürekliliği olan bir olgu olarak değerlendirmek tarzında olabilir. Tamamlayıcı diğer bir yaklaşım, herhangi bir otorite değil, temelde askeri siyasi bir otorite olarak algılanması daha gerçekçidir. Çeşitli din, felsefe ve bilim adamlarının devlet tarifleri bakış ve çıkar tarzlarıyla bağlantılı olduğundan objektiflikten hayli uzaktır. Ayrıca hep bir yanına önem verirler. Çıkarlarına zarar verdiğinde de lanetleme gibi ağır bir sübjektivizme düşüp olgusal gerçekliği bir yana bırakabilirler. Devrimcilerin yaklaşımı ise yıkarken çok kötü, kurarken çok iyi gibi bir ahlaki yararlanmacı anlayışa oldukça açıktır. Devlet olgusu öyle bir toplumsal araçtır ki, bizzat sorumlu kurucusu, filozofu olmayan, dayanılmaz iktidar cazibesine sürüklenip sahip olmaya çalışanı kendinden geçirerek ya ilahlaşmaya ya da imhaya götüren özellikleri hep gösterir.

Devlet tanımlanırken çoklukla yapılan krallık, cumhuriyet, demokrasi, monarşi, oligarşi, diktatörlük, despotluk, köleci, feodal, kapitalist, ulusal, üniter, federal vb adlandırmalar özünün kavranmasını daha da güçleştirmektedir.

Sümer rahibinin devlet benzeri kurumlaşmaya giderken, yaptıkları devleti anlamak açısından bizlere belki de en gerçekçi bilgileri vermektedir. Önce ziggurat adlı tapınağını kurmakta, onu göğe doğru yükseltmekte, üst katı tanrıya alt katı kullarına adamaktadır. Ara bölmeleri orta sınıf temsilcilerine açmaktadır. Tapınağın etrafındaki evler, araziler bir eki durumundadır. Üretim teknolojilerini tapınağın bir bölümünde depolar. Verimli üretimin hesaplarını özenle yapar. Açık ki, bu kuruluş yeni bir toplumdur. Hem de daha önceki hiyerarşik ve doğal toplum unsurlarının bir özeti gibidir. Hem bu toplumların hem de yeni toplumun kuruluşunda yararlı olabilecek parçalarını alır; yararlı olmayan, engel teşkil eden parçalarını ise dışlar. Yani tam kutsal bir toplum mühendisi gibi çalışır. Aracı kurduktan sonra başlangıçta herkes memnundur. Bayram hali söz konusudur. Büyük çark kurulmuştur; Dicle Fırat sularıyla adeta döndürülerek tarihte ilk defa en bol ürünü yaratmaktadır. İnsanlık için bundan daha büyük bayram mı olur? En büyük tanrısallık bu düzenleme değil de nedir?

Şüphesiz bu kuruluşun esas gıdasını Zagros Toros eteklerindeki şahane kuruluş, neolitik doğal toplum vermektedir. Üretim araçları, bitki, hayvan türleri binlerce yıl oralarda ana kadın toplumu tarafından kültür haline getirilmiştir. Rahibin mahareti, bunlardan üst bir toplum yaratacak biçimde yeniden düzenleyip verimli aşağı Dicle Fırat havzasında sulama tekniğiyle yeni üretim tarzını başarmasında yatmaktadır. Tarihin müthiş icadı özünde böyledir. Daha sonraki süreçler binaya yeni katlar ilave etmek veya yeni temeller üzerinde tekrarlamaktır.

Bu üst toplumun mekanı kent olmaktadır. Medeni, sivil, uygar toplum da denilen bu mekan insanlığın zihniyetinde olduğu kadar maddi üretim yapısında da büyük devrimci değişiklikler getirmektedir. Daha doğrusu, doğal topluma göre büyük bir karşıdevrimin temelini teşkil etmektedir. Kent devlet zihniyeti henüz çözümlenmiş olmaktan uzaktır. Akıl düzenini, yazıyı, birçok zanaatı, sanatı geliştirmiştir. Ancak ne pahasına? Kent devrimi mi, karşıdevrim mi yargısı, üzerinde kapsamlı düşünmeyi gerektirecek kadar önemini halen korumaktadır. Unutmamak gerekir ki, başta büyük tek tanrılı dinler olmak üzere birçok tarihi çıkış, bu yapılanmaya karşı geliştirilmiştir. İnsan soyunu içine soktuğu cendere cennetten çok cehenneme benzemektedir.

Daha doğrusu çok azına cennet, ezici çoğunluğa cehennem yaşamı getirdiği, günümüze kadar ki örnekleri açıklayıcı niteliktedir. Kent devlet toplumu her bakımdan hakimiyet, mülkiyet, baskı davet eden bir içeriğe sahiptir. Doğal toplum insanını bu düzene alıştırmak kolay olmamıştır. Bir yandan tüm kent insanlarının zihnine korkutucu tanrılarla hükmetmek, diğer yandan kadını baştan çıkarıcı bir araç halinde sunmak –ilk fahişelik– bu sistemin olmazsa olmazlarıdır. Kulluğu benimsetmek günlük denetim kadar ancak bu köklü kurumlarla mümkün olmaktadır. İki kurum da köklü afyonlama özelliklerini taşırlar.

Kent devlet toplumunun bu ilk orijinali etrafında oluşan zihniyet yapısıyla üretim yapısı daha sonraki süreçte ve tüm alanlarda sürekli yetkinleştirilmiştir. Sümer'de doğup kaybolmamıştır. Zincirleme halkalar halinde günümüze kadar erişen yapıdır, zihniyetidir. ***Mısır***, ***Hitit*** ve ***Yunan*** sitelerindeki örnekler bu orijinalin biraz daha değişik versiyonlarıdır. Bu üçlü yapının ilk halka olarak Sümer orijini esas aldıkları tarihsel belgelerle gittikçe kanıtlanmaktadır. Bu üçlü halkadan sonraki ilaveler ise ***Çin***, ***Hint*** ve ***Roma*** halkaları olarak evrenselliğe ulaşacaktır. Amacımız tarih yazma olmadığı için bu süreçleri işlemeyeceğiz. Kanıtlamak istediğimiz, devletin tekliği ve sürekliliğidir. Varlık anlamında teklik, zaman bakımından süreklilik devlette çok etkindir. Tekrarlamalara ayrı ayrı devlet kuruluşu demek fazla çözümleyici değildir. Aynı özü tekrar tekrar çözmek anlamı geliştirmez. Sadece tekrarlar.

Sümer örneği yakından incelendiğinde, devlet toplumunda daha başlangıçtan itibaren iki işlevin iç içe geçtiği görülmektedir: Birincisi baskı, otorite aracı olarak devlet; ikincisi, tüm siteyi besleyen kamusal üretim düzeni olarak devlet. Bu çifte niteliği devletin temel çelişkisi olarak insanları hep meşgul edecektir. Ne onunla olunur, ne olunmaz. Baskı, tahakküm aracı olarak tahammülü en güç kurumdur. Fakat kamusal güvenlik ve üretim aracı olarak vazgeçilmez bir araçtır. Burada temel sorun daha başlangıcından beri kamusal –toplumun ortak yararı– güvenlik ve üretimin baskı ve otoriteyi gerektirip gerektirmediğidir. Devlet olmadan toplumun ortak güvenlik ve üretimi mümkün değil mi? Mümkünse, o zaman zor aygıtı olarak devlete gerek yoktur. Sorunun can alıcı noktası burasıdır. Devlet adeta iyi bir yiyeceğin içine bir miktar uyuşturucu koyarak büyük çıkar aracına dönüştürülmüş bir kurum haline getirilmiştir. Rahip devlet düzeninin inceliği, bu ayrımı örtbas ederek sömürücü parazit bir kesimin ortaya çıkmasına yol açmasındadır. ***Bakunin*** gibi devleti mutlak bir *'kötülük'* olarak gören bir anarşist teorisyen bile, buna zorunlu, gerekli kötülük diyebilmiştir. Marksizm de gerekli bir aşama olarak değerlendirmiştir. Oysa daha sonraki çözümlemede detaylı göstereceğim gibi, baskı, zor aracı olarak devlet ne zorunlu bir ilerleme aracı, ne de zorunlu bir kötülüktür. Baştan beri bela, gereksiz, hiç zorunlu olmayan, giderek tam bir soyguncu çeteye dönüşen bir araçtır. Bu yönüyle devletin doğduğu ilk günden itibaren kesilip atılması, teşhir ve tecrit edilmesi gereken toplumsal bir ur olarak değerlendirilmesi en doğru tanımdır. Toplumun ortak güvenlik ve üretim aracı olarak değerlendirilmesi, klasik anlamda devlet denilmeyecek bir toplumsal araç olarak tanımlanması daha doğru bir yaklaşımdır. İlerideki bölümde daha kapsamlı tanımlayıp açımlayacağımız gibi, bu tarz toplumsal oluşuma ***'demokrasi'*** demek daha uygun ve gerçekçi olacaktır.

Demokrasinin prototipini doğal toplumdaki yararlı hiyerarşide görmek mümkündür. Birikime ve mülkiyete dayanmayan topluluğun ortak güvenliğini, yönetimini sağlayan gerek ana kadın gerek yaşlı tecrübeli erkek son derece gerekli ve yararlı temel öğelerdir. Topluluğun bu öğelere gönüllü saygınlığı yüksektir. Fakat bu durum istismar edilip gönüllü bağımlılık otoriteye, yararlılık çıkara dönüşünce, toplum üzerinde her zaman gereksiz zor aygıtı ortaya çıkmaktadır. Zor aygıtının kendini ortak güvenlik ve kolektif üretim yöntemleriyle gizlemesi, tüm sömürücü ve baskıcı sistemlerin özünü teşkil etmektedir. İcat edilen en uğursuz oluşum budur. Bu öylesine bir icattır ki, daha sonra geliştirilecek tüm kölelik biçimleri, korkutucu mitolojik ve dinsel formları, sistemli imhaları ve talanları, yakıp yok etmeleri beraberinde getirecektir.

Marksizm bu sürecin doğuşunu izah ederken, eski geri toplumun bağrından ileri bir toplumun doğuşu biçiminde ***'zor'a*** ebelik rolü vermektedir. Hepimizin paylaştığı bu yaklaşım tüm devlet devrim, demokrasi anlayışımızı ve örgüt eylem uygulamalarımızı kökünden sakatlamaktadır. Bir özeleştiri cümlesi olarak bu yaklaşımı aşmak, sanırım şimdiye kadar bu kapsamda hiçbir özgürlük ve eşitlik akımına nasip olmamıştır. Halklar, ezilenler adına kurgulanan her ekol, tarikat, kurulan devletler, siyasal hareketler bu sakat anlayış nedeniyle tam tersi sonuçlara yol açmaktan kurtulamamışlardır.

Tahakküm aracı olarak devlet geleneği gerçekten Leviathan benzetmesinden de anlaşılacağı gibi kana, sömürüye doymayan bir canavardır. Her hücresi kanla beslenen bir varlıktır. Birçok örnekte göreceğiz ki, bu canavar, kendine sahip gibi görünen kişiler de dahil, en değerli varlıklarını gözünü kırpmadan imha etmekte, kurban vermekte, toplumun tüm ahlaki geleneklerini silindir gibi ezip geçmekte tereddüt uyandırmamaktadır. Bir Osmanlı sultanı *'devletin selameti'* adına on yedi kardeşini bir gecede boğarken, bu araca sahip olanın bağlı olduğu kuralın gereğini yaptığını iyi bilmektedir. Tüm Roma tarihi, İran tarihi, keyfi zor aracı olarak devlet tarihleri sayısız vahşet örneklerini kamuflaj ideolojileri sayesinde sergilemeyi görev bileceklerdir.

İnsanlık tarihinde gerçekleşen zihniyet karşıdevrimi, gerçekten analitik zekanın en büyük çıkışlarından biridir; sınıfsal aklın gelişmesidir. Artık tarih, edebiyat, sanat, hukuk ve politika bu sınıf zihniyetiyle yeniden üretilecektir. Sümer ve Mısır mitolojisinde bu sürecin en güçlü ve orijinal halini görmekteyiz. Egemen sömürgen sınıf ideolojisi artık bir üst toplum, devletçi toplum olma yoluna girmiştir. Bu yönlü atılacak her adım tüm toplum adına atılacak, ona mal edilecektir.

Tahakkümcü zor aygıtına devrimci içerik sığdırmak aslana devrimci rol vermekten farksızdır

Devlet olgusunun şekillendirdiği zihniyet ve sosyal kurumlaşmaları derinde incelemek büyük önem taşımaktadır. Zihniyetin doğaya yabancılaşması, akla hayale sığmayan sınıflaştırmalar, özel birçok örgütler, askeri kurumlaşma hep bu zor aygıtının icatlarıdır. Çalışmayı tamamen hor gören, ganimet ve talanı yücelten bir kültürden tutalım, sürekli istediklerini yapmayı emreden bir tanrı anlayışından, sahte cennet ve cehennem ütopyalarına kadar uzanan bir parazitler dünyası, en yüce sultan, kayser, şah, raca, imparatorlar olarak tanrı katına yüceltilmişlerdir. Binyıllardır oluk oluk akıttıkları kan hep bu özü olmayan yücelikler adına olmuştur.

Tahakkümcü zor aygıtına devrimci içerik sığdırmak aslana devrimci rol vermekten farksızdır. Devlet tanımını bir yanıyla bu yönlü geliştirirken, toplumsal biçimlenişler üzerindeki etkilerini inkar etmek anarşizme götürür. Devlet her iki yönüyle bir olgudur ve son sözü söylemede hep belirleyici olmuştur. Bu yönlerini ortaya koymadan çok eksik bir tanımlamaya yol açarız. Yapmaya çalışmamız gereken, devlet iktidarının gereksiz yanlarıyla gerekli yanlarını ayrıştırmak olmalıdır. Ne gerekli zorunlu kötülük, ne kutsal yüce varlık olarak bu olguya yaklaşmayız. İnsan anlığındaki en büyük yanlışlıklar bu yönlük tek yanlı yaklaşımlarla yakından bağlantılıdır.

Devletin temel özelliği aynı kalmıştır derken, biçim değişikliğine uğramadığını söylemek istemediğimiz açıktır. Bilakis öz aynılığı biçim değişikliğini zorunlu kılmaktadır ki, her olguda bu diyalektik ilke geçerlidir. Devleti en uzun süreli ve derinleştiği köleci toplumda gözlemek bilgilerimizi daha da zenginleştirecektir.

En saf haliyle köleci devletleri ilk Sümer ve Mısır toplumunda görmekteyiz. Sümer ve Mısır köleci devlet formu toplumsal gelişmenin zihniyet, sosyal ve ekonomik kurumlaşma tarzlarına köklü değişiklikleri yerleştirmiştir. Doğal toplumun zihniyet dünyası canlı bir doğa anlayışına dayanır. Her doğa olgusunun bir ruhu var sayılır. Ruhlar canlılığı sağlayan özellik olarak düşünülür. Totemik din anlayışlarında kendilerinden farklı, hükmeden dışardan bir tanrı anlayışı henüz gelişmemiştir. Doğanın ruhlarıyla, yani kuvvetleriyle anlaşmaya büyük özen gösterilir. Ters düşmek ölümle eştir. Doğaya temel bakış açısı bu olunca, olağanüstü uyum gereği ortaya çıkar. Ekolojinin en temel ilkesine göre yaşamla karşı karşıyayız. Toplumsal yaşamın doğa güçlerine ters düşmesi en çok sakınılan konudur. Din ve ahlaklarını geliştirirken gözetilecek temel ilke çevreyle, doğa güçleriyle bu uyum ilkesidir. Yaşamın bu ilkesi o kadar derinliğine zihinlere yerleşmiştir ki, bir din ve ahlak geleneği olarak baş köşeye oturtulur. Aslında bu doğal yaşamın genel bir akış ilkesinin insan toplumuna yerleşimidir. Çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Kısa süreli sapmalar da akışla birlikte yeni iç ve dış koşullar altında süreçle bütünleşir; aksi halde tümüyle sistem dışı kalarak varoluşlarını yitirirler. Ekoloji ilkesinin insan toplumundaki önemi doğanın bu temel öznelliğinden ileri gelir.

Köleci devletçi toplumun oluşumu bu hayati ilkeden ciddi bir sapmaya yol açar. Çevre, ekolojik sorunun oluşumunun bu yönlü oluşan toplumla, uygarlık başlangıcıyla sıkı bir bağı vardır. Sınıflı toplum uygarlığı doğayla çelişen toplumdur. Bu olgusal sorunun temel nedeni, yeni toplumun köklü bir karşıdevrimle oluşan köleci zihniyet dünyası paradigmasıyla ilgilidir. Doğal toplumda tüm topluluk üyeleri yaşam bütünlüğünde organik olarak yer alırlar. Herkes toplumun dürüst, içten bir parçasıdır. İnanç ve duyuşları ortaktır. Yalan ve aldatmaca kavramları hiç gelişmemiştir. Doğayla adeta aynı çocukça dili konuşur gibidirler. Doğaya hükmetmek, kötü kullanmak, yeni geliştirdikleri toplum yasaları olarak ahlak ve dinlerine karşı en büyük günah –tabu– ve kötülüktür. Yeni köleci devlet toplumunda tersyüz olan, bu temel dini ve ahlaki anlayıştır. Toplumsal meşruiyetin sağlanması zor kadar yalana da ihtiyaç göstermektedir. Yalnız zorla köleci sistemin yürütülmesi olanaksızdır. Toplumu köklü inançlara bağlamadan sistemi sürdüremezsiniz.

İşte Sümer ve Mısır rahiplerinin tüm tarihi kaplayan ve halen etkisini sürdüren en temel ideolojik buluşları bu tarihsel evrede devreye girmektedir. Yarattıkları yeni kavramlarla kurguladıkları mitolojik düşünme tarzı sistem için en temel meşruiyet –kabul etme– dayanağı olur. Bu mitolojilerin –mitoloji, Yunanca söylence, efsane anlamındadır– en temel özelliği, doğal olayların üstüne çıkardıkları yeni tanrılar dünyasıdır. En, Enlil, Ra ilk tanrılar olarak yeni yükselen efendiler –rablar– dünyasını mükemmel biçimde yüceltip gizlerler. Oluşan köleci sınıf hükümranlığı tanrılaşmayla iç içedir. Yeni efendiler nasıl çalışmadan sadece hükümranlıkla misli görülmemiş bir taht saraylı yaşam sahibi iseler, kurgusal simgeleri olarak tanrıları da öylesine tüm doğa güçleri üzerine oturturlar. Toplumsal hakimiyet doğasal hakimiyete yansıtılmıştır. Doğal ruhçuluk dini üzerine emreden tanrılar dini egemen kılınmıştır. Doğal süreçleri ruhlarla izah etmek yerine tanrılarla izah etme süreci en köklü zihniyet değişimi oluyor.

Buna devrim değil, karşıdevrim dememin anlaşılır nedenleri var. Çünkü tarihte en tehlikeli, olumsuz bir süreci başlatma özelliğine sahiptir. Konuyu biraz derinliğine açmakta hayati yarar var. Canlı doğa anlayışı günümüz bilim çevrelerinde de en çok tartışılan bir konudur. Kuantum fiziğini tanımlarken kısaca değinmiştik. Gerçekten, doğal toplumdaki gibi olmasa da, her doğal olgunun bir öznelliği –içinde hareket ettiği yasası, anlam düzeyi– olduğu kabul gören en devrimci görüşlerden biridir. Maddileşmiş özdeği yöneten öznellik, sahip olduğu enerjidir. Enerji, madde olmayan gerçekliktir; bir anlamda maddenin ruhudur. Her geçen gün değişik enerji türleriyle doğaya açılım görülmemiş boyutlara tırmanmaktadır. Gelecek kuantum fiziğinin, ***'nanoteknoloji'****nin* olacaktır denilirken bu gelişme kastedilmektedir. Sonuçta değişik de olsa, ilk toplum tarzı doğal akışla uyum içinde, doğru bir anlayışla, ekolojiyle yaşamı esas almaktadır. Günümüzde çevre sorununu en büyük tehlike olarak insanlığın karşısına çıkaran, bu temel ilkeden kopuş gerçeğidir. Kopuşun da temelinde sınıflı toplum uygarlığının zihniyet ve üretim tarzı yatmaktadır.

Konuyla bağlantılı ikinci önemli husus, duygusal zekayla analitik zeka arasındaki kopuşun büyük ve tehlikeli bir sıçramayı gerçekleştirmesidir. Duygusal zeka tüm canlılara mahsus olan zekadır. Bir anlamda doğal süreçlere özgü olan öznellik, zihin durumudur. Duygusal zeka evrim zincirinin insan türüne doğru gelişiminde analitik zekaya doğru bir eğilim belirir. Analitik zekada daha hızlı seçim, dolayısıyla değişim yapma yeteneği yüksektir. Fakat sapmacı yönü de benzer bir oranı teşkil etmektedir. Duygusal zeka basit olmasına rağmen, içgüdülere has bir kesinliğe sahiptir. Şartlı reflekslerin şartsız reflekslere dönüşümü anlamına gelir.

Güdüler öğrenmenin en basit biçimleri olmasına karşın çok istikrarlı yapılardır. Yüzbinlerce yıl yaşanan deneyimlerin ürünüdürler. Bu nedenle kolay kolay yanılmazlar. Diğer bir özellikleri, yaşamla çok sıkı ilişki içinde olmalarıdır. Yaşamı tehdit eden veya ilgilendiren iç ve dış koşullara anında tepki verirler. Fakat bu yönleri hızla analitik zeka rolünü oynamalarına ket vurmaktadır. Yine de yaşam için geçerli olan esas olarak duygusal zekadır. Yorumlamaz, yaşatır. Yorumlama ne kadar çok gelişmişse, sapma oranı da o denli artar. Analitik zeka ise daha çok yorumlayarak duygusal zekaya yeni yönler, davranış biçimleri biçmeye çalışır. Daha çok gelişkin insan türüne aittir. Zaten insan türünün toplumsal tarzda yaşaması da analitik zekanın gelişim seviyesiyle bağlantılıdır. Hızlı toplumsal gelişmeyi sağlayan analitik zekadır. Fakat duygu boyutundan yoksun olduğu için, serbest kaldığında çok tehlikeli olur. Özellikle iktidar ve savaş kültürüne alışıldıktan sonra analitik zeka korkunçlaşır. Bu zeka en çarpıcı ifadesini yakın çağların imha savaşlarında göstermiştir. Adeta bir makine düzeninde çalıştığı için acı, korku, sevgi gibi duygulardan yoksunluğu, empati ve sempatiyi tanımaması bu imhacı özelliğini çok tehlikeli kılmaktadır. Buna karşın duygusal zekayla uyum içinde çalıştığında en sağlıklı, çözümleme yeteneği yüksek birey ve toplulukların oluşumunda belirleyici rol oynamaktadır.

Devlet en ince gasp örgütlenmesidir

Köleci devlet toplumunda gelişen, bu iki zeka arasındaki büyük kopuştur. Belki de üst boyutta ilk defa doğal topluma egemen olan duygusal zekadan koparak sadece baskı ve sömürü sanatında yoğunlaşan bir sınıf zekası, aklıyla karşı karşıya gelmekteyiz. Bu çok tehlikeli sonuçlar doğuracak bir gelişmedir. Neolitik toplumda sağlanan artı ürüne dayanarak gelişen köleci üretimin daha bol artı ürünü bu sınıfsal oluşumun maddi temelidir. Sadece üretimi yöneterek büyük oranda ürünlere el koymaktadır. O zaman geriye bu tarz üretimi savunmak için yeni zihniyet durumunu yaratmaya sıra geliyor. Yeni hükmeden tanrılı mitolojiler bu zihniyet arayışının sonucudur. Köklü bir analitik zeka süreci söz konusudur. Kulları yönetecek kuralları bulmak, ölümsüz tanrı buyrukları gibi göstermek bu zeka tarzının üzerinde en çok çalıştığı konudur. Sümer ve Mısır rahiplerinin büyüklüğü bu konunun insanlık tarihindeki büyük öneminden ileri gelmektedir. Doğal toplumdan ve yaşamdan kopan zekaları muazzam bir mitolojik kurgusal sistem yaratmıştır. Kulları bunlara inandırmak için daha da büyüleyici okul sistemleri, tapınaklar, heykeller yaratmışlardır. Doğal toplumun tehlikeli olmayan ruhçu dinleri yerine, hükmeden tanrı ağırlıklı dinleri geçirerek boyun eğmelerini sürekli geliştirmişlerdir. Korku duygusunu saptırarak bu yeni tanrılardan neden korkmaları gerektiğini, dediklerine tam uyarlarsa mükafatlarını nasıl göreceklerini özenle anlatmışlardır. İlk defa cennet ve cehennem içerikli ütopyalar icat etmişlerdir. Aslında yeni efendiler sınıfına tam uyum için ideolojik sistem geliştirilmektedir. Düşünce tarzının mitolojik olması dönemin ruhuna uygundur. ***Canlıcılık*** (animizm) dini aslında özgürlükçü ve eşitlikçidir. Mitolojik ağırlıklı yeni din ise bir sınıf dini, eşitsizlik ve kölelik dinidir. Mutlak boyun eğmeyi, tanrıları –efendileri– esas almayı emretmektedir.

İnsanlık tarihinde gerçekleşen bu zihniyet karşıdevrimi gerçekten analitik zekanın en büyük çıkışlarından biridir; sınıfsal aklın gelişmesidir. Artık tarih, edebiyat, sanat, hukuk ve politika bu sınıf zihniyetiyle yeniden üretilecektir. Sümer ve Mısır mitolojisinde bu sürecin en güçlü ve orijinal halini görmekteyiz. Egemen sömürgen sınıf ideolojisi artık bir üst toplum, devletçi toplum olma yoluna girmiştir. Bu yönlü atılacak her adım tüm toplum adına atılacak, ona mal edilecektir. Doğal toplumdan kalma ana-tanrıça ideolojisi giderek sömürülerek, içeriğinden boşaltılıp asimile edilerek erkek tanrılar düzeninin hizmetine koşturulacaktır. Tıpkı kadının erkeğin hizmetine –genel ve özel fahişeliğe başlangıç– koşturulması gibi. Doğal tüm toplumun eşit özgür üyeleri yeni kul sınıfına dönüşecektir. Bir Sümer efsanesi insanların tanrıların *'dışkısından'* yaratıldığını söyler. Kadının erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldığı yine ilkin Sümer efsanesinde geçer. Sümer mitolojisi gerçekten olağanüstü bir başarı olup kendisinden sonra gelen tüm mitolojileri etkileyerek, tek tanrılı dinlerin, edebiyatın ve hukukun da ilk kaynağını teşkil etmiştir. Destanda Gılgameş özelliği benzer bir etkiyi tüm dünya destanlarında yansıtmıştır.

Sümer zihniyet yapısının kapsamlı çözümü konumuz olmadığından, öz itibariyle tarihin, dolayısıyla uygarlığın sadece baskıyla değil, analitik zekayla başlatılmasının en temel kaynağı olduğu tartışmasızdır. Daha sonraki metafizik düşüncenin kökenini bu zekada aramalıyız. Üstte bir avuç efendi cennet gibi bir saray yaşamında sadece günlerini yaşamıyorlar. İnsanlığı sürekli oyalayacak efsaneler, ütopyalar dünyasının da temellerini atmaktadırlar. Gerçekleşen, 'büyük toplum yalanı'nın tüm insanlık zihninde kök salarak güçlü kurumlara kavuşturulmasıdır: Her tür mitoloji, destan, tapınak ve okullarıyla.

Tarihin en köklü zihniyet dönüşümü olarak Sümer toplumunda gerçekleşen karşıdevrim, başta Ortadoğu toplumunu olmak üzere insanlığın paradigmasını –doğaya evrene temel bakış– kökünden değiştirmiştir. Doğal toplum, canlı doğa evren anlayışı renkli ve üretkendir. Doğayı bir öcü, zalim olarak görmez. Bir ana gibi görür. Sümer dilinde özgürlük sözcüğü olan ***'Amargi,'*** aynı zamanda anaya dönüş anlamına gelmektedir. Bu sözcük bile gerçekleşen karşıdevrimci zihniyetin niteliğini çok iyi açığa vurmaktadır. Yeni mitolojik bakış açısında ise do-

ğa evren hükmeden, cezalandıran tanrılarla doludur. Doğanın dışına yükseltilen ve gittikçe kendini gizleyen –aslında baskıcı ve sömürücü despotlar– tanrılar adeta doğayı kurutmuş gibidir. Ölü bir doğa, madde anlayışı geliştirilmektedir. Tanrıların dışkısından yaratılan kullar gibi tüm canlı varlıklar da giderek aşağılatılmaktadır. Bu paradigma, giderek derinleşerek, bugünkü Ortadoğu toplumunun zihnini adeta felç ederek bir türlü kendine gelememesinin de en temel nedeni olarak görülmelidir. Avrupa toplumu ancak hıristiyanlığı reforma tabi tutarak ***Kopernik*** devrimiyle bu paradigmayı yıkmıştır. ***Giordano Bruno*** gibi bir Rönesans dehası canlı doğa anlayışının güçlü savunuculuğundan ötürü canlı canlı yakılmıştır. Çin, Japonya gibi ülkelerin toplumunda bu paradigma yansımadığı için olumlu gelişmelere daha hızlı adapte olmaktadırlar. Bunda canlı evren anlayışları temel rol oynamaktadır. Grek-Roma uygarlığının gelişmesinde felsefi düşünce tarzının Sümer-Mısır kökenli mitolojileri aşmaları, onun yerine metafizik, diyalektik kurgulamaları esas almaları benzer bir rol oynamıştır.

Doğal toplumla birlikte büyük kaybeden bir kesim de kadınlar olmaktadır.

Devlet kavram ve çerçeve olarak rahip tapınaklarının döl yatağında oluşurken, esas kurumlaştırıcı ve iktidar gücü haline getiren, hiyerarşik toplumun yaşlılar meclisiyle askeri şefin maiyetidir. Devlet iktidarı bu üçlü arasında yoğun ve uzun süreli ilişki ve çelişkilerle belirlenir. Başlangıçta rahip kral egemenken giderek yerini önce yaşlılar meclisine –ilkel demokrasi– bırakacak, daha sonra gücün nihai belirleyici olduğu askeri şefin hakimiyeti gelişecektir. Gılgameş Destanı'nda bu süreç şiirsel mitolojik bir dille yansıtılmaktadır. Gılgameş'in kendisi askeri şefi, kahramanı temsil etmektedir. Eskinin güçlü rahip ve rahibeleri iyice silik kalmışlardır. Enkidu barbarlardan derlenen etnisite dışı asker devşirmenin bilinen ilk örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Akrabalık dışı bir örgütlenme gelişmektedir.

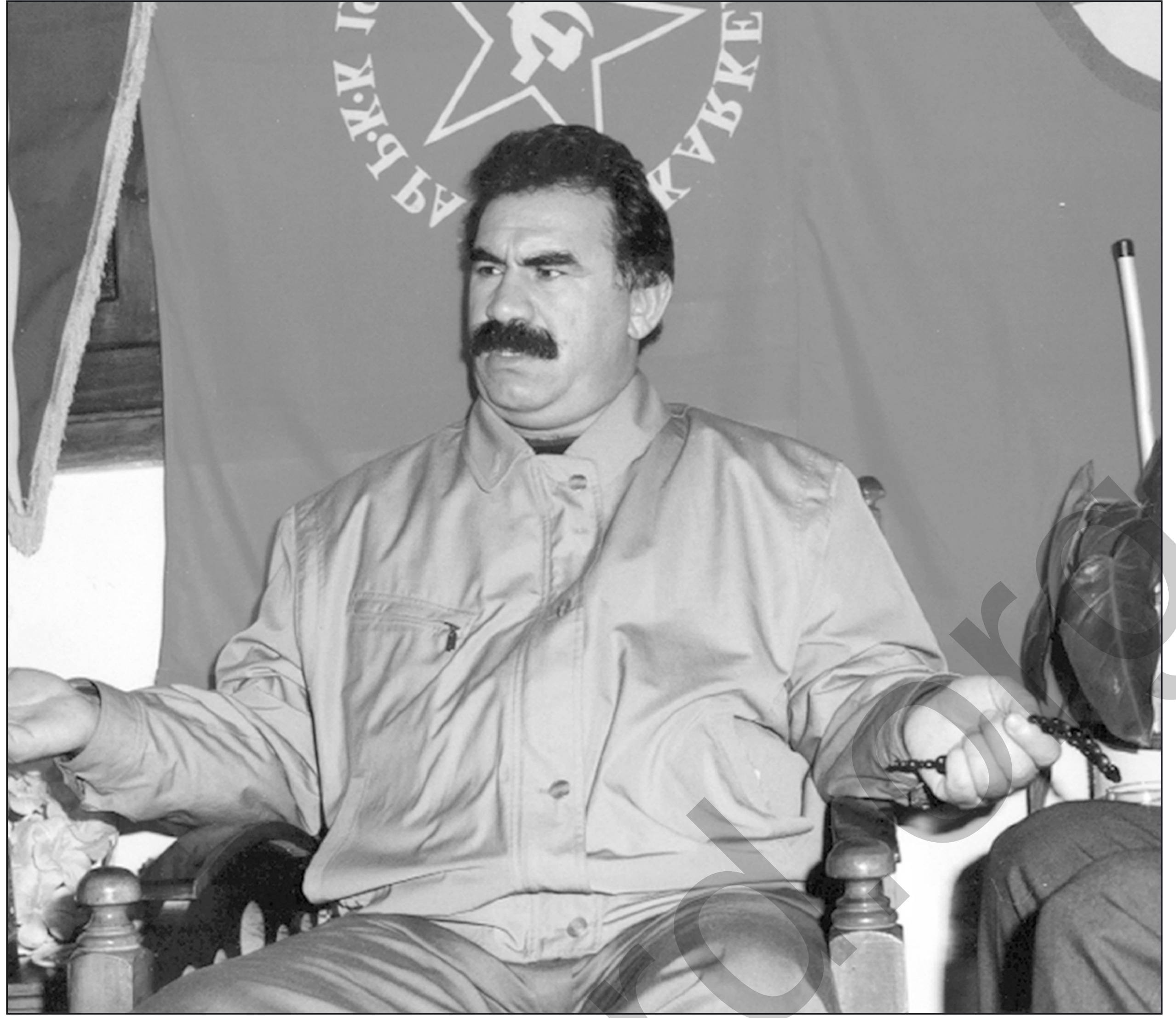
Gücün büyüleyici etkisi hem ilk defa boyun eğdirmeciliğe, hem artı ürünün sahibi olarak kendini tanrı krallar olarak yansıtmalarına yol açıyor. İnsan egosunun kendini en büyük ilan etme çağı başlatılıyor. Artık doğa ve toplum tanrı kralın bir eseri olarak yansıtılır. Tüm mitolojiler bu anlatıma öncelik vermektedir. *'Her şeyin sahibi tanrı'* anlayışı, kökenini bu Sümer ve Mısır mitolojilerinden almaktadır. Kutsal kitaplara bu kaynaklardan yansıtılacaktır. Böylece devlet iktidarı sonsuz kılınacaktır. Halen bir slogan olarak kullanılan *'Ebed müddet devlet'* anlayışı da buradan gelmektedir. Eğer devlet gelişmeseydi, özellikle mitolojiyle donanmasaydı, basit bir eşkıya kurumu, örgütü olmaktan öteye gitmezdi. Devlet iktidarının dönem için çok karlı olması, onu olağanüstü bir tanrısal kurum olarak yansıtmaya ve tüm zihinlere egemen kılmaya götürmüştür. Bu anlamda en ince bir gasp örgütlenmesi olarak anlaşılabilir. İdeolojinin gücü bu noktada karşımıza çıkıyor. Büyük gasp örgütünün tanrısal bir emrin kutsal bir kurumu olarak tanınmasını sağlıyor. Bir yerde devlet iktidarı ne kadar yüceltilerek allanıp pullanıyorsa, orada büyük bir soygunun, çıkarın gizlendiğini anlamak durumundayız. Tanrı krallar kendini yansıtırken, bu gerçeğin farkında olarak kurumlaşırlar. Görkemli saraylar, en güçlülerden oluşan askeri maiyetler, iyi bir istihbarat, etkileyici bir harem, nam salan bir hanedan, hangi tanrı kökeninden geldiğine dair şecere, soy kütüğü, dalkavuk vezirler ve tapan kullar bu kurumlaşmanın vazgeçilmez öğeleridir. Piramit mezarlar daha kalıcı bir dünya sarayıdır aslında. Elbise, asa, mühür üzerlerinde eksik olmayan aksesuarlardır. Artık tüm toplum üyelerine, kullarına düşen, bu yüce tanrısal kuruluşa sürekli tapınmak, şükretmektir. Kutsal kitaplardaki tanrı sıfatlarına ilişkin çok sayı da kavramlar ilk Sümer, Mısır tanrı krallarının sıfatlarının hem tekrarı hem kısmen değiştirilmiş versiyonlarıdır.

Ölümleri –daha doğrusu öte dünyaya gitmeleri– halinde, tüm maiyeti canlı olarak kendileriyle birlikte gömülür. Çünkü maiyet kral bedeninden ayrı düşünülemez. Asıl bedenle birlikte gömülmeleri öte dünyada hizmetleri için gereklidir. Dünyada kalan zürriyetleri de kendisinin varlığını sürdürmeye devam ederler. *'Ölümsüzlük'* kavramı biraz da böyle doğmuştur. Analitik zekanın gerçeklerden kopmasıyla toplumu nasıl dönüştürdüğü bu örnekte çok çarpıcı yansımaktadır. Yalnız bir piramidin yapımı yüzbinlerce kölenin ölüm çalışmasını gerektirmektedir. Kurulan devlet iktidarı insan türünün başında patlayan en kalıcı ve yıkıcı deprem olmaktadır. Artık insanlık lügatında zulüm, mahşer, kurtarıcı kavramları oluşmaya başlamıştır. Özgürlük savaşçıları olarak peygamberlik kişiliği bu koşullar altında şekillenmektedir. Peygamberler bu büyük felaketin kurtarıcıları olarak ortaya çıkacaklardır. Kaynak yine Sümer toplumudur.

Doğal toplumla birlikte büyük kaybeden bir kesim de kadınlar olmaktadır. Sümer mitolojileri kaybeden kadının ağıtları gibidir. İnanna kültü hem daha önceki dönemlerin kadın eksenli toplumundan izler taşımakta, hem de erkek egemen topluma karşı büyük bir mücadelenin verildiğini yansıtmaktadır. İlk site tanrılarının önemli bir kısmı kadın kökenli iken, giderek tümü yerlerini erkek kimlikli tanrılara bırakır. Kadın düşüşünün hazırlandığı kurumların başında yine tapınaklar gelmektedir. Başlangıçta ana tanrıça ***İnanna*** adına yaygın kadın rahibelerin yönetimindeki tapınaklar adım adım ele geçirilerek sonunda geneleve dönüştürülür. Doğal toplumun ana kadın etrafındaki evcil düzeni farklı bir kurumdur. Kadının sahibi olmadığı gibi, ana kadının kendisi çocuklarının ve dilediği erkeğin yöneticisidir. Klasik anlamda karılık kocalık kurumu gelişmemiştir. Devlet kurumu temelinde erkek egemen toplumun şekillenmesiyle erkek yönetimindeki ataerkil aile yaygınlaşır. Aile kurumu nitelik değiştirerek günümüze kadar sürecek ilk şekillenmesini kazanır. Kadının sahibi erkek olduğu gibi, çocuklar da onundur. Kadın giderek güçten düşürülüp kendisi mal haline getirilmektedir. İçine girilen aile özünde bir kafestir.

Erkek yönetimindeki aile kadar derinliğine ve süreklilik kazanmış başka tür bir köleliğin bulunmadığı önde gelen sosyologların ortak bir tespitidir. Toplumun kölelik düzeyini çözümleyebilmek, kesinlikle kadının kölelik düzeyinin çok yönlü çözüme kavuşturulmasıyla mümkündür. Kadında gerçekleşen yalnız zihni ve fiili bağımlılık değildir. Tüm duyguları, fiziki hareketleri, ses düzeni, giyim kuşamı kölelik tarzıyla bağıntılı kılınmıştır. Burnuna, kulağına, el ve ayak bileklerine halkalar takılmıştır. Bunlar kölelik zincirinin simgeleridir. Ortaçağlarda bekaret kemeri de takılır. Tek taraflı bir namus, ahlak anlayışı gerçekleştirilir. Kadın ideolojik olarak hiçleştirilir. Elindeki tüm değerler alınıp kendisi mal durumuna getirilir. Başlık parasına (değerine) bağlanır.

Kaynağını köklü bir biçimde Sümer toplumundan alan kadın köleliği el atılmamış bir konudur. Hiyerarşik toplumda başlayan bağlanma, rahip tapınağından geçirilip erkeğin kulübesi içine tıkılarak, en ağır statüye sokularak tamamlanır. O dönemden beri geliştirilen hep bu statü olmuştur. Bütün duygu ve davranışlarıyla –düşünce gücü asgariye indirilerek– erkeğine nasıl hizmet edeceği edebiyatın, eğitimin, ahlakın temel konusudur. Erkek köle daha çok artıürün sağlayarak, kaba gücü kullanılarak statü kazanmıştır. Ekonomik içerikli bir kölelik ağır basar. Kadın ise tüm beden, ruh ve düşüncesiyle köleleştirilir. Erkek köleyi serbest bıraksanız özgür bir insan olabilir. Ama bir kadını serbest bıraksanız, daha beter bir köleliğe konu olur. Bu gerçeklik bile derinliğine işlenmiş köleliği yansıtmaktadır. Dikkatli bir gözlemci kadına baktığında, her şeyiyle nasıl amansızca erkeğin her istediğine göre şekillendirildiğini fark etmekte güçlük çekmez. Ses düzeninden yürüyüşüne, bakışından oturuşuna kadar 'ben bitirildim' der gibidir. Kadın kölelik çözümlemelerinin geliştirilmeyişinin en önemli nedeni, erkeğin bu konudaki obur iştahı, diktatörce tatmin ruhudur. Toplumdaki tanrı kralın evdeki prototipi kadının efendisi olarak erkektir. O bir koca değil sadece, 'tanrı koca'dır. Bu nitelik özünde hiçbir şey kaybetmeden günümüze kadar etkisini sürdürmüştür.

Köle çalışan bir hayvandır

Köleci devlet toplumu ekonomik alanda büyük bir fabrika görünümündedir. Modern fabrikalardan teknik ve sahiplik bakımından farklıdır. Köleler sürü halinde çalıştırılır. Toprakta, taş ocaklarında, inşaatlarda korkunç bir köle emeğinin kullanıldığı halen bu arkaik dönemden kalma yapıtlardan anlaşılmaktadır. Köle yönetimi hayvan yönetiminden daha şiddetlidir. Köle çalışan bir hayvandır. Mülk konusudur. Sadece bir üretim aracıdır. Köleler hukuki kapsamın dışındadırlar. Sanki duyguları olmayan bir eşyadırlar. Analitik zekanın erkekte vardığı biçim köle gerçeğinde çok daha çarpıcıdır.

Köleci devlet toplumunda mülkiyet kurumu da sağlam bir başlangıç yapar. Sistemin özü üst toplumun alt toplumu her şeyiyle mülkleştirmesine dayanır. Tanrı krallar ve yardımcıları her şeyin sahibidirler. Sahiplik, hakimiyetin doğal sonucudur. İnsan egosu gelişme imkanı buldu mu, sınır tanımaz özellikler taşır. Sistemin kuruluş döneminde sınırlayıcı etkenlerin olmayışı tanrı krallık kültüne yol açmaktadır. Doğal toplumun tanık olmadığı mülkiyet düzeni devlet mülkiyetinden başlayarak aileye dek her kuruma sızar. Herkeste mülk duygusu yaratır. Mülkiyet devletin temeli sayılır, kutsallaştırılır. Artık bundan sonra yapılması gereken tüm dünyanın mülkleştirilmesidir. Devlet sınırları, hanedan arazileri, vatan sınırları olarak mülkiyet sınırları çeşitli biçimler altında günümüze doğru neredeyse bir tanrı vergisi olarak insanların benliğine kazınır. Aslında bir rant kaynağı olarak mülkiyet gerçekten hırsızlıktır. Toplumun kolektif dayanışmasını en çok bozan kurumdur. Ama üst toplumun beslenmesi için en temel kurum olarak vazgeçilmezdir.

Doğal toplum ekolojik toplumun kendiliğinden bir hali olarak tanımlanmaya çalışılmıştı. Ekolojik toplumun devlet toplumunun derinlik ve genişlik olarak gelişmesiyle adım adım geriletilmesi, günümüze kadar en temel toplumsal çelişkilerden biridir. Toplumun iç çelişkisi ne kadar gelişmişse, dış ortamla çelişkisi de o denli artmaktadır. İnsana tahakküm doğaya tahakkümü getirmektedir. İnsana acımayan bir sistemin doğaya her kötülüğü yapmaktan çekinmeyeceği açıktır. Zaten hakimiyet, fetih en gözde olgular olarak egemen sınıf ahlakında yer bulmaktadır. Doğaya hükmetmek insana hükmetmek kadar bir hak, soylu bir davranış olarak görülmektedir. Doğal toplumun doğa canlıcılığı, kutsaması yok sayılmıştır. Bir düşman gibi fetih konusudur. Devletçi toplumun zihniyet ve davranışlarına bu kavramlar egemen olunca, artık günümüzde dev boyutlara ulaşan çevre felaketlerine ardına kadar yol açılmış demektir.

Devletçi toplumun kuruluş aşamasındaki tanımlanmasına ilişkin bu değerlendirmeler yeterli sayılmalıdır. Dikkat çeken konu şudur ki, neden köleci değil, köleci devlet toplumu kavramını kullandığımız sorulabilir. Devleti bir üst toplum olarak alınca, bu kavramı kullanmanın daha somut ve amaca hizmet edeceği kanısındayım. Devlet olmadan kölecilik düşünülemez. Temel koşul devlet erkidir. Devlet soyut bir kurum değildir. Baskı ve sömürü araçlarının hakimiyetini ele geçirenlerin ortak örgütlenmesidir. Herkes için gerekli genel güvenlik ve diğer kamusal hizmetler gerçek örgütlenmeyi örten ve daha çok toplum nazarında meşruiyete yol açan yardımcı hizmetler olarak görülmelidir. Devletçi toplum denmesinin diğer önemli bir gerekçesi, feodal ve kapitalist toplum formlarının da aynı devlete dayanarak varlık kazanıp gelişmelerini sürdürmeleridir. Baskı ve sömürü gruplarının ortak ve vazgeçilmez kurumları devlet olarak örgütlenmedir. Baskı ve sömürü için hiçbir kurum devlet kadar etkili ve verimli olmamıştır.

Köleci devlet toplumunun orijinal formları daha çok Sümer ve Mısır örneği iken, ikinci halka olarak tekrarlanan Hitit, Çin, Hint örnekleri tekrarlama niteliğindedir. Özde aynı kurumlar biçim değişiklikleriyle kendini yeniden oluşturmaktadırlar. Daha özgün İran, Grek-Roma örneği zihniyet alanında önemli bir dönüşümü sağlamıştır. Felsefi düşünce biçimiyle özgürlük ahlakı yolunda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Kölelik kurumlarında sınırlı yumuşamalar yaşanmıştır. Sistem klasik biçimlerini MÖ 1.000-MÖ 300'lerde almıştır. Olgunluk dönemini MÖ 2.000-1.000 arasında yaşamıştır. MÖ 3.000-2.000 arkaik, ilkel kuruluş dönemidir.

Sınıflı uygarlığın temel toplum sistemi olarak kölecilik döneminde insanlık şüphesiz gelişmesine devam etmiştir. Her şeyi belirleyen köleci sistem değildir. Şehir devrimini köleciliğin eseri olarak göremeyiz. Kölecilik ve devlet olmadan da şehir gelişebilir. Devletleşmemiş şehir varlığına bolca rastlanmaktadır. Şehirleşmeye bağlı olarak gelişen yazı, matematik, çeşitli bilim ve zanaatları, mimarlık ve sanat dallarını köleci sistemin gereği saymak vahim bir hatadır. Marksizm de dahil olmak üzere, çok sayıda görüş ekolünün köleciliği bu anlamda ilerleme kaldıraçları olarak değerlendirmeleri köklü bir yanlışlığı teşkil etmektedir; daha doğrusu, bilim ve sanatın iktidardan kopmadığını kanıtlamaktadır. Devlet iktidarının en çok kontrolüne aldığı değerlerin başında bilim ve sanat gelmektedir. Hem daha özgür gelişmelerini engellemek hem de çıkarları doğrultusunda kullanmak için buna şiddetle ihtiyaçları vardır. Tarih bilim ve sanatın gelişiminin köleci sistemin sonucu olması şurada kalsın, ciddi bir engellemeyi oluşturduğunu göstermektedir. Köleci devletin olmadığı MÖ 6.000-4.000 yıllarında yapılan keşif ve buluşlar, ancak MS 1.600-1.900'lerle kıyaslanabilir. Aradaki 5.000 yılda gerçekleşenler çok sınırlıdır. Bilindiği gibi 1.600-1.900'lerde bilimler ağırlıklı olarak bireylerin eseridir. Devletin yaptığı, her zaman olduğu gibi tekeline geçirmek biçimindedir.

Analitik düşünce şehir oluşumuyla oldukça bağlantılıysa da, bu düşünce biçimini sınıf çıkarları temelinde çarpıtan yine köleci devlet toplumudur. Yoksa analitik düşünceyi geliştiren kölecilik değildir. Köleci sistemin yaptığı, bu düşünce tarzıyla kocaman bir yalan dünyası imal ederek insan zihnine bir kabus gibi çökmesidir. İnsanlığın ortak bir kültürü olan bilim ve sanatların gelişimini köleciliğe ve diğer sınıflı toplum formlarına bağlamak, olsa olsa iktidar bilme olgusuna bağlanabilir; bilim ve sanat üstündeki devlet egemenliğiyle izah edilebilir. Özgürlük ve eşitlik ideolojisi ve hareketleri adına bu tür değerlendirmelerin yapılması bilinçli değilse, iktidar bloğuna farkında olmadan bağlılığın bir sonucudur. Marksizm-leninizm de olsa, bu yargı değişmez. Marksizm-leninizmin kendini hakim iktidar bilme bloğundan tam kurtaramadığını, bunun da reel sosyalizmin çöküşünün temel nedeni olduğunu ilerideki kısımlarda kapsamlı koymaya çalışacağım.

Devletin köleci toplum formunun genelde MÖ 250-500'lerde krize girdiğini ve üst form olarak feodal toplumun hakimiyetiyle sonuçlandığını görmekteyiz. Bunda dıştan doğal toplum özelliklerine sahip 'barbar' saldırılarıyla içte yozlaşma ve nıristiyanlığın mücadelesinin etkisi belirleyici olmuştur. Fakat çözülen devlet değil, onun köleci formudur. Devlet kendini daha da güçlendirerek feodal devlet formuna kavuşturacaktır.

PKK HAREKETİ ELEŞTİRİ ÖZELEŞTİRİ VE YENİDEN YAPILANMA-II

Abdullah Öcalan

Devlet ve iktidar toplumsal sorunların çözüm araçları olarak oluşmazlar

2- *O halde iktidarı çözmeliyiz. İktidar nedir?* İktidar devlet kurumunun icraya geçmiş halidir. Dönemsel devlettir. Devletin dönem sınıf ve tabakalarıyla, etnisite, din, kavim üst tabakalarıyla içinin doldurulmasıdır. Kurumlarına yeni sınıf, etnisite, hanedan, mezhep, ulus gibi kategorilerden örgütlü grupların hakim olmasıdır. Bu kategorilerin ilişki, örgüt ve eylemlerinin tahakküm ve sömürücü güç olarak belirmesi devlet anlamına gelir. Öyle devletçi ideolojilerin iddia ettiği gibi devlet ne tanrının kendisi ne de gölgesidir, ne kutsal ana ne kutsal babadır, ne tanrı kral, ne de aklın en yüce somutluğudur. Artıdeğer ve ürünler başta olmak üzere, toplumların bin bir emekle biriktirdiklerine zorba ve yalancı bazı grupların tarihin ilk hiyerarşik ve sınıflı toplumundan beri el koyma faaliyetleridir. Bu faaliyetlerin gerçekleştiği kurum ve kurallardır. İktidar işte bu kurum ve kuralları istedikleri gibi dolduran, işleten grupların eylemi olarak işlev kazanmaktır.

Toplumlar bölümünde uzunca tanımladığımız için kısa kesmeye çalıştığımız iktidar tanımı, öz olarak o kadar çekici olmasını toplumsal değerler birikimine en çok sahip olma avantajını vermesine borçludur. İktidar olmak birikmiş zenginliklere, onları daha da artırmanın kurum ve kurallarına, gücüne ve yöntemlerine sahip olmayı ifade ediyor. Süslü laflarla onunla özgürlük, eşitlik, kalkınma getireceğim demek, bilerek veya bilmeyerek kendisini, çevresini ve dayandığı toplumu aldatmak ve oyalamak demektir. İktidarlarla ne devrim yapılır, ne değişim sağlanır. İktidarla değer gasp edilir, bölüşülür. Ayrıca iktidar değer üretmenin yeri değil tüketmenin yeridir. İster vergi biçiminde ister zorla, toplumdan alıp mensupları arasında dağıtır. Yatırım ve üretime geçmesi de, yani devlet ekonomisi de talanın, değer elde etmenin değişik bir yolu olmasından öteye fazla bir anlam taşımaz. Denilebilir ki, Lenin gibi bir emekçi sınıf politikacısı neden bu gerçeği göremedi? Kapsamlı izahlar gerekir. Ama çok kısaca belirtelim ki, bütün sosyalizmin yüz elli yıllık tarihi iktidara gelme paradigması üzerine kurulmuştu. Lenin'in yaptığı en kestirmeden bu paradigmayı uygulamaya geçirmek, onun yol ve yöntemlerini doğru kestirmekti. Her ne kadar *"sosyalizme en gelişmiş demokrasiden gidilir"* demişse de, kendi ve partisi en kısa proletarya diktatörlüğü yoluyla sosyalizme gitmeyi temel bir taktik hat olarak görmüşlerdi. Emperyalizm koşullarında parti iktidar olmadan ayakta durulamayacağını bir temel anlayış olarak bellemişlerdi. Fakat tarih bu görüşün doğru olmadığını aradan yetmiş yıl geçse de en sonunda göstermiştir.

Bu gerçeklik leninizmin, marksizmin her şeyiyle yanlış olduğunu göstermez. Sadece parti iktidar tezlerinin yanlışlığını, sosyalizme götüremeyeceğini kanıtlar. Marks'ın, Engels'in konumu şüphesiz teorisyenlikle sınırlı olduğu için devlet ve iktidar için konumları tam kestirilemez. Ama devleti kısa süreli bir tahakküm aracı olarak burjuvaziye karşı kullanmak gereğinden bahsetmişlerdir. Devletçi olmayan anarşistler de vardır. Birçok ütopyacı da vardır. Devletçi olmayan demokrasiler de birçok alanda ve dönemde uygulanmıştır. Birçok sosyalist devleti eleştirmiş, hızla sönmesi gereğinden bahsetmiştir. Sovyet Rusya bunun da tarihi örnekleriyle doludur. Sonuç olarak devlet ve devlet iktidarını kurtuluş, özgürlük ve eşitlik için hedeflemek, kullanmak amaca ulaştırmıyor, uzaklaştırıyor. Gerçekten bu amaçlara bağlılık ve başarıları isteniyorsa, temel mücadele aracı olan parti ve koalisyonları için başka siyasi modeller tasarlamak, teorik ve paradigmatik görüş haline getirmek vazgeçilmez tarihi bir öneme haizdir. Yeni partiler ancak bu sorunun cevapları doğru verildiğinde anlam taşıyabilir.

İktidarla bağlantılı sorulması gereken soru şudur: İktidar gücünü nereden alır; bu kadar nimete konma, değerlere hükmetme nasıl gerçekleşmektedir? Bu sorular bizi iktidarın kaynağının güç olduğu, gücün de savaşta belirlendiği hususuna götürür. Devletin, dolayısıyla iktidarın kaynağında toplumsal aklın değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir; devlet değil gücün, savaşın yattığını iyi görmek gerekir. Devlet ve iktidar toplumsal sorunların çözüm araçları olarak oluşmazlar. Sorun çözme kaynağı olarak kamusallıkla, tahakküm ve istismar gücü olarak devlet ve iktidarını ayırt etmeden her tür karışıklığa düşeriz. Günümüzde iktidarın karışmadığı hiçbir toplumsal etkinlik yok gibidir. Aileye dek devlet sızmıştır. Küresel kapitalizmin geldiği aşama, devleti hem en yoğun uygulanan hem en gereksiz duruma düşen araç konumuna düşürmüştür. Devletin en gereksiz konuma düşmesi zayıfladığı anlamına gelmez. Tersine dişini tırnağına takarak ve gerektiğinde en tavizkar politikaları kullanarak etkinliğini sürdürmeye çalışır. Devlet iktidarının bu durumu totalitarizm olarak adlandırılır. Belki eskisi gibi bir faşist totalitarizm veya reel sosyalist versiyonu aşılmıştır. Fakat yine de devlet totaliterdir. Günümüzde totaliter olmayan devlet yoktur. Bu durum kapitalizmin gerekleri, içinden geçtiği kriz ve alternatiflerinin devreye girişiyle bağlantılıdır.

Özcesi devletin kurulduğundan beri dayandığı güç, savaş olgusu halen devam etmektedir. Savaş iktidarın temelidir. İktidar olmak, savaş kültürüne dayanarak toplumu her düzeyde biçimlendirmek ve statükoda tutmak demektir. Başlıca belirleyen olarak devlet iktidarı kendini yadsıma anlamına gelebilecek özgürlük ve eşitlik idealleriyle örtüşmez. Uygulamalarıyla o ideallere hizmet etmez. Tersini yaparak işlevini sürdürmek ister. Dolayısıyla bu aracı hedefleyen partilerin özgürlük ve eşitlik idealleri, iyi niyetli de olsalar, devlete ulaşıldığında ancak boşa çıkar.

Devletin alternatifi demokrasidir

3- ***O halde yeni özgürlük ve eşitlik partileri tutarlı olmak istiyorlarsa,*** devlet odaklı olmayan siyaset ve toplum biçimlerini programlamak durumundadırlar. Devletin alternatifi demokrasidir. Devleti demokrasi dışı alternatiflerle karşılamanın şimdiye kadar takip edilen bütün yolları boşa çıkartmıştır. Demokrasi sanıldığı gibi kapitalist devletin bir biçimi değildir. Ayrıca demokrasi dışında hiçbir rejim devleti sınırlamaz, hukuk içinde tutmaz, daraltmaz ve küçültmez. Bir devleti yıkmak, devlet kültürünü aşmak anlamına gelmez. Yerine her an yenisi kurulur veya başka biri boşluğunu doldurur. Sadece demokrasi devletle alan paylaşır, onu sınırlayarak toplumun özgürlük alanını genişletir. El koyduğu değerleri azaltarak eşitliğe biraz daha yaklaştırabilir. Demokrasiyi tanımlarken, onu devlet dışı toplumun kendini yönetme hali olarak belirtebiliriz. Demokrasi, devlet olmayan yönetim demektir; toplulukların devletsiz kendini yönetebilme gücüdür. Sanıldığının aksine, insan toplumu oluştuğundan günümüze kadar daha çok devleti değil demokrasiyi yaşamıştır. Belki genel bir ülke veya ulus demokrasisi durumu yoğun yaşanmamıştır. Ama toplumun varoluş şekli komünal ve demokratik pozisyonludur. Komünalite olmadan, demokratik reflekse sahip olmadan

"Devletçi ideolojilerin iddia ettiği gibi devlet ne tanrının kendisi ne de gölgesidir, ne kutsal ana ne kutsal babadır, ne tanrı kral, ne de aklın en yüce somutluğudur. Artıdeğer ve ürünler başta olmak üzere, toplumların bin bir emekle biriktirdiklerine zorba ve yalancı bazı grupların tarihin ilk hiyerarşik ve sınıflı toplumundan beri el koyma faaliyetleridir. Bu faaliyetlerin gerçekleştiği kurum ve kurallardır. İktidar işte bu kurum ve kuralları istedikleri gibi dolduran, işleten grupların eylemi olarak işlev kazanmaktır."

toplumun yalnız devletle yürütülmesi olanaksızdır. Devlet ancak komünalite ve demokrasi aleyhine büyüyerek hükmedebilir. Devletin içinden yükseldiği ve yaşadığı zemin toplum komünalitesi –bir aradalık gereği– ve demokratik duruştur. İkisi arasında diyalektik bir bağ vardır. Dolayısıyla toplumla uygarlık bir araya geldiğinde, temel çelişki devletle demokrasi arasındadır. Birinin azı diğerinin çoğudur. Tam demokrasi devletsizlik halidir. Tam devlet egemenliği ise demokrasi yoksunluğudur. Buradan çıkaracağımız sonuç, demokrasiyle devlet arasındaki ilişki birbirini yıkma değil, aşma tarzındadır.

Devleti ancak devlet yıkabilir. Demokrasi devleti yıkmaz; reel sosyalizm gibi ancak daha yeni bir devletin yolunu açabilir. Demokrasinin temel işlevi böylelikle ortaya çıkar. Devleti sınırlayarak, küçülterek, toplum üzerindeki ahtapot misali kollarını kırparak ancak özgürlük ve eşitlik olanaklarını artırabilir. Sonuna doğru ise belki devlet tümüyle gereksizleşerek söner. Engels'in, kısmen Lenin'in anlayışı da böyle olmakla birlikte, teoriyi tam geliştirdikleri de söylenemez. Demokrasili devletlerde de şüphesiz devletin biçiminde önemli değişimler ortaya çıkar. Giderek toplumun *'genel güvenlik'* ve ortak yarar alanları olarak *'kamusal alan'* dışında tüm gereksiz kurum ve kurallarını terk etmek zorunda kalır. Özellikle AB ülkelerinde geç ve çok yavaş da olsa, farkına varılan ve uygulanan bu tarz bir devlet ve demokrasi uygulamasıdır. Bir nevi tüm insanlık adına devlet ve demokrasi konusunda özeleştiri yapmaktadır.

Bu kısa değerlendirme ile göstermek istediğimiz husus, devlet odaklı parti olmanın baştan itibaren dünya görüşümüzde temel bir yanlışlık içerdiğidir. İster devlet kursun, ona erişsin, ister kurmasın ve erişmesin, bu partiler demokratik, özgür ve eşitlik amaçlarını devlet yoluyla gerçekleştiremezler. Bu yoldan dönülmedikçe, yeni özgürlükçü ve eşitlikçi parti olunamaz. Kısaca demokratik ve sosyalist parti olmanın yolu devlet odaklı teori, program, strateji ve taktiklerde dönüşüm yaparak yenilenmeyi sağlamaktan geçer. Devlet odaklı olmayan bir demokratik sosyalist teoriye, program, strateji ve taktiklere ihtiyaç vardır. Özeleştiri bu temelde gelişirse anlam ifade eder. Aksi halde yenilik adı altında tekrar eski konumlara düşmek kaçınılmazdır. Reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş partilerinin durumu bu gerçekliği gayet açık olarak doğrulamış bulunmaktadır.

4- ***PKK kapsamlı bir özeleştiriyi bu kapsamda yaparsa,*** bunu pratikleştirmede gücünü gösterirse, yeniden yapılanma anlam taşır. Geçmişe bir kez daha baktığımızda, tüm yanlışlıklar ve yetmezliklerin altında klasik devletçi parti anlayışının yattığını görmek mümkündür. Kürdistan'ı ister tek başına ister ortak, federatif bir devlet olarak düşünelim, devletleşmeyi esas ufuk kabul edip tüm çalışmaları bu ufka göre ayarlayınca, tüm kadro, örgüt, eylem ve propaganda çalışmalarının niteliği de belirlenmiş olmaktadır. Karşılarında tarihin en eski devlet gelenekleri bulunan PKK kadrolarının daha siyaset bilimini anlamadan içine girecekleri iktidar ilişkileri, çoğu kere açık bir eleştiri olarak belirttiğimiz gibi, *'çingeneye paşalık verilmiş, önce babasını asmış'* deyimindeki uygulamaları yaşatır. Sovyet sosyalizminin bile yetmiş yıllık uygulamadan sonra neden vahşi bir kapitalizme geri döndüğünü daha iyi anlıyoruz. Çünkü demokrasi terbiyesinden geçmedi. Alelacele devletçilik toplumun genlerinde totalitarizm ruhunu ekti. Baskı kalkınca ilk dönemdeki gerilik adeta hortladı. Çarlık Rusyası'nın geriliğiydi gizli ve demokratikleşmemiş olan. Devlet kapitalizmi cilası sadece yetmiş yıl bunu gizlemeyi başarmıştır. O halde PKK gibi kimliği adeta katliamın eşiğinde bulunan bir toplumda kadroyu güç, silah ve siyaset ilişkisine soktun mu kendisini yitirebileceğini, çingene paşalığına dönebileceğini –Şemdin Sakık pratiğini bu yönlü ve bu terimle çok eleştirdim– bilmek, tahmin etmek gerekir. Hangi kurumu oluşturuyorsak ya hiç farkında olmuyor ya da küçük bir *'despotçuk'* olup çıkıyorlardı. Bunun altında da yatan temel etken, siyasi eğitim yetersizliği ve en önemlisi demokrasiyi hiç tanımamasıdır. Demokrasinin kurumsal, kuralsal ve işleyiş üslubunu bilmeye bile yanaşmamasıdır. Geleneksel kültür nedeniyle demokratikleşmeden kaçınma bir alışkanlık ve kolay yaşam yolu oluyordu. Demokratik tarz bilimselliği, toplum bilincini, siyaset bilimini, toplumsal yönetim deneyimini gerektirir. Bu erdemler de kolay elde edilemez. Çok sıkı eğitim ve tecrübe gerektirir.

Benzer partilerin tümünde görülen politbüro ve merkezin kendini hiyerarşikleştirmesi, kolay ulaşılamaz, dokunulamaz kılması devlet geleneğini esas almanın bir sonucudur. Devlet olmak otorite ile başlar. İnsanlara sert ve soğuk yaklaşmayı gerektirir. Tarihte Med şefi ***Deikos'un*** ilk Med Konfederasyonu'nu oluşturduğunda yaptığı ilk işlerden biri, eskinin tüm insancıl ilişkilerini bir tarafa bırakıp hiç kimse ile görüşmemesidir. Yeni kurduğu başkent Ekbatan'ı yedi surlu bir duvar ile kapatır. İlginç bir durum oluyor. Devlet olmak için hep kendini perdeleyeceksin, maske sahibi kılacaksın. Osmanlı padişahları hep perde arkasından bakarlardı. Özcesi sosyalist partiler de üst yönetimlerden başlamak üzere aynı yola girmek zorundaydılar. Çünkü devlet olmanın gereği böyledir. Bu pratiğin en başta içinde yer alan biri olarak en zorlandığım konunun bu olduğunu itiraf etmeliyim. Devlet tarzına, protokolüne hiç alışamadım. Demokratik yapımla devletleşen yapım arasında büyük bir bocalama yaşadım. Adeta iki arada bir derede kaldım. PKK büyüdüğünde iktidarcılık oyununu daha iyi anladım. Açık belirtmeliyim, hiç hoşnut olamıyordum. Özde en büyük savaşı devlet adamı gibi olup olmama konusunda yaşadım. 1995'lere doğru benim hevesimi asıl zorlayan olgu, gittikçe amacımdan uzak düştüğümü anlamış olmamdı. Devlet bile olsam, karşımdaki insanların küçüldüğünü fark ettim. Adeta boyun eğiyorlardı. Biliyordum iç-

ten olunmadığını. Fırsat bulduklarında tehlikeli olabileceklerini de tahmin ediyordum. Beni sıkan gelişme buydu. Hiç de idealimdeki ilişki düzenine benzemiyordu. İlk defa bu yöntemle ne başarılabileceğine ne de başarılı olunması halinde bunun arzulanan bir amaç olacağına inandım.

PKK'de 1995 sonrası sıkıntılı konunun özünde bu olduğunu daha iyi belirtebilirim. Tüm kadro, kurum ilişkileri ve yapılarında ortaya çıkan, uyduruk bir memurculuk anlayışıydı. Ütopya sahibi olmak, coşku dolu, her gün arayışlar peşinde olmak, yeniyi yaratmak sorun olmaktan çıkmış, herkes zorbela elde edilmiş devrimci bir değer üzerinde ucuz yaşamanın hevesine kapılmıştı. En tehlikeli hastalıklardan biri buydu. Devrimci PKK'nin bir yandan çeteleşmesi –çingene paşalığı– diğer yandan memurlaşması, bitmesi anlamına da geliyordu. Yaptığım büyük çalışmalar cüce insanlar ortaya çıkarmıştı. Aslında bu olguyu çözmek için çok büyük çaba harcadım. 1990'lar sonrası çözümlemeler bu çabaların ne denli yoğun olduğunu gösterir. Eleştiri silahını çok yoğun kullanıyordum. Ama hastalığın nedeni doğru teşhis edilmeyince, tedavinin anlam ifade etmesi beklenemezdi. Devletleşmeyi idealize eden bir partinin kadrolarından merkezden en alta doğru Kürdistan koşullarında köylü kökenlilerin en vahşi çete olması, yarım aydınların da bir despotik memur kesilmesi doğal olmalıydı. Hedefin doğasında bu bozulma vardı.

İkinci PKK'leşme hamlesinin boşa çıkarılması derken bu gerçeklikten bahsediyorum. Hamlenin askeri teknik anlamda yenilip yenilmemesi söz konusu edilmiyor. Bunlar tali hususlardır. PKK bir ucundan devlet olsaydı da bitecekti, devrimci özü bakımından bitecekti. KDP ve YNK gibi bir oluşuma yönelmek durumunda kalacaktı. 1995-2000 arasında bu sorunu tam çözme gücünde olmam zordu. 1995 öncesinde yönetim PKK, ütopya PKK'sıydi. Coşkusu, inancı güçlüydü. Dönem sonuna yaklaşıldığında işlerin altında ciddi bir sakatlığın olduğunu hissediyor, aşırı bir tekrarlama konumunu yaşadığımızı görüyor, ama çarenin nerede yattığını göremiyorduk. Yapılan sadece mevzileri dolu tutmak, birkaç mevzi daha kurmaktı. Zevahiri kurtarmak denen duruma düşülmüştü.

İmralı süreci esas olarak bu sorunu çözmemde rol oynamıştır. Bunun bilimlerin doğasını, dolayısıyla toplumsal realiteyi daha gerçekçi gözlemlemem ve yoğun pratikten kopmanın yarattığı avantajla bağlantısı vardı. Eğer dogmatizm hastalığım derin olsaydı, yüzde 99 kadrolarda görüldüğü gibi bilinen çözüm gücünü gerçekleştiremezdim. Benim açımdan sadece marksizm değil, tüm özgürlük ve eşitlik ütopyaları çözümlenmiştir. Yine devlet ve demokrasi olgusu da çözümlenmiştir. İktidar ve savaş ilişkisinin şifresini de çözmüş durumdayım.

Zorunlu savunma dışında savaşın hiçbir türü mubah görülemez.

Devletleşme, iktidarlaşma hastalığı özellikle geri toplumsal zeminden kaynaklı, ciddi bir bilimsel insani eğitimden geçmemiş bireylerde çok tehlikeli bir *'despotik'* tip yaratır. İktidarını tatmin için en basit sorunu silahla halletmeyi esas alır. Geri unsurlarda bu çok açıktı. Özellikle çeteleşme sürecinde çok vahşi tipler türedi. Adeta gözlerine konmuş sinek misali, rahatsız oldukları en değerli yoldaşları kalleşçe vurmayı önderlikte ve komutanlıkta bir tarz haline getirmişlerdi. En büyük dehşet buydu. Hatta en basit ihtiyaçları için, kurtulmak istedikleri arkadaşları bertaraf etmek için onları imhalık eyleme gönderme sık uygulanan yöntem olmuştu. Tabii yozlaşmanın bu biçimi çok sonraları fark edilecekti. İktidar olmak, komutanlık almak en çekici konu haline gelmişti. Tam bir gözü karalık oluşmuştu. Çünkü amaç belledikleri her şeye bu tür iktidarlardan gidiliyordu. Ezeli iktidar hastalığı fena bulaşmıştı. İktidarcılık oyunu en hoşlandıkları ve birbirlerine karşı darbelerle oynadıkları en iyi oyun olmuştu. PKK'nin en tehlikeli yozlaşması bu yönüydü. Bunun halka yansıması daha olumsuzdu. Altın gibi bağlı insanlar bile kahrediliyordu.

Eylemlerde de asla yapılmaması gerekenler yapıldı. Kadın, çocuk ayrımı unutuldu. Hayvanlar bile telef edildi. Açık ki, bunlar insanlık adına kabul edilemezdi. Ama unutmamak gerekir ki, iktidar pratiğinde şehirleri ve köyleri toptan haritadan silmek ve toprağa gömmek az görülen olaylardan değildir. Memurlaşma daha az bir hastalık değildi. Ölüm kalım savaşında memur kariyerine sığınmak, bitmenin en kötü biçimlerinden biriydi. Geriye kalanlar da ahbap çavuşluk, suya sabuna dokunmama, varolanla yetinme gibi yetmezliklerle süreci tamamlıyorlardı. PKK'leşmenin bir dönemi böylece kapanıyordu. Açık ki, tüm bu olumsuzlukların kaynağında partileşmenin temel devletçi niteliği yatmaktadır. Özgürlükçü ve eşitçi ilan edip de bunun temel gerçekleşme aracı olarak devleti esas aldın mı, içine düşülecek durumlar peşi sıra böyle gelişmek durumundaydı. Bu durumu aşmak ancak bu temel niteliğe bağlı parti olmaktan vazgeçmek, onu aşmakla mümkün olabilirdi. Yeniden partileşmek bu gerçekliğe ulaşmaktan geçecekti.

5- ***PKK'nin ikinci önemli bir yanlışı, ulus ve ulusal kurtuluş savaşı tanımından kaynaklanmıştır.*** Ulus olmayı ve bunu da ulusal kurtuluş savaşıyla sağlamayı sanki bir Kuran emri gibi bellemiştik. Çünkü sosyalizmin bütün klasik eserleri ve çağdaş savaş örnekleri bunu emrediyordu. Ulus olunmadan ne özgürlük, ne eşitlik sağlanabilir, hatta ne de çağdaş insan olunabilirdi. Bunun yolu ise, tüm gücünü üç stratejili –savunma, denge ve taarruz– bir ulusal kurtuluş savaşına vermekten geçiyordu. Yollara, yurtdışına, dağlara, zindanlara, köylere, kentlere, her yere bunun için çıkılmıştı, girilmişti. Ortadoğu insanında neredeyse gensel bir özellik haline gelen dogmatizmle yaklaşınca, artık bir ulusal kurtuluş savaşı verecektik. Onurlu bir ulus olmanın bunun dışında başka bir yolu yoktu. Savaş artık kutsal bir kavram olmuştu. Bu yolda savaşmak islamın cihadından bile daha önemliydi. Açık ki yaklaşımda bir dogmatizm hastalığı nüksetmişti: Diğer olgulara yaklaşımda olduğu gibi.

Savaşı bir olgu olarak çözümlediğimizde, aslında insan toplumuyla bağdaşmaması gereken bir hastalıktır. Zorunlu savunma dışında savaşın hiçbir türü mubah görülemez. Özünde zorbalık ve gasptır. İstenildiği kadar maskelensin, doğası hırsızlık, tahakküm ve talandır. Fetihle her hakka sahip olacağının sanılmasıdır. Bu nitelikler altında savaşı en büyük felaket ve kötülük olarak nitelemek yanlış olmaz. Savaşın ancak varlığını, özgürlüğünü ve onurunu korumanın, sağlamanın başka bir yolu kalmadığında bir anlam ifade edebileceği derinliğine kavranmamıştı. Kavradığımız ulusal kurtuluş savaşı yeniden her şeyi fethetmeyi kapsıyordu. Kolaylıkla meşru savunmayı aşabilirdi. Bir intikama, karşılıklı zapt etmeye dönüşebilirdi. Bu yönlerden hiç endişe duyulmuyordu. Meşru savunma savaşı üzerinde durulsaydı, bunun teori, strateji ve taktikleri diğer tüm savaş türlerinden ayrıt edilseydi, şüphesiz birçok yanlışa, acıya, kayıplara düşülmeyebilirdi. Bütün umudun kazanılması gereken ulusal kurtuluş savaşına bağlanması, objektif gerçeklik açısından da büyük sakıncalar içeriyordu.

Mevcut dünya, güç mevzilenmesi, örgütlenmesi, lojistik gibi hususlar göz önüne alındığında, gözü kara bir ulusal kurtuluş savaşının şansı tesadüflere bağlıydı. Tüm bu gerçeklikler görülmeden, yaşanan on beş yılı aşkın düşük yoğunluklu bir savaş pratiği de 1995 sonrasında ancak kendini aşırı tekrarlayarak varlığını sürdürüyordu. Bu savaş hiçbir sonuç doğurmadı denilemez. Ama tek yol gibi düşünülüp uygulanmasının beraberinde birçok anlamsız kayba ve başka tür çabaların ürününden yoksun olmaya yol açtığı da bir gerçeklikti. Üç stratejililik de tam bir dogmatizm örneğiydi. Halbuki gerçekçi bir savunma savaşı Kürdistan coğrafyasına ve halkla ilişkilerine göre en uygun üslerden en uygun taktiklerle gelişseydi, kesinlikle devlet amacına ulaştırmasa da, tutarlı bir demokratik çözüme götürebilirdi. Benim şahsi anlayışım, içerideki komuta kadrolarının bu yeteneği göstereceğine dair bir inanç taşımaktaydı. Bunu hep bekledim. Büyük destek sundum. Eşine ender rastlanan fedakarlıklarda bulundum. Ama aynı iktidar hastalığı daha tehlikeli biçimde bu alanda da ortaya çıkmıştı. Hatta çetecilik kendi en değerli yoldaşlarını rahatlıkla tasfiye edebilecek yozlaşmaya, caniliğe kadar tırmanmıştı. İçinde bilinçli provokatörlük ve işbirlikçiliğin ihaneti olup olmaması o kadar belirleyici değildi. Savaşın genelde kirli bir sanat olması, özelde ulusal kurtuluş için dogmatik tarzda ele alınması bu sonuçları doğuruyordu. Her tür milliyetçiliğin, kör şiddet ve ayrılıkçı eğilimin tırmanması ve toplumsal kaosu derinleştirme tehlikesini doğuruyordu.

Halbuki ulus tanımını fetişleştirmemek, gevşek bir toplum biçimi, olgusu olarak tanımlamak, asıl olanın demokratik, eşit ve özgür bir ulusal topluluk olmayı bilmek olduğunu esas alsaydık, gerçeğe daha duyarlı sonuçlara ulaşılabilirdi. Birleşmiş bir ulus, tam bir devlete sahip olma bir ulus için ideallerin en iyisi, güzeli ve doğrusu olamazdı. Yine önemli olan devlet çatısı altında olup olmamak değil, demokratik olup olmamaktı. Buna giden her yol ve yöntemle savaş değil, olsa olsa anlamlı bir savunma savaşı, demokratik toplum çalışmaları, buna hizmet eden her tür örgütlenme ve dayanışma biçimi olabilirdi. Böylelikle ne ezen ne ezilen ulus milliyetçiliğine düşmeden, ayrılıkçılığa ve aşırı şiddete meydan vermeden, eşitliğin ve özgürlüğün geliştirilmesi sağlanabilirdi. Fakat ulusların kaderlerini tayin hakkı kaynaklı dogmatik yaklaşım çok zengin çözüm alternatiflerini görmeyi engelliyordu. Böylelikle Türkiye demokratikleşmesinin önü de açılamıyordu. Oligarşik milliyetçilik korkunç körüklenerek, sonuna kadar ekonomik ve siyasi rant elde etmeyi bulunmaz bir politika saydı. Kürtlerin aynı devlet çatısı altında ortak bir vatanda özgür bir ulusal topluluk olarak Türkiye'nin genel ulus devletinde, ülke bütünlüğünde nasıl stratejik ve vazgeçilmez bir öğe olduğu kanıtlanarak siyaset yapılsaydı, hatta eylemler bu amaca hizmet etseydi, sonuçlar taraflar için oldukça çözümleyici olacaktı. Böylesine zengin ve çözümleyici yolların düşünülmemesi, başta vurguladığımız partileşme, iktidarlaşma, devletleşme, uluslaşma, bunun için savaşma anlayışıyla yakından bağlantılıdır.

Dogmatizmin aşılmasıyla devlet, iktidar, savaş, ulus ve ulus devlet tanımına daha gerçekçi boyutlar getirmem, gerektiğinde kapsamlı bir meşru savunma savaşına da açık demokratik bir toplum için yeniden partileşmeye dayalı bir çözümün yolunu açtı. Bu yaklaşım sadece stratejik ve taktik bir dönüşüm değildir. Ardında köklü bir bilimsel düşünceye dayalı teorik ve paradigmatik görüş, daha zengin bir siyasi düşünce ve partileşme tarzı vardır. Sosyalizmin yüz elli yıllık gelişmesine damgasını vurmuş devletçilik hastalığını aşma, burjuva ulus anlayışını terk etme, toplumsallığın komünal ve demokratik tarzını tarih boyunca esas alma, özgürlük ve eşitlik idealini bu köklü değişimlere bağlama dönüşümü vardır. PKK adına bu temelde yapılan eleştiri ve özeleştiri, doğal olarak yeniden yapılanma sorununu gündemleştirmektedir. Güncel durumun kısa bir özetine dayalı yeniden partileşme, meşru savunma ve temel halk örgütlenmesi olarak Kongreleşme, yakıcı ve acilen çözümlenmesi gereken sorunlar ve görevler olarak önümüzde durmaktadır.

PKK'de yeniden yapılanma sorunları

2000 başlarında ***PKK'nin*** ağırlıklı olarak iç nedenlerden ötürü tıkandığını, mevcut yapısıyla sürdürülmesinin sorunlara çözüm değil çözümsüzlük üreteceğini belirterek, mirasını başka bir ad ve yapılanma içinde sürdürmesinin daha doğru olacağını belirtmiştik. Savunmalarda yeni durum değerlendirmeleri, çağ ve tarih yorumları geliştirerek, olası yeni yapılanmaların içeriğini ve biçimini aydınlatmaya çalıştık. Önce ***KADEK***, daha sonra ***KONGRA GEL*** deneyimlerine bu anlayış temelinde gidilmeye çalışıldı. Tutukevinde çok sınırlı olarak aldığımız bilgilendirmeler temelinde özeleştirilerin samimice yapıldığını, dolayısıyla yeni yapılandırmalara gidilebileceğini uygun görmüştük. Bu arada 1998'den beri tek taraflı yürütmeye çalıştığımız ateşkesin kalıcı ve anlamlı olabilmesi için İmralı sürecinde alabildiğine duyarlı davrandık. Dolaylı da olsa soruşturmaların bir devamı niteliğinde bazı diyalog ve mektuplaşmalarla sorumlulukların yerine getirilmesine ilişkin önerilerde bulunduk. 11 Eylül sürecine kadar çözüm yolunda umutlu olmaya çalıştık. Fakat ABD'nin yeni ***'antiterörizm'*** hamlesi, sanıyorum bir fırsat olarak görülüp TC yöneticilerinde imha temelli bir yaklaşıma yol açtı. Dolaylı diyalog süreci kapandı.

Bu arada Türkiye'de 2002 kasım seçimleri gündeme girdi. Hareketin yeni yönünü belirmeden önce, seçim sonuçlarının beklenmesini uygun gördük. Tek başına iktidar olma şansını yakalayan AKP hükümetine, Kürt sorununun diyalog yoluyla çözümü için yeni başbakana bir mektup yolladım. Cevabın niteliğine göre yolumuzu belirleyecektik. En azından yapının benden beklentilerine net cevabımı verecektim. Süre çeşitli defalar uzatılmasına rağmen cevap gelmedi. En son içine girdiğim ***'demokrasi ve barış uzlaşması,'*** deklarasyonu süresinin 1 Eylül 2003'te sona erdiğini duyurdum. Artık KADEK kendi yolunu kendisi belirleyecekti. Yeni hamle olarak kendileri 1 Kasım 2003'ü göstermişlerdi. Bu arada hareketin KNK (Kürdistan Ulusal Kongresi) ve KADEK olarak iki başlı olması yerine, KONGRA GEL olarak tek başlı olmasının daha doğru olacağını önererek, resmi kuruluşun KONGRA GEL olarak ilanını uygun gördüm. Kabul gördü. 2003 sonlarında bu yapı altında hareket etmelerini resmi bir kongre ile onayladılar. Fakat beklenen yeni hamle yerine, yapının ikiye bölündüğü haberleri yayıldı.

Açık ki bu yönlü bir gelişme beklemiyordum. Yapı ve kadro unsurlarını daha önce tanıdığımdan dolayı, durumlarını yorumlamakta güçlük çekmedim. PKK'nin resmen kuruluşundan beri merkezi kadrolar beklenen yenilenme ve gelişmeyi sağlamaktan uzaktılar. Gelişmeleri için en zor koşullarda teorik ve pratik olarak çok yönlü desteklerimizi eksik etmedik. Ortadoğu'daki eğitim süreci ile, yeni olanak ve koşullarla, tecrübe kazanmış halleriyle sıçrama yapmalarını beklerken, yine işleri kendi açık olmayan niyetlerine taktırmaktan geri durmadılar. 15 Ağustos 1984 benzeri hamleleri hem geciktirmeleri hem de düşündüğümüzün ötesinde hayata geçirmeleri rahatsızlığımı sürekli artırdı. 1981'den beri çok sayıda konferans, kongre ve eğitim toplantılarıyla, eğitici konuşmalarla çizginin gereklerine göre kendilerini pratiğe yönlendirmek istedim. Sert eleştiriler yaptım. Fakat daha çok onlar beni kendi tarzlarına zorlama yolunu seçtiler. Önceki bölümlerde yaptığım değerlendirmelerde ortaya koyduğum tutumları ısrarla sürdürdüler. Bu tutumun PKK'nin tasfiyesi ile nasıl sonuçlandığı özetle belirttiğim gibidir.

2000 başlarındaki özeleştirilerinde samimi olmadıkları, içine girdikleri bölünme tarzlarından bellidir. Tarihe, topluma, yoldaşlığa, şehitlere, ahlaka ve can alıcı siyasi gelişmelere asla uymayan, çok sorumsuz, tasfiyecilikten de öteye çirkince –ve haince demeye dilim varmıyor– bir dalaşmayı yeni hamle olarak halkın, savaşçıların gündemine dayattılar. 2003 sonları ve 2004 başlarında basına yansıdığı kadarıyla –avukatlarım beklenen izahları her nedense bana zamanında yapmadılar– bu

> **"Devletleşme, iktidarlaşma hastalığı özellikle geri toplumsal zeminden kaynaklı, ciddi bir bilimsel insani eğitimden geçmemiş bireylerde çok tehlikeli bir 'despotik' tip yaratır. İktidarını tatmin için en basit sorunu silahla halletmeyi esas alır. Geri unsurlarda bu çok açıktı. Özellikle çeteleşme sürecinde çok vahşi tipler türedi. Adeta gözlerine konmuş sinek misali, rahatsız oldukları en değerli yoldaşları kalleşçe vurmayı önderlikte ve komutanlıkta bir tarz haline getirmişlerdi. En büyük dehşet buydu."**

çirkin hareket benden habersiz alabildiğine körüklenerek yayılmıştı. Bu arada dışarıyla uzun süreler halinde ilişkilerimin kesik olduğunu, kaldığını da belirtmeliyim. Yaşadığım, kapsamlı bir tecrit içinde tecrit durumuydu. Çok sınırlı bazı bilgilerden çıkardığım sonuç, şahsıma yönelik derinliğine bazı hesapların yapıldığına ilişkindir. Hesapların temelinde gelişmeler üzerinde kontrol gücümün pek olmadığını, sağ çıkmamın zor olduğunu düşünerek, dolayısıyla beni devre dışı sayarak kendilerince –belki iyi niyetlerince!– tedbir adı altında çeteciliğin gerillada yaptığını bu sefer tüm siyasi, askeri, ideolojik ve kitlesel zemin üzerinde kendileri –taraf demeye dilim varmıyor– tamamlamaya çalışmışlar.

Bu sürece katılan arkadaşların niyetlerini ve gerçek konumlarını bilecek durumda değilim. Bunu pek önemli de görmüyorum. Benim açımdan açık olan, bu arkadaşların kendilerini tarihi, toplumsal, ideolojik, siyasal, örgütsel ve eylemsel hattın üstünde gördükleridir. Ne eskiden ne yeniden varolan oluşumlara özden katılmadıkları, gerekli entelektüel ve irade gücünü ortaya koymadıklarıdır. Aşkla halkın kutsal demokratik özgürlük ve eşitlik davasına katılmadıklarıdır. Ya kendilerini koyuverip objektif bir yenilgiye terk ettikleri ya da son derece benmerkezci bir tavırla gelişmeleri şahsi tutumlarına bağlamaya, kurban etmeye çalıştıklarıdır. Hareketin olanaklarından yararlanıp kişiliklerini beslemek istedikleridir. En önemlisi, benim gerek Türkiye sınırlarında, gerek Ortadoğu'da ve en son İmralı sürecinde ortaya koyduğum çabalarımın gerçek değerini anlayıp ona göre bir tavrın sahibi olamadıklarıdır. Gerçek bir yoldaşlık yapmayı beceremedikleridir. Partileşmenin kendini fedakarca çalışmalara vermek olduğunu anlamadıklarıdır. Gerçek siyaset, örgüt ve fikir dünyasını tanımadıklarıdır. Kadın ve kadın özgürlüğünün değerini takdir edemedikleridir.

Benim olağanüstü duyarlılığımı en son zaaf sayıp, kendilerini bu tarzda ortaya koymalarının başka izah tarafı var mıdır? En son ortaya koydukları tavır partiselliği de aşıp halkın demokratikleşme çabalarına da uzanınca isyan etmemek mümkün mü? Halk potansiyelimizin her yerde olduğu gibi Türkiye ortamında yüzde ondan aşağı olmadığı bilindiği halde, dayattıkları tavırlarla sürekli yüzde beşlerde süründürmeleri, nicelikten çok niteliksel bir yaklaşımın sorunudur. Bu, demokratikleşmeyi hiç anlamak istemediklerini kanıtlıyor. Partileşmeyi, savaşı anlamak istemedikleri gibi, bin bir emekle toplanan halkı öyle uydurma, dıştan dayatmalarla vazgeçme durumunda bıraktıklarını anlamak bile istemiyorlar. Son belediye seçimlerinde sergiledikleri tavrı en değme provokatör başaramazdı. Küçük *'despotçuklar'* olmak belli ki epey kişiliklerine işlemiş. Sonra anladım ki, benim hukuki savunma ihtiyaçlarımı bile altı yıldır bir tarafa bırakıp, halkın demokratikleşme çabalarına yapmak istediğim katkılardan bile bazı şerefsizler rahatsız olmuş.

Toplumsal gerçekliğimiz lanetli özelliklerini dayatıyorsa da, insana güven esastır

***Osman Öcalan**'a* karşı bir iki ciltlik eleştiri ve yargılama çabam biliniyor. Anam vefat edinceye kadar bir telefonla hatır sormayı bile halkın davasına zarar verir anlayışıyla ihmal ettim. Yani ailecilik konusunda Kürtlerde benden daha hassas davranan olmadığı çok iyi bilinir. Ama gel gör ki, ben de dahil olmak üzere, son dönemde tam bir karalama operasyonuna girişmişler. Tabii ki bu normal bir davranış olmanın ötesinde çok anlam yüklü bir tavırdır. Devletin bile kendini haklı görmediği ve yapmaktan uzak durduğu kaba tavırları bazı alçakların sergilemesi anlaşılır gibi değildir. Ailenin birkaç hasta kalan üyelerine bile terör anlamına gelebilecek tavırların sergilendiği görülmüştür. Bununla neyi kurtarmak istediklerini anlayamadım. Eğer güçlenmekse mesele, bunun bizimle ilişkisi bellidir. Kaldı ki, bunların önder olmalarını değil, olamamalarını kendilerine yakıştıramadık. Peki, neyin intikamını almak istiyorlar? Bir insandan isteyip de elde edemedikleri neydi?

Bir hareketin içinde aptal, ahmak, alçak, komplocu, hain, provokatör olabilir. Tıpkı yiğit, bilge, şerefli, dürüst, candan bağlı olanlar gibi. Fakat bu son ortaya çıkan biçimi hiç anlayamadım. Siyasi çeteciliğe benzetiyorum. Kendileri ile sınırlı kalsa neyse. Yarın askeri, siyasi, ideolojik konulara uzanırsa en tehlikeli sonuçları doğurur. ***Ebu Cehil**'den* daha cahil olduklarını anlamayacak kadar ahmaktırlar aynı zamanda. İnsan kendi şeref ve onurunu, her şeylerini bu kadar besleyen bir değere nasıl böyle yaklaşabilir? Bu hususları isimlendirerek uzatmak istemiyorum. Son ortaya çıkan durum hizip, sapma, kaçma vs konularını aşıyor. Başka durumlar üzerinde durmak gerekir. Osman'ı çok söz konusu –teşhir– edip gerçek durumu örtbas ediyorlar. Osman bana göre mayınlı sahaya sürülmüş bir eşek rolünü oynamaktadır. Yaptıkları, kendini en kötü tarzda bir kullanım aracı kılmaktan öteye bir anlam taşımaz. Fakat söylemeden geçemeyeceğim: ***Cemil*** ve ***Duran**ların* sürekli en gereksiz insanları kaçırtıp birçok dürüst öğeyi ya intihar etti, ya kaçtı, ya emir dinlemedi deyip yakalayıp cezalandırmaları nasıl izah edilebilecek? Sürekli böl, kaçırt, öldürt; nereye kadar? Ortaya çıkardıkları bazı isimlerin adını ve yaptıklarını söylemek istemiyorum. Neye mal olduklarını bilmiyorlar mı?

Bu üç arkadaşın iyi niyetlerini, kendilerine göre fedakarlıklarını tartışmıyorum. Ama bir halkın, binlerce değerin adına yaptıklarının neye mal olduğunu vicdanlıca anlamayacaklar mı? Bu durumlara siyaset, örgüt ölçüleri tahammül edebilir mi? Eğer santim kadar bir mücadele, savaş sorunları varsa bunu kaldırabilir mi? Burada sorumluluk payını hiç aramıyorum. Siyasette akıl denen şey bu durumları ortaya çıkartmamaktadır. Önderlik denen olay, olağanüstü öngörüyle bu tarz çıkışları değil bağır bağır bağırmak, ortaya çıkarmamasını bilmektir. Söz vermenin sonucu bu olabilir mi? Siyasal, örgütsel, eylemsel konularda sürekli özeleştiri veren, bu durumlara yol açabilir mi? Burada kimde ne kadar haklılık var sorusunu araştırmıyorum. Eğer bir insan provokatör, alçak, bitmiş biri değilse, kendi tutumuyla bu tür gelişmelere ne alet olur ve ne fırsat verir. Hareketimizin, halkımızın ve adına çaba harcadığımız tüm değerlerimizin bu durumlara asla layık olmadığını ve onlar adına buna asla fırsat vermeyeceğimi, benim de tarihe, halka ve yoldaşlara verdiğim sözün bir gereği olduğunu yoldaş, dost, düşman herkese bir daha hatırlatmak isterim.

Bu gelişmeler karşısında benden beklenen, içinde bulunduğum koşullar gereği ancak kendi sınır çizgilerimi çekmek olacaktır. Bu çizgilerin başında yirmi yılı aşkındır kendi tarz partileşme, savaş ve kitle çizgisini yürüten arkadaşlara karşı kendi parti, örgüt, eylem ve kitlesellik çizgimi belirlemek olacaktır. Benim gibi birisinden kendine teslim olmam beklenemez. Devletin bile cesaret edemediğine bunlar nasıl cesaret edebilir? Bunların en az devlet kadar ciddi olmayı bilmeleri gerekir. Beni düşman bile alsalar, bunun gerektirdiği ciddiyeti göstermeleri gerekir. Hele iddia ettikleri gibi arkadaş, yoldaş olmak istiyorlarsa, artık bu geldikleri yaştan sonra bunun asgari gereklerine uyum gücü göstermeleri gerekir. Ben kendilerini kongre gerçekliğimiz içinde bir eğilim olarak kabul etmeye candan hazırım. Eğer onlarda da biraz candanlık varsa, en azından kongre görevlerine layık olma temelinde adımlara sahip olmayı mutlaka becermeleri gerekir. Halkımızın ezici bir uyanmış kesimi, son nefesime kadar benden bir şeyler istiyor. Bunu yerine getirmeye yardımcı olamıyorlarsa, engel olmamalarını istiyorum.

Sonuç olarak, kendilerini bir taraf olarak görenlerin kendilerini bir eğilim olarak örgütleme haklarını saygıyla karşılıyorum. İdeolojik, siyasi, askeri, sosyal, yaşam konularında kendilerini dile getirip pratik sahibi olabilirler. Hatta partileşebilirler. Fakat bunun asgari gereği Kongre disiplinine uymalarıdır. Kongre iradesini aşan tavırlara girmemeleri, bunun gerekli kıldığı disiplini yaşamaları, görevlere sahip çıkmalarıdır. Tabii ben de sorumluluğum gereği kendi yolumda yürüme hakkına sahibim. Düşünce ve irade özgürlüğümün bana bahşettiği hak ve görevleri yerine getirmek, onurlu insan olmanın da başta gelen gereğidir. Bu hakkımı PKK'nin –uzun süredir olgunlaştırdığım düşünsel temeller üzerinde– yeniden yapılandırılması temelinde kullanmayı esas görev bileceğim. Mevcut eğilimlerin kendilerini daha iyi tanımaları, belki yeniden birleşme koşulları doğduğunda değerlendirmek için yeniden yapılandırma en uygun yoldur. Adıma binlerce şehadet gerçekleşmiş, milyonlar ayakta ve binlerce yoldaş beklenti halindeyken, yapabileceğim en doğru tavrın bu olduğuna inanıyorum.

Arkadaşlardan ricam sorunlar karşısında yersiz duygusallıklara kapılmamaları, bilakis başlangıçta da belirttiğim gibi sadece bilgece değil, gerçek bir siyasi, askeri, örgüt kişiliği olarak halkına, insanlığa layık olmayı bilmeleridir. Hiçbir şey geç sayılmaz. Yeter ki anın tarihi görevlerine yaraşır bir sahiplenmeyi başaralım. Büyük doğrularda büyük tavrın sahibi olarak birlik ve başarı, her zaman kırık duruşlardan ve küçük tavırlı binlerce kişilikten kaynaklanan tesadüfi kazanımlardan daha değerlidir. Eski çeteciler de dahil, düştükleri durumlardan ötürü kendilerinden çok üzüldüğümü bilmeleri gerekir. Toplumsal gerçekliğimiz ne kadar lanetli özelliklerini dayatıyorsa da, insana güven esastır. Kaldı ki, gerçekten bu kadar süredir kendini en zor koşullara dayandıran arkadaşlarım kendilerini tanıyor ve saygı duyuyorlarsa, bunun siyasi, örgütsel ve eylemsel tarzını tutturamamaları düşünülemez. Kendilerinin daha uzun sürelerde büyük başarıların sahibi olmalarını diliyor, doğru yolda desteğimizin yanlarında olacağını belirtiyorum.

1- *PKK'de yeniden yapılanmanın* dayanması gereken tarihsel toplumsal, teorik yaklaşımı önceki bölümlerde sunmaya çalıştık. Çağımız hakim toplum sistemi olan kapitalizmin kimi özelliklerini dünya, bölge ve ülkemiz koşullarında değerlendirdik. Bunlarla iç içe demokratik toplumsal gelişmeyi ve tarihsel perspektif içinde nasıl bir seyir çizdiğini özetlemek istedik. Eşitlik ve özgürlük projelerinin tarihsel gelişmesini bir zincirin halkaları halinde görülmesi gereğini ısrarla vurguladık. Yine eşitlik ve özgürlük ideallerinin nasıl saptırılıp içeriğinden boşaltılarak tahakkümcü ve istismarcı düzenlerle eklemlendiğini göstermeye çalıştık. Ortadoğu uygarlık gerçeğini ve günümüzdeki durumunu aynı paradigmalar altında göstermek istedik. Kürt olgusu ve sorununu tüm bu çerçeveler içine oturtup çözüme nasıl yaklaşılması gerektiğini teorik olarak işledik. PKK hareketinin oluşum ve gelişimini değerlendirip, iç nedenlerle nasıl tıkandığını göstererek eleştiri ve özeleştiriyle yenilenme gereğini ortaya koyduk. Ayrıca güncel teorik, siyasi akımların bazı yeni yönlerini ekolojik, kültürel, feminist hareketler boyutunda değerlendirdik. Yeniden yapılanmanın tüm bu gelişmeleri kapsadığında anlam taşıyabileceğini ısrarla belirledik.

O halde tüm bu konulardaki varsayımlarımıza dayanarak PKK için yeniden yapılanma gündemleştiğinde yapılması gereken ilk iş dünya, bölge ve ülke somutunda durum belirlemektir. İlgili bölümlerde yaptığımız değerlendirmeleri tekrarlamadan, çok kısa da olsa bir özetlemeyle konular arasında bağlantı kuralım. Başını ABD'nin çektiği dünya kapitalizminin 19. yüzyılda olduğu gibi ne yeni sömürgelere yönelme imkanı kalmıştır ne de 20. yüzyılda olduğu gibi savaşla yeniden paylaşmanın koşulları vardır. Küreselleşmenin yeni koşulları eskilerine benzemez. Benzese de, kendine özgü farklılıkları vardır. Bilim teknik devrimi kapitalist sistemin eline daha değişik bir kar imkanını vermektedir. O da küreselleşmeyle ortaya çıkan ulus üstü şirketlerin kar birikimidir. Siyasal olguyu kendine göre hazırlayıp uygun hukuki çerçeveler altında dünyanın yeni hükümran güçleri ulus üstü şirketler olmaktadır. Azami karı bu şirketleşme tarzıyla gerçekleştirmek mümkün olmaktadır. Buna engel teşkil eden ulus devlet biçimleri değiştirilmekte, engelsiz siyasi yapılar ortaya çıkarılmakta ve sistem böylece kaotik ortamda bile azami karla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Kürt sorununun çözümünde asıl kilit rol Türkiye'deki Kürt Türk ilişkilerinde yatmaktadır

Sistemin ABD önderliğinde 2000'lerin başlarında Ortadoğu'yla yoğunca ilişkilenmesinin altında bu gerçeklik yatmaktadır. Bölge mevcut siyasi, askeri, ekonomik ve zihinsel yapısıyla sistemin önünde en temel engeli oluşturmaktadır. İsrail Filistin çatışması, petrol, Kürt sorunu, radikalleşen islam, despotik siyasi yapı, işsizlik ve fakirlik üreten ekonomi, özgürlükten yoksun kadın konuları başta olmaz üzere, sorunlar yumağı bölgeyi sistemin zayıf karnı halinde tutmaktadır. Hükümran sistemin bu duruma tahammülü olamaz. Ortadoğu siyasi güçlerinin anlamak istemedikleri siyasi gereklik budur. Bunlar klasik siyaset mantığıyla, ulus devlet teorisiyle kendilerini sürdürebileceklerini sanmaktadırlar. ABD sisteminin emperyal gücü olarak sorumluluklarının gereğini yapmak durumundadır. Diğer güçlerin kendi halklarından zevahiri kurtarmak için göstermek istedikleri muhalefet aldatıcıdır. Bunlar daha çok etkinlikten pay almanın gösterileridir. Önümüzdeki yakın dönemde sistemin tüm önde gelen güç ve kurumları koalisyonu güçlendirerek bölgeye yüklenecekleridir. BM, NATO, AB ve G-8'ler hareketinin koordinasyonu yavaş yavaş bölgeye oturtulacaktır. Kimi yer ve zamanlarda Afganistan ve Irak gibi ülkelere askeri hareketler düzenlenerek, kimi ülkelere tehdit yapılarak, bazıları ekonomik silahlar kullanılarak sistemle bütünleşmeye zorlanacaklardır. Karşı direnç oluşturan ülke ve siyasi yapılar üzerine ambargoyu genişletip iflasları sağlanarak sonuç alınmaya çalışılacaktır. Verimsiz ekonomilere birçok yeniden yapılandırma projesi dayatılıp reforme edilmeye, liberalleşmeye zorlanacaktır. Bölge tahminen çeyrek asır içinde sistemle verimli bir entegrasyona girmiş olacaktır. Toptan kopuş beklenemez; bunun ekonomik, askeri, bilimsel ve teknik temeli yoktur. Uzun süre asi devletler gibi de kalınamaz. Üstte hakim sistem, altta halk yığınları bu verimsiz siyasi ve ekonomik yapıları uzun süre taşıyamazlar. Başta kadın olmak üzere, bireyler özgürleşmede hamle yapmak durumundadır.

Sistem kendi mantık ve kurumsal yapısı içinde bu yönlü davranırken, asıl toplumun kendisi, halk güçleri nasıl davranacaktır? Daha önemli olan, bu sorudur. Bölge halkları sistemi olduğu gibi kabullenmek durumunda değildir. Artık eskisi gibi ulus devletin yedeğinde değil, kendi öz demokratik, özgürlük ve eşitlik amaçları doğrultusunda çözüm araması gündemleşmektedir. Sistemin sınırlı demokratikleşme çabalarına karşı halkların devlet odaklı olmayan insan hakları, sivil toplumla bağları olan ekolojik, feminist ve kültürel hareketleri bağrında taşıyan demokratikleşme çabaları da en az sistem küreselciliği kadar uluslar üstü bir anlam taşır. Dünya ve Ortadoğu bölgesi hakkındaki değerlendirmeler önceki bölümlerde yapıldığı için tekrarlamayıp bu kısa özetle yetineceğiz. Türkiye ve Kürdistan somutuna ise daha kapsamlı yaklaşacağız.

Kürt sorununun çözümünde asıl kilit rol Türkiye'deki Kürt Türk ilişkilerinde yatmaktadır. İran, Irak ve Suriye Kürtlerinin kendi başlarına kalıcı bir çözüme gitme potansiyelleri sınırlıdır. Daha çok yedek çözüm gücü ihtiva ederler. Irak'taki Kürt sorununun yaşadığı evreler bu gerçeği kanıtlamaktadır. Bugünkü Federe Kürt devleti olgusu, TC'nin dünya çapında ABD ve ortakları tarafından PKK'nin *'terörist'* ilan edilmesi çabaları karşılığında ortaya çıkan bir oluşumdur. TC müsaade etmeseydi, bu tarz çözümün mümkün olmadığı görülecekti. Bunun sonucu ise Irak'ın içine girdiği kaostur. Neyle sonuçlanacağı kestirilememektedir. Buna bağlı olarak feodal burjuva bir nitelik taşıyan Federe Kürdistan oluşumunun da uzun vadeli nasıl bir seyir izleyeceği, özellikle Irak'tan sonra İran, Türkiye ve Suriye üzerindeki etkileri de kestirilememektedir. Filistin İsrail tarzını bölge çapında hem derinleştirme, hem yaygınlaştırma riski bulunmaktadır. Kapitalist sistem dahi-

"Tarihte Kürt-Türk ilişkileri efsanevi Zerdüşt-Turan söylemine kadar götürülebilir. Pers-Med İmparatorluğu'nun Proto Türk illerine doğru seferleri –İskitler– ilişkilere efsanevi boyut kazandırmıştır. Partlar ve Sasaniler döneminde Türk boyları özellikle İran'ın kuzeydoğusundaki Horasan eyaletinde yoğunlaşırken, çeşitli nedenlerle buraya geçen Kürt boylarıyla da temasa geçmişlerdir. Asıl temas ise Büyük Selçuklu sultanlarının egemenlik dönemlerinde yaşanmıştır."

lindeki bir ideolojik türev olarak gelişecek Kürt milliyetçiliği, bölgenin Arap, Fars ve Türk milliyetçiliklerini hem aşırılaştırma ve hem de bağlantılı olarak sorunları kilitleme potansiyeli her zaman için mevcuttur. Buna karşı siyasi sınırları veri kabul eden, ama Kürt statüsünü yasal tanımaya dayalı, kendine özgü kültürel özgürlük ve demokratikleşmeye içten bağlı bir çözüm tarzı, milliyetçilik dışı yeni bir çözüm modeli olarak gündemleşebilir. Bunun hem barışla hem de ülkelerin devlet ve ulus bütünlükleri içinde gerçekleşme potansiyeli taşıması, tarihsel ve toplumsal gerçekliklerle daha çok bağdaşmaktadır. Bu her iki çözüm tarzına ilişkin dayanakları ve sonuçları kapsamlıca ortaya koymak, önümüzdeki dönemde olası gelişmeleri daha iyi görmemize katkı sağlayacaktır.

Kürtlerin desteği olmadan Anadolu'da Türklerin varlığı gerçekleşemezdi

2*- Tarihte Türkler ve Kürtlerle ilişkileri:* ABD'nin yeniden ısıtıp gündemleştirdiği Ortadoğu Projesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürt olgusuna ve Türklerle ilişkisine daha gerçekçi yaklaşmaya zorlamaktadır. Dolayısıyla Türk Kürt ilişkilerinin tarihsel boyutu da önem kazanmaktadır. Yakın dönem kaynaklı inkarcı politikaların tehlike sinyalleri çaldığı iyice anlaşılmaktadır. Filistin trajedisi gibi bir Kürt Türk trajedisi yaşamamak, bundan sonra soruna tarihsel toplumsal perspektif içinde yaratıcı bir demokratik yaklaşımla mümkündür. Fakat son dönemlerdeki bazı demokratik söylemlere rağmen, inkar pratiğinin sağdan sola kadar tüm devlet ve toplum sistemini özde –söylemde değil– bağlaması, büyük endişeye ve yeniden daha büyük çatışmalara gebe ortama yol açmaktadır. Yaşadığımız tecrübeye dayanarak, endişelerin inandırıcı bir biçimde ortadan kalkması ve çözüm vaat eden gerçek bir ortama yol açması için düşünce ve öneriler sunmamız büyük önem taşımaktadır.

Tarih, Proto Türklerin de dahil bulunduğu Güney Sibiryalı kavimler topluluğunun MÖ 9000-7000 dönemlerinde bir yandan güneye, bugünkü Çin, Kore, Japonya, Moğolistan, Orta Asya ve daha batıya doğru indiklerine; diğer bir kısmının ise Asya Amerika kıtası arasındaki Bering Boğazı yoluyla Amerika kıtasına yayıldığına dair önemli kanıtlara sahiptir. Gerek etimolojik gerek ırki özellikler bu tespitlere güçlü vurgu yapmaktadır. Bu dönem aynı zamanda Zagros Toros sisteminde gerçekleşen neolitik –tarım, köy devriminin– devrimin Büyük Okyanus kıyısına, Çin kıyılarına dayandığı dönem olarak da tanımlanıyor. Neolitik devrimin üretkenliğinin bu kavimleri harekete geçirdiği tahmin edilmektedir. Uzun süre bu yeni sisteme nüfus artışı sağlamaları sürekli göç olgusuna da anlam kazandırmaktadır. Bilinen ilk uygarlık MÖ 2000'lerde Çin'de ortaya çıkmaktadır. ***Sarı Irmak*** bu kavimlerin uygarlık kurmada ***Nil***, ***Dicle Fırat*** ve ***Pencab****'ın* oynadığı rolü oynamaktadır. Muhtemelen Sarı Irmak çevresinde uygarlık geliştikçe, çevreden kavim saldırılarına uğraması süreğenleşmektedir.

Nitekim Çin kaynakları ilk yazılı belgelerinde MÖ 200 yıllarında çevre kavimlerinden ***Uygurların*** saldırılarından bahsetmektedir. Uygurların Proto Türk olduğu genel kabul gören bir görüştür. Resmi Türk tarihinde de ***Mete Han****'la* MÖ 209'da başlayan bir kronoloji geçerlidir. Proto Türklerin hem güneye Çin'e, Afganistan ve Hindistan'a hem de batıya doğru bugünkü Kazakistan'a, oradan Avrupa'ya doğru büyük bir göçebe hareketliliği içinde olduklarını birçok tarihi belgeden izlemek mümkün olmaktadır. En çok yoğunlaştıkları bugünkü ***Kırgızistan***, ***Kazakistan***, ***Özbekistan***, ***Türkmenistan*** ve ***Çin Uygur*** bölgesi olmaktadır. MS 4. yüzyılda Avrupa'ya doğru büyük bir ***Hun akını*** başlamaktadır. Çin'e yönelik başarılı olamayan akınlar yön değiştirmektedir. Hazar ve Karadeniz'in kuzeyindeki bu yayılıma karşı Aral gölü ve Hazar güneyine, Afganistan'a doğru yayılımlarda da artış vardır. Nüfus artışı ve iklimdeki kuraklaşma göçü hızlandırmaktadır. MS 6. yüzyılda İran sınırları gittikçe zorlanmaktadır. Buradaki sınırların zorlanması Persler (İmparatorluk) dönemine kadar gitmektedir. ***Efrasiyap***, ***Turan*** hikayeleri bu dönemden kalmadır.

İslamiyet'in MS 7. yüzyıl sonlarında Orta Asya sınırlarına dayanması Türklerin tarihlerinde yeni bir dönem açmaktadır. Daha önceleri kurulan ***Göktürk*** devletleri ve sonraki ***Uygur*** devleti daha çok konfederasyon niteliğinde olduklarından, güçlü bir merkezi devlet deneyiminin yaşanmadığı tahmin edilebilir. Merkezi devlet genel olarak o dönemedek Orta Asya'da uzun süreli yaşanmamış bir olgudur. Hindistan ve Çin etkisiyle denenen konfederasyonların ömrü her zaman bir iki nesillik olmaktadır. En son ***Moğol Cihan İmparatorluğu*** bile bu olguyu pek aşamamıştır.

Türklerin islamiyeti kabul edişleri dini nedenlerden çok siyasal amaçlıdır. İslamiyeti kabul etmeden geleneksel göç imkanları bulunmamaktadır. 9. yüzyılda hızlanan islamlaşma ilk siyasal oluşumlarla hız kazanmıştır. ***Karahanlı beyliği****nden* sonra ***Merv****'deki* ilk Selçuklu beyliği, Türk kabile aristokrasisinin ilk devlet deneyimidir.

1040'taki Dandanakan zaferi İran devlet geleneğinde Selçuklu hanedanlığına yol açmıştır. 1055'de Bağdat'taki İslam Halifesi ***Selçuk Bey'i*** sultan ilan ederek hanedanlık sınırlarını Akdeniz'den Afganistan'a kadar yaymıştır. Türk kavim boylarında ilk defa bu dönemde feodal temelde bir sınıf ayrışması geniş boyutlu olarak yaşanmıştır. Devletleşen aristokrat kesim çok sayıda beylikler halinde Ortadoğu'ya yayılırken, yoksul kesim olan Türkmenler kendi başlarına daha alt düzeyde göçmen boylar halinde yaşamaya devam etmişlerdir. 10.-15. yüzyıllar arasında Ortadoğu'da yoğunlaşan Türk nüfusta bir yandan şehirleşme ve sınıflaşma, diğer yandan devletleşme iç içe gelişme kaydetmiştir. ***Büyük Selçukluların*** yaklaşık bir asırlık saltanatından sonra yerlerine atabekler ve beylikler kurulmuştur. Bunlardan Anadolu'daki ler birleşerek Konya merkezli ***Anadolu Selçuklu devletini*** kurmuşlardır. Anadolu'da ilk islami bir devlet kurulmuş bulunmaktadır.

Yaklaşık iki yüz yıllık (1076-1308) bir dönemden sonra daha batıdaki ***Osmanlı beyliği****nin* Bizans İmparatorluk temeli üzerinde yükselmesi, en büyük feodal merkezi Türk Osmanlı Hanedanlığı'nın imparatorluğuyla sonuçlanmıştır. Bu imparatorluk kapitalizmin gelişim ve yükseliş çağında Batıya karşı Doğu'yu savunma durumunda kalmıştır. 19. ve 20. yüzyıllar Türk burjuva ulusçuluğunun geliştiği yüzyıllar olmuş; ***1840'ta Tanzimat, 1876'da I. Meşrutiyet***, ***1908'de II. Meşrutiyet***, I. Dünya Savaşı enkazından 1920'deki Ulusal kurtuluş savaşıyla devletleşerek Türk ulus devlet dönemi başlamıştır. Cumhuriyet dönemi Anadolu'da Türklerin kalıcı bir ulus halinde şekillendiği, feodal toplum sisteminden kapitalist toplum sistemine dönüşüm sağladığı tarihi bir evre olmuştur. Türklerin yaklaşık binyıllık Ortadoğu serüveni esas olarak Anadolu'da yoğunlaşıp devletleşirken, yine devletleşme ile birlikte kabile boylarından Türkiye ulusuna dönüşürken, bunda Kürtlerle yaşadığı ilişkiler stratejik bir rol oynamıştır.

Tarihte ***Kürt Türk ilişkileri*** efsanevi ***Zerdüşt Turan*** söylemine kadar götürülebilir. Pers Med İmparatorluğu'nun Proto Türk illerine doğru seferleri –İskitler– ilişkilere efsanevi boyut kazandırmıştır. Partlar ve Sasaniler döneminde Türk boyları özellikle İran'ın kuzeydoğusundaki Horasan eyaletinde yoğunlaşırken, çeşitli nedenlerle buraya geçen Kürt boylarıyla da temasa geçmişlerdir. Asıl temas ise Büyük Selçuklu sultanlarının egemenlik dönemlerinde yaşanmıştır. Bugünkü Irak, Azerbaycan, Ermenistan ve Mezopotamya'da Türk ve Kürt boyları 10.-15. yüzyılları arasında karmaşık ilişki ve çelişkiler altında iç içe yaşamışlardır. Büyük Selçuklulardan sonra ***Akkoyunlular*** ve ***Karakoyunlular*** devleti, ***Artukoğulları***, ***Musul Atabekleri*** başta olmak üzere birçok Türk beyliği Kürt beylikleri ile birlikte olagelmiştir. Bunda islam din ortaklığı, karşılarındaki hıristiyan Bizans ve Ermeni devletleri, daha sonraki Haçlı Seferleri stratejik bir rol oynamıştır.

Kürdistan deyimini de son Büyük Selçuklu Sultanı olan ***Sultan Sancar*** –1155– yönetim birimi olarak kullanmıştır. ***Sultan Alparslan****'ın* Anadolu'nun yolunu nihai olarak açtığı 1071'deki ***Malazgirt*** zaferinde ikinci büyük kuvveti Kürtlerin oluşturduğunda tarih hemfikirdir. Alparslan'ın o dönem ***Mervani Kürt devleti****nin* başkenti olan ***Silvan****'a* 15 Mayıs 1071'de geldiği, 10.000'e yakın hazır güç, bir o kadar da aşiret kuvveti derlediği bilinmektedir. Bunun anlamı şudur: Kürt siyasi oluşumlarının desteği olmadan, Anadolu'da Türklerin varlığı gerçekleşemez. Gerçekleşse bile ciddi risklerden kurtulamaz. Şu hususu çok iyi bilmek gerekir: Bir toplum temelde hangi dengeler üzerine kurulmuşsa, uzun süre o denge üzerinde varlığını sürdürür. O denge etkeninden yoksun kalması halinde, varlığı yeni bir denge buluncaya kadar ciddi risk altına girer.

Kürtler ile Türklerin ilişkisini bu tarihten itibaren iki boyutlu düşünmek daha gerçekçi olacaktır. ***Birinci boyut*** siyasi ve devlet boyutlu olandır. Kürt ve Türk beyliklerinin ilişki ve çelişkilerini ifade eder. Bu ilişki ve çelişkilerin ilk dönemi 1050'lerden Anadolu Selçuklularının yıkılışına kadar devam eder.

İkinci boyut sosyal ve kültürel alanlı olandır. Boyların iç içe geçerek doğal bir asimilasyonu yaşadıkları dönemdir. Daha çok Kürt sosyalitesi ve kültürü içinde doğal bir asimilasyonun gerçekleşmesi söz konusudur. Barışçıl ve kültürel açıdan zenginleştirici bir dönemdir. Halen devam etmektedir. Cumhuriyet ile birlikte Türk milliyetçiliğinin aşırı siyasi baskısı nedeniyle Türk ulusu içinde zoraki bir asimilasyon dönemi başlatılmıştır. Kürtler bu dönemde uygulanan siyasi, sosyal, ekonomik, askeri, eğitsel, sanatsal etkenler altında büyük bir toplumsal erime ile yüz yüze kalmışlardır.

Kürt Türk ilişkilerinde ittifak ve kriz dönemleri

İkinci dönem, Osmanlı İmparatorluğu'nun doğuya yöneldiği ***Yavuz Sultan Selim*** döneminde stratejik bir siyasal ilişki olarak başlayan 16. yüzyıldan sonraki dönemdir. Yavuz İran'daki Safevi İmparatorluğu'yla, Mısır'daki Memluk devletiyle baş edebilmek için stratejik bir konumda olan Kürt beyliklerinin kesin desteğine muhtaçtır. Bu ittifakı sağlamak için heybeler dolusu altın ve altı imzalı beyaz kağıt senetler gönderdiğini tarih yazmaktadır. Yirmi üç Kürt beyliğiyle ayrı ayrı ittifak yapar. Yavuz'un tercihi hepsinin bir beylerbeylik halinde kendi aralarında birleşmesidir. Fakat iç çelişkileri buna imkan vermediğinden, kendisi Diyarbakır merkezli bir beylerbeyinin atamasını yapar. Bu ilişki sayesinde tüm Kürt beylerinin katılımıyla önce 1514'te ***Van Çaldıran****'da* Safeviler, 1516'da Suriye Halep kuzeyinde ***Mercidabık***, 1517'de Mısır ***Ridaniye*** zaferleriyle Memlukları yenerek Ortadoğu'nun en büyük imparatorluğunu kurar. Bu stratejik ilişki olmadan, değil İran ve Mısır devletlerini yenmek, İç Anadolu'dan öteye bir adım atmak bile mümkün görünmemektedir. Tersine, eğer İran ve Mısır devletleri Kürt beylikleri ile zıtlaşma yerine birleşselerdi, belki de bu ilişki Osmanlı devletinin sonu olurdu. Nitekim Türkmen Sultanı ***Timur****'un* buna benzer ilişki düzeni daha önce 1402'de Ankara Savaşı'nda Osmanlı devletini yıkmıştı.

Kürtlerin Osmanlı sultanlarıyla ilişkileri 19. yüzyıl başlarına kadar hep ayrıcalıklı olagelmiştir. Kürt beylikleri birçok hükümet, beylik ve sancak beyi olarak babadan oğula geçen ayrıcalıklı bir sistemi yaşamışlardır. Diğer hiçbir tebaaya bu sistem bahşedilmemiştir. İçişlerinde tam bir özerkliği yaşarken, kültür, dil, sanat varlıklarında herhangi bir kısıtlama düşüncede bile yoktur. Kürt dil ve kültürü birçok edebi eserini bu dönemde vermiştir. Bir örnek ***Mem u Zin Destanı****'dır.* Kürtlerin sosyal, kültürel üstünlüğü devam etmektedir. Yalnız Sultan istediğinde ve kendi iradeleriyle hediyeler göndermekte ve seferlere katılmaktadırlar. Sultanlıkla ilişkileri iyi olan, sünni Kürt beylikleridir. Bugün de devletle ilişkileri iyi olan bu Kürt beylikleri, çoğunlukla nakşi tarikat düzeni içinde yer almaktadır. Buna karşı alevi Kürtlerin yönü İran şia mezhepli Safevi devletine doğrudur. Bu nedenle ve daha çok da özgürlüklerine bağlılık onları sürekli boy hedefi yapmıştır. Kuyucu Murat Paşa'nın Yavuz döneminde kırk bin aleviyi kuyulara doldurması, aslında stratejik bir tehlikeyi kökünden bertaraf etme niyetini taşımaktadır.

19. yüzyılın başından itibaren Kürt Türk ilişkilerinde yeni bir dönem başlar. Batı karşısında sıkışan Osmanlıların artan vergi ve asker ihtiyaçları Kürtlere aşırı yönelmelerine yol açar. Sonuç kanlı bir isyan dönemidir. Bu isyanlar geniş özerklikli Kürt beyliklerinin öncülüğünde başlar. ***1806****'da* Süleymaniye'de ***Baban beyliği****yle* başlayan süreç, 1878'de bu sefer şeyhlerin önderliğinde devam eder. ***1925 Şeyh Sait*** ve ***1937 Seyit Rıza*** önderlikli son direnişle bu dönem yenilgiyle kapanır. İsyanlara tüm Kürtler birden katılmazlar. Mevzii olarak başlayıp ulusal seviyeye bir türlü ulaşamazlar. Feodal yapı buna engeldir. Yine de eğer İngilizlerin devletlere yardımı olmasaydı, bir ***Bedirhan Bey (1843)***, bir ***Mahmut Berzenci İsyanı (1923)*** başarıya ulaşabilirdi. Günümüzde Barzani ve Talabani önderliği bu çizgiyi en son temsil eden hem şeyh hem aşiret reisliği kökenli liderlerdir. Oldukça burjuva bir dönüşüm geçirmeleri ve Batılı ülkelerin stratejik destekleri onları tehlikelerle dolu son bir şansın içine itmiş bulunmaktadır.

Bu uzun siyasi dönemde Kürt Türk ilişkilerinin mantığı stratejik ittifak biçimine daha uygun düşmektedir. İki tarafın da karşılıklı ihtiyaçları bu stratejik ittifakı doğurmaktadır. Eğer bu ilişkilerinden vazgeçerlerse, iki tarafın da stratejik kaybı kaçınılmazdır. Osmanlılar İstanbul ve İç Anadolu'ya sıkışırken, Kürt beylikleri varolan otonomilerini geniş ölçüde kaybedip siyasi ve sosyal bir güç olmaktan çıkacaklardır. Stratejik ittifak sağlam, tarihi toplumsal bir temele dayanmaktadır.

Sosyal ve kültürel ilişkilerde değil yasaklamak, günümüzde tahayyül bile edilemeyecek serbest bir ortam geçerlidir. Zaten etnisitelerin zoraki eritilmeleri kapitalist biyo iktidar politikalarının bir sonucudur. Beğenmediğimiz feodal rejimlerde kültürel asimilasyon etik olarak düşünülemez. İnsanlık anlayışında böylesi bir uygulama yoktur. Tüm ortaçağ siyasi organizasyonlarında bu böyledir. Halkların dil ve kültürlerini eritme ve imha etme kapitalist sistemin gayri ahlaki bir uygulamasıdır. Kapitalizmin etikten yoksunluğu buna yol açmaktadır. Türklerin kapitalist olmadan önce hiçbir halkın dil, din ve kültürel yaşamlarına dokunmamaları bu gerçeklikle bağlantılıdır. Ne zaman ki kapitalizmin milliyetçi ideolojisine kapılındı, o zaman sinsi zoraki eritme politikaları başladı. Zaten doğal asimilasyon tarihte her zaman kültürlerin karşılıklı sentezi ile birlikte zenginleşmeye yol açmıştır. Bu açıdan, yani din, dil ve kültür varlıklarına saygı açısından, Osmanlı İmparatorluğu günümüzün tüm Arap, Fars ve Türk milliyetçi devlet uygulamalarından daha ileri, özgür ve insani boyutlu bir rejimi ifade eder. Kapitalizmi her bakımdan ortaçağdan üstün ve özgürleştirici sanmak büyük bir çarpıtma ve hatadır. Bu yönüyle kapitalizm modern barbarizmi ifade eder.

Türkiye'de kapitalistleşme ve burjuvalaşma sürecini birkaç dönem halinde incelemek mümkündür. Osmanlı merkezi feodalizmi belki de tarihte kapitalizm öncesi son büyük uygarlığı temsil etmekteydi. Kapitalistleşmeye karşı en çok direnen rejim özelliklerine sahipti. Ortadoğu'daki kapitalist gelişmeyi birkaç yüzyıl geriletmiştir. Bunun sonucu Ortadoğu'nun tam sömürgeleşmemesi, islami kimliğin korunması ve gittikçe ağırlaşan modernleşme sorunlarının günümüze doğru ağırlaşarak ertelenmesi ve çözümsüzlüğe doğru tırmanmasıdır.

Kapitalistleşmeyi hıristiyan kimliğinden ötürü daha kolay benimseyen Rum, Ermeni ve Süryani burjuvalaşması erken bir milliyetçiliğe yol açmakla, aşırı güç dengesizliğinden ötürü tasfiye sürecini yaşamak durumunda kalmışlardır. Kapitalizmin kar ve birikim eğilimi bu sürecin esas sorumlusudur. Erken azınlık kapitalizmi, erken çatışma ve tasfiyeleri ile sonuçlanmıştır.

Esas kapitalistleşmeyi devletçiliğe dayalı olarak İttihat ve Terakki Partisi başlatmıştır. Önce ***Panislamist*** kimlikle tüm islam tebaasında bu yönlü bir dönüşüme çabalayan parti, gittikçe gelişen müslüman kavimlerdeki milliyetçilik nedeniyle bunu başaramayıp, imparatorluğun parçalanmasının daha hızlı gerçekleşmesine yol açmıştır.

İmparatorluğun bakiyesi üzerine kurulan Türkiye Cumhuriyeti dönemindeki kapitalistleşmeyi üç aşamada değerlendirebiliriz: Birinci aşama, kapitalizmin üstyapı ve zihniyetinin esas alındığı aşamadır. M. Kemal Atatürk'ün Fransız Devrimi'nden esinlenerek gerçekleştirdiği cumhuriyet ve her düzeydeki kurumlaşması, esas olarak Batı zihniyetine dayanmaktadır. Çok gecikmiş de olsa, aslında Rönesans, reformasyon ve aydınlanma sürecini dar bir milli zırh içinde devrimci yöntemlerle gerçekleştirmek istemiştir. Avrupa'da birkaç yüzyıldaki gelişmeyi dar bir milliyetçi zırh içinde bu denli hızlı gerçekleştirme çabası önemli gelişmelere yol açmakla birlikte, devrimci bir burjuva doğuramamıştır. Daha çok devlet içinde yoğunlaşan bürokratik kapitalizm ile ilk aşamasını gerçekleştirmiştir. 1950'lere kadar gelişen bürokrasi ve kolektif devlet kapitalizmi, bu tarihte Doğu Batı dengesi içinde Batı'yı tercih edince, özel kapitalizm ağırlıklı bir aşamayı da beraberinde yaşamak zorunda kalmıştır.

"19. yüzyılın başından itibaren Kürt-Türk ilişkilerinde yeni bir dönem başlar. Batı karşısında sıkışan Osmanlıların artan vergi ve asker ihtiyaçları Kürtlere aşırı yönelmelerine yol açar. Sonuç kanlı bir isyan dönemidir. Bu isyanlar geniş özerklikli Kürt beyliklerinin öncülüğünde başlar. 1806'da Süleymaniye'de Baban beyliğiyle başlayan süreç, 1878'de bu sefer şeyhlerin önderliğinde devam eder. 1925 Şeyh Sait ve 1937 Seyit Rıza önderlikli son direnişle bu dönem yenilgiyle kapanır. "

ÖZGÜRLÜĞE YÜRÜYÜŞ

30 Mayıs 1995

Normalde günümüz dünden pek farklı geçmedi; yalnız daha önce amcamın oğlu Şevger'in bulunduğunu tahmin ettiğim bölüğe Ciger arkadaşla bir mektup gönderdim. Belki ulaşır umuduyla, yazmıştım mektubu. Uzun zamandır görüşememiştik. Mücadeleye katıldığı dönemler henüz yaşı çok gençti. Onu şimdiki haliyle çok merak ediyordum. Belki o da beni görünce çok sevinirdi. Çünkü henüz kendisi katılmadan önce Avrupa'ya gitmiştim. Belki benim savaş sahasına geleceğimi ve daha önce de faliyetlerde yer aldığımı hiç tahmin edemezdi. Hatta ülkesini terk eden bir kaçkın olarak da değerlendirmiş olabilir.

Mektubu kısa tuttum. Aslında anlatacak çok şey vardı, ama ne yeriydi ne de zaman. Onun moralini bozmaya hakkım yoktu. Büyük ihtimalle ailesi, ve yakın akrabaları hakkında hiç bir bilgisi yoktu. Nusaybin'de hemen hemen kimsenin kalmadığını da kesin bilmiyordu. Babasının, amcasının ve iki amca oğlunun kontralar tarafından vurulduğunu, düşmanın yönelimleri sonucu geri kalanların Nusaybini terk ettiğini, babamın ve annesinin Avrupa'ya gittiğini ve diğer amca oğullarının da metropola gittiklerini mutlaka duymamıştı. Belki de bunları duyduğu zaman savaşın acı faturasını daha iyi anlayacak, ve düşmana karşı kini kat kat artacaktı. Onun için yazdığım mektupla birlikte amcamızın oğlu şehit Orhan'ın mezarında çocuklarıyla birlikte çektiğim bir fotoğrafı gönderdim. Yanında yalnızca selam ve gideceğim yeri belirttim. Başka anı olarak gündereceğim bir şey yoktu.

31 Mayıs 1995

Bu gün tam anlamıyla bu çevreye alıştık diyebilirim. Konaklandığımız yer gerçek bir tatil yeri. Yer yer her ne kadar havan ve sesleri geliyorsa da, burada kalışımıza engel olamıyorlar. Öyle görünüyor ki, operasyonlar bitip, yollar açılana kadar burada kalacağız.

Haftanin vadisi gerçek bir cennet. Daha önceden kaldığımız Gare dağından çok daha güzel. Gare, çıplak, her yeri taşlarla dolu bir dağdı. Su fazla yoktu. Bu yüzden uzak alanlardan su getirmek zorunda kalıyorduk. En büyük sorunlardan birisi de ağaçların –kuru ağaçların– az olmasıydı. Bu yüzden ateş yakamıyorduk.

Haftanin ise yemyeşil vadilerden oluşuyordu. Her vadide kesin bir dere akıyor, bu dereler birçok kaynak suyu ile zenginleşiyordu. Öyle ki, çaylarımızı dereden değil, buz gibi kaynak suyu ile demliyorduk. Ayrıca mutfağımız da çok zengindi burada. Hem doğal besinler hem de Güney Kürdistan'dan gelen yiyeceklerle güçlü bir erzak stokumuz vardı. Hatta sigara, sebze, konserve gibi ürünler de, lojistiğimize ayrı bir zenginlik katıyordu.

Şevger'le buluşma

1 Haziran 1995

Haftanin'e geldiğimiz günden beri, ilk kez güne sporla başlandı. Sporu Önderlik Sahası'ndan bu yana beraber olduğumuz Kemal Zap arkadaş Yaşına ve birkaç defa yaralanmasına rağmen oldukça çevik bir insan Kemal arkadaş. Spora başlarken isteksizdim, hele koşuyu hiç sevmezdim. Hele hele bütün silah ve cephaneyle koşmak oldukça yorucu oluyordu.

Bu gün karargah gücü de ayrıldı. Karargahta yanlız Dersim gurubu ve 8 kişilik TDP grubu kalmıştı. Sayımız azaldığı için birleşerek, suya yakın bir noktaya yerleştik. Kendi aramızda bir görev bölüşümü yaparak, günlük işlere koyulduk.

İki yıla yakın Haftanin'de eğitim gören TDP kadrolarının bir kısmı bizimle hareket edecekti. Bu yüzden hazırlanıyorlardı. Birlikte yolculuk yapacağımız için birbirimize yakınlaşmış, güzel ilişkiler kurmuştuk. Onlar sayesinde teorik tartışmalara da giriyorduk. Uzun bir zamandır pratik koşturma yüzünden bu tür tartışmalardan uzak kalmıştık. Bir de yapımız köylü ağırlıklı olduğu için, fazla tartışmaya gelemiyordu. Hatta fazla konuşanlara kızıyorlardı. Yapmak onlar için en önemli olguydu. Yapmayan, pratikte başarısız olan bir insanın konuşmaya, teori yapmaya hakkı da olamazdı. Aslında bir yerde doğru bir görüştü. Çünkü insan konuştuğu kadar, hiç değile konuştuğunun yarısı kadar yapabilmeli, yapmaya çalışmalıydı. Eğer konuşulanlar pratiğe uygulanmıyorsa demogoji olurdu. Tabii ki, teoriyi sıfırlamak da yanlıştı. Ustalar "devrimci teori olmadan, devrimci pratik de olmaz" diye boşuna söylememişler.

5 Haziran 1995

Güne çok yorucu bir sporla başladık. Geçeceğimiz yollarda düşmanın geçiş noktalarına termal kamera ve gözcüler yerleştirmişti. Kemal arkadaş bizi buna hazırlamaya çalışıyordu. Sürünerek, ördek yürüyüşüyle nasıl bu engelleri aşamamız gerektiğini izah ediyor ve deyim yerindeyse bizi süründürüyordu. Spor önce koşuyla başlamış, ardından oldukça yorucu bir tepeye çıkmış ve hızla inmiş, daha sonra da birden takla atma, yuvarlanma, sürünme ve ördek yürüyüşüyle devam etmiş, ardından kültür fizik hareketleriyle son bulmuştu. Spor tam teçhizatla yapıldığı için pestilimiz çıkmıştı.

Spordan hemen sonra konaklandığımız yerin altından geçen pınarın yanına yerleşeceğimiz ve bütün manga hazırlıklarının öğlene kadar bitmesi talimatıyla hemen işe başladık. Öğleye kadar taşınma işi bitmiş, çadırlar açılarak yerleşilmişti. Öğleden sonra silah eğitimi vardı. Kemal Zap arkadaş, silaha hakimiyet konusunda yaptığı kısa açıklamadan sonra herekese altışar mermi vererek atış talim alanına geçtik. Bütün arkadaşlar atışlarda yüzde 90 başarılıydı. Bunun moraliyle mangalarımıza dağıldık.

Akşam üzeri kampımıza iki arkadaş misafir olarak geldi. Bize yakın bir alanda konakladıkları için erzak almaya gelmişlerdi. Aynı zamanda bizim grupta tanıdıkları birkaç arkadaşı ziyaret etmek istemişlerdi. Arkadaşlarla sohbetimizde nereden geldikleri, ne yaptıkları, gruplarında kimlerin bulunduğu üzerine yığınla soru soruyor, içlerinde tanıdık birileri var mı diye merak ediyorduk. Ben de amcamın oğlu Şevger'i sordum. Nusaybinli Şevger isminde bir arkadaşın gruplarında olduğu, ama tanıdık kimse olmadığı için yanımıza gelmediğini söylediler. Heyecanlanmıştım. Demek ki, Şevger bu kadar yakınımdaydı, ama benim burada olduğumu bilmediği için gelmemişti. Burada olduğumu nereden bilecekti ki!

Grup çok yakınımızdaydı. Yirmi dakikalık yürüyüşle ulaşılabilirdi. Hemen hareket geçtim. Eğer telsiz irtibatı kurarsak belki onu buraya getirtebilirim diye düşündüm. Ama karşıdan bir türlü cevap gelmiyordu. Ardından Xebat arkadaşa koştum. Şevger'i kesin görmem gerekiyordu. Bu kadar yakın olup görmemek olmazdı. Xebat arkadaşı ikna ederek hemen yola çıktım. Öyle bir sabırsızlıkla yürüdüm ki, kısa zamanda arkadaşların konakladığı yere ulaştım. Arkadaşlar Şevger'e haber vermeye gittiklerinde kalbim yerinden çıkacak gibi olmuştu. Kısa bir bekleyişten sonra dağın yamacından bir kişinin indiğini gördüm. Evet çok benziyordu, ama çok da değişmişti. Arkadaşlar ona Xebat arkadaş seni çağırıyor dedikleri için, bana bakmadan Xebat arkadaşa yöneldi. "Ne var". "Beni

"Güne çok yorucu bir sporla başladık. Geçeceğimiz yollarda düşmanın geçiş noktalarına termal kamera ve gözcüler yerleştirmişti. Kemal arkadaş bizi buna hazırlamaya çalışıyordu. Kemal arkadaş sürünerek, ördek yürüyüşüyle nasıl bu engelleri aşamamız gerektiğini izah ediyor ve deyim yerindeyse bizi süründürüyordu. Spor önce koşuyla başlamıştı. Ardından bir tepeyi hızla çıkmış ve inmiştik. Daha sonra da takla atma, yuvarlanma, sürünme ve ördek yürüyüşüyle devam etmişti. Spor tam teçhizatla yapıldığı için pestilimiz çıkmıştı."

çağırmışsın" dedi. Ardından da bana baktı, önce duraksadı ve sonra gülerek bana doğru yürüdü. Bu kadar zaman geçmesine rağmen beni tanımıştı. Hasretle birbirimize sarıldık. Önce şaşkınlıkla anlamsız birkaç soru sormuştuk. Daha sonra kendimize gelmiş ve sohbete başlamıştık. Sık sık yüzüne bakıyor, ondaki değişiklikleri anlamaya çalışıyordum. Gerçekten çok değişmişti. Gerilla yaşantısı yüz çizgilerini derinleştirmiş biraz da sertleştirmişti. Konuşması kendisine güvenli, gözleri ışıl ışıldı.

"Nereden başlayalım" diye kendisine sorduğumda, "ne varsa anlat" biçiminde bir işaret yaptı. "Olayları biliyorsun" dedim. (Babasının şehadetini duyduğunu öğrenmiştim.) Ve kısaca ailemizin başına gelenleri, Nusaybin halkının durumunu anlattım. Tüm duygularımı bastırmıştım, onu üzmemek için duygularımı dışarıya vurmamaya çalışıyordum. Fakat içim kan ağlıyordu. Şevger de oldukça duygulanmıştı. Gözleri dolmuş, öfkeyle çevresine bakıyordu. Ağlamamak için kendini zor tuttuğu belli oluyordu. Kolay mı, babası, amcasının oğulları katledilmiş, ailesi darmadağın olmuştu. Uzun bir süre birbirimize sarılarak, kendimizi teselli etmeye çalıştık. Daha sonra konuyu değiştirerek, farklı konularda sohbete başladık. Ne yapabilirdik ki, acıyı, göz yaşını, sadece biz yaşamıyorduk tüm halkımız bunları yaşamış, bedel ödemişti. Bizim yapacağımız tüm bunların intikamı için daha güçlü savaşmaktı. Elini silahıma atmış, okşayan gözlerle bakıyordu. "Güzel, yeni bir silah" dedi. "Sana vereyim" dedim. Kabul etmedi. "Eğer seninki eski olsaydı, ben silahımı sana verecektim" dedi. Ardından da, daha çok komutanların taktığı kırmızı kaplı şarjörü ve tütün tabakasını zorla bana hediye etti. Ne kadar yok sana lazım olur desem de beni dinlemedi. Tabii o benden daha eski ve tecrübeli bir gerilla olduğu için kendini benden sorumlu hissediyordu.

Grup sorumlusundan izin alarak, birlikte bizim konakladığımız alana doğru yöneldik. Konakladığımız yere vardıktan sonra gecenin ilerleyen saatlerine kadar oturup konuştuk. Ailesinin yurtdışında olduğunu, onlarla görüştüğümü ve durumlarının iyi olduğunu söylediğimde sevinmişti.

Saat oldukça ilerlemişti, ikimizde erken kalkacaktık. Gökyüzünün altında, sırt çantalarımızı yastık yapmış, yağmurluğu da üzerimize yorgan gibi örterek uyumuştuk.

Uyuya kalan yönetim

6 Haziran 1995

Saat sabah üçte tepeci olduğum için erken kalktım, aslında gitmeye hiç niyetim yoktu, fakat savaş sahasına yakın olmamızdan dolayı gitmemezlik yapamazdım. Şevger hala uyuyordu. Belki görüşemeyiz diye onu uyandırmayı düşündüm, ama o kadar derin uyuyordu ki, bölmek istemedim. Öğleden sonra tepeden indik. Ama Şevger gitmişti. Ona bir kalem hediye etmiştim. Ama sadece kalemi almıştı.

Böyle yıllar sonra amcamın oğlu Şevger'i sadece bir akşamlıkta olsa görmüştüm. Belki bir daha görüşemeyecektik. Ne kadar da çok arkadaştan ayrılmıştık bu süre içinde. Birçoğuyla vedalaşma imkanı bile bulamadan...

Gün boyu oldukça durgun olduğum fark ediliyordu. Akşam bir grup arkadaş beni alarak ateşin başına götürdüler. Biraz durgunluğumu dağıtmak istiyorlardı. Yanan gerilla ateşi etrafında toplanan arkadaşlar birbirinden güzel türkülerle küçük vadiyi inletiyorlardı. Ardından da gerilla halayıyla küçük moralimizi sonlandırarak mangalarımıza çekildik. Yarım saat sonra arkadaşların KDP'lilerle çatışmaya girdiği haberi geldi. Hemen önlem almalıydık. Beklenmedik bir saldırı durumunda kendimizi korumalıydık. Bu yüzden bütün yapı tepelere çıkmış, uygun bir şekilde mevzilenmiştik. Ayrıca iki tepe grubu ve devriye grupları da hazırlanmıştı.

10 Haziran 1995

Her zamanki gibi bugünde erken kalkmıştık, fakat yönetim henüz uyanmamıştı. Nöbetçi çavuş yönetimi uyandırmayı unutmuş, bu yüzden içtima ve spor yapılamamıştı. Yönetimin uykuda kalmasına yapı seviniyordu. Çünkü bu sayede spor yapılmamıştı. Sabah sporları her ne kadar vücut için iyi olsa da, çok yorucuydu. Bazen bıktırıcı da olabiliyordu. Kemal Zap arkadaş biraz da karşımıza çıkacak engelleri hesaba kattığı için bu konuda haklı olarak acımasız davranıyordu. En küçük bir gevşeklik veya rehavet ölümle sonuçlanabilirdi. Uzun yıllar gerilladan kalmanın bir tecrübesi olarak yapıyı her türlü duruma hazırlamaya çalışıyordu. Çok geçmeden bir ses duyuldu. Kemal Zap'ın sesiydi bu. "Beni niye uyandırmadınız" diyordu. Nöbetçi çavuşu çağırarak tekmil istedi. Hepimizi içtima alanına toplayarak, zor anlaşılan bir ses tonuyla söylenip durdu. Daha sonra da söz hakkını yapıya verdi. İlk sözü ben aldım. Hatanın yapıdan değil, nöbetçi subay ve yönetimden kaynaklandığını, yönetimin uyuya kaldığını, nöbetçi subayın ise onları uyandırmadığını belirttim. Daha sonra dağılarak mangalarımıza yöneldik.

Bu gün, iki gündür provasına başladığımız tatbikatın hazırlıklarına başladık. Bir karakol baskınını canlandıracaktık. Karokolu komple düşürmeyi hedefliyorduk. Keşifler yapılmış, krokiler çizilmiş, saldırı ve savunma grupları düzenlenmişti. Ben dört arkadaşla birlikte, karakol mevzilerine saldırı düzenleyecek grubun savunmasındaydım. Gerçi hep saldırıda olmak istemiştim, ama düzenleme öyle yapılmıştı. Tatbikatlarda her zaman riskler de vardır. Bir de grubun çoğunluğunun saldırılara yabancı olması risk oranını artırır. Bizim grup henüz genel olarak tecrübesiz arka-

“Hava saldırısına psikolojik olarak o kadar hazırlandık ki, ne zaman bir uçak sesi duyssak hurra mağaralara koşuyoruz. Ama ne bomba sesi, ne de pike gürültüsü geliyor. 5-10 dakika sonra sesler kesiliyor. Canımıza tak etmişti, bu koşturmaca. Öfkemiz artıyordu her geçen gün. Bazen günde 5-6 defa eşyaları toplayıp kaçıyor, sığınağa yerleşiyor, ama bir şey çıkmayınca da tekrar yerimize dönüyorduk. Git gide alışkanlık halini alan bu durumu artık ciddiye almamaya başlamıştık.”

daşlardan oluşuyordu. Bu yüzden dikkatli olmamız gerekiyordu. Ayrıca hakiki kurşun, bomba ve roket de kullanacaktık.

İki grup halinde örgütlenmiştik. Yani önce bir grup tatbikatı yapacak daha sonra da sıra bize gelecekti. Baskın da iki grup halinde yapılacaktı. Bir grup tepeye saldıracak, diğeri ise eş zamanlı olarak karakol ve mevzilerine saldıracaktı. Savunma grupları da saldırı gruplarını tehlikeden koruyacak, gerekirse suikast timleri devreye girecekti.

Tatbikat birinci grubun tepe mevzilerine saldırısıyla başladı. Ardından hemen karakola saldıracak grup harekete geçti. Önce roketlerlerle karakol vurulmaya başladı. Ardından da saldırı grupları harekete geçti. Tabikatı iyice görebilmek için uygun bir yere yerleşmiştik. Kullanılan mermiler, bomba ve roketler gerçek olduğu için, gerçek bir baskını izliyor gibiydik. Saldırı grupları da büyük bir ciddiyetle görevlerini yerine getiriyordu. Tabii ufak tefek kazalar da olmuyor değildi. Bazı arkadaşların vücuduna taş parçaları çarpmış, yine kendisini yanlış yere attığı için bazıları da hafif yaralar almışlardı. Ama bir tanesi vardı ki, korkudan dilimizi yutuyorduk. Karakol olarak düşünülen bir kayaya saldıran arkadaşlardan bir tanesi bombasını atmış ama bomba kayaya çarparak geri dönmüştü. Hepimiz bu olay karşısında şok olmuş, yere yat diye bağırmıştık. Neyse ki, acemi gerilla bombanın pimini çekmeyi unutmuştu. Yoksa böyle bir tatbikatta kayıp vermek çok kötü olurdu.

Daha sonra da benzer bir biçimde aynı tatbikatı biz gerçekleştirdik. Önemsiz birkaç yaralanma dışında başarılı bir tatbikat yapmış, hepimiz iyice yorulmuştuk.

Akşam mangalara gittikten sonra yeni bir düzenleme yapıldığı haberini aldık. Yılmaz arkadaşla ayrı mangalara verilmiştik. Hemen eşyalarımızı toplayarak yeni mangalarımıza yerleştik.

İntişar

11 Haziran 1995

Tepecilik sırası bizim mangaya gelmişti. Bu yüzden beş arkadaş tepeye çıkmış, iki arkadaş mangada kalmıştık. Diğer arkadaşlar da banyoya gittikleri için kampta çok az sayıda arkadaş bulunuyordu. İşimiz olmadığı için tembel tembel dolaştık. Öğlene doğru da biraz dinlenmek için uzandım. Tam uyuyacatım ki, isimimin çağrıldığını duydum. Kalktığımda karşımda Şevger'i gördüm. Uyku sersemliğiyle şaşırmı ştım. Ama Şevger'i tekrar görmek beni çok sevindirmişti. Beni görmek için bölüğünden izin almış. Daha önce gece görüştüğümüz için yüzünü yeteri kadar görememiştim. Şimdi gündüz gözüyle sohbet ediyorduk.

Öğlen yemeğimizi yedikten sonra gezmeye çıktık. Buraları benden daha iyi tanıyordu. Her ağacı, her taşı biliyordu. Akşama kadar güzel bir gezinti yaptık. Kampa döndüğümüzde intişar haberi geldi. Ardından da her yer uçak ve helikopter sesleriyle doldu. Tam üstümüzde uçuyordu savaş uçak ve helikopterleri. Hareketsiz kalmak zorundaydık. Görüntü alırlarsa iyi olmazdı. Helikopterler uzaklaşınca hemen belirlenen sığınaklara hareket ettik. Arkama baktığımda Şevger ayrı bir manganın içinde başka bir yere doğru koşuyordu. Hiç beklemediğimiz bir anda ortaya çıkan uçak ve helikopterler bizi paniğe sokmuştu. Bir de ilk defa böylesi bir durumla karşılaşıyordu gücümüz. Hemen Şevger'e seslendim ve yanıma çağırdım. Birlikte tepeye doğru koşmaya başladık. Orada üç dört kişinin sığabileceği bir şiftede yerleştik. Gökyüzündeki uçakları görebiliyorduk. Bombardıman başlamıştı. Tonlarca ağırlıktaki kazan bombaları birbiri ardına patlıyordu. Bombalar neyse de, uçağın pike yaparken çıkardığı ses dayanılabilir gibi değildi. Sanki paslanmış dev bir kapının korkunç gıcırtısına benziyordu. Dört uçak çok yakınımızdaki bir alanı bombalıyordu. Ardından ağır silahlarla tarama yapıyorlardı. Tam yarım saat boyunca hava saldırısı devam etti. Yükünü boşalttıktan sonra uçaklar gözden kaybolup gitti. Şevger bana hava saldırılarını, alınması gereken önlemleri anlatıyordu. Uçak ve helikopterler hakkında bilgi veriyor, nasıl davranmam gerektiğini ince ayrıntılarıyla kavratmaya çalışıyordu. Yaşayarak öğrendiği birçok konuyu ne kadar da anlaşılır bir dille anlatıyordu. Yaşam, gerçekten öğretiyordu insana...

17 Haziran 1995

Halen Haftani'nin bir bölgesinde bekliyoruz. Ülke içinde savaşın tırmanması ve düşman operasyonlarının özellikle geçiş noktalarında yoğunlaşması geçişimizi engelliyor. Bununla birlikte son günlerde sevindirici haberler de alıyoruz. Özellikle Dersim de operasyona çıkan düşman gücüne, oradaki güçlerimizin indirdiği darbe oldukça etkili olmuş. Toplam 38 silah ve bir çok eşya gerilla güçlerimizin eline geçmiş. Gene dün akşam Behdinan'a bağlı Besosın mıntıkasında, bir tabura baskın düzenlenmiş ve burada da düşmana epey kayıp verdirilmiş. Burada da birçok silah ve mühimatın yanı sıra, 5 asker 2 de korucu esir alınmış.

Haftani'ne gelişimizin hemen hemen yirminci günü doluyor. Bu vesileyle küçük bir moral yapmaya karar verdik. Moralin unuculuğunu arkadaşların ısrarı üzerine ben yapacaktım. Ayrıca küçük bir skeçte de rol alacaktım. Eldeki imkanlarla güzel bir moral yaptık. Skeçler fena sayılmazdı. Ama bayan arkadaşların yaptığı skeç çok güzeldi. Hepimiz gülmekten kırılmıştık. Skeçin konusu, yapılan bir eyalet düzenlemesinde yola çıkan bir mangaydı. Bu manga aradan uzun yıllar geçmesine rağmen bir türlü gideceği yere ulaşamıyor. Artık grup üyeleri ihtiyarlıyor, bazılarının gözü görmüyor, bazılarının kulağı duymuyor. Ama asla gitme istekleri de bitmiyor.

Bir de geceye renk katan söylenen türkülerdi. Özellikle '94 yılında Çiyaye Reşki'de 49 arkadaşın şehadeti için bestelenen parçanın söylenmesi hepimizi duygulandırmıştı. Çiyaye Reşki'de uzun süre birlikte kaldığım Süleyman Arslan(Zeki) arkadaş da şehit düşmüştü. Zeki arkadaşın katılımında da pay sahibiydim. Bu yüzden bu parçayı ne zaman dinlesem Zeki arkadaş gözümün önünde canlanıyordu.

Moral toplu çekilen halaylarla son buldu. Ve ardından mangalarımıza dağıldık.

6 Haziran 1995

Kaç gündür herhangi bir saldırıya karşı önlemimizi almak için, günün belirli saatlerinde her manga stratejik bir yerde konumlanıyor. Hava saldırısı olması durumunda belirlenen sığınaklara gireceğiz. Bu yüzden birkaç defa bunun talimini yaptık. İntişar verildiği zaman bütün eşyalarımızı alarak, hızla sığınaklara koşacağız. Ne kadar hızlı olursak, kayıp verme riskimiz o kadar azalır. Bu yüzden yapmamız gerekenleri birkaç defa uygulamamız gerekiyor. Temel ilke arkada hiçbir eşyanın kalmaması. Bu mümkün olmaz ise, sırt çantamız ve silahımızı alarak sığınağa ulaşmak.

Hava saldırısı aslında çok etkili değil. Özellikle Kürdistan coğrafyası gibi, binlerce vadi ve dağın bulunduğu alanlarda fazla bir etkisi olmuyor. Ama psikolojik bir etkisi var. Uçak gürültüsü, özellikle pike yaparken çıkardığı ses oldukça ürkütücü. Hava saldırısına psikolojik olarak o kadar hazırlandık ki, ne zaman bir uçak sesi duyssak hurra mağaralara koşuyoruz. Ama ne bomba sesi, ne de pike gürültüsü geliyor. 5-10 dakika sonra sesler kesiliyor. Canımıza tak etmişti, bu koşturmaca. Öfkemiz artıyordu her geçen gün. Bazen günde 5-6 defa eşyaları toplayıp kaçıyor, sığınağa yerleşiyor, ama bir şey çıkmayınca da tekrar yerimize dönüyorduk. Git gide alışkanlık halini alan bu durumu artık ciddiye almamaya başlamıştık. Deyim yerindeyse sallana sallana gidiyorduk sığınaklara. Bazı arkadaşlar ise hiç gelmiyordu.

Bu gün akşam yemeği için manga yerlerimize inmiştik. Bir grup arkadaşımız erzak getirmek için yola çıkmışlardı. Kampta kalan arkadaşlar dağınık bir şekilde oturuyor, bazıları sohbet ediyor, bazıları da bireysel işleriyle uğraşıyordu. Ben ve birkaç arkadaş Zerdeşt arkadaşın ateş üzerine koyduğu çayın etrafında toplanmıştık. Bir yandan ateşle oynarken bir yandan sohbete ediyorduk. Zerdeşt arkadaş bizden birkaç adım uzakta olan pınarın başına gitmişti. Aniden önce vınlayan, ardından da şimşek gibi çakan bir sesle irkildik. Sağımıza solumuza ne oldu diye bakıp olayı anlamaya çalışırken, ikinci bir ses daha yakınlarımızda patladı. Hemen intişar alarmı verildi. Tüm eşyalarımızı toplayıp apar topar sığınaklara yöneldik. Herkes sığınaklara yerleşmişti ki, seri olarak vın ve patlama sessleri vadiyi doldurdu. Bulunduğumuz yere yakın sınır karakolundan atılan havanlardı bunlar. Bir gün önce arkadaşlar eylem yapmıştı bu karakola. Onlar da rastgele –belki de KDP'den aldıkları istihbarata dayanarak– bulunduğumuz alana havan saldırısı yapıyordu. Sığınaklarımızın girişi havan atılan yerın tam zıddındaydı. Bu yüzden havanın isabet etmesi mümkün değildi. En fazla karşımızdaki yamaçları vurabilirdi. Zaten amaçları kayıp verdirtmek değil, rahatsız etmek, bizim düzenimizi bozmaktı.

Şkeftte beklerken dışarıda kalan arkadaş var mı yok mu diye araştırma yapılıyor, çevreye sesleniliyordu. Xebat ve Ömer dışında herkes tamamdı. Onlarda ihtiyaçlarını –tuvalet– karşılamak için dışardaydılar. Kısa bir süre sonra bu iki arkadaş da gülerek şkefte girdiler. Birinci havan sesi geldiğinde çok kötü bir pozisyonda yakalanmışlar, ama ilk patlamayı ciddiye almamışlar. Ardından ikinci, üçüncü patlamayla birlikte işlerini yarım bırakıp apar topar mevzilenmeye çalışmışlar, ama nafile. Şutikleri bir tarafta, raxtları, silahları bir tarafta perişan olmuşlar. En son hepsini toparlayıp koşa koşa mağaraya gelmişler.

Savaşa bir nefes daha yakın olmak

22 Haziran 1995

Dün akşamdan beri üstlenme noktamızı değiştirmek için hazırlık yapmaya başladık. Hareket için ekmek hazırlamamız gerekiyor. İki arkadaş –ben ve Adnan– gönüllü olarak ekmekçi olduk. Fakat hamur yapma ve gibi açma konusunda oldukça zorlanıyorduk. Bunu gören Lorin arkadaş gülerek yardımımıza geldi. Çaktırmadan bize taş atıyor, yeteneksiz olduğumuzu ima ediyordu. Oldukça fedakar bir insandı Lorin. Nerede bir ihtiyaç olsa gönüllü olarak giderdi.

Hazırlıklarımız tamamlanmıştı. Sınıra yakın bir alan olan Geliya Bısağaya doğru hareket geçecektik. Tepelerde düşman gücü konumlandığı için gece hareket etmek zorundaydık. Yolculuğumuz 5-6 saat sürecekti. Normalde –gündüz– 2-3 saat sürerdi. Geceleri Haftanin ormanları ışık almadığı için zifiri karanlıkta yürümek zorundaydık. Bu da hızlı yürümemizi engelleyen bir faktördü. Bir de yüklerimiz oldukça ağırdı. Hem lojistik, hem de cephane yükümüzü iyice ağırlaştırmıştı. Yavaş yavaş önümüzdeki uzun yolculuğu hissetmeye başlıyorduk. Yine yükümüz ağır olacak ve yaklaşık 2-3 ay belki de daha fazla sürecekti. Dile kolay, Güney Kürdistan'dan Mardin'e, Garzan'a ve Dersim'e gidilecekti. Bu beş saatlik yol tüm gerçeği gözler önüne seriyordu. Hepimiz çok yorulmuştuk. Ama bayan arkadaşlar çok daha fazla yorulmuştu. Hem fiziki olarak zayıf olmaları hem de uzun yol yürüyüşüne alışkın olmamaları sık sık kopmalarına sebep olmuştu. Bu durum onları da çok üzüyordu. Bazı arkadaşların yanlış yaklaşımları, homurdanmaları daha fazla üzülmelerine sebep oluyordu. Bir dinlenme esnasında arkama baktığımda Lorin arkadaş bana, kızdığımı zannederek grubu ben koparmıyorum demişti. Bir de hepimizi strese sokan birçok ağızdan verilen talimatlardı. Özellikle bazı arkadaşlar panik yapıyor, sanki bir tehlike varmış havası yaratıyordu. Bu durum haliyle çok daha fazla insanı yoruyordu. Bu yüzden böyle yaklaşan arkadaşlara uyarı yapılmak zorunda kalındı.

Gelye Bısağa'nın karşısındaki tepeyi aştıktan sonra, koşar adımlarla havanlara hedef olmamak için vadiye doğru indik. Vadi haliyle daha karanlık oluyordu, fakat meyve ağaçlarının mütiş kokusu insana büyük bir enerji veriyordu. Suyun sesi, hafif esas rüzgar, ağaçların hışırtısı yeni bir cennete geldiğimizi müjdeliyordu sanki. Ama karanlık olduğu için cennetimizi göremiyorduk.

Gelye Bısağa oldukça uzun bir vadiydi. Vadinin içinde onlarca kaynak suyu çıkıyor ve bu sular küçük bir dere oluşturuyordu. Her taraf ağaçlarla kaplıydı. Kokusunu tanıdığımız birçok meyve agacı suyun kenarlarını sarmıştı. Göremesekte güzelliğini hissedebiliyorduk. Böylesi güzel duygular içindeyken, birden üstümüzden geçen havan vınlamasıyla hepimiz kendimizi yere attık. Oldukça uzak bir yere çarpan havan, romantik duygularımızı engelleyememişti.

Karanlık gittikçe zifirileşiyordu. Ağaçların arasından geçerken bazen dikenli çalılara dalıyorduk. Göremediğimiz için tehlikenin –dikenli çalıların vücudumuza değmesi– nereden geleceğini hesaplayamıyorduk. Bir de ayaklarımızı olmadık yerde ortaya çıkan kaynaklardan koruyamıyorduk. Beş saat süren yolculuğun en geçmez bilmeyeni zifiri karanlıkta diken ve kaynak sularıyla boğuştuğumuz bölümlerdi. Nihayet yorgun, hatta bitkin bir şekilde belirlenen noktaya ulaştık. Ama görmeyi umduğumuz Garzan ve Amed gruplarının iki gün önce çıktığı ve Cudi'ye ulaştığı haberini aldık. Bu gece için sevindirici bir haberdi. Çünkü biz de en kısa zamanda yola çıkabilirdik. Artık savaşa ve ülkeye bir nefes daha yaklaşıyorduk. Burada insan kendini yasaklı ve korkulu sınırlara değil, yıldızlara daha yakın hissediyordu.

25 Haziran 1995

Akşamdan bugün için yola çıkacağımız belirlenmiş ve öğlene kadar tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. Artık hasretini çektiğimiz sevdamızın ülkesine doğru yola çıkabilecektik. Yüklerimiz oldukça ağır, bu bir dezavantaj. Ama başka da çaremiz yok.

Artık yola çıkma saati gelmişti. Sıcaktan kayalar patlayacak kadar ısınmıştı. Güneş tam tepeden vuruyordu. Terden sırılsıklam olmuştuk. Çok terlediğimiz için vücudumuz hep su istiyordu. Boğazımız kurumuş, dilimiz şişmişti susuzluktan. Sürekli tırmanıyorduk. Yüklerimizin ağırlığı ve güneşin acımasız yakıcılığı dizlerimizde derman bırakmamıştı. İşte şimdi öğrenmeye başlayacaktık gerilla ve gerilla yürüyüşünü...

Benim yüküm diğerlerine göre daha hafifti. Kemal Zap arkadaşla yaşadığımız bir tartışma sonucu, Dersim grubuna ait eşyalar benden alınmıştı. Ben de ihtiyaç temelinde lojistikten yeni eşyalar almıştım. Bu yüzden daha rahat yürüyebiliyordum. Ama arkadaşların yükünün ağır olması beni üzüyordu. Yardım etmek istiyordum,

ama daha yolun başında olduğumuz için, kimse bunu kabul etmezdi. Bu yüzden sessizce yürümeye devam ediyordum.

Tam iki saatlik bir tepeyi çıktıktan sonra, küçük bir şelaleye ulaştık. Suyun sesinin ve tadının bu kadar güzel olduğunu hiç düşünemezdim. İnsan çok susayınca suyun değerini daha iyi anlıyor. Mola ile birlikte hemen suya hücum etmişti tüm grup. Kana kana su içtik. Elimizi, yüzümüzü, hatta kafamızı bile yıkadık. Belli bir doygunluğa ulaştıktan sonra da, yeşil otların üzerine uzanarak dinlenmeye geçtik. Ama molamız uzun sürmedi. İhtiyaçlar karşılandıktan kısa bir süre sonra, henüz karanlık basmadan tekrar hareket talimatı geldi. Yol güzargahımız yeniydi. Yani daha önce fazla kullanılan bir yol değildi. Çünkü karakollara oldukça yakındı. Hatta tam önlerinden geçecektik. Bir yanıltma taktiğiydi bu. Düşmana ne kadar yakın olursan o kadar kendini koruyabilirsin. Ama azami dikkat ve seri hareket gerekiyordu. Küçük bir hata onarılmaz sonuçlar doğurabilirdi. Toplam dört mangaydık. Seri hareket için bu üçe indirildi. Bayan mangasındaki arkadaşlar üç erkek mangasına bölüştürüldü.

Birkaç saat daha yürüdükten sonra düz bir asfalt yola çıktık. Bu yol Irak ve Güney Kürdistan şehirlerine gidiyordu. Uzun bir zaman asfalt yolda yürümediğimiz için, hepimiz gülüyor, birbirimize şaka yapıyorduk. Ama nalet olası asfaltın bu kadar zorlayıcı olacağını hiç tahmin etmiyordu. Sürekli dağlık alanda yürümek inişli çıkışlı yollar, insanı o kadar zorlamıyor, ama düz ve asfalt yollar tek kelimeyle öldürücü. Sürekli aynı tarz ve tempoda yürümek insanı bitiriyor. Ve işin kötüsü yol hiç bitmiyor. Ne kadar yürürsen yürü asfalt sürekli var. Dağ yürüyüşlerinde uzak mesafe görülmez. Her dağın ardından bir dağ daha olduğu için, hep dağları bitirmek istersin. Bu insanı dinç tutar. Ulaşma ve görme istediğini artırır. Ama asfalt yollarda bu yoktur. Hep aynı siyahlığı görürsün. Bu yüzden monotan bir yürüyüşe dönüşür. Hareket azaldığı için korkunç yorulursun. Özellikle ayak tabanları korkunç zorlanır. Gündüz ilerlediğimiz ve dinlenerek yola çıktığımız için ilk başta zorlanma yoktu. Ama git gide ayaklarımızdaki korkunç ağrıları hissetmeye başlamıştık. İlk başta şaka yapan, gülen, koşan arkadaşlar şimdi karınca adımlarıyla ancak yürüyebiliyordu.

Parçalara ayrılmış ülkemin tam ortasında olmak

Artık geçilmesi zor ve hepimizi telaşa ve meraka sokan Keçi dağının eteklerine gelmiştik. Yemek molası verilmişti. Hemen konservelerimizi açıp yemeye başladık. Yemekten sonra Keçi dağını incelemeye başladım. Sanki büyük kayalar üst üste konarak yapılmıştı. Oldukça sarp ve asiydi. Normal bir yürüyüşle aşılacak bir dağa benzemiyordu. Ama bunu da aşacağımıza emindim. Gerillanın önünde bu dağlar engel bile olamazdı. Tekrar yola çıktık. Manga manga ilerliyorduk. Bizim manga öncüydü. Ben de manganın tam ortasındaydım. Önümde Lorin, Tanya, Zozan ve Zine arkadaşlar, arkamda Selim ve Ömer bulunuyordu. Yüküm hafif olduğu için arkadaşlara yardım etmek istiyordum. Özellikle bayan arkadaşlar zorlandığı için onlara birkaç defa yardım edebileceğimi söyledim. Ama bir türlü teklifimi kabul etmediler. Gururlarına dokunuyordu sanırım benim teklifim. Belki de kendilerine acıdığımı düşünüyorlardı sanırım. Dağa tırmanış tam iki saat sürdü. Bazen el ele tutarak çıkmak zorunda kalıyorduk. Arkadaşlar bitkin düşmüştü. Ama nafile yine de yardım tekliflerimi kabul etmiyorlardı. Ben de artık tekliften vazgeçtim.

Artık kayalıklara ulaşmıştık. Buradan sonra mecbur birbirimizi çekerek çıkmamız gerekecekti. Önce bir arkadaş çıkıyor. Ardından tek tek arkadakinin silahın ve çantasını alıyor, böylelikle herkes aynı şeyi yaparak birbirine yardım ediyordu. Benim önümde bayan arkadaşlar olduğu için kendimi onlara çektirmek istemedim. Daha doğrusu kilom onlardan fazla olduğu için düşerler diye korktum. Tabii bu fırsatı kaçırmamışlardı. "Boş gurur yapma heval. Ver elini seni yukarı çekelim" diyorlardı.

Gündüz gözüyle geçtiğimiz yerleri görseydik, kesin gözümüz korkardı. Ama akşam zorlansakta rahat bir şekilde yolumuza devam etmiştik. Gerçekten gerilla dağ keçisi gibiydi. Ne kadar acemi olsak da zorunluluklar zorlukları aşmamızı kolaylaştırıyordu. Doruğa ulaştıktan sonra kendimizi yere atmıştık. İlk manga olmanın avantajıydı bu. Diğerlerini beklemek zorundaydık. Bu sayede dinlenebilecektik de. Arkadaşlarla ilişkim iyiydi. Ama Kemal Zap ile aramız fena bozulmuştu. Ne olduğunu anlayamadığım bir sebeple benimle fazla konuşmuyor, ilişkilenmiyordu. Neyse eğer imkan bulabilirsem sebebini soracağım.

Çok susamıştık ama tepede bir damla bile su yoktu. Kuryelerin verdiği bilgiye göre beş saat sonra ancak suya ulaşabilecektik. Bu defa aşağıya doğru yürüyecektik. Oldukça dik ve birçok uçurumun olduğu dağda aşağıya iniş oldukça zordu. Yürümekten ziyade kaymak, yuvarlanmak desek daha doğru olur sanırım. Eğer dikkatli olunmassa uçuruma yuvarlanmak içten bile değildi. Göz gözü görmüyordu. Bu yüzden yavaş hareket etmek zorunda kalıyorduk. Ama yine de gruptan kopmalar oluyordu. İkide bir grup koptu denmesi artık moralimizi bozmaya başlamıştı.

Bulunduğumuz yer tam bir üçgendi. Bir tarafımızda Zaho'nun ışıkları görünüyor, diğer tarafta Silopi ovası karanlık bir okyonus gibi uzanıyor, öte tarafta da Suriye sınırları içindeki Derik şehri görünüyordu. Yani şu an ülkemin parçalara ayrılmış üç parçasının tam ortasındaydım. Sınırlar halkımızı ayıramamıştı. Hemen karşımızda bulunan karakoldaki lazer tankının ışığı bile bu gerçekliği değiştirmiyordu. Hatta lazerin ışığı yolumuzu aydınlatıyor, önümüzü görmemizi sağlıyordu.

Bu kadar güzellikler içinde çirkinlikler de yaşanabiliyordu. Özellikle Kürt kişiliğinden kaynaklı sorunlar yürüşüyümüzün motivasyonunu bazen bozabiliyordu. Yorgunluk, stres insanı tepkilere, isyanlara sevk edebiliyordu. Bu yüzden soğukkanlı olmak, çok zorlansan da erken tepki vermemek çok önemliydi. Tabii bunu yapamayıp tartışanlar, hatta kavga yapanlar da olmuyor değildi. Bazı tartışmalar ise hiç de yoldaşlığa sığmıyordu. Üzülüyordum sadece. İstemeden ben de girebiliyordum bu tür tutumlara. Niyesini anlayamasam da, aşırı yorgunluk ve stres anlarında yaşanabiliyordu bu durum. Neye daha dikkatli ve olgun olmam gerekiyor. Bu güzel yolculuğu çirkinleştirmeye ne benim ne de bir başkasının hakkı yok.

Tecriddeyim

26 Haziran 1995

Sabah "heval kalk yemek ye" sesiyle uyandım. Yemek yeme istemim hiç yoktu, fakat mangadaki arkadaşların ısrarları sonucu yemeye başlamıştım. Kısmi bir tecridi yaşıyorum. Kemal arkadaşla ilişkilerim gün geçtikçe bozuluyor. Sanırım bu yüzden bana eşya vermediler.

Kemal arkadaş manga komutanımızı çağırdı. Beni konuştukları hemen anladım. Manga komutanımız geldi ve küçük bir toplantı yaptık. Benim tecride alındığımı, bu yüzden yapının benimle fazla ilişkilenmemesi gerektiğini, yemeğimi bile ayrı yemem gerektiğini, kızarmış ve gergin bir yüzle söyledi. Mangamız buna karşı çıktı. Kemal arkadaşın yanlışlarını onlar da görüyor, yaklaşımını doğru bulmuyorlardı. Zaten yürüyüş boyunca resmi olmayan tecridi fark etmişler, ama bunu boşa çıkartmışlardı. Alınan karara saygılı olacağımı ve yönetimin aldığı karar çerçevesinde davranacağımı belirterek tavrımı ortaya koydum. Şimdi yoldaydık. Bu tür durumlarda kavga yapmak, çelişkileri derinleştirmek doğru olmazdı. Uygun bir ortama ulaşırsak, orada hakkımı savunacak, Kemal arkadaşı eleştirecektim.

Artık Cudi'ye bir adım kalmıştı. Bulunduğumuz yer, sınıra bitişikti. Ama Cudi'den gelmesi gereken kuryeler henüz ulaşmadığı için mecburen burada kalacaktık. Hazırlıklarımızı da bu temelde yaptık. Bu gün toplantı olacaktı. Yol ve uyulması gereken kurallara ilişkin bir toplantıydı. Cezalı olduğum için bana söylenmeden toplantı sahasının dışına çıktım. Yapı benim böyle cezalandırılmama oldukça öfkeliydi. Toplantıda bu durum gündeme gelmiş, ama Kemal arkadaş yapının çok öfkeli olduğunu fark ettiği için bu konuyu fazla derinleştirmemiş. Bir nevi tartışmanın önünü almış. Uygun bir ortamda bu konuda özel bir toplantı yapacağız diyerek yapıyı yatıştırmaya çalışmış.

Mantıklı olmaya çalışsamda, oldukça tepkiliyim. Neredeyse bir tutuklu gibiyim. Yapıyla birlikte oturamıyorum, yemek yiyemiyorum, nöbet tutmuyorum... Aklımızdan gidip silahı teslim etmek geçiyor, ama sakin olmaya çalışıyorum. Arkadaşlar tecridi dikkate almadan yanıma gelip gidiyorlar. Hatta bazıları moral vermeye çalışıyor. Onlara yanıma gelmeniz doğru değil. Yönetimin kararını boşa çıkartıyorsunuz, siz de ceza alırsınız diyorum, ama dinleyen kim. Sefkan, 'ceza da alsak senin yanından ayrılmayacağız' diyor. 'Hatta kaçarsan söyle hepimiz seninle geliriz', diye espri yapıyor.

Akşam sessiz sessiz otururken, Yılmaz ve Serhat arkadaşlar yanıma geldi. Yaşadığım durumu anlamaya çalışıyorlardı. Biraz sohbetten sonra rapor yazmam gerektiğini belirtiler. Ben de yarına kadar yazarım dedim. Tabii sabaha kadar uyku gözüme girmedi.

Yıllar sonra Kuzey'e giriş

30 Haziran 1995

Yazdığım rapordan sonra bana uygulanan ceza iki gün önce kalktı. Yaşama katılmaya başladım. Sanki hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu herkes. Yapıyı anlamak mümkündü ama yönetimi bir türlü anlayamıyordum. Sanırım onlar da hatalarının farkına varmışlardı. Raporda özeleştirisel bir yaklaşım göstermiştim. Yani sorunu dışardan değil, kendimde aramıştım. Tabii kelime aralarında herkesin kendisinde aramasını da belirtmiştim. Daha sonra raporu değerlendiren yönetim cezayı kaldırmış, günlük yaşama katılmama karar vermişti.

Birkaç gündür, sınıra yakın bir noktada bizi Cudi'ye götürecek kuryeyi bekliyoruz. Erzağımız tükenmişti. Depolar oldukça uzaktı. Ama kuryenin ne zaman geleceği belli olmadığı için mecbur erzak getiriyorduk.

Bu gün erzak getirme sırası bizdeydi. Düşman güçleri stratejik tepeleri tuttuğu için gündüz hareket edemezdik. Bu yüzden akşam yola çıkacaktık. Karanlık çöktüğünde altı arkadaş yola düştük. Yolda sınır birliğinden üç arkadaşı almamız gerekiyordu. Çünkü depoları onlar biliyordu. Birkaç saatte depoya ulaşabileceğimizi düşünüyordum. Ama neredeyse üç saat yürümemize rağmen, bir türlü noktaya ulaşamadık. Bir de her taraf zifiri karanlık olduğu için, körler gibi yürüyorduk. Yürüyüş sırasında düşmanın konumlandığı üç yeri görmüştük. Her tarafı elektrikle aydınlatmışlar, sık sık aydınlatma mermisi atıyorlardı. Ama yine de hesinin ortasından hem de onlara hissettirmeden geçtik. Arkadaşlar kuzey sahasında olduğumuzu söyleyince kalbim küt küt atmaya başlamıştı. Demek Kuzey Kürdistan'a girmiştik. Özlemini duyduğum topraklara girmenin sevinciyle daha güzel yürüyordum. Öyle ki yanımızdan hızla geçen yaban domuzu bile bizi heyecanlandırmamıştı. Erzak noktasına az bir süre kala yamaçtan tepe çıktıkça vücudum git gide ısınıyordu. Önce bunun yorgunluktan olduğunu sandım. Veya sıcak esen rüzgarlara bağladım. Tepeye ulaştığımızda yanan ormanlarla karşılaştım. Düşman güçleri ormanlarımızı yakıyordu, gerilla saklanıyor diye.

Tam karşımızda yanan ormanların ateşi gökyüzüne kadar ulaşıyordu. Her taraf duman dolmuş, karanlık kızıl bir ateşle aydınlanmıştı. İçim kan ağlıyordu. Güzelim ormanları yakmak hangi insanlığa sığardı. Hangi mantık ülkem, vatanım, dediği bir yeri yakabilirdi. Sömürgecilik... Benim olmayan başkasının da olamaz mantığıyla yerle bir ediyordu ülkemin güzelliklerini. Ama bunun intikamını almak için gidiyorduk biz de. Hesaplaşma günleri yakındı.

Tekrar yürümeye başladık ve kısa bir süre sonra depoya ulaştık. Hemen hiç vakit kaybetmeden erzaklarımızı hazırladık. Kısa bir dinlenmeden sonra tekrar yola düştük. Sabaha kadar süren bir yürüyüşten sonra noktamıza ulaştık. Gerçekten zorlu bir yürüyüştü. Artık takattan düştüğümü sandığım bir sırada noktaya ulaşmıştık.

3 Temmuz 1995

Bu gün artık yola çıkacağız. Hem de görev sahalarına ulaşana kadar hiç durmadan. Akşam yola çıkma hazırlığına başlamıştık. İçimiz içimize sığmıyordu. Sonunda beklenen an gelmiş, Kuzey'e girmemize kısa bir süre kalmıştı.

Akşam saat altı buçukta büyük bir moral ve coşkuyla yola çıktık. Herkesin yüzü gülüyordu. Bu yüzden kimse yükünün ağırlığını bile hissetmiyordu. çantalarımızı sırtlayıp, türkülerle yola çıktık. Üç saat sonra dik bir tepeden indikten sonra Hezil çayına ulaşmıştık. Akşam karanlığında bir şey görünmüyordu, ama şarkılara bile konu olan bu çayı hissetmek bile güzeldi. Hezil asiliğinden hiçbir şey kaybetmeden hırçın bir şekilde akıyordu. Aklıma Hezil üzerine söylenen bir türkü geldi.

Gümbür gümbür akar gider
Hezil çayı Hezil çayı
Kızıl kanlara boyandı
Hezil çayı Hezil çayı

Bütün grup suyun kenarında toplandık. Hezil'i el yapımı bir teleferikle geçeceğiz. Karşıda Akademi'den tanıdığım Cudi sorumlusu S. Hüseyin var. Gür sesiyle talimat veriyor.

İki buçuk saatte tüm arkadaşlar karşıya geçmişlerdi. Noktamız pek sağlıklı olmadığı için hemen yola koyulduk. Çok dar patikalardan geçerek yavaş yavaş Cudi'ye tırmanmaya başladık. Gece boyunca tam sekiz saat yürüdük. Sonunda tanrıların dağına, Cudi'ye ulaştık.

Devam edecek...

"Hava saldırısına psikolojik olarak o kadar hazırlandık ki, ne zaman bir uçak sesi duyssak hurra mağaralara koşuyoruz. Ama ne bomba sesi, ne de pike gürültüsü geliyor. 5-10 dakika sonra sesler kesiliyor. Canımıza tak etmişti, bu koşturmaca. Öfkemiz artıyordu her geçen gün. Bazen günde 5-6 defa eşyaları toplayıp kaçıyor, sığınağa yerleşiyor, ama bir şey çıkmayınca da tekrar yerimize dönüyorduk. Git gide alışkanlık halini alan bu durumu artık ciddiye almamaya başlamıştık."

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ-IV

Meşru Savunma Stratejisi'nin askeri boyutu

Meşru Savunma Stratejisi'ne göre zor anlayışı

Kaynağını doğanın insana verdiği kendini savunma karakterinden alan Meşru Savunma Stratejisi'nin çağın zoru aşan, zorun çözüm olmadığını ortaya koyan karakteri karşısında, zor konusundaki yaklaşımını netleştirmesi gerekmektedir.

Kapitalist ve reel sosyalist sistemlerin zoru sınırsız kullanmalarına rağmen, birbirlerine karşı başarılı olamamaları ve zora dayalı çözdükleri sorunların tekrardan

"Geçen yüzyılda iki kutuplu sistemin zor anlayışının insanlığı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakması karşısında insanlık, yaşadığı bu dehşet dengesini aşma temelinde yürüttüğü savaş karşıtlığı ve dünya barışı mücadelesiyle zoru ve salt zora dayalı anlayışları mahkum etmiştir.Toplumların savaşa, baskıcı rejimlere karşı yürüttükleri barış ve özgürlük mücadeleleri, toplumsal açıdan aydınlanma ve demokratik kültürün esine yol açmıştır."

canlanması üzerine reel sosyalizm yıkılmış, kapitalist sistem ise kendisini değiştirmek zorunda kalmıştır. Geçen yüzyılda her iki sistemin de sorunların çözümünü sağlamak için salt zor aygıtlarına güvenerek hareket etmesi sonucu, insanlık kaynakları boşa gittiği gibi, yüzyıl bir kısır döngü içerisinde kalmıştır. Her iki sistemin de varlıklarını devam ettirmek için başvurdukları zora dayalı politikalar, kendi halkları üzerinde baskıcı yapılanmaları geliştirerek anti demokratikleşmeyi beraberinde getirmiştir. Bu anlamda her iki sistem de esas olarak dışa karşı zor kullanırken; içte de bir çürümeyi yaşamışlardır.

Geçen yüzyılda iki kutuplu sistemin zor anlayışının insanlığı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakması karşısında insanlık, yaşadığı bu dehşet dengesini aşma temelinde yürüttüğü savaş karşıtlığı ve dünya barışı mücadelesiyle zoru ve salt zora dayalı anlayışları mahkum etmiştir. Toplumların savaşa, baskıcı rejimlere karşı yürüttükleri barış ve özgürlük mücadeleleri, toplumsal açıdan aydınlanma ve demokratik kültürün gelişmesine yol açmıştır. Bu aydınlanma, toplumun egemenler karşısında kendini güç olarak görüp baskıcı ve halkın iradesini yadsıyan tek tip toplum modeli anlayışlarına karşı toplumsal mücadeleyi yükseltmesine yol açmıştır. Bu şekilde insanlığın demokrasi ve bilim teknik alanında yaşadığı devrimsel gelişmeler, yeni çağın karakterine damgasını vurmuştur.

Toplumsal ve bilim teknik alanında yaşanan bu gelişmeler, yeni çağın zor ve mücadele anlayışlarının değişmesini ve çağın karakterine göre yeni yaklaşımların geliştirilmesini zorunlu kılmıştır. Eski baskıcı ve zor uygulamalarının yeni çağda aşılması karşısında yeni mücadele araçlarının durumunu Başkan Apo şöyle ifade etmektedir; *"gerekli olanın kanlı devrimler olamayacağı açıktır, daha doğrusu teknik temelin bu yöntemi de gereksiz kıldığıdır. Bilişim ve iletişim tekniğinin dağdaki çobanı bile anında cep telefonu ile dünyanın her tarafıyla ilişkiye açık kıldığı, her türlü yasaklamanın anlamını yitirdiği bir seviyeye ulaşıldığı koşullarda, zorunlu savunma durumları dışında, kanlı yöntemlerle sonucu gitmenin anlamını yitirdiği açıktır. En sert devlet yönetimlerinin bile tekniğin bu gücünü kıramayacağı dünyanın her tarafındaki örneklerden anlaşılmaktadır. Teknik, sadece verimli üretime sınırsız imkanlar getirmiyor, mücadele önündeki siyasal engellerin kalkması için gerekli bilinç ve örgütlenme açısından da muazzam imkanlar sunuyor. Bu yönüyle de sınıflı toplum yönetimini çaresiz ve geçersiz kılıyor... Bu durumda çağdaş demokrasi hem teknik ayıklamaya, dolayısıyla gelişmeye en çok imkan veren hem de bu temelde sosyal olguların zora başvurmadan, doğallık içinde ve bir tür sosyal ayıklama yoluyla ortadan kalkmasına ve dönüşmesine imkan sunan en gerçekçi yol oluyor."*

Demokratik uygarlık çağına ulaşılmasını sağlayan, egemenlerin zor sistemlerine karşı toplumların ve halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi olmuştur. Bu temelde yeni çağ; baskı ve zor araçları yerine demokratik ve hukuksal mücadele araçlarını, tek tip toplum modeli yerine toplumdaki tüm farklılıkları toplumun zenginliği olarak gören demokratik toplum modelini, karşıtını yok etmeye dayanan anlayışın yerine uzlaşı ve bir arada yaşama olanaklarını, zora dayalı mücadele yerine gelişebilecek saldırılar karşısında sadece insanın doğasının bir sonucu ve hukukun genel bir ilkesi olan meşru savunmaya dayalı zor anlayışını esas almaktadır. Yeni çağda insanlığın ulaştığı bu düzey, eskisi gibi her şeyi zorun ekseninde değerlendiren yaklaşımın aşılmasını doğurmuştur. Başkan Apo, meşru savunma temelindeki demokratik hukuksal mücadele ve şiddet uygulaması arasındaki denge ile ilgili olarak da; *"şiddet ve savaşın gerçekliği karşısında eğer zamanında tedbir alınmazsa ve gerçekler barış planında ortaya yaratıcılıkla konulmazsa, en büyük çözümsüzlük aracı olacaktır. Bu durum, ahlaken ve siyaseten en büyük olumsuzlukları beraberinde getirecektir. Meşru ve zorunlu savunma ne kadar kutsal ve gerekli ise, barışın çok sınırlı, özgür gelişme ve çözümlenme imkanı da ondan daha değerli ve kutsaldır. Mühim olan ikisi arasındaki bağı zamanında ve yerinde tespit etme basiretini göstermek ve uygulamaktır'* demektedir.

Toplumsal değişim ve dönüşümde zorun eski rolü yerine demokratik hukuksal halk mücadelesinin esas alınması gerektiği demokratik uygarlığın ortaya çıkardığı yeni çağın yaklaşımıdır. Ancak buna rağmen günümüzde zora dayalı sistemlerin saldırılarının insanlığı tehdit ettiği koşullar mevcuttur. Bu nedenle toplumların ve halkların özgürlük ve demokrasi hedefiyle yürütecekleri mücadelenin, bu sistemlerin zor tehditlerine ve saldırılarına karşılık olarak eski dönemin zor anlayışını aşan ancak bu tehditlerin varlığı karşısında da kendini koruyabilecek yeni çağın karakterine uygun bir zor anlayışına sahip olması gerekmektedir. Bu temelde yeni çağın karakterine göre şekillenen Meşru Savunma Stratejisi, zora dayalı sistemlerin tehditleri ve saldırıları karşısında demokratik uygarlık değerlerini, halkı ve mücadeleyi korumayı amaçlayan bir zor anlayışını esas almaktadır.

Meşru savunma anlayışı çerçevesinde temel hak ve özgürlüklerin savunulması amacıyla zorun uygulanması uluslararası ve ulusal hukuk sistemleri tarafından da kabul edilmektedir. Uluslararası hukuk literatürüne göre, bir devlete karşı şiddet kullanımı için, zor dışında başka hiçbir yolun kalmamış olması gerekmektedir. BM Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'nin önsözünde belirtildiği gibi, *"baskı zulüm karşısında son çare olarak ayaklanmaya başvurma"* durumuna gelindiğinde, birey, toplum ve halkların herhangi bir hukuk düzeni tarafından korunamayan temel hak ve özgürlüklerinin kendileri tarafından korunması amacıyla zora başvurulabilmektedir. Buna göre meşru savunma temelindeki zor, bireyin, toplumun veya halkın kendi varlığını, haklarını, maddi ve manevi değerlerini korumak amacıyla yaptığı eylemlerdir. Uluslararası hukuk, meşru savunma, kendi kaderini tayin ya da başka temel hak ve özgürlüklerin savunulması söz konusu olduğu zaman, şiddet kullanarak direnme hakkını tanımaktadır. Ulusal kurtuluş hareketlerinin yürütecekleri mücadeleler de 1949 Cenevre Konvansiyonu'nun, '78 yılında kabul edilen ek protokolleri çerçevesinin dışına çıkmadıkları sürece, baskıcı hükümetlere karşı şiddet eylemlerine başvurulabilmektedir. Bunun yanında Uluslararası Adalet Divanı'nın *"kuvvet kullanılarak reddedilen bir hakkın teyidi için kuvvet kullanmak meşrudur"* kararı da, evrensel hukukun tanıdığı temel hak ve özgürlüklerin kuvvet kullanılarak engellenmek istenmesi karşısında birey, toplum ve halkların zor kullanma haklarının varlığını tanımıştır. Meşru savunma temelindeki zorun hukukiliğiyle ilgili son olarak belirtilmesi gereken temel husus, evrensel ve ulusal hukuka aykırı bir şekilde yaşamları, hakları, özgürlükleri, maddi ve manevi değerleri tehdit edilen, tehlike altına alınan veya yok edilmek istenen birey, toplum ve halkların, hukuka aykırı bu saldırılar karşısında hukukun kendilerine verdiği meşru savunma hakkı temelinde kuvvet kullanabileceklerdir.

Meşru savunma çerçevesinde kullanılacak olan zor, temel insan haklarına dayalı olarak geliştirilecek olan demokratik hukuksal mücadelenin sürdürülmesi esnasında, egemenlerin bu mücadeleyi tasfiye etme veya ortadan kaldırma amaçlı her türlü saldırısına karşı da uygulanacaktır. Meşru savunma temelinde uygulanacak zorun ortaya çıkışını ve düzeyini egemenlerin saldırıları belirleyecektir. Bu noktada uygulanacak zorun, geçmiş zor uygulamalarının yaşadığı tıkanmayı yaratmaması, zarar vermemesi gerekmektedir. Bu nedenle uygulanacak zorun yol açacağı sonuçların çok iyi tahlil edilmesi, neden, hangi amaçla, kimlere karşı, ne kadar süre ve kapsamda, kimlerle ve nasıl yürütüleceğinin netleştirilerek zorun devreye sokulması gerekmektedir. Bu netleşme sağlanmadan uygulanacak zor, altından çıkılması zor cinayetlere, yozlaşmalara yol açacaktır. Buna karşılık, bütün meşru yaşam ve özgürleşme yolları zorla tıkatılırsa, hukuk çiğnenirse, halka haksızca ölüm dayatılırsa, isyan ve silahlı mücadeleye sadece bir gereksinim olarak değil, evrensel hukukta ve demokratik her anayasada ifade edilen meşru savunma hakkı kapsamında başvurulmalıdır. Bu temelde yürütülecek silahlı mücadele ve gerilla savaşının amacı; evrensel hukukun gerekleri yapılıncaya, bunun anayasal ifadesi, yani BM yasalarında da ifade edilen ve Türkiye dahil birçok ülke tarafından uyulması kabul edilen bireyin ve halkların 'üç kuşak hakları'nın gerekleri yerine getirilinceye kadar, meşru bir mücadele biçimi olarak, özgür yurttaşların ve demokratik haklara sahip halkın kutsal direniş hakkını kullanmaktır.

Meşru savunmada tehlikenin açık ve gerçek olması esastır

Meşru savunma çerçevesinde uygulanacak zorun üç temel özelliği vardır. ***Birincisi***, egemenlerin saldırı potansiyeline karşı ezilenlerin kendi zorunu örgütlemesidir. Siyasal mücadelenin önünde hiçbir engelin olmadığı, bunun anayasal bir sistemle korunduğu, siyasal mücadeleye karşı devletin zor uygulamasının olmadığı bir durumda ezilenlerin zor örgütlemesine gerek yoktur. Demokratik yasal mücadele ve toplumun tüm alanlarda örgütlenmesi esas alınarak mücadele yürütülecektir. Ancak egemen devletin demokratik hukuksal mücadelenin önünü kapattığı, mücadele yürüten güçlere ve halka karşı zoru devreye koyduğu ve imhayı hedeflediği veya bu ihtimalin güçlü olduğu ülkelerde, devrimci hareketin zor örgütlenmesine gitmesi yaşamsal bir zorunluluktur. Egemenlerin zor aygıtı ve saldırı potansiyeline karşı meşru savunma zorunun örgütlenmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir. Ancak bu saldırı potansiyeli hususu iyi netleştirilmelidir. Çünkü, bu husus, birçok egemen devlet tarafından kendi zor kullanımlarına gerekçe olarak ileri sürülmektedir. Örneğin 11 Eylül olaylarından sonra ABD de, geliştirdiği operasyonları, terörist eylemlerin olması potansiyelinin olduğunu belirterek meşru savunma anlayışına dayandırmış, böylece saldırı potansiyeline sahip olduğunu iddia ettiği Afganistan ve Irak'a operasyon yapmış, İran ve Kuzey Kore'yi de bu potansiyele sahip ülkeler arasında göstermiştir. ABD'nin bu operasyonlarına gerekçe yaptığı temel nokta, kendisine yönelik saldırı potansiyeli olan tüm güçlere karşı meşru savunma temelinde kendisini korumak amacıyla zor uygulamasının gerekliliği ve haklılığıdır. ABD'ye göre, özellikle nükleer güce sahip ülkeler kendisine karşı ciddi bir tehdit unsurudur ve bu tehdidin gerçekleşmeden engellenmesi gerekir. Bunu engellemek amacıyla geliştirdiği operasyonları da meşru savunma kapsamında değerlendirmektedir. Bu noktada, ABD'nin meşru savunma anlayışının, Meşru Savunma Stratejisi'ne göre doğru olmadığını belirtmek gerekir. Meşru Savunma Stratejisi'ne göre saldırı potansiyelinin olması durumunda, bu potansiyel saldırılması değil, bu potansiyele karşı bir hazırlığın yapılması gerekir. Saldırı potansiyelinin geri dönülmeyecek bir pozisyona gelmesi durumunda meşru savunma temelindeki zor devreye girebilir. Bu noktada uluslararası hukukta verilen bir örnek üzerinden bunu açıklamak doğru olacaktır. Ancak bir füzenin yakıtının doldurulmuş, hedefinin belirlenmiş ve her an ateşlenmeye hazır bir düzeye getirilmesi durumunda önleyici meşru savunma hakkı kabul edilmektedir. Çok yakın ve gerçek bir tehlikenin varlığı karşısında eğer başka herhangi bir yol yoksa, tehdit altındaki güç meşru savunma hakkını kul-

"Demokratik uygarlık çağına ulaşılmasını sağlayan, egemenlerin zor sistemlerine karşı toplumların ve halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi olmuştur. Bu temelde yeni çağ; baskı ve zor araçları yerine demokratik ve hukuksal mücadele araçlarını, zora dayalı mücadele yerine gelişebilecek saldırılar karşısında sadece insanın doğasının bir sonucu ve hukukun genel bir ilkesi olan meşru savunmaya dayalı zor anlayışını esas almaktadır."

lanarak, kuvvete başvurabilir. Yani tehlikenin açık ve gerçek olması esastır. Bu nedenle eğer her potansiyel tehlike durumunda zor devreye konulursa, bu yine eski zor mantığının yani her şeyin zor ile çözümünün esas alınması olacağından meşru savunma anlayışını aşan bir karakterde olacaktır. Bunun yerine, potansiyel tehlike durumlarında en etkili ve yapılması gereken, tehlikeye karşı tedbirlerin alınması, zor örgütlenmesinin güçlendirilmesi, caydırıcı pozisyonda tutulması, uyanık ve hassas yaklaşılmasıdır. Yoksa elindeki zor aygıtlarının gücüne dayanarak harekete geçmek, meşru savunma anlayışının dejenere edilmesi olacaktır. Meşru savunma, hukukun tanıdığı bir haktır, oysa bu anlayış, gücün hak yaratması anlayışıdır. Uluslararası hukukta hakkı yaratan güç değil, insanlığın ulaştığı uygarlaşma düzeyidir.

Saldırı potansiyeliyle birlikte değerlendirilebilecek olan meşru savunma temelinde uygulanacak zorun ikinci özelliği ise; egemen devletin halkın yürüteceği mücadeleye saldırı ihtimalinin ortaya çıktığı durumlara karşı sergileyeceği duruştur. Egemen devletin mücadeleye saldırı amacıyla harekete geçtiği durumlarda, saldırının açık ve gerçek olması karşısında, devrimci hareketin buna karşı zor uygulamasının devreye girmesi gerekecektir. Meşru savunmaya dayalı zorun devreye girişi, egemenlerin saldırıyla sonuç almasını beklemeden, savunma amacıyla bu saldırıyı engelleyecek bir şekilde zor uygulanmasıdır. Bu şekilde bir zorun devreye girişini saldırı çerçevesinde değerlendirmemek gerekir. Egemenlerin devrimci harekete tam olarak saldırması ardından karşı zorun devreye girmesini beklemek meşru savunma temelindeki zoru dar ele almak olacaktır. Bu noktada uluslararası örf adet hukukunun meşru savunma ile ilgili yaklaşımına bakıldığında; hukuka aykırı eylemin olmasının muhakkak olması durumunda ihlal tehlikesi altında bulunan hak ve değerlerin, –hayati hak ve değerler olmasa bile– meşru savunma temelinde korunması kabul edilmektedir. Saldırının zarar vermesini engellemek amacıyla zor kullanıldığından, meşru savunmanın temel amaçlarından birinin de zararın doğmasını önlemek olduğu göz önüne alınırsa, bu durumda zor kullanmak meşru olacaktır. Meşru savunma anlayışı, saldırının olup bitmesi ardından meşru savunma amacıyla zorun devreye girmesi demek değildir. Saldırının açık ve mutlak bir ihtimal dahiline girmesinden sonuçlanma aşamasına kadar geçen süreçte meşru savunmaya dayalı zor devreye girebilecektir. Bunun dışında saldırının gerçekleşmesinden sonra uygulanacak zor, meşru savunmadan ziyade misilleme çerçevesinde değerlendirilmektedir. Egemen devletin elinde bulunan zor aygıtlarının büyüklüğü ve niteliği karşısında meşru savunma çizgisi temelindeki zorun saldırıyı beklemesi dar bir yaklaşım olup, büyük zararların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bunun önüne geçmek için egemen devletin harekete geçerek devrimci mücadeleye zarar vermesini engellemek amacıyla, saldırı gerçekleşmeden meşru savunma çerçevesindeki zorun devreye girerek geliştireceği taktik saldırılarla, bu saldırıyı engellemesi gerekecektir. Meşru savunmaya dayalı zor uygulaması, hep saldırının gerçekleşmesini bekleyen ve saldırı olduktan sonra da kendisini savunmaya çalışan bir pasif savunma değildir. Günümüz tekniği temelinde büyük bir güce sahip olan egemenlerin ellerindeki zor aygıtlarının etkisi karşısında, toplumsal ulusal mücadelenin pasif bir savunma içerisinde olması, sonuçta kendini savunamamaya ve meşru savunma anlayışının dışına çıkılmasına yol açacaktır. Devrimci hareketin, haklarını almak için başta halk olmak üzere kendisini ve mücadelenin ortaya çıkardığı değerleri koruması temel görevidir. Bunların saldırıya uğrayıp zarar görmesinden sonra savunma yapmaya çalışmak, hedeflerin gerçekleştirilmesini engelleyeceği gibi, saldırı olduktan sonra güç kaybı nedeniyle de istenen düzeyde savunmaya imkan olmayacağı bir gerçekliktir. Bu anlamda meşru savunma çerçevesindeki zor, pasif, mevzisinde çakılı duran bir savunma konumunda olmayıp aktif bir savunma tarzında gelişmelidir.

"Egemen devletlerin mücadeleye yönelik saldırı ihtimallerinin ortadan kalkması durumunda, yani demokratik hukuksal mücadele yollarının açılması ve bunun anayasal bir çerçeveye kavuşmasının koşullarının sağlanması durumunda, meşru savunma çerçevesinde bir zor uygulamasına ve örgütlemesine de gerek kalmayacaktır. Sonuçta devrimci hareketin zoru devreye koymasının nedeni kendisini, saldırılara karşı korumak temelindedir."

"Mutlak öz savunma hakkı dışında şiddet, ilkelliktir, vahşettir"

Meşru savunma temelindeki zorun üçüncü özelliği ise, egemen sistemin geliştireceği her türlü saldırıya, saldırı anında en etkili bir şekilde savunma yaparak cevap verilmesidir. Karşı gücün saldırılarına karşı etkili bir savunma yapılamaması ve cevap verilememesi durumunda, egemen sistemin elindeki zor araçları yoluyla sonuç almaya çalışacağı ve bu amaçla saldırılarını arttıracağı ortadadır. Bu nedenle egemenlerin her saldırısını güçlü bir şekilde karşılamak ve zor uygulamasıyla devrimci hareketi bitiremeyeceğini gösterecek demokratik hukuksal çözüm yollarını açması gerektiğine onu zorlamak gerekecektir. Meşru savunma temelindeki zorun buradaki temel görevi, mücadelenin baskı ve şiddetle bastırılamayacağı ve bir çözümü sağlayamayacağının gösterilip demokratik hukuksal çözüm yollarının açılarak barışçıl çözüme gidilmesidir. Meşru savunma çerçevesinde uygulanan zorun temel nedeni, egemen kesimlerin demokratik hukuksal mücadeleye izin vermemesi ve mücadeleye yönelik saldırıların olmasıdır. Bütün bunların ortadan kalkması ve demokratik hukuksal mücadele yollarının açılması durumunda uygulanacak zor, çağın gerçekliğine aykırı olacaktır. Başkan Apo, meşru savunma zorunun bu karakterini; *"mutlak öz savunma hakkı dışında şiddet, ilkelliktir, vahşettir. Tasvip edilecek bir yanı yoktur. Can güvenliği, kültürel haklar söz konusu olursa, öz savunma temelinde şiddet olabilir. Özgür siyaset yapma imkanı varken, zora dayalı siyaset yapmak ilkelliktir, çağı anlamamaktır'"* şeklinde ifade etmektedir.

Özetle meşru savunma çerçevesinde ezilenlerin uygulayacağı zorun; birincisi, egemenlerin saldırı potansiyeline karşı önceden kendi zorunu örgütlemek; ikincisi, egemenlerin saldırı ihtimalinin ortaya çıktığı durumlara karşı aktif savunma tutumu sergilemek; üçüncüsü de egemenlerin geliştireceği her türlü saldırıya, saldırı anında en etkili bir şekilde cevap vermek olmak üzere üç temel özelliği vardır

Meşru savunma çerçevesinde uygulanacak zor uygulamalarından biri de misilleme hakkıdır. Uluslararası savaş hukukunun tanıdığı bir hak olan misilleme hakkı, hukuka aykırı bir şekilde kendisine yarar sağlamak için karşısındakine zarar verilmesi karşılığında, zarar gören gücün zararla karşılık vermesidir. *"Hiç kimse başkasının zararına olarak kendi tutarsız (hukuka aykırı) davranışlarından yarar sağlayamaz"* ilkesi çerçevesinde uygulanan misilleme hakkı, meşru savunmanın özüne uygundur. Hukuka aykırı bir şekilde başkasının zararına, onun çıkar ve haklarına aykırı bir yarar sağlamasına karşı meşru savunma anlayışı, hakların gerçek sahiplerine dönmesini sağlama amacı taşımaktadır. Bu amaçla egemenlerin zoru karşısında etkili duruş kadar önemli bir olgu olan, saldırılara cevap verme, yani misilleme hakkı olup halka, hak ve özgürlüklere, mücadeleye ve mücadele değerlerine verilecek zararlara karşılık verilmesidir. Misilleme hakkı, sadece zorla uygulanmayabilir. Gerçekleştirilen saldırıya karşılık olarak zora gerek duyulmadan aynı sonucu yaratacak bir cevap verilebiliyorsa, zor kullanmak hukuka aykırı olacaktır. Bu anlamda diğer mücadele araçlarıyla cevap verilebiliyorsa bu araçlarla cevap verilmesi, bunun imkanları yoksa da zorun devreye konması hukuka ve meşru savunma anlayışına uygun olacaktır. Burada zorun uygulanmasında iki önemli olgu vardır; birincisi, ilk saldırının bir hakka dayanmaması ve hukuk dışı olmasıdır. Saldıran güç, hukuka aykırı, haksız bir temelde gerçekleştirdiği bir saldırı ile sonuç almak istemiştir. İkinci olarak ise, uluslararası hukuk tarafından, saldırıya uğrayan, yani hakları mağdur olana gerçekleşen saldırıya karşılık olarak saldırgan güce yönelik saldırıda bulunma hatta saldıran tarafın uyguladığı şiddetten ve zarardan daha fazla zarar verme hakkını tanımasıdır. Uluslararası hukuk, misilleme hakkını doğuran saldırı karşısında, saldırı altında kalana hukuka aykırı şekilde davranma hakkını bile tanımıştır. Burada kendini koruyan, hukuka aykırı bir saldırı altında kalmasından kaynaklı olarak hukuk tarafından engellenmemektedir. Saldıran gücün hukuk dışılığına karşılık meşru savunma amacıyla misillemede bulunan, hukuka dayalı olarak bu karşılığı vermektedir. Bu açıdan bakıldığında, misilleme hakkı meşru savunma çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir zor uygulamasıdır. Egemen devletin, ulusal ve toplumsal mücadeleye karşı gerçekleştirdiği saldırılara cevap verilmemesi durumunda, saldırıların devam edeceği bir gerçekliktir. Saldırıların önünün kesilmesi amacıyla misilleme hakkını kullanmak, bu noktada yürütülen haklara dayalı savunma savaşı için olmazsa olmaz bir koşuldur. Devamlı saldırıya uğrayan ve savunmada olan tarafın, bu saldırıları engellemek amacıyla misilleme hakkını kullanması meşru savunma hakkının tamamlanmasıdır. Aksi taktirde hep saldırı altında olmak ve buna karşı sadece saldırı anında kendisini korumaya kalkmak, meşru savunma anlayışının halkı, değerleri ve hakları savunması değil, pasif kalarak yenilgiyi ve hukuka aykırı gücün hakim olmasını doğuracaktır.

"Zorla toplumsal olgu yaratılmayacağı gibi, ortadan da kaldırılamaz"

Meşru Savunma Stratejisi'ne göre zorun meşru savunma dışında kabul edildiği tek uygulama alanı, mücadelenin en üst düzeye ulaştığı alt üst oluş dönemlerinde, üretim araçlarının gelişmek istediği, üretim ilişkilerine hakim olan egemenlerin ise ellerinde bulunan zor aygıtlarıyla bu gelişmeyi engellemek istemeleri karşısında zorun devreye girip bu engeli kaldırmasıdır. Başkan Apo, bu süreci ve uygulanacak zoru şöyle ifade etmektedir; *"bu süreçte devrimci güçler, yürüttükleri mücadele sonucunda sosyal ve siyasal alanda büyük altüst oluşlara yol açarak, kendi konumlarına uygun siyasal ve sosyal kurumları oluştururlar. Sosyal ve siyasal statü çoğunluklu evrimci tarzda belirlenmekle birlikte, eski statünün çok katı ve tutucu davranması, devrimci eylemle parçalanmasını zorunlu kılabilir. Sosyal ve siyasal devrim süreçleri, eski statülerin her türlü evrimci çabayı reddetmesi ve reformasyona tabi tutulmayı kabul etmemesi durumlarında, zorun uygulanması gündeme gelir... Dönem, diğer bir deyişle devrim ve karşı devrim gibi çatışmalı karakteri ağır basan bir hal alır. Karşı devrim, başarısı için çok sert bir rejimi uygularken, devrimin başarması halinde yeni sistem daha hızlı şekillenmeye başlar."* Yeni bir sistemin ortaya çıkması için zoru uygulamanın gerekli olduğu bu durumlarda, bunun tıkanmanın aşılarak toplumun yeni bir çağa ulaşmasını sağlayacak olması esas alınmaktadır. Yaşanan tıkanmayı aşacak zor, bir azınlığın egemenliğini sağlayarak iradesini tüm toplum üzerinde hakim kılmayı amaçlamadığından, insanlığın gelişmesi açısından zorunludur. Bunun dışında toplumsal mücadelede yaşanan her tıkanma anında zorun devreye girişi söz konusu olmamalıdır. Böyle bir durumda geçmişte reel sosyalizmin içine düştüğü hataya düşülerek zora büyük görevler atfedilmiş olacaktır. Esas olarak halkın yürüttüğü demokratik hukuksal mücadelelerinin sonuç aşamasına ulaşması karşısında, egemen sistemin saldırılarının gelişmesi halinde, halkı savunmak ve çıkarlarını garantilemek için zor devreye girecektir.

Meşru Savunma Stratejisi çerçevesindeki zor uygulaması bu esaslar temelinde şekillenecektir. Egemen devletlerin mücadeleye yönelik saldırı ihtimallerinin ortadan kalkması durumunda, yani demokratik hukuksal mücadele yollarının açılması ve bunun anayasal bir çerçeveye kavuşmasının koşullarının sağlanması durumunda, meşru savunma çerçevesinde bir zor uygulamasına ve örgütlemesine de gerek kalmayacaktır. Sonuçta devrimci hareketin zoru devreye koymasının nedeni kendisini, saldırılara karşı korumak temelindedir. Bu tehlikenin ortadan kalkması ve demokratik hukuksal mücadele koşullarının sağlanarak anayasal güvence altına alınması durumunda, zora ve zor örgütlemesine de gerek kalmayacaktır. Bunun gerçekleşmesi durumunda, ulusal toplumsal mücadelenin zor örgütlemesini dağıtarak siyasal güce dönüştürmesi esastır.

Meşru Savunma Stratejisi'ne göre zor anlayışı, geçmiş dönemlerdeki zora yaklaşımı aşan bir niteliğe ulaşmıştır. Sınıflı toplum dönemlerinde zorun toplumsal değişim ve dönüşüm, devletlerin ortadan kaldırılması ve sınıfların aşılmasında temel bir faktör olarak gören anlayışların terkini Başkan Apo şöyle ifade etmektedir; *"sınıfların ve her türden toplumsal olguların ortadan kaldırılması veya dönüştürülmesi zorla değil, ancak teknik ve bilimsel seviyenin değişmesiyle mümkündür. Zorla toplumsal olgu yaratılmayacağı gibi, ortadan da kaldırılamaz. Dönüştürülmede de belirleyici olan zor değil, bilimsel teknik temeldir. Belki bazı sınıfsal ve toplumsal olgular fiziki olarak ortadan kaldırılabilir veya oluşturulabilir. Ama zora dayalı oldukları için, bunlar başka zorlar karşısında ortadan kaldırılmaktan kurtulamazlar. Zorun temelinde cehalet belirleyici rol oynar. Pratik ve bilim cehaleti aştıkça, zorun anlamsızlığı daha da iyi ortaya çıkar. İnsanlık tarihinde zor, büyük oranda bilim ve pratiğin gelişmeyişinin bir ürünüdür."*

"Apocu felsefe temelinde insanlığın ilk çıkış aşamasındaki doğal özüne kavuşan şiddet anlayışı, sınıflara dayalı egemenlik sistemlerinin, zoru kendini savunma temelinde kullanma özünü çarpıtarak kendi egemen sistemlerini sürdürme aracı haline getirmelerinin insanlık tarihinde yarattığı binlerce yıllık tıkanmanın aşılmasını sağlamaktadır. Demokratik uygarlık aşamasıyla birlikte zor uygulaması eski özüne dönmektedir."

Öte yandan zor konusunda mutlaka açılıp netleştirilmesi gereken bir diğer husus da terörizmdir. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, terörü *"başkalarının insan haklarını ve temel özgürlüklerini yok etmeyi amaçlayan yıkıcı eylemler"* olarak tanımlamaktadır. Bu tanım daha çok Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 5/1 maddesinde yer alan *"özgürlükleri yok etme özgürlüğü tanınamayacağı"* ilkesine dayandırılmaktadır. Ancak terörün tanımından çok hangi eylemlerin ve kimlerin bunun içine girdiği konusu oldukça tartışmalıdır. Dünya siyaset sahnesinde tanımı üzerinde uzlaşılamayan en önemli konulardan biri olan te-

rörizm kavramı, zor ile ilişkisinden dolayı açıklığa kavuşturulması gereken önemli bir konudur. Özellikle egemen sistemlerin kendi çıkarlarına karşı mücadele yürüten ezilen halkların ve sınıfların mücadelesini terörizm ve mücadeleyi yürütenleri de terörist olarak nitelendirmeleri, tarihin bir cilvesi olarak her dönemde ortaya çıkmıştır. Egemen sistemlerin, kendilerine karşı mücadele yürüten veya çıkarlarını tehdit eden hareketleri ve liderlerini terörist olarak nitelendirdiği gibi, yürütülen mücadele başarılı olursa da, aynı hareketleri özgürlük mücadelesi, liderlerini de devlet başkanları olarak kabul ettiği en son ***Filistin-Yaser Arafat***, ***G. Afrika-Nelson Mandela*** örneklerinde açıkça görülmüştür.

Özellikle ulusal kurtuluş hareketlerine yönelik olarak sık sık başvurulan terörizm suçlaması, ezilen halkların insanın vazgeçilmez hakkı olan özgür yaşama amacıyla yürüttükleri mücadeleyi bastırmak, kamuoyunu desteğinden yoksun bırakmak amacıyla egemen sistemlerin başvurduğu temel manipülasyon araçlarından biridir. 20. yüzyıl boyunca yürütülen ulusal kurtuluş mücadelelerinin tümünün terörizmle suçlanmış olması, bu suçlamaların sübjektifliğini ortaya çıkarmıştır. Bunun yanında terörizm suçlamasıyla kendilerine karşı mücadele yürütenleri suçlayan egemenlerin, bu mücadeleleri engellemek amacıyla uyguladıkları politikalar ve şiddet de ***'devlet terörizm'i*** tartışmasını gündeme sokmuştur. Apocu hareket Demokratik Uygarlık Manifestosu ile ulaştığı düzeyde, ancak meşru savunma çerçevesinde kalan zoru meşru görmekte olup, meşru savunma çerçevesinin dışına çıkan zor ve şiddeti, kim tarafından geliştirilirse geliştirilsin –ister birey, ister örgüt, isterse devlet– terörizm olarak tanımlayıp mahkum etmektedir.

Sonuç olarak, Meşru Savunma Stratejisi temelindeki mücadelede zor, her koşul altında reddedilmemekte, fakat eskiden reel sosyalizmin yaptığı gibi tapma derecesinde de bir rol biçilmemektedir. Bunun yerine insanın özünden gelen meşru savunma anlayışı çerçevesinde bir zor uygulaması kabul edilmektedir. Apocu felsefe temelinde insanlığın ilk çıkış aşamasındaki doğal özüne kavuşan şiddet anlayışı, sınıflara dayalı egemenlik sistemlerinin, zoru kendini savunma temelinde kullanma özünü çarpıtarak kendi egemen sistemlerini sürdürme aracı haline getirmelerinin insanlık tarihinde yarattığı binlerce yıllık tıkanmanın aşılmasını sağlamaktadır. Demokratik uygarlık aşamasıyla birlikte zor uygulaması eski özüne dönmektedir.

İnsanlık artık zorun belirleyici faktör olmaktan çıktığı veya en azından insan ve toplum yaşamında etkisizleştirildiği yeni bir sürece girmektedir. Zorun tamamen ortadan kalkması, doğadaki çelişkilerin zora başvurulmadan çözümlesinin imkan dahiline girmesi durumunda söz konusu olabilecektir. Bu aşamanın sağlanmasına kadar esas alınması gereken meşru savunmaya dayalı zor anlayışıdır. İnsanlığın tehdit altında olmasına neden olan etkenlerin ortadan kalkması ve çelişkilerin çözümünde zor dışında araçların gelişmesini sağlayacak toplumsal koşulların doğması durumunda, insanın doğayla olan çelişkisinden kaynaklı meşru savunma zoru dışındaki zor uygulamaları insanlık tarihinden silinebilecektir. Meşru Savunma Stratejisi'nin zor anlayışı, bu gerçeklikten yola çıkarak, toplumsal mücadelelerin zor dışındaki araçlarla yürütülmesini benimserken; insanlığın zoru tarihinden silecek koşulları sağlayamamış olmasından dolayı da meşru savunma temelindeki zorun saldırı karşısında kullanılabilmesini kendisine esas almaktadır. Bu durumda Meşru Savunma Stratejisi esas olarak bir siyasal hukuksal mücadele stratejisidir. Ancak ya imha ya da teslimiyetin dayatıldığı bir ortamda ise insanlık onurunu korumak ve direnme tutumudur.

"Apocu felsefe temelinde insanlığın ilk çıkış aşamasındaki doğal özüne kavuşan şiddet anlayışı, sınıflara dayalı egemenlik sistemlerinin, zoru kendini savunma temelinde kullanma özünü çarpıtarak kendi egemen sistemlerini sürdürme aracı haline getirmelerinin insanlık tarihinde yarattığı binlerce yıllık tıkanmanın aşılmasını sağlamaktadır. Demokratik uygarlık aşamasıyla birlikte zor uygulaması eski özüne dönmektedir."

Meşru Savunma Stratejisi'nin silahlı gücü HPG ve örgütlenme biçimi

Sınıflı toplum uygarlığının bir ürünü olan ordular, uygarlık tarihi boyunca halkların yaşamında belirleyici bir rol oynamıştır. Bir savaşlar tarihi olarak da nitelendirebileceğimiz uygarlık tarihinde kendisini güçlü savunma kuvvetlerine kavuşturmuş olan halklar ekonomik, sosyal, kültürel vb açılardan gelişirken; savunmasız kalanlar ya yok olmuşlar ya da başka kültürler içerisinde eriyerek öz kimliklerini yitirmişlerdir. Ordular, halkların maddi ve manevi değerlerini koruyarak bunlarla özdeşleştikleri için, toplumun en değerli kurumlaşması haline gelmiştir. Savunma anlamında ordular halklar ve kültürler için bu rolü oynarken, aynı zamanda egemenlerin saldırı savaşlarında ise istila, işgal, talan ve yıkım araçları rolünü oynarlar. Özellikle egemen uygarlık güçlerinin karşılaştıkları her sorunu çözmede, her engeli aşmada ordu ve onun şiddetini tek yöntem olarak benimsemeleri ve son tahlilde 20. yüzyılın ikinci yarısına kadar en güçlü silahlı kuvvetlere sahip olanın dünya düzenini belirlemesi, tüm güçleri ordulaşmada nitelik ve nicelik olarak daha yetkin bir pozisyona gelmeye zorlamıştır. Bununla beraber ordu ve savaş faaliyetinin temel aracının insan olması ve insanın da yaşamak ve kazanmak için savaşta tüm yeteneklerini ortaya koyması, orduları erkenden toplumun en gelişmiş ve örgütlü gücü haline getirmiştir. Bu faaliyet hem genel olarak toplum yaşamı için hem de bireyler için kader tayin edici bir öneme sahip olduğundan insan başta olmak üzere savaşta değerlendirilecek tüm faktörlerden azami verimi sağlamak amacıyla savaşın doğasının gerektirdiği bir dizi kural, ordular için olmazsa olmaz kabilinde yaşamsal bir önem kazanmıştır. Bu sebeple ordu örgütlenmeleri belli bir plan ve programa sahip, bütün davranış ve pratiklerin genelden detaya, detaydan genele sıkı sıkıya örülü olduğu düzenli, disiplinli örgütlenmelerdir. Bu örgütlenme biçimi hem dışardan gelebilecek saldırılar karşısında orduları sürekli olarak hazır tuttuğu için hem de insanların tek tek güç, yetenek ve enerjilerini açığa çıkarıp sinerji biçiminde birleştirerek hepsinin toplamından daha fazla bir enerji ortaya çıkardığından dolayı vazgeçilmezdir. Bu güç ve enerjinin etkin bir biçimde kullanılarak doğru yöne kanalize edilebilmesi için vazgeçilemez olan diğer faktörler de emir talimat düzeni, otorite ve hiyerarşidir. Otoritenin, disiplinin, hiyerarşinin düzeni, emir talimatın ise orduyu akışkan kılarak gücü doğuracağı, tersinin yani dağınıklığın, keyfiyetin ve gevşekliğin ise güçsüzlüğü getireceği bilinmektedir. Bundan dolayı tarih boyunca tüm ordular kendilerindeki potansiyel gücü olabilecek en üst düzeyde açığa çıkarabilmek amacıyla bu özelliklerinde daha fazla derinleşme çabasına girmişlerdir. Bunun için en küçük disiplinsizlik ve itaatsizlikler en ağır biçimde cezalandırılırken, en düzenli, disiplinli, örgütlü, planlı ve emrin gereklerine göre hareket eden kişi ve birlikler de çeşitli ödüllere layık görülerek bu özelliklerde derinleşmeleri teşvik edilmiştir. Böylece askerlik, savaşın tüm ihtiyaç ve etkenlerini ayrıntılarına kadar kapsayan ve inceleyen bir bilim, savaş ise askerlik bilimini ustalıkla pratiğe nakşetmenin sanatı olarak toplumların hayatında baş köşeye oturtularak kutsanmıştır.

Günümüz ordularında her ne kadar tekniğin kullanımının öne çıkması, insan faktörünün ve orduların vazgeçilmez kural veya özelliklerinin savaşta belirleyiciliğini geri plana atmış gibi görünse de, son tahlilde savaşta insan iradesi, yeteneği ve ordunun vazgeçilemez özelliklerinin önemi değişmemiştir. En gelişmiş tekniğe sahip olan orduların da, savaşın kaderini belirleyen muharebe alanlarında ne kadar çaresiz kaldıkları ortadadır. Bu nedenle gelişen tekniğin özelliklerini de göz önünde bulundurularak en büyük niceliğe ve tekniğe sahip ordular karşısında başarı sağlayacak bilinç, güç ve yetenekte ordular örgütlemenin gereği öneminden hiçbir şey yitirmemiştir. Egemen sistemlerin insanları daha fazla verimli kılamadığı ve tekniğin arkasına sığındığı günümüzde, ezilenlerin haklılık ve meşruluklarından aldıkları güçle en etkin ordular kurmalarının ve geliştirmelerinin yöntem ve imkanları fazlasıyla vardır.

Kürt halkı da tarih boyunca çok değişik gücün işgal ve saldırısına uğrayan bir toplum olarak savaş ve onun en temel aracı olan ordu gerçeği ile en önce tanışan halklardan biridir. Üstelik de işgal ve istilalar karşısında sürekli direnerek savaşkan bir toplumsal karakter kazanan Kürt halkı, ordulaşma ve komutanlaşma konularıyla askerlik bilimi ve savaş sanatında aynı derecede yetkinlik sahibi olamamıştır. Kürt halkının uygarlığın bu en gelişkin aracı olan askerlik ve ordulaşmada bir türlü kurumlaşamamasının temelinde Kürtlerin tarihsel karakterinde yatan ve neolitikten kaynaklanan ortak zihniyet yapısı yatmaktadır. Kürtler bir türlü uygarlığı benimseyip tümden özümsemedikleri için onun zirvesini temsil eden askerlikten de uzak kalmışlardır. Yoğun saldırılar altında dağların ücra bölgelerine çekilerek çağ dışında kalan Kürtlerin zaman zaman oluşturduğu örgütlenmeler de, askerliğin özünden uzak olup köylü isyancılığını aşamamıştır.

Tarihi neredeyse baştan sona bir isyan ve bastırma tarihi olan Kürt halkının uygarlık sistemine yarı yarıya bulaşması, içten ve dıştan sürekli ihanete uğraması, işgaller altında kölelik statüsünde tutularak toplumsal gelişmesine ket vurulması ve öz dinamiklerinden yoksun bırakılması, kendi savunma mekanizmasını kurmasının engellemiş, bir bakıma savunmasız bırakmıştır. Egemen devletlerin düşürme ve iradesizleştirme politikaları ise Kürtleri kendisine yabancılaştırmış, özgüvenini yitirmiş, karmaşık bir kişiliğin şekillenmesine yol açmıştır. Atomlarına kadar parçalanan Kürt toplumu ordu gibi yek vücut olmayı gerektiren bir örgütlenmeyi geliştirmek şurada kalsın, her ayağa kalkışında kendisini vuracak bir pozisyona getirilmiştir. Uygarlık tarihinde kendi ordularını kurup öz savunmalarını yapamayan birçok halk tarih sahnesinden silindiği halde, Kürt halkının günümüze kadar kendisini ulaştırabilmesi güçlü kültürü ve savunmaya elverişli coğrafyasının sonucudur.

İsyanların yaşadığı kırılma ve kapitalizmin uluslararası imha ve inkar politikalarıyla düşürülmenin had safhasına getirilen Kürt gerçeğinin bu durumu ancak Apocu hareketin sürece çok yönlü müdahalesiyle önce durdurulmuş, sonra da adım adım yükselişe geçmiştir. Apocu hareketin ilk silahlı savunma kalkanı ARGK, Kürt halkını bir yandan dışarıdan gelen darbelere karşı korumuş, bir yandan da komalık bir duruma getirilen yaralıyı tedavi etmeye çalışmıştır. İlkel savunma mekanizmalarını bile yitiren Kürt halkı yavaş yavaş doğanın bir kanunu ve yaşamak için şart olan savunma kalkanının korumasında yaşama gücüne kavuşmuştur. Fakat bu savunma kalkanının tüm saldırıları karşılayabilecek kadar güçlü olmadığı da açıktı. Savunmasız bir varlığa her taraftan saldırıların olacağı gerçeğinin doğurduğu tehlike, Kürtlerin savunma zırhının yumuşak olduğu günümüzde geçmişe göre azalmış olsa da, halen sürmektedir. Bu nedenle Kürt halkının kendisini var etmesinin en temel güvencesi olan savunma kalkanını ona saldırmaya yeltenen herkesi pişman edecek bir sertlik derecesine getirmek gerektirmektedir. Doğal veya toplumsal bir varlığın kendini savunma mekanizmasını geliştirip güçlendirmesi dönemsel bir görev değil, yaşam ver oldukça olması gereken bir özelliğidir. Bu bakımdan Kürt halkının her türlü saldırı karşısında kendisini koruyabileceği çok yönlü bir savunma sistemini kurması ve geliştirmesi hem zorunlu hem de meşrudur. Bu ise günümüz için olduğu kadar, gelecek için de geçerlidir.

Ulusal kurtuluş mücadelesi Kürt halkını baştan yaratmıştır

Zamanında tam olarak formüle edilemese de, Kürt halkının son otuz yıllık çağdaş mücadele tarihinde özünde meşru savunma savaşını uygulayan silahlı savunma güçleri, günümüzde biriken değerlerin ortaya çıkmasında başat rol oynamıştır. Başka toplumlarda görevi sadece toplumun varlığını teminat altına almak olan ordular, Kürdistan'da önce HRK (Hezên Rizgariya Kürdistan-Kürdistan Kurtuluş Güçleri,) daha sonra da ARGK (Arteşa Rızgariya Gele Kürdistan-Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu) şahsında, hem toplumu baştan yeniden yaratma görevini yürütmüş hem de yarattıklarını en zor şartlar altında koruyup geliştirmeye çalışmıştır. Bu açıdan Kürt halkının silahlı savunma güçleri belki bugün gerekli görmediğimiz ve hedeflemediğimiz devleti yaratamamıştır, ama ondan çok daha değerli olan özgürlüğü için bilinçle, inançla donanmış hiç yılmadan mücadele veren bir halk ve birey gerçeğini yaratmıştır. Başka türlü Kürtlerin kendi öz benliklerine kavuşmaları mümkün olmadığı gibi, kıstırıldıkları kapandan kurtulmaları da mümkün olamazdı. Diriliş devriminin başarıyla tamamlanıp Kürtlerin kölelik zincirlerinden kurtulması ve etnik, sosyal, siyasal, dinsel, coğrafik parçalanmışlığının giderilip ulusal birliğinin sağlanmasında ön ayak olan gerilla güçleri, Kürdistan'da yeni bir devrimsel sürece girilmesiyle birlikte yeni görev ve sorumluluklar üstlenirken; geçmiş süreçte PKK'nin oynadığı rolü de Başkan Apo şöyle ifade etmektedir; *"kapsamlı bir ideolojik derinlik ve pratik güce ulaşmamış olsa da, PKK esas olarak Kürt olgusunda tutarlı bir insani duruşu aramakta ve ortaya çıkarmaya çalışmaktadır. Başarıyla uygulamaktan uzak olduğu şiddet yöntemine başvurmasının, özünde meşru savunma aracı olmaktan öteye bir rolü olamaz. Çok yönlü imha terörlerine karşı meşru savunmayı doğru dürüst yürütememesi, en çok eleştirilmesi ve suçlanması gereken yanıdır. Kürtlerin yaşadığı gerçeklik; her sahada ideolojik, moral, siyasi, askeri ve kültürel temellerde bir meşru savunmayı zorunlu kılmaktadır. Aksi halde kendilerini insan olarak tanımlamaları mümkün olmamaktadır. Kürt direnişi öncelikle insan ve halk olarak yaşamakta ısrarla birlikte, adalet ve özgürlüğün kendilerine de tanınması gereken bir halk olması dışında farklı değerlendirmelere konu teşkil edemez. PKK'nin başardığı; sorunu açığa çıkartması, ulusal ve uluslararası kamuoyuna mal etmesi ve doğru çözüm yolları göstermesidir. Önemli hata ve yanlışlıkları olsa da, tarihi rolünün böyle tanımlanması gerektiği kanısındayım. '*

Böylesi bir sürecin ardından, Kürt halkının önderinin yüzyılın sonunda uluslararası bir komployla esir alınması ve Türkiye'ye teslim edilmesi, 20. yüzyılı kara bir perde ile kapatırken; Başkan Apo halkların yeni yüzyıla karanlıkta girmesine izin vermemiş, emperyalizmin oyunlarını boşa çıkararak insanlığa yeni ve gerçek bir umut ışığı olmayı bilmiştir. Komplo ile amaçlanan tüm Ortadoğu'yu saracak Kürt-Türk çatışması yerine, barışcıl demokratik çözümü öngören bir çizgiyi gündemleştiren Başkan Apo, bunu da sadece güncel politika değişimi ile sınırlı el almayıp kapsamlı bir çizgi değişimine dönüştürmüştür. Son olarak ***Demokratik Uygarlık Çizgisi*** olarak sisteme kavuşan bu çizgi değişimi, özellikle ezen ezilen mücadelesinin odağında yer alan zor şiddet ile ordu ve devlet olgularına hem bakış açısı hem de işlev bakımından köklü değişiklikler getirerek bunu mücadele yöntemi ve örgüt modellerine de kavuşturmuştur. Ancak çoğunlukla çarpıtılmak istendiği gibi bu değişim, teslimiyet veya aynı anlama gelecek şekilde mücadelesizliği ifade etmesi bir yana, hatta tam tersine yeni bir paradigma ile daha kapsamlı bir mücadele sürecini ifade etmiştir. Söz konusu çarpıtma yaklaşımı daha çok da zor şiddet ile ordu ve devlet olgularına yönelik klasik anlayışın reddedilmesine dayanılarak geliştirilmek istenmiştir.

"Kürt halkı da tarih boyunca çok değişik gücün işgal ve saldırısına uğrayan bir toplum olarak savaş ve onun en temel aracı olan ordu gerçeği ile en önce tanışan halklardan biridir. Üstelik de işgal ve istilalar karşısında sürekli direnerek savaşkan bir toplumsal karakter kazanan Kürt halkı, ordulaşma ve komutanlaşma konularıyla askerlik bilimi ve savaş sanatında aynı derecede yetkinlik sahibi olamamıştır."

Öte yandan çağımızda kurulan nükleer dehşet dengesi ve bilimsel teknik devrimlerle insanlığın zihniyet yapısındaki gelişmelerin yarattığı şiddet karşıtı eğilim, askeri yöntemleri verimsiz kılsa da, Ortadoğu başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde askeri dengelerin barış ve savaşta önemli rol oynadığı göz ardı edilemez. Güçlü olmayanın hiçbir biçimde ciddiye alınmadığı günümüz dünyasında en çok barış isteyenlerin en nitelikli güce sahip olmaları gerektiğini Başkan Apo şöyle ifade etmektedir; *"meşru savunma düzeni barışı ve demokratik düzeni doğuracak kadar bir nicelik ve nitelikli gücü gerekli kılmaktadır. Hiçbir barış ve demokratik çözüm arkasında bir halk ve güç durmadıkça başarıya ulaşmaz. Hatta ciddiye alınamaz. Gerçek bir barış ve çözüm ancak bunu sağlayacak güce, disipline ve yönetime sahipse mümkün olabilir. Bu duruma ulaşmak için alan çalışmaları, birlik düzenlemeleri, mevzilenmeleri olası saldırılara karşı en aktif ve sonuç alıcı eylem planları, lojistik ve her türlü gizli çalışma düzenleri, doğru ve yeterli bir komuta düzenlemesi tüm bu çalışmaların başarısı için güçlü bir eğitim, yoldaşlar arası saygı sevgi yüklü bir yaşam ortamı, özgür yaşamı yaratmak ve barışı gerçekleştirmek için önce kişiliklerde yaratıcı bir rekabet seferberliği, tutarlı ve kabul edilebilecek samimi bir özeleştiri için başarıyla yerine getirilmesi gereken et temel görevlerdir."*

Başkan Apo yeni stratejisinde, mücadele etmeye, özellikle de örgütlü, disiplinli mücadeleye bu kadar belirleyici bir rol biçmektedir. Hatta *"ancak bu şekilde görevlerin başarısının kişiyi yaşadığı olumsuzluklar, suçlar ve hataları karşısında affettirebilecek bir düzeye taşırabilir. Bunun dışında hiç kimse için affedici bir durumun olamayacağı devletten tutalım, insan kendi öz vicdanına kadar her kişi ve kurumdan sonuna kadar hesap sorulacağı bilinerek ve yüce değerlerin anısına birazcık içten bağlılıkla gereklerini yerine getirmenin son ve en önemli şans olduğu kabul edilerek hakkı verilmeli ve bu görev başarılmalıdır'* diyerek yeni mücadele stratejisine yönelik gevşek, liberalize edici tutumları mahkum etmektedir. Tabii ki, bu anlayış en çok da Meşru Savunma Stratejisi'nin askeri boyutunun uygulanmasında geçerli olacaktır.

DERSİM'İN MAĞRUR DELİKANLISI

Adı Soyadı: **Tuncay KEŞKEK**
Kod Adı: **Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Dersim-Pertek ...**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993-1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **2004, Dersim**

Yitik bir öyküde yürüyorduk. Ne kadar yürüdüğümüzü bilmeden yürüyorduk durmadan. Ne kadar yürüsek o kadar fazla yürümek gerektiğinin bilinci yükseliyordu içimizden. Artık her şey bitmek bilmez bir hızla olup bitiyordu. Yetişemiyorduk yüreğimizin hızlanan adımlarına. Bu ülkenin yitikliğinde her şey böyle olmak zorundaydı diyerek avutuyorduk kendimizi. Açılan yaralarımıza tuz basıp yürüyorduk yine de. Ne kadar yaralansak yaralarımıza parmaklarımızı kanatırcasına basıp yine de koşuyorduk sonsuzluğun yolunda. Uçurumlar çıkıyordu yollarımıza, dikenli patikalar, derin vadiler, pusular ve yalnızlıklar... Ama bir kere ant içmiştik yüreğimizin acıları üstüne. Ve acıların üzerine içilen antlara dokunulmazdı bizde. Onlar üzerinden yüzümüzü güneşe dönerek, güzel günlere doğru yürümek vardı bizde. Onur, namus, sevgi, aşk hepsi bu acılar için içilen antlarda saklıydı. Yitik bir ülkede kendini aramanın öyküsünde başka ne türlü olabilirdi ki sevdalar. Gecenin en koyu karanlığı üzerimize çöktüğünde, biz yine onlarla yürüdük aydınlığa susarcasına. Yenilmedik yalnızlıklara, kutsal yalnızlık dedik buna. Kimimiz yıldız olup düştü gecenin karanlığını ışıtırcasına, kimimiz o yıldızların acısı üstüne and içti yeniden, kimimiz de silahını omuzladı. Böyle devam etti yitik ülkede kendini arayanların öyküsü. Bitmek bilmeyen bir aşk arayışı ile devam etti. Hızlanan bir yağmurun damlaları gibi düşerken kahramanlar yitik ülkenin koynuna, yalnız değillerdi. Ama yine de her bir düşen damlada acılara gömüldük. İstemedik, alışamadık bu gidişlere. Lakin puslu gecelerin karanlıkları üzerimize geldiğinde, dem bırakılmadığında yitik ülkemizdeki arayışlarımıza başka yol kalmamıştı savaşmaktan başka. Kendini bu hainlikler karşısında savunmaktan başka çıkar yol kalmamıştı.

Ve O yoldaşımız da böylesi bir anda düştü yitik ülkenin bağrına. Halkımın dalga dalga yükselen çığlıklarından doğmuştu O. Ve o çığlıklara kulak vererek gönlünü dağlara vermişti. Tez elden düşmüştü yollara, başlayan kavgadan geri kalmama heyecanı ile. Özgürlük dağlarında sürdürecekti arayışını. Kendi öz benliğine ulaşmanın zorlu yolunda, umudunu yitirmeden yürüyecekti. Sevdalısı olduğu Dersim dağlarına yöneldi büyük bir heyecanla. İçinde gençliğin onulmaz coşkusu ile, gerilla olabilmenin benzersiz duygusunu yaşamaya koşuyordu. Hiç takatinin kalmadığı anlarda bu duygunun mutluluğu ile sarılacaktı kavgasına. Ve durmayacaktı, O da and içmişti acılar üstüne. Andına bağlı kalacaktı, o tüm sınırların yerle bir edildiği ana kadar. Kendindeki tüm sevgisizliklerle, kirliliklerle savaşacak ve yerine anlam ekecekti, güzellik ekecekti, bilgi ekecekti. Ve verdiği tüm sözleri tuttu Rojhat arkadaş.

Rojhat arkadaş, üniversitede okuduğu yıllarda Dersim eyaletinde gerillaya katıldı. Katıldığından itibaren Dersim eyaletinde uzun ve zorlu savaş süreçlerinde kaldı. Bir yıl kadar kısa bir süreç Güney sahasında eğitim gördükten sonra yine Dersim eyaletine döndü. Dağlarda geçirdiği on yıllık süreç boyunca büyük bir direniş ve karar gücü gösterdiğini söylemek gerekiyor. Sessiz bir bilgenin adım adım özgürlüğe yürüyüşü gibiydi O'nun yürüyüşü. Sabırlı ve taviz vermeyen yapısı ile nefesinin son anına kadar bu yürüyüşünü tamamlamanın sevdasına düştü.

Nasıl anlatmalı Rojhat yoldaşı ve O'nun anlam yüklü, insan sevgisi dolu yaşamını. Belki her gidenin ardından övgülü sözler edildiği söylenir. Ama Onlarda böyle oldukları için zaten gitmişlerdir. Onlar gerçekten en güzel özelliklere sahip insanca yaşayanlardı, bundandı kendilerini feda edişleri, bundandı hiç tereddütsüz koşuşları. Onlar hakkında ne kadar güzel şeyler yazılsa, ne kadar şiirler söylense de azdır kanımca. Çünkü Onlar dünyanın en bütün güzelliklerine layık insanlardır. Lakin gel gör ki, asıl yetmezlik Onları tam olarak anlatamayan biz yaşayanlarda. Onların yaşamlarını, duygularını, sevinçlerini, düşüncelerini, iddialarını belki bir nebze de olsun anlatabilsek ya da anlayabilsek, asıl o zaman zafere yakınlaşacağız.

İşte Rojhat arkadaşta bu yürekli kahramanlardan biriydi sadece. Yaklaşık altı yıldır başlatılan barış sürecini kana bulayanlara karşı meşru savunmanın bir militanı olmak amacıyla gitmişti Dersim'e. On yılı aşkın bir süre onurlu bir yaşamın ve pratiğin sahibi olmuştu ve bundan sonraki yaşamını da böyle sürdürmek istiyordu. Devrim görevlerinde hiç ikircikli göstermeden katıldı ve en zorlu görevleri üstlendi. Yaşamında doğal, emekçi, kendini bilen ve ilkeli bir duruşa sahip oldu her zaman. Tümüyle ülkesine, halkına ve insanlığa adamıştı yaşamını. Arkadaşlarını asla kırmayan, bir karıncayı bile incitmekten çekinen bir kişiliği vardı Rojhat arkadaşın. Çok konuşmazdı, az ve öz konuşmasını bilenlerdendi. Söz anlamını bulurdu Onda. Söz ile pratiğin uyumu O'nun anlamlı yaşayışında ifadesini bulmuştu.

Kirlilik bilmez bir çocuk misali, Dersim dağlarının utangaç ve mağrur delikanlısıydı. Zorluklar ve sıkıntılar karşısında hiçbir zaman moralini bozmadı. Her zaman Dersim dağlarının asiliğini taşıdı ruhunda. O'nun için yenilgi, umutsuzluk, moralsizlik yoktu. Şen kahkahalarında yaşama olan bağlılık ve sevgi okunurdu. Düşünce gücüydü belki O'nu böyle geniş ufuklu kılan ve sorunlar karşısında asla moralsizliğe düşürmeyen. Ya da yüreğinin gizeminde sakladığı duygu dünyasının derinliğiydi. Belki de ikisinin anlamlı uyumundandı, Rojhat yoldaşın derin bilgece duruşu. Severdi ve sevdiği kadar da sevilirdi arkadaşları tarafından. Derin anlayış gücü ve hoşgörülü yapısı ile yaşama kök salmıştı Mezopotamya topraklarında. Öyle olmasaydı koskoca dağları sığdırabilir miydi yüreğine? Haksızlıkları, çirkinlikleri asla kabul etmez ve yaşayamazdı öylesi mekanlarda. Çünkü O, yüreği açık ve su paklığında bir insandı. Zaten özgür, iradeli bir yaşam için mesken eylemişti dağları.

Evet Rojhat heval, yüreğimize anlamlı bir acı ekerek gittin. Çocuksu gülüşün gökyüzünde asılı kalacak, gülüşlerimize ekelim diye. Coşkun nehirlerin sırrında seni arayacağız her zaman. Gülüşünü, düşlerini, sevdalarını katık yapacağız yürüdüğümüz patikalara. Ama merak ederim yinede, ne sakladın el değmemiş ruhunun mahremlerinde? Seni güçlü kılan yüreğinin yollarından yürürken ne düşündün heval? Haziran kutsallığında dağların kalbinden devam ederken yürüyüşüne, boranlara inat seni sen yapan neydi? O sır sizinle gider sonsuzluğa, biliriz. Ancak bu yürüyüşte size ulaşanlar bilebilir gerçeği. Siz gerçeğin ta kendisi oluyorsunuz çünkü. Kurşun yağmuru altındayken tüm "teslim ol" çağrılarına inat seni direnişe götüren iddia özgürlük öğretimizin sırrı aslında.

Yaz sıcağının altında, alnında terler birikmişken ne düşünüyordun ve duyumsuyordun heval? En çok teslimiyetin dayatılmak istendiği, özgürlük mücadelemizin büyüklüğünün anlamlandırılmadığı bir zamanda en doğru cevap sizden gelendeydi heval. Ne olursa olsun sonuna kadar direnmek ve bizi biz eden değerlere sonuna kadar sarılmaktı. Ölüm ise, ben olmakta ısrar edenler için rüzgara karşı savaşanların bir esintisiydi sadece. Çünkü onlar zaten sonsuzca yaşayacaklardı halkının yüreğinde. Hızlanan yağmur gibi çoğalan gidenlerimizi en anlamlı karşılamayı ve uğurlamayı halkımız yapıyor yine. Evet uğurlama, sonsuzluğa uğurlama; ama aynı zamanda karşılama çünkü her gidenle binlerce yaşam doğar. Her gidenle yağmur sonrası toprağa düşen kır çiçekleri gibi çoğalır mücadele edenlerimiz. Zaten Onlara verilecek en doğru cevapta, bıraktıklarını zafere taşıracak yürekli insanların çıkışı değil midir ki?

Hızlanan yağmur damlaları gibi giden yoldaşlarımızın anıları uğruna daha yürünecek çok yolumuz var. Ta ki çiçeklenene kadar kurumuş topraklarımız. Ta ki "yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek" demiş şair. Bıraktığın mücadeleyi senin yükselen kahkahalarınla karşılayacağız

Rojhat heval. Sen rahat uyu güzel insan.

Dersim'in yiğit delikanlısı sen rahat uyu.
Mücadeleden her zaman yaşayacak.

Mücadele arkadaşları

O, ÜLKESİYLE NİŞANLI YİĞİT BİR KÜRT KIZIYDI

Adı Soyadı: **Leyla AYDIN**
Kod Adı: **Piroz**
Doğum yeri ve tarihi: **Sakarya, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **1995, Dersim**

"Hiçbir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli değildir" sözü bugün ülkemiz Kürdistan'da her gün, her saat, her an binlerce pratik örneğiyle yaşam bulmaktadır. Dünün yitik halkı Kürtler, sömürgecilerin tam da bitti dedikleri bir noktada bugün dünyanın en onurlu, en mücadeleci ve dinamik halkı haline gelmiştir. Dün kendi vatanından kaçan, kimliğinden utanan, birkaç kuruş için el kapılarında dilenen Kürt, PKK ile birlikte insanlığa, özgürlüğün, bağımsızlığın yolunu gösteren bir duruma gelmiştir.

Elbette ki, bu böyle kendiliğinden yaşanan bir gelişme değildir. Bunda yaşlısından çocuğuna, erkeğinden kadınına onbinleri aşan yiğit Kürdistan şehidinin emeği vardır. Ve her gün bu şehitler kervanına yenileri katılmaktadır. Bizleri kendi yaşamlarını feda ederek var eden şehit yoldaşlarımızdan birisi de Piroz hevaldir. O kendi cinsinin ve ülkesinin kurtuluşunu özgürlük mücadelesinde bulan ve bunun için her türlü zorluğu göze alarak mücadeleye katılan bir yoldaştı. Henüz yirmisine bile girmeden kendisine takılmak istenen kölelik halkasını kabul etmeyerek, yüreğinde yanan gerçek aşkı, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için gerilla saflarına katıldı.

Aslen Savsur'un Memikan köyünden yoksul bir ailenin çocuğu olan Piroz yoldaş, vatanından binlerce kilometre ötede dünyaya gelir. Ailesi sömürgeciliğin göçertme politikası sonucunda hiç istemedikleri halde Türk metropollerine savrulmak zorunda kalmıştı. Aile içinde oldukça sevilen ve emekçi biri olan Piroz yoldaş, arkadaş çevresinde de değer verilen, sözü dinlenen biriydi.

Mücadelemizin serhildanlarla yeni bir boyuta ulaştığı '90'lı yılların başı milyonlarca Kürdistan'lı insan için olduğu gibi Piroz yoldaş ve ailesi için de yeni bir sürecin başlangıcı olur. Özellikle sömürgeci metropollere taşan Özgürlük mücadelesi buralarda yaşamak zorunda bırakılan insanlarımızı derinden sarsar. Özgürlük rüzgarı ve ateşi metropollerde her şeyi önüne katarak gelişir. Yurtsever bir aile gerçeğine sahip olan Piroz yoldaş, bu sayede partili arkadaşlarla tanışma imkanı da bulur. Metropolde yetişmiş olmasına rağmen Kürdistan dağlarında gelişen Özgürlük mücadelesi ve gerilla savaşı O'nu derinden etkiler. Halk, ülke gerçekliğini ve mücadele gerçekliğini daha iyi anlamak ve kavramak için evlerine gelen arkadaşlara bu konularda durmadan sorular sorar ve araştırmalarda bulunur. Kitaplarda ve arkadaşlardan öğrendiklerini arkadaş çevresine taşır ve özellikle kendisi gibi Kürt olup metropollere göçen insanlarımıza mücadele gerçekliğini anlatmaya çalışır. Ailesinin karşı çıkmasına rağmen O, yüreğinde bir kor halinde yanan vatan ve özgürlük aşkının büyüsü ve bilinciyle gerilla saflarına '94 baharında katılır. İlk gittiği alan Dersim eyaleti olur.

Piroz yoldaşın katıldığı dönem, aynı zamanda Başkan Apo'nun büyük çabalarıyla geliştirmek istenen kadın ordulaşmasının bütün ülkede olduğu gibi Dersim'de de hayata geçirildiği bir dönemdir. Piroz yoldaş büyük bir coşku ve istekle kendisini yaşama katar. Yaşamın bazı zorlukları olsa da, taşıdığı coşku, inanç ve moralle bu zorlukların üstesinden gelmeyi başarır. Ve bu coşkusunu billur gibi sesiyle dillendirir. Katıldığı moral etkinliklerinde sesinin güzelliği ve içten söylemesiyle en çok aranan arkadaş olur. Belli bir eğitim sürecin sonra, pratik savaş gruplarına katılan Piroz yoldaş, hem teorik olarak hem de pratik olarak kendisini geliştirmeye çalışır. Aynı zamanda kadın ordulaşmasına gücü oranında katkı sunmaya çalışır. Kadının kurtuluşunun toplumsal kurtuluşla mümkün olabileceğinin bilincindedir. Mücadelesi de daha çok bu yönlüdür.

Kış kamp sürecinde katıldığı eğitim devresinden kendisini daha da güçlendirerek ve mücadeleyle daha da bütünleşmiş olarak çıkar. Özellikle kişilik yetmezliklerini aşarak partinin istediği militan kişiliğe ulaşmak için büyük bir çaba harcar. Arkadaş yapısı içerisinde sürekli moral ve coşku kaynağı olan Piroz yoldaş emekçi yönüyle de dikkat çeker.

1995 baharı yoğun operasyonların geliştiği bir süreçti. Oligarşik rejim, gerillayı bitirmek için bütün gücünü seferber ediyordu. Yüzbinlere varan askeri gücünün yanı sıra, bütün ne kadar silahı vara devreye sokuyordu. Dersim'den Serhat'a, Amed'den Güney Kürdistan'a kadar bütün alanlarda kapsamlı operasyonlar yaşanıyordu. Türk medyası ağız birliği etmişçesine, operasyonların başarısını, gerillanın bitirildiğini, askerlerin kahramanlığını yazıp çiziyordu. Ama gerçekler bundan çok farklıydı. ARGK birlikleri operayonlara birçok alanda kapsamlı darbeler vuruyor, operasyonları boşa çıkartıyordu.

Birçok alanda günlerce süren çatışmalarda onlarca yoldaşımız da şehit düşmüştü. Bu şehitlerden birisi de Piraz yoldaştı. Piroz yoldaş Dersim'e yönelik geliştirilen bir operasyonda bir grup yoldaşıyla çatışmaya girmiş ve bu çatışmada vurularak şehit düşmüştü.

Evet Piroz yoldaş, bizler ardıllarınız olarak bıraktığınız mirasın ve üzerimize düşen görevlerin farkındayız. Ve ne olursa olsun uğrunda kutsal canınızı verdiğiniz mücadeleyi başarıya ulaştıracağız.

Anılarınız mücadelemizde yaşayacaktır.

Mücade arkadaşları

BİLİM SANAT KOMİTESİ

Bilim ve teknik, Demokratik Ekolojik Toplum sisteminin geliştirilmesinin temel bileşenlerindendir. Çağ ve gelecek itibariyle daha da kapsamlılaşarak gelişecek bilim teknik, beraberinde yeni bir zaman ruhunun oluşumunu da sağlayacaktır. Bugün bile, mekanik fizik kökenli tekniklere ek olarak gelişen elektronik ve nükleer enerjinin kontrolüne dayalı bilimsel gelişmeler, toplumun maddi temelini kökten değiştirecek kadar ileri bir düzeye ulaşmıştır. Başta kuantum fiziği ve Kaos Teorisi olmak üzere, çağdaş doğa bilimlerinin kuramsal çıkarsamalarının, sosyal bilimlere uyarlanmasıyla yepyeni bir evren, insan ve toplum anlayışına ulaşılabilir. Bilim ve teknikte ulaşılan seviyenin doğru ve yerinde kullanılması halinde, insanlık adına çok önemli gelişmeler sağlayarak, sınıflaşma ve sosyal eşitsizliklerin kaynağı olan sosyal ve siyasal hiyerarşiyi ortadan kaldırmak mümkündür.

Bugün gerekli olan bilimi, bütün toplumun hizmetine sunabilecek projeler geliştirebilmektir. Bunu mümkün kılan projeler, ekonomik, siyasi ve yönetim ilişkilerine de yansıtılırsa, sonuçları büyük olacak, insanlık gerçek anlamda eşitliği ve özgürlüğü geliştirme imkanına kavuşacaktır.

Bilim ve tekniğin ulaştığı düzey, adil paylaşım ve eşitliğe bu kadar imkan sunduğu halde, hiyerarşik sisteme dayalı sınıflı toplum koşullarında tersinden bir rol oynamakta ve neredeyse kontrolü güç bir canavara dönüşmektedir. Toplum çıkarları ve bilim etiği gözetilmeden bilim ve tekniğin kullanımı, bilim insanlarını doğa ve toplum katliamcısı haline getirdiği gibi, bilim softacılığını cazip bir duruma getirmiştir. Entelektüel üretim, özel mülkiyet haline getirilip, geniş kesimlerin bu kazanımlardan faydalanması engellenmektedir.

Bilim, bilim softalarının elinde parçalanan bir kadavra olmaktan kurtulmayı beklemektedir. Mitolojik, felsefi, dini, bilimsel ve estetik ahlaki realiteyi iç içe vermek, insancıl bir bilim anlayışının önkoşuludur. Bilim, önceki bilme biçimlerini inkar ederek değil, insanlığın tarihsel birikimi üzerinden şekillenir. Dolayısıyla gerçek bir aydınlanmanın toplumsal görevi, geleneksel din anlayışlarını reformasyondan geçirerek demokratik ve özgür bireyi yaratmaktır.

Demokratik Ekolojik Toplum'un inşasını esas alırken evren, doğa, toplum, ekonomi, siyaset, askerlik, kültür ve sanata bakış açısında tamamen bilimsel ve Rönesans değerinde bir dönüşümü yaşamak şarttır. Olgular ve ilişkiler ne kadar bilimle aydınlatılırsa yaratıcılığın da, gelişmesi o kadar olanaklı hale gelir. Kürt olgusunu çağdaş demokratik düzeye ulaştırmak için bilimsel-teknik gelişmelere önem vermek ve amaçlara uygun kullanımını sağlamak gerekli olmaktadır. Toplumsal sorunlara yanıt arayacak, topluma gerçek projeler ve paradigmalar sunan bilim yapılanmalarına (sosyal bilim okul ve akademileri) ihtiyaç arttıkça artar. Mücadele öncelikle entelektüel yani zihniyet alanında kazanılmalıdır. Zihniyet savaşımı moral değerlerle birlikte olmalıdır.

Bilimsel devrim ve teknik gelişmenin, iletişim teknolojisi sayesinde kültür ve sanatla olan bağı daha evrensel bir içerik kazanmaktadır. Kültürlerin uyanışına dayalı bilgi toplumları giderek çağın yönünü de belirlemektedir. Bilimsellikten uzak, sanatsız bir toplum; ruhun ve fiziğin doğru zihniyet ve estetik yapısından kopukluğunu ifade etmektedir. Sanat seçkinlerden çok, halkların mitoloji, din ve felsefeye verdiği yanıtın dilidir. Bu nedenle doğal toplumlardan modern uygarlıklara kadar tarih içinde kendini yaratmış halkları tanımak, onların kalıcılaştırdıkları kültür eserlerini bilimsel ele almayı gerektirir. İnsanlığın kültürel mirası eğer doğru ve bilimsel tarzda ele alınırsa, insanlık adına çok büyük eserlere ulaşmak mümkündür. Bu temelde hiyerarşik sınıflı uygarlığın tarih anlayışını, kültürel geleneğini ve sanatsal yaratımlarını doğru çözümlemek önemlidir. Geri özelliklerini ayrıştırmak, çağdaş buluşlarla yenileyip sentezlemek Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması'nın en önemli öğesidir. Çağın ve demokratik uygarlığın gereklerine uygun bilim, teknik ve kültür sanat çalışmalarını ele almak ve bu çalışmaları yeni doğuşlara temel yapmak önemli olduğu kadar, kültürlü, özgür iradeli bir toplum yaratmanın da olmazsa olmaz koşuludur.

Kültür, insanın varoluş tarzıdır. İnsan kendisini kuşatan doğa ile ilişki çelişki içinde kültürel bir varlık haline gelmiştir. Sadece yazılı tarih değil, bütün insanlık tarihi boyunca ürettiği maddi manevi değerlerin toplamını kapsamaktadır. Bu bir bakıma insanlığın özünü oluşturmaktadır. Eğer insanlığın kültürel tarihi bilimsel ele alınırsa, geleceğin nereye doğru bir akışkanlık içinde olduğunu kestirmek zor olmayacaktır. Bunun için yeniden doğuşların müjdesini her zaman kültür, sanat ve sanatçılar vermiştir. Kültürel değerlerde sanatın kendine has parıltısı vardır. Sanat eski karşısında yeni yaşam tarzının nasıl olması gerektiğini ortaya koyar. Yazım ve sanatta yaratıcılık ve özgürlük, dilde zenginlik toplumsal yaşam birikiminin göstergesidir. Sanat çalışmasını tipikleştirme ve imgeleme en ince, en estetik, içli ideolojik ve yeniden üretimi kapsamaktadır. Demokratik Uygarlık Çizgisinde Ortadoğu Rönesansı'nın ve aydınlanmasının gelişmesine hizmet edecek bir kültür sanat anlayışını geliştirmek dönemin en önemli çalışmasını oluşturmaktadır. Kürt demokratik hareketinin omuzlarına yüklenen yeni görevlerden biri de, Ortadoğu kültürünü yeni bir sentezle buluşturmaktır. Bu Kürt hareketinin ve doğuşunun en önemli yaratım eseri olacaktır. Bunu başarabilmek için, kültür sanat çalışmalarına özgün bir yer vermek ve bireysel yetenekleri açığa çıkartmak gerekmektedir. Eski, dar, dogmatik, ürün vermeyen, yetersiz yaklaşımların aşılması önemlidir. Herkesin özgür gelişmesine yol açacak, ekolojik, demokratik dayanışmayı bağdaştıran, düşünce özgürlüğü içinde birliği koruyup, geliştiren bir kültür sanat ortamının ve yaklaşımının geliştirilmesi esastır.

Analitik zeka, duygusal zekayla uyum içinde çalıştığında en sağlıklı, çözümleme yeteneği yüksek birey ve toplulukların oluşumunda belirleyici rol oynamaktadır. Düşünen bireylerin yaratılması için dogmatik düşünce, geleneksel bakış ve kaderci yaklaşımların kırılması zorunludur. Telkinci değil, Önderliğin bilim felsefesi ekseninde yaygın halk ve kadro eğitimi kaçınılmaz bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Bu görevin gerçekleştirilmesinin önündeki engeller, özellikle de eğitimden kaçan geleneksel yaklaşımlar kırılmak durumundadır. Yaygın halk eğitimleriyle aydınlanma çalışmaları daha da güçlenir. Yalnız aydın bir elit değil, aydın bir toplum yaratılmalıdır. Kültürümüzde mevcut olan halk bilgeliğinin günümüz koşullarına göre yeniden canlandırılması aydınlanmanın vazgeçilmez koşuludur.

Bilim Sanat Komitesi, Kürdistan Halk Kongresi'nin beyin gücünü oluşturmalıdır. Yeni paradigmayı gerek örgüt içine, gerek Ortadoğu halklarına, gerekse bütün dünya geneline taşırmayla yükümlüdür. Bu amaçla Bilim Sanat Komitesi, Önderlik savunmalarını sistemli bir şekilde inceleyip, başka kaynaklardan edinilen bilgilerle de desteklenip tüm ideolojik, politik, örgütsel ve toplumsal sorunların çözümünde ön açıcı olabilecek çalışmalar yürütür. Önderliğin, felsefi ve ideolojik bir kurum haline gelmesini sağlar, Önderliği salt taktiksel olarak ele alan anlayışlara karşı zengin ve halka mal edilecek bir içtihat kültürünü geliştirir. Doğal toplumun demokratik gelenekleri bizi geçmişin en eski zamanına ve mekanın en kuytu alanlarına bağlarlar. Bilim Sanat Komitesi'ne düşen öncelikli görev; bilme sürecindeki kaybı önlemek, politik aracı doğru seçmek ve toplumsal ahlaka dönmektir. Toplumsal bir ***"Kendini Bil"*** hareketi olarak şekil alır. Bu, olgulara bilimsel kuşkuculukla bakmayı gerektirir. Bilim insanı, güncel siyasetten uzak, özerk düşünmeyi esas alan bir yapıya kavuşmalıdır.

Bu amaçla;

A -Bilim-Teknoloji Komitesi

1. Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması ve Apocu felsefenin araştırılması, derinleştirilmesi ve bugüne kadar ortaya çıkan bu yönlü çalışmaların toparlanması amacıyla Ortadoğu esas olmakla beraber geliştirilebilecek tüm sahalarda ***Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi'****ni* kurar ve geliştirir. Değişik felsefi ve ideolojik akımları inceler, demokratik ekolojik toplumu güçlendirecek sonuçlar çıkarır ve toplumun hizmetine sunar.

2. Başta savunmaların tümü olmak üzere, Apocu düşüncenin ana kaynaklarını bilimsel ve sistemli bir şekilde ele alan politik, örgütsel ve toplumsal sorunlara yanıt olabilecek görüşleri geliştirip, çeşitli araç ve kanallarla halka mal edecek tartışma kültürünün yaşamsallaşmasını amaçlar.

3. Bilimsel teknolojik alandaki tüm gelişmeleri yakından izleyen ve sonuçlarını toplumsal yaşama yansıtan Bilim teknik komiteleri oluşturur ve çalışmalarını yönlendirir. Bu komite her düzeyde bilimsel çalışma yürüten kurum ve kuruluşlarla ilişki içinde çalışmayı esas alır.

4. Egemen devletlerin politikaları, Kürt toplumunun geleneksel yapılanmasından kaynaklı, yaşanan savaş ve katliamların toplumda yarattığı ciddi sosyal problemlerin aşılması amacıyla, toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilinci ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte sosyal bilim merkezleri kurar.

5. Kürt tarihi ve dili, kültür ve yazın sanatı, düşünce, mitoloji, sosyoloji, din, felsefe ve ideoloji konularında inceleme-araştırma yapan kurumları, bilim akademileri, enstitüleri, vakıf ve özgür özerk üniversiteleri geliştirir ve destekler.

6. Özel olarak Kürdistan'ın tarihsel ve kültürel birikimini açığa çıkartacak, sosyolojik gerçeklerini araştıracak, ekonomik ve sosyal yönleriyle ilgili çalışmaları ve projeleri geliştirir.

7. Üçüncü Alan kapsamına giren tüm çalışma sahaları için sivil toplum örgütlerinin özgünlükleri temelinde projeler hazırlar.

8. Bilim ve tekniğin gücünden yararlanarak, özgür toplum ve bireyin gelişmesine katkı sunacak aktiviteleri destekler ve geliştirir.

9. Başta tekniğin uygun kullanılması olmak üzere, nükleer enerji, sera etkisi, hormonal gıdalar ve gen teknolojisinin, insanın ve doğanın dengesini bozacak zararlı uygulamalarına karşı bilim ahlakı temelinde aktif mücadele eder.

10. Nüfus planlaması, koruyucu hekimlik, eğitim vb konulardaki tedbirlerin geliştirilmesine katkı sunar.

11. Bilim yönteminde doğa, çevre ve toplumların ekolojik demokratik uyum içinde düzenlenmesinden yana olur, bunu gözetmeyen uygulama ve yaklaşımlara karşı mücadeleyi esas alır.

12. Uluslararası bilim kurumları ve çevreleriyle ilişki içinde olur, onları Kürdistan'a yönelik çalışmalar ve projeler üretmeye teşvik eder.

13. Bir bilim sanat dergisini yayımlar ve Web sitesiyle uygun bir bilişim ağı kurar.

B- Kültür-Sanat Komitesi

1. Demokratik kültür ve sanatın geliştirilmesi için etkin çalışmalar yürütür, Kürt kültür ve sanat değerlerinin korunması için kurumlaşmalara gider ve bu konularda çalışmalar yürüten kurum ve kişileri destekler.

2. Ortadoğu Rönesansı'na ve aydınlanmasına hizmet edecek sanat eserlerinin gelişmesini teşvik ederek, bütün sanat dallarında yaratıcılığın ve üretkenliğin geliştirilmesini esas alır.

3. Ne Batı kültürünü ret ne de taklit etme yaklaşımına düşmeden, karşılıklı kültürel etkileşim ve sentez oluşturma yaklaşımını benimser.

4. Ortadoğu halkları arasında birliğin ve güvenin gelişmesine hizmet eden sanatçı ve aydınların çalışmalarına destek sunar.

5. Irkçı, her türden milliyetçi ve egemen eğilimlere karşı sanat diliyle mücadeleyi geliştirir.

6. Kürt kültür ve sanatını geliştirmeye dönük kurumların oluşmasını ve özerk kültür-sanat merkezlerinin gelişmesini teşvik eder.

7. Bilimsel sanat çalışmaları yapacak yeteneklerin oluşması için bireysel girişimciliği teşvik eder. Bu yönlü sanatsal çalışmalara destek sunar.

8. Sanatçıların bilimsel bilgi ve entelektüel düzeylerinin geliştirilmesi ve her dalda bilimsel bilgiye dayalı yaratıcılığın önünün açılması için, teorik, teknik, pratik katkılar sunar.

9. Tiyatro, bale, opera, müzik, halk dansları, resim ve diğer güzel sanat dallarını kültürel sanatsal gelişimin en önemli öğeleri olarak ele alır ve geliştirilmesine önem verir. Bu temelde her sanat dalına ilişkin özel okul ve akademiler kurar.

10. Sinema ve görsel sanatların gelişmesine önem verir, bu yönlü çalışmaları geliştirir ve buna yönelik bir okul oluşturur.

11. Madde 8-10'da belirtilen kapsamdaki ilgili kurumlarda kalifiye uzmanlar tarafından eğitim verilmesini teşvik eder.

12. Kürt kültür sanat değerlerinin tanıtım ve korunması için bir ulusal müzeye sahip olunması yönünde çalışma yürütür.

13. Kaynak ve eserlerin korunması ve hizmete sunulması amacıyla bir ulusal kütüphaneye sahip olunması yönünde çalışma yürütür.

14. Kürt dilinin araştırılması ve geliştirilmesinde Kürt Dil Kurumu'nun işlerliğe kavuşturulması için proje dahilinde gerekli çalışmalara destek verir.

15. Kültür, sanat, eğitim kaynaklarının Kürtçe'ye çevrilmesini teşvik eder.

16. Tarihi kültürel mirasın korunması amacıyla halkı bilinçlendirir. Kültür mirasımızın doğasını oluşturan taşınır veya taşınmaz değerlerin korumaya alınması ve bölgemizden çıkartılmış kültür değerlerimizin geri getirilmesi yönünde çalışma yürütür bu tür çalışmalara destek olur. Tarihi ve kültürel eserleri tahrip ve yok etmeyle sonuçlanacak her türlü uygulamaya karşı etkin mücadele eder.

17. Halklara ait bütün tarihi eser ve kalıntılara karşı tahripkar ve ihmalkar tutum içinde olan ya da bunun kaçakçılığını yapan kurum ve kişilere karşı mücadele eder.

18. Kürt kültürünün uluslararası düzeyde tanıtımı ve diğer kültürlerle doğru bir etkileşim ve iletişimin kurulması için çalışmalar yürütür. Bunun için halkların kardeşliğini esas alır.

19. Mücadele tarihimiz boyunca ortaya çıkarılan değerleri kültürel sanatsal çalışmaların ana temalarından biri olarak esas alır.

20. Tüm bilim sanat çalışma alanları ve kurumlarında kadın eksenli, duygusal zekayı esas alan anlayışları teşvik eder, karşıt yaklaşımlarla da mücadele eder.

C- Edebiyat Komitesi

1. Kürt edebiyatının geliştirilmesi için çalışır, varolan çalışmaları destekler.

2. Kürt edebiyatının bir araya getirilmesi ve yürütücelek edebiyat çalışmalarına kaynaklık edecek kurumlaşmalara gider.

3. Kürt ve Ortadoğu halklarının yazılı ve sözlü tüm edebi birikimlerini kalıcılaştırarak, geleceğe mal etme bilinç ve sorumluluğuyla hareket eder.

4. Kürt özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı değerleri edebiyat alanıyla topluma ve geleceğe mal etmeyi esas alır.

5. Halk tarihimiz ve Özgürlük mücadelemizde önemli yer tutan şahsiyet ve olayların romanlaştırılmasını teşvik eder.

6. KONGRA GEL Önderliği Abdullah Öcalan'ın yaşam ve mücadelesinin romanlaştırılması için çalışma yürütür.

7. KONGRA GEL Önderliği Abdullah Öcalan'ın çeşitli konulardaki edebi söylemlerini konularına göre ayrıştırarak, kitaplaştırır.

8. Elde edilen, kazanılan ve bir araya getirilen edebi çalışmaların tüm dünya halklarına tanıtılması ve paylaşılmasını amaçlayan etkinlikler düzenler.

9. Edebi çalışma yürüten kişileri destekler ve bu yetenekte olanları teşvik eder.

10. Duygu ve düşüncelerin en iyi şekilde estetize edildiği alan olması itibariyle, edebiyatı tüm toplumun ilgisine ve hizmetine sunar.

11. Ekolojik Demokratik Toplum Paradigması'nın temel gücü olan kadını, edebiyat çalışmalarında ana tema olarak ele alır ve işler.

12. Toplumsal sorunları ele alan ve çözüm üreten düşünceleri şiirsel anlatıma kavuşturarak, romanlaştırmayı benimser.

13. Edebiyatı toplumla buluşturacak kaynaklar yaratır, yöntemler geliştirir. Bu temelde seyyar kütüphaneler, kitap okuma kampanyaları, okuma günleri vb düzenler.

14. Dünyadaki edebi eserleri Kürt diline kazandırır.

D- Eğitim ve Aydınlanma Komitesi

1. Demokratik Ekolojik Toplum'un yaratılmasında özgür eğitimi temel çalışma olarak benimser ve geliştirir.

2. Kürt aydınlanmasını ve Ortadoğu Rönesansını yeni paradigmanın temeli olarak görür, bu amaca dönük çalışmalara öncülük eder.

3. Yeni toplumu ve özgür bireyi yaratmada bilimsel yöntemlerle eğitimi esas alır, bu temelde doğa, tarih, toplum bilgisi geniş, cins bilinci derin araştırmacı, sorgulayıcı, iradeli bireylerin gelişimi için çalışır.

4. Hem düzenin eğitim sisteminin köleleştirici etkisini hem de Özgürlük hareketi kapsamında yürütülen eğitimlerin yetersizliğini göz önünde bulundurarak, belirtilen amaçlara dönük kapsamlı bir eğitim reformunu hazırlar.

5. Kürt toplumunun geleneksel ve geri bırakılmışlığından kaynaklı eğitime kapalılığı aşmak amacıyla, eğitimin zorunlu ihtiyaç olarak görülmesini sağlayacak çalışmaları yürütür ve teşvik eder.

6. Yukarıdaki maddelerin uygulanışı açısından düzenlenmesi gereken eğitimlerin kapsam, içerik, tarz ve malzemeleri üzerine bilimsel çalışma yürütüp, eğitmenlerin eğitilmesini sağlayan donanımlı ve sürekli çalışan bir kurum oluşturur.

7. Toplumsal değişim ve dönüşümün geliştirilmesi amacıyla yaygın halk eğitimi programları geliştirir, bu amaçla kurumlaşmalara (okuma evleri, halk kütüphaneleri, dershaneler, bilinç evleri vb) gider.

8. Demokratik Ekolojik Toplum'un gelişmesini sağlayacak, dönemin ihtiyaçlarına cevap olabilecek ideolojik, politik, felsefi, kültürel ve sanatsal içerikli kadro eğitimleri düzenler ve yürütür. Kadro politikasına ilişkin perspektifler geliştirir.

9. Apocu felsefe temelinde, tüm bilim disiplinlerinde uzmanlaşmayı sağlayacak akademik eğitimleri geliştirir, bu amaçla kurumlaşmalara gider.

10. Kadro, çalışan, halk ve başka kesimlerden gelen insanların müşterek eğitim ve öğrenim görebileceği ideolojik, felsefi eğitim kadar; sosyal bilim, sanat ve pozitif bilim dallarında uzmanlık içeren eğitimlerin verileceği halk üniversitelerinin oluşturulmasını hedefler.

11. Yeni bir toplumun sağlıklı nesillerle geliştirilmesi için, çocukların eğitimine özel önem verir bu amaçla projeler geliştirir.

12. Kürtlerin yaşadığı ülkelerde, Kürt dili ile eğitim verilmesi için mücadele eder.

13. Kadroların ve halkın mesleki alanlarda da gelişimini sağlayacak mesleki eğitim imkanları oluşturur.

14. İhtiyaç dahilinde uygun alanlarda temel eğitim okulları açar.

Bilim Sanat Komitesi, altı ay içerisinde tüm sahalarda bulunan bilim ve sanat kurumlaşmalarını kendi bünyesinde toparlayacak şekilde ele alır ve yeni paradigmaya göre örgütler. İki ay içerisinde program ve iç yönetmeliğini hazırlar ve tüm sahalara ulaştırır.

KONGRA GEL II. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

KONGRA GEL II. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı, dünyada, bölge ve ülkemizde önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemde, 16-26 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kongremizin ana gündemini, örgütsel sorunlarımız ve Türk devletinin barış sürecini tıkatan yaklaşımlarının değerlendirilmesi oluşturmuştur. Bu nedenle kongre öncesi altı aylık çalışmaların ve örgüt yönetiminde yer alan bireylerin yürüttüğü pratiklerin değerlendirildiği bir ön toplantı süreci yaşanmıştır. Başkan Apo'nun son savunmaları ekseninde yürütülen bu tartışmalar mayıs ayında sonuçlanmıştır.

Ülke içinde ve dışında eşgüdümlü olarak yapılan kurul toplantıları, 252 delege ve 150'yi aşkın dinleyicinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

yeci eğilim değidönüşüm ve yenilenme adı altında tam bir örgütsel bozgunculuk ve tasfiyeciliği geliştirirken, değerleri koruma adına da sol, dogmatik, tutucu yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Döneme cevap vermeyen ve özünde Önderlik çizgisine karşı olan bu eğilimler Genel Kurulumuzda eleştirilip mahkum edilmiş, Önderlik çizgisinde birleşmenin güçlü zemini yaratılmıştır.

Genel Kurul eleştiri özeleştiri sürecini kongre öncesi ve sonrası yapılan tartışmalarda çözümün temel noktası olarak ele almıştır. Kurul, Önderlik çizgisi dışında davranışlarla sorumluluklarını yerine getirmeyen ve halkın bağlılık ve değerlerine ters düşen yaklaşımların kabullenilmeyeceği konusunda net tutum göstermiştir. Bu açıdan Önderliğin belirttiği birlik çerçevesinde adımların atılarak, çalışmalarda yaşanan problem-

Dünyadaki egemen güçlerin küreselleşme çabalarının halkların demokrasi istemlerine yanıt olamadığı, ancak yetersiz de olsa bu durumun demokrasinin geliştirilebilmesi için belli bir mücadele sahası açtığına vurgu yapılmıştır. Ayrıca halkların demokrasi mücadelesi ve insanlık değerlerinin yükseltilmesinde KONGRA GEL'in oynayabileceği stratejik önem üzerinde durulmuştur. Buna bağlı olarak Kürt ulusal sorununun çözümü ve halkların çıkarlarının korunmasında Ortadoğu ile ilişkisi olan tüm güçlerle "ilişki eleştiri" politikasının esas alınmasının zorunluluğuna dikkat çekilmiştir.

Kürdistan ve Kürtlerin yaşadığı ülkelerde yaşanan gelişmeler ise Kongre'nin diğer önemli bir gündemini oluşturmuştur. Genel Kurulumuz, Kürt siyasi hareketinin son altı

si Halk Savunma Güçleri'nin tek taraflı ateşkesini uygulanamaz hale getirmiştir. Bu durum Kürt halkını zorunlu bir meşru savunma durumuna yöneltmektedir. Genel Kurulumuz bu nedenle karşılıklı ateşkes sürecine girilmesi için Kürt sorununun diyalog yoluyla çözümü ve barış çağrılarını tekrar etmiş; tüm kamuoyunu, insan hakları örgütlerini, duyarlı demokratik çevreleri ve bireyleri kapsamlı bir savaşın önünü almak için görevlerini yerine getirmeye çağırmıştır.

Başta Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere tüm parçalardaki halkımızın durumunu ele alan Genel Kurulumuz, Irak'ta Amerikan müdahalesi sonrası ortaya çıkan siyasi ve askeri kaosun devam etmekte olduğunu ve bunun gerek Irak gerekse Güney Kürdistan üzerinde farklı hesapların geliş-

İran, Irak, Suriye ve bölgede çıkarı olan tüm güçlere Kürt siyasi iradesinin görülmesi ve Kürt özgürlük hareketiyle diyaloga girilmesi yönünde çağrı yapmıştır.

Kongremizin gündem konularından birisi de Özgür Kadın Hareketi ve gençlik olmuştur. Demokrasinin bu iki temel dinamik gücünün yaşadığı iç sorunlar kadar, her iki harekete karşı yanlış ve yanılgılı yaklaşımlar eleştirilmiştir. Bunun başında, sosyal yaşamda reform adı altında kadına özgürlük ve eşitlik yerine geleneksel yaklaşımı dayatan sağ tasfiyeci pratik gelmektedir. Bu yaklaşımın mahkumiyeti de geliştirilmiş, KONGRA GEL yönetimi için yüzde kırk kadın kotası ayrılmış ve buna göre yönetim seçimi yapılmıştır.

Ortadoğu'da yaşanan kaosun aşılması için Kongremiz, evrensel insan hakları te-

"Türk devletinin "ne savaş ne barış" tutumu, Kürt halkının iradesini yok sayması, barış çağrılarına cevap verilmemesi ve imha operasyonlarının aralıksız sürdü rülmesi Halk Savunma Güçleri'nin tek taraflı ateşkesini uygulanamaz hale getirmiştir. Bu durum Kürt halkını zorunlu bir meşru savunma durumuna yöneltmektedir. Genel Kurulumuz bu nedenle karşılıklı ateşkes sürecine girilmesi için Kürt sorununun diyalog yoluyla çözümü ve barış çağrılarını tekrar etmiş; tüm kamuoyunu, insan hakları örgütlerini, duyarlı demokratik çevreleri ve bireyleri kapsamlı bir savaşın önünü almak için görevlerini yerine getirmeye çağırmıştır."

Toplantımızın başında okunan Politik Rapor; Başkan Apo'nun son savunmaları, KONGRA GEL Başkanlığı'nın, Hazırlık Komitesi'nin, PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'nin ve Disiplin Kurulu'nun raporlarından oluşmuştur. Genel Kurul, siyasal, ideolojik ve örgütsel açılardan durum değerlendirmesi yaparak 6 aylık pratiği gözden geçirmiş, KONGRA GEL'in sistemini ve yönetim durumunu ele almış, ağırlıklı olarak da çalışmalarda yaşanan sorun ve daralmayı değerlendirmiştir. Bu nedenle tüzükte değişiklik yapılarak program ve çalışma projeleri ele alınmış ve bu biçimde yeni bir yönetim seçimine gidilmiştir.

Genel Kurul, yapılan tartışmalar sonucunda KONGRA GEL Başkanı ve Kürt özgürlük mücadelesinde yer alan kadroların Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu çerçevesinde çizdiği strateji ve taktiği yeterince kavrayıp pratikleştirmedikleri kanaatine varmıştır. Bunun temel nedeni de, KONGRA GEL'in kuruluş aşamasında görüş ayrılıklarının başladığı ve kendisini kongre sonrasında da çalışmalara sağ ve sol tasfiyecilik biçiminde yansıtan yaklaşımlar olduğu tespitini yapmıştır. Sağ tasfi-

lerin aşılması konusunda güçlü bir kararlaşma düzeyi yakalanmıştır.

Başkan Apo'nun çağrı ve perspektifleri, kongre tartışmalarına büyük bir güç vererek tüm karar ve tartışmalarda temel eksen olmuştur. Genel Kurul, demokratik açılım ve yeniden yapılanma adımlarının hızla atılması yönünde karar almış, son altı aylık süreçte yaşanan örgütsel yetersizliklerden dolayı Önderlikten, şehitlerden ve halktan özür dilenmiştir.

Kürt siyasi hareketi son altı yıldır bir sınavdan geçmektedir

Kongremizde tartışılan siyasal gündemin özünü; dünyada ve Ortadoğu'da yaşanan siyasal gelişmelerle, uluslararası güçlerle statükocu güçler ve halklar arasında yaşanan çatışmalar oluşturmuştur. Bu çatışma ortamının özellikle Ortadoğu'da bir kaos durumu yarattığı ve bunun doğru tespit edilmemesi ve çözüm alternatifinin zamanında ortaya konulmaması halinde varolan problemlerin daha da ağırlaşacağı sonucuna ulaşılmıştır.

yıldır bir sınavdan geçtiği yönünde değerlendirmeler yapmıştır. Kürt sorununun çözümünde diyalog arayışlarımızın, çözüm ve barış çağrılarımızın Türk devleti tarafından cevapsız bırakılması; bununla birlikte hareketimizin siyasi ve askeri saldırılarla karşı karşıya kalması gündeme gelmiştir. Halk Savunma Güçleri'ne yönelik imha operasyonları kapsamlılaşarak devam etmiştir. Kürt Halk Önderi Başkan Apo üzerindeki tecrit sürdürülmüş, Kürt halkının kültürel, siyasal ve hukuki taleplerine cevap verilmemiştir. Yine Türk devleti KONGRA GEL üzerinde bölgede ve uluslar arası alanda marjinalleştirme çabalarını yoğunlaştırmıştır. Amerika dönemsel çıkarları, AB ise Kıbrıs sorununun çözümündeki çıkarları nedeniyle Türk devletinin istemleri doğrultusunda KONGRA GEL'i terör listesine almıştır. Bu durum, bölgedeki statükocu güçlere de cesaret vermiştir. Bunun bir sonucu olarak bu güçler Türk devletiyle beraber halkımız üzerindeki baskılarını yoğunlaştırmışlardır.

Türk devletinin "ne savaş ne barış" tutumu, Kürt halkının iradesini yok sayması, barış çağrılarına cevap verilmemesi ve imha operasyonlarının aralıksız sürdürülmesine yol açtığını tespit etmiştir. Bunu kapsamlıca ele alan Genel Kurulumuz genelde Irak, özelde Güney Kürdistan'da yaşanan bu kaotik durumun halklarımızın lehine çözüme kavuşturulması temelinde tartışmalar yürütmüştür.

Suriye devletinin 2004 Mart ayında halkımıza yönelik katliamı ve İran devletinin Kürt sorununu çözmemesi ve baskılarını giderek arttırmasını değerlendirmiş, her iki devlete yönelikte demokratik birlik çözümünü formüle etmiş ve bu temelde sorunun çözümüne davet etmiştir.

Ortadoğu'nun içinden geçtiği bu süreçte Kürt halkı yenilenme, dönüşüm ve demokratikleşmede motor rolü oynamaktadır. Bu nedenle statükocu ve savaş isteyen güçler tarafından hedef alınmaktadır. Dolayısıyla Genel Kurulumuz, ulusal birliğin güçlendirilmesi, Kürt kimliğinin ve bölge halklarının çıkarlarının korunması için tüm yurtsever ve demokratik çevrelerle güçlü ilişkilerin geliştirilmesini hayati önemde ele almış ve bu temelde tüm bu güçlere çağrı yapmıştır. Yine Kürt sorununun çözümü; barış, demokrasi ve insan haklarının yaşamsallaşması için Amerika, AB, Türkiye,

melinde tüm halkların eşit, özgür, demokratik birliğini esas almaktadır. Bu nedenle zihniyet devriminin gerçekleştirilmesi ve şiddete dayalı zihniyetin aşılmasını, atılması gereken temel bir adım olarak değerlendirmiştir.

KONGRA GEL Genel Kurulu olağanüstü toplantısında Zübeyr Aydar'ı bir kez daha KONGRA GEL Başkanlığı'na, otuz kişiyi Yürütme Konseyi'ne ve on bir kişiyi de Disiplin Kurulu'na seçmiştir. Bu yönetim bileşimiyle Kongremiz, barışçıl, demokratik, yasal ve sivil siyasete geçiş için değişim dönüşüm kararlılığını bir kez daha ortaya koymuştur.

Genel Kurul delegeleri yeni bir sürece başlarken zafer kararlılıklarını büyük bir inanç ve coşkuyla dile getirmiş, bir kez daha halkımıza, şehitlerimize ve Önderliğimize verdikleri sözü tekrarlamış ve bu temelde görev sahalarına gitmişlerdir.

– Yaşasın Başkan Apo
– Yaşasın özgürlük ve demokrasi için mücadele yürüten Kürt halkı
– Yaşasın halkların kardeşliği ve barışı
– Yaşasın KONGRA GEL